

ANG SIMBAHAN NI JESUKRISTO SA MGA SANTOS SA ULAHING MGA ADLAW • MAYO 2017

Liahona



Mga Pakigpulong sa Kinatibuk-ang Komperensya

Lima ka Bag-ong mga
Templo Gipahibalo

Bag-ong Unom ka mga
Seventy ug Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Relief
Society Gitawag

ANG BUHI NGA KRISTO

ANG PAGPAMATUOD SA MGA APOSTOLES

ANG SIMBAHAN NI JESUKRISTO SA MGA SANTOS SA ULAHING MGA ADLAW

Samtang kita magsaulog sa pagkatawo ni Jesukristo duha ka libo ka tuig na ang milabay, kita mohalad sa atong pagpamatuod sa pagkatinuod sa Iyang dili katupngan nga kina-buhi ug sa walay katapusan nga gahum sa Iyang labing dako nga sakripisyo sa pag-ula. Walay lain nga adunay labaw ka mahinungdanon nga impluwensya diha sa tanan kinsa nakapuyo ug magpuyo pa dinhi sa yuta.

Siya mao ang Halangdong Jehova sa Daang Tugon, ang Mesiyas sa Bag-ong Tugon. Ubos sa pagdumala sa Iyang Amahan, Siya mao ang tiglalang sa yuta. “Ang tanang mga butang nangahimo pinaagi kaniya; ug niadtong mga nangahimo na, walay bisan usa nga nahimo nga dili pinaagi kaniya” (Juan 1:3). “Bisan og walay sala, Siya gibunyagan aron sa pagtuman sa tibuok pagkamatarung. Siya mipadayon sa paghimog mga kaayohan” (Mga Buhat 10:38), apan siya gitamay tungod niini. Ang Iyang ebanghelyo usa ka mensahe sa kalinaw ug maayong kabubut-on. Siya kinasingkasing nga mihangyo sa tanan sa pagsunod sa Iyang panig-ingnan. Siya naglakaw sa mga dalan sa Palestina, nag-ayo sa masakiton, naghimo nga ang buta makakita, ug nagbuhi sa patay. Siya nagtudlo sa mga kamatuoran sa kahangturan, ang pagkatinuod sa atong kinabuhi nga wala pa dinhi sa yuta, ug ang kahimoan alang sa anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye sa Dios sa umaabot nga kinabuhi.

Siya mitukod sa sakramento isip usa ka handumanan sa Iyang labing dako nga sakripisyo sa pag-ula. Siya gidakop ug gihukman sa bakak nga mga pasangil, gipahamtangan og sala aron matagbaw ang manggugubot nga panon, ug gihukman nga mamatay diha sa krus sa Kalbaryo. Siya mihatag sa Iyang kinabuhi aron sa pag-ula sa mga sala sa tanang mga katawhan. Ang Iyang kinabuhi usa ka gasa nga gihatag alang sa tanan kinsa magpuyo dinhi sa yuta.

Kami ligdong nga mopamatuod nga ang Iyang kinabuhi, diin mao ang mahinungdanon sa tibuok kasaysayan sa tawo, nagsugod dili lamang sa Betlehem ni natapos sa Kalbaryo. Siya mao ang Unang Natawo sa Amahan, ang Bugtong Anak diha sa unod, ang Manunubos sa kalibutan.

Siya mibangon gikan sa lubnganan para mahimong “nahaunang gibanhaw sa mga nangamatay” (1 Mga Taga-Corinto 15:20). Isip Nabanhaw nga Ginoo, Siya miduaw niadtong Iyang gihigugma dinhi sa kinabuhi. Siya usab nangalagad taliwala sa Iyang “laing karnero” (Juan 10:16) sa karaang America. Sa kalibutan karon, Siya ug ang Iyang Amahan nagpakita ngadto sa batang lalaki nga si Joseph

Smith, sinugdanan sa dugay nang gisaad nga “kapaigoan sa kahingpitan sa mga panahon” (Mga Taga-Efeso 1:10).

Mahitungod sa Buhi nga Kristo, ang Propeta Joseph misulat: “Ang iyang mga mata ingon sa usa ka siga sa kalayo; ang buhok sa iyang ulo puti sama sa lunsay nga yelo; ang iyang panagway mihayag labaw sa kahayag sa adlaw; ug ang iyang tingog ingon sa dahunog sa dagko nga mga katubigan gani ang tingog ni Jehova, nag-ingon:

“Ako mao ang sinugdanan ug ang katapusan; Ako mao siya kinsa nabuhi, Ako mao siya kinsa gipatay; Ako mao ang inyong manlala-ban ngadto sa Amahan” (D&P 110:3–4).

Mahitungod Kaniya ang Propeta mipahayag usab: “Ug karon, human sa daghan nga pagpamatuod nga gihatag mahitungod kaniya kini mao ang pagpamatuod, ang katapusan sa tanan, nga kami naghatag kaniya: Nga siya buhi!

“Kay kami nakakita kaniya, gani diha sa tuo nga kilid sa Dios; ug kami nakadungog sa tingog nga nagpamatuod nga siya mao ang Bugtong Anak sa Amahan—

“Nga pinaagi kaniya, ug ngadto kaniya, ug tungod kaniya, ang mga kalibutan nalalang, ug ang mga lumulupyo niana mao ang anak nga mga lalaki ug anak nga mga babaye sa Dios” (D&P 76:22–24).

Kami mopahayag pinaagi sa ligdong nga mga pulong nga ang Iyang pagkapari ug ang Iyang Simbahan gipahiuli dinhi sa yuta—tinukod ibabaw sa patukoranan sa . . . mga apostoles ug mga propeta. Si Jesukristo mao ang ulohang bato sa pamag-ang” (Mga Taga-Efeso 2:20).

Kami mopamatuod nga Siya sa umaabot nga adlaw mobalik ganhi sa yuta. “Ug ang himaya ni Jehova igapadayag, ug ang tanan nga unod sa tingub makakita niini; kay ang ba-ba ni Jehova nagsulti niini” (Isaias 40:5). Siya momando isip Hari sa mga Hari ug mohari isip Ginoo sa mga Ginoo, ug ang tanang tuhod magaluhod, ug ang tanang dila magdayeg, sa pagsimba diha sa atubangan Kaniya. Matag usa kanato mobarug aron pagahukman Kaniya sumala sa atong mga buhat ug sa mga tinguha sa atong mga kasingkasing.

Kami mopamatuod, ingon nga sa husto nga paagi Iyang gi-orden nga mga Apostoles—nga si Jesus mao ang Buhi nga Kristo, ang imortal nga Anak sa Dios. Siya mao ang halangdong Haring Immanuel, kinsa nagbarug karon sa tuong kamot sa Iyang Amahan. Siya mao ang kahayag, ang kinabuhi, ug ang paglaum sa kalibutan. Ang iyang paagi mao ang dalan nga paingon ngadto sa kalipay dinhi niini nga kinabuhi ug sa kinabuhing dayon sa kalibutan nga moabut. Salamat ngadto sa Dios sa dili katupngan nga gasa sa Iyang balaan nga Anak.

ANG UNANG KAPANGULOHAN

Joseph Smith
Thomas M. Monson
James E. Faust

Enero 1, 2000

ANG KORUM SA NAPULOG DUHA

Boyd K. Packer
Robert D. Hales
Dona Hanks
Neal A. Maxwell
Russell M. Nelson
Dallin H. Oaks

M. Russell Ballard
Joseph B. Wirthlin
Richard G. Scott
Robert D. Hales
Jerry L. Holm
Henry A. Eyring

Kinatibuk-ang Miting sa mga Babaye

- 6 **Salig sa Ginoog ug Ayaw Pagsalig sa Kaugalingong Salabutan?**
Bonnie H. Cordon
- 9 **Ang Katahum sa Pagkabalaan**
Carol F. McConkie
- 12 **Masaligong mga Babaye**
Linda K. Burton
- 15 **“Kaninyo Ihatag Ko ang Akong Kalinaw”**
Presidente Henry B. Eyring

Sesyon sa Sabado sa Buntag

- 19 **Pagpundok sa Pamilya sa Dios**
Presidente Henry B. Eyring
- 23 **Ang Iyang Kamot nga Naggiya Matag-adlaw**
M. Joseph Brough
- 26 **“Ang Mahimayaong Plano sa Atong Amahan”**
Elder Weatherford T. Clayton
- 29 **Ang Atong Maayong Magbalantay**
Elder Dale G. Renlund
- 33 **Salig sa Dios sa Walay Pagduha-duha**
Elder Ulisses Soares
- 36 **Labaw Kahayag ug Labaw sa Kahayag hangtud sa Hingpit nga Adlaw**
Elder Mark A. Bragg
- 39 **Pagdawat sa Gahum ni Jesukristo diha sa Atong Kinabuhi**
Presidente Russell M. Nelson

Sesyon sa Sabado sa Hapon

- 43 **Ang Pagpaluyo sa mga Opisyal sa Simbahan**
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 45 **Report sa Church Auditing Department, 2016**
Kevin R. Jergensen
- 45 **Estatistikal nga Report, 2016**
Brook P. Hales
- 46 **Pagkahimong usa ka Disipulo sa Atong Ginoong Jesukristo**
Elder Robert D. Hales
- 49 **Mga Awit nga Naawit ug Wala Maawit**
Elder Jeffrey R. Holland
- 52 **Magmalig-on sa Pagbarug ug Ihatag ang Tanan**
Elder Gary B. Sabin

- 55 **Ang Pinulongan sa Ebanghelyo**
Elder Valeri V. Cordón
- 58 **Pagbuntog sa Kalibutan**
Elder Neil L. Andersen
- 62 **Mobalik ug Modawat**
Elder M. Russell Ballard

Kinatibuk-ang Sesyon sa Priesthood

- 66 **Pagkamabination, Gugmang Putli, ug Pagmahal**
Presidente Thomas S. Monson
- 67 **Gitawag ngadto sa Buhat**
Elder David A. Bednar
- 75 **Andama ang Agianan**
Bishop Gérald Caussé
- 78 **Ang Labing Dako Kaninyo**
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 82 **“Lakaw uban Kanako”**
Presidente Henry B. Eyring

Sesyon sa Dominggo sa Buntag

- 86 **Ang Gahum sa Basahon ni Mormon**
Presidente Thomas S. Monson
- 87 **Usa ka Henerasyon nga Makabatok sa Sala**
Joy D. Jones
- 90 **Ayaw Pagtan-aw sa Palibut, Hangad!**
Elder Yoon Hwan Choi
- 93 **Tuguti ang Balaang Espiritu nga mao ang Mogiya**
Elder Ronald A. Rasband
- 97 **Unsa ganiy Iyang Isugo Kaninyo, Buhata Ninyo**
Elder L. Whitney Clayton
- 100 **Ang Dios nga Kapangulohan ug ang Plano sa Kaluwasan**
Elder Dallin H. Oaks
- 104 **Ang Hingpit nga Gugma Nagahingilin sa Kahadlok**
Presidente Dieter F. Uchtdorf

Sesyon sa Dominggo sa Hapon

- 108 **Ang Tingog sa Pagpasidaan**
Elder D. Todd Christofferson
- 112 **Sa mga Higala ug mga Investigator sa Simbahan**
Elder Joaquin E. Costa
- 114 **Ug si Jesus, sa Nagsud-ong Siya Kaniya, Nahigugma Kaniya**
Elder S. Mark Palmer
- 117 **Unsaon sa Espiritu Santo Pagtabang Kaninyo?**
Elder Gary E. Stevenson
- 121 **Ug Ang Kinabuhing Dayon Mao Kini**
Elder C. Scott Grow
- 124 **Aron ang Atong Kahayag Mahimong Sukaranan alang sa Tanan nga Kanasaran**
Elder Benjamin De Hoyos
- 127 **Mga Pundasyon sa Hugot nga Pagtuo**
Elder Quentin L. Cook
- 72 **Mga General Authority ug Kinatibuk-ang mga Opisyales sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw**
- 132 **Sila Namulong Kanato: Paghimo sa Komperensya nga Kabahin sa Atong mga Kinabuhi**
- 134 **Indeks sa mga Istorya sa Komperensya**
- 135 **Mga Balita sa Simbahan**



Ang ika-187 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya

Sabado sa Gabii, Marso 25, 2017, Kinatibuk-ang Sesyon sa mga Babaye

Conducting: Bonnie L. Oscarson. Pangbukas nga pag-ampo: Robin Bonham. Panapos nga pag-ampo: Si Elizabeth Rose. Musika gidalit sa hinusang choir sa Relief Society gikan sa Brigham Young University; Si Jean Applonie, direktor; Linda Margetts, organist: “Come, O Thou King of Kings,” *Himno*, nu. 59, arr. Zabriskie, pub. pinaagi sa Holy Sheet Music; “I Feel My Savior Love,” *Childrens Songbook*, 74–75, arr. Murphy; “Guide Us, O Thou Great Jehovah,” *Himno*, nu. 83; “My Heavenly Father Loves Me,” *Childrens Songbook*, 228–29, arr. Staheli.

Sabado sa Buntag, Abril 1, 2017, Kinatibuk-ang Sesyon

Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Ni Elder Kim B. Clark. Panapos nga pag-ampo: Elder Jorge F. Zeballos. Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Clay Christiansen ug Richard Elliott, organist: “The Morning Breaks,” *Himno*, nu. 1; “Let Zion in Her Beauty Rise,” *Himno*, nu. 41, arr. Kasen, pub. ni Jackman; “Do What Is Right,” *Himno*, nu. 237; “Glory to God on High,” *Himno*, nu. 67; “Teach Me to Walk in the Light,” *Himno*, 304, arr. Wilberg; “Rejoice, the Lord Is King!” *Hymns* nu. 193, arr. Murphy.

Sabado sa Hapon, Abril 1, 2017, Kinatibuk-ang Sesyon

Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Von G. Keetch. Panapos nga pag-ampo: Elder Hugo Montoya. Ang musika gidalit sa family choir gikan sa mga stake sa Tremonton, Garland, ug ni Fielding, Utah; Jessica Lee Gilbert, director; Bonnie Goodliffe, organist: “Home Can Be a Heaven on Earth,” *Hymns*, nu. 298, arr. Bastian; medley: “I Am a Child of God,” *Hymns*, nu. 301, and “How Will They Know?” *Children’s Songbook*, 182–85, arr. Gilbert ug Mohlman; ug “Go Forth with Faith,” *Himno*, 263; “A Childs Prayer,” *Children’s Songbook*, 12–13, arr. Perry, pub. ni Jackman.

Sabado sa Gabii, Abril 1, 2017, Sesyon sa Priesthood

Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Ni Elder Vern P. Stanfill. Panapos nga pag-ampo: Elder Carlos A. Godoy. Musika gidalit sa priesthood choir gikan sa young single adult stake sa Holladay, ug sa Murray, Utah; si Brett Taylor, direktor; Andrew Unsworth, organist: “Rise Up, O Men of God” (mga Lalaki), *Himno*, nu. 324, arr. Staheli, pub. ni Jackman; “Jesus, Once of Humble Birth” *Himno*, nu. 196, arr. Ripplinger, pub. ni Jackman; “Redeemer of Israel,” *Himno*, nu. 6; “Hope of Israel,” *Himno*, nu. 259, arr. Kasen, pub. ni Jackman.

Dominggo sa Buntag, Abril 2, 2017, Kinatibuk-ang Sesyon

Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Neill F. Marriott. Panapos nga pag-ampo: Elder Richard J. Maynes. Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg, direktor; Richard Elliott ug Andrew Unsworth, organist: “Press Forward, Saints,” *Himno*, nu. 81; “Now Let Us Rejoice,” *Himno*, no. 3, arr. Wilberg; “Love is Spoken Here,” *Children’s Songbook*, 190–91, arr. Cardon; “Come, Ye Children of the Lord,” *Himno*, nu. 58; “Dearest Children, God Is Near You,” *Himno*, nu. 96, arr. Wilberg; “High on the Mountain Top,” *Himno*, no. 5.

Dominggo sa Hapon, Abril 2, 2017, Kinatibuk-ang Sesyon

Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Eduardo Gavarret. Panapos nga pag-ampo: Elder Marcos A. Aidukaitis. Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Linda Margetts ug Bonnie Goodliffe, organist: “Come, Rejoice,” *Himno*, nu. 9, arr. Murphy; “More Holiness Give Me,” *Himno*, nu. 131, arr. Staheli, pub. ni Jackman; “The Iron Rod,” *Himno*, nu. 274; “Keep the Commandments,” *Himno*, nu. 303; “How Firm a Foundation,” *Himno*, nu. 85, arr. Wilberg.

Ang mga Pakigpulong sa Komperensya Anaa

Sa pag-access sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya diha sa Internet sa daghang mga pinulongan, bisitaha ang conference.lds.org ug pagpili og pinulongan. Ang mga pakigpulong anaa usab sa Gospel Library mobile app. Kasagaran sulod sa unom ka semana human sa kinatibuk-ang komperensya, ang Iningles nga mga video ug audio recording maanaa sa mga distribution center. Ang impormasyon sa kinatibuk-ang komperensya sa format nga ma-access sa mga miyembro nga may kakulangan, anaa sa disability.lds.org.

Mga Mensahe sa Home ug Visiting Teaching

Para sa mga mensahe sa home ug visiting teaching, palihug pagpili og mga pakigpulong nga makatubag sa mga panginahanglan sa inyong mga bisitahan.

Anaa sa Hapin

Atubangan: Gilitratohan ni Mason Coberly. Luyo: Gilitratohan ni Christina Smith

Litrato sa Komperensya

Ang mga litrato sa Siyudad sa Salt Lake gilitratohan ni Cody Bell, Janae Bingham, Mason Coberly, Randy Collier, Weston Colton, Ashlee Larsen, Leslie Nilsson, ug Christina Smith.



Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga gimprinta sa Cebuano

Ang Unang Kapangulohan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Editor: Joseph W. Sitati

Luyo-luyo sa mga Editors: Randall K. Bennett, Carol F. McConkie

Mga Adviser: Brian K. Ashton, Jean B. Bingham, LeGrand R. Curtis Jr., Christoffel Golden, Douglas D. Holmes, Erich W. Kopischke, Larry R. Lawrence, Carole M. Stephens

Tigdumalang Direktor: Richard I. Heaton

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: Adam C. Olson

Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Assistant sa Publikasyon: Cremlinda Amaral

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Maryssa Dennis, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekir, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Anne Selu, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, C. Kimball Bott, Thomas Child, David Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnson, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Rachel Smith, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coordinator sa Intellectual Property: Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Glen Adair, Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Derek Richardson

Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris

Direktor sa Pag-impronta: Steven T. Lewis

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Troy K. Vellinga

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quetzon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitahi ang <http://store.lds.org>. Palihug ayaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/branch isip address asa ipadala ang imong subskripsyon.

Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subskripsyon palihug tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1800-8-680-3950 alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1800-1-441-0687 alang sa mga subscriber sa Globe.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org, kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Liahona (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2017 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katugod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika. Gi-impronta sa Pilipinas.

Copyright nga impormasyon: Gawas kon sa laing paagi gipasabut, ang mga indibidwal mahimong mokopya sa materyal gikan sa *Liahona* alang sa ilang personal, dili pangkomersyo nga paggamit (lakip sa mga calling sa Simbahan). Kini nga katugod mahimong kuhaon pag-usab sa bisan unsang panahon. Ang biswal nga material dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang copyright nga mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., Fl. 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

May 2017 Vol. 20 No. 5. LIAHONA (USPS 311-480)

Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2).

NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.



Indeks sa Mamumulong

Andersen, Neil L., 58
Ballard, M. Russell, 62
Barrionuevo, Mark A., 36
Bednar, David A., 67
Brough, M. Joseph, 23
Burton, Linda K., 12
Causé, Gérard, 75
Choi, Yoon Hwan, 90
Christofferson, D. Todd, 108
Clayton, L. Whitney, 97
Clayton, Weatherford T., 26
Cook, Quentin L., 127
Cordon, Bonnie H., 6
Cordón, Valeri V., 55
Costa, Joaquin E., 112
De Hoyos, Benjamín, 124
Eyring, Henry B., 15, 19, 96
Grow, C. Scott, 121
Hales, Robert P., 45
Hales, Brook D., 46
Holland, Jeffrey R., 49
Jergensen, Kevin R., 45
Jones, Joy D., 87
McConkie, Carol F., 9
Monson, Thomas S., 66, 86
Nelson, Russell M., 39
Oaks, Dallin H., 100
Palmer, S. Mark, 114
Rasband, Ronald A., 93
Renlund, Dale G., 29
Sabin, Gary B., 52
Soares, Ulisses, 33
Stevenson, Gary E., 117
Uchtdorf, Dieter F., 43, 78, 122

Indeks sa Hilisgutan

Basahon ni Mormon, 86, 112
Buhat sa templo, 19, 36, 90, 124
Dios nga Amahan, 6, 62, 93, 100, 104, 121
Dios nga Kapangulohan, 93, 100, 117
Diosnong kinaiya, 9, 87
Ehemplo, 55, 121
Espiritu Santo, 9, 15, 19, 36, 39, 87, 93, 100, 117, 127
Family history, 19, 90, 124
Gugma, 29, 36, 46, 59, 66, 104, 108, 114
Gugmang Putli, 15, 46, 66
Hugot nga pagtuo, 33, 39, 46, 59, 90, 97, 127
Igpapahulay, 55, 58, 124
Jesukristo, 6, 9, 12, 19, 23, 26, 29, 33, 36, 39, 46, 59, 58, 62, 66, 96, 90, 93, 97, 100, 104, 108, 114, 121, 124, 127
Joseph Smith, 127
Kababayen-an, 12
Kabatan-onan, 19, 23, 75
Kabubut-on, 26
Kahadlok, 104
Kahayag ni Kristo, 19, 36
Kalihokan sa Simbahan, 36
Kalinaw, 58
Kalisdanan, 29, 33, 39, 46, 59, 52, 90, 97, 122, 127
Kalooy, 29
Kamatayon, 26
Kapasayloan, 29
Katakus, 67, 93, 117, 121
Kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta, 6, 26, 100
Kinatibuk-ang komperensya, 124
Mga Bata, 87, 117
Mga calling sa Simbahan, 78
Mga lider sa Simbahan, 23, 78
Mga pag-aghat, 93, 117
Mga sugo, 23, 26

Misionaryo nga buhat, 67, 90, 114
Musika, 59
Pag-ampo, 6, 121
Paghinulsol, 29, 52, 87, 112, 121
Pagkaayo, 29
Pagkadispulo, 12, 39, 46, 59, 52, 58, 78, 87
Pagkaginikanan, 23, 55, 87, 108
Pagkakabig, 90, 112
Pagkakalibutanon, 58
Pagkamapainubanan, 29, 66
Pagkamapainubanan, 15, 78
Pagkamasulundon, 46, 97, 114, 121
Pagkamay-tulubagon, 108
Paglalang, 26, 100
Paglaum, 104
Pagpaaktibo, 15
Pagpamatuod, 86
Pagpangandam, 67, 75
Pagpangulo, 78
Pagsalig, 6, 33, 97
Pagtudlo, 87, 124
Pagtuon sa kasulatan, 6, 23, 39, 55, 86, 121
Pag-ula, 6, 9, 19, 26, 29, 39, 62
Pakigsaad, mga, 9, 12, 39, 52, 58, 62, 87
Pamilya, 19, 36, 55, 62, 87
Panaghiusa, 15, 59, 75
Pasalig [Commitment], 52
Plano sa kaluwasan, 19, 26, 52, 62, 100, 104
Pornograpiya, 55
Priesthood, 67, 75, 96
Propeta, mga, 108
Sakrament, 9, 15, 75, 124
Sakrament miting, 127
Sakripisyo, 12, 23
Serbisyo, 6, 15, 75, 78, 96
Sumbanan, mga, 108
Tradisyon, mga, 55
Tumong, mga, 62



Gihatagan og gibug-aton nga mga pagtulun-an gikan sa Ika-187 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya

Kada unom ka bulan nagpundok kita aron maminaw sa pulong sa Dios pinaagi sa buhing mga propeta ug dinasig nga mga lider sa Simbahan. Minilyon sa tibuok kalibutan magpundok diha sa panimalay o sa mga chapel, sa lain-laing mga time zone ug mga pinulongan, paggamit og nagkadaiyang gidak-on sa mga screen.

Apan ang kinatibuk-ang komperensya labaw pa kay sa usa ka panghitabo. Usa kini ka kasinatian nga molungtad og kutob sa atong gusto. Ang komperensya usa ka butang nga atong matunan, makat-unan, ug masunod.

Aron sa pagtabang kaninyo sa inyong kasinatian sa komperensya, atong gipaningkamutan nga maangkon ang diwa sa panghitabo niini nga isyu sa kada unom ka bulan. Kon kamo mopili nga tun-an ang komperensya diha sa gi-print, sa internet, o sa mobile, kami naglaum nga kini mao kini ang tinubdan nga kanunay ninyong balik-balik.

We Thank Thee, O God, for a Prophet

Pahina 86: Sa paglig-on sa atong mga pagpamatuod sa Manluluwas ug sa Iyang ebanghelyo, si Presidente Thomas S. Monson naghango kanato sa “mainampoong paagi magtuon ug mamalandong sa Basahon ni Mormon matag adlaw.”

Pahina 66: mitawag usab Siya sa mga tawo sa pagsusi sa ilang mga kinabuhi ug “pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas pinaagi sa pagkambinasyon, pagkamahigugmaon, ug pagkamatinabangon.”

Bag-ong mga Templo Gipahibalo

Pahina 86: si Presidente Monson mipahibalo og lima ka bag-ong mga templo nga tukuron sa Brasilia, Brazil; sa greater Manila, Philippines, area; Nairobi, Kenya; Pocatello, Idaho, USA; ug Saratoga Springs, Utah, USA. (Tan-awa sa pahina 141 alang sa dugang nga impormasyon.)

Bag-ong mga Lider Gipaluyohan

Pahina 43: Sa Sabado, Abril 1, ang Unang Kapangulohan mipahibalo sa pag-release sa Kapangulohan sa Relief Society General: Linda K. Burton, Carole M. Stephens ug Linda S. Reeves.

Pahina 135: mahibalo og dugang kabahin sa tawag sa 10 bag-ong kinatibuk-ang mga lider sa Simbahan, lakip ang bag-ong Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society.

Mga Pamahayag Balikan

Sulod sa hapin: Daghang mga mamumulong mipasabut nga “Ang Buhi nga Kristo” ug “Ang Pamilya: usa Ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan” (tan-awa sa mga pahina 26, 36, 39, 62, ug 100). Makita ba ninyo kining importante nga mga dokumento diha sa sulod nga naglangkob niini nga isyu. ■





Ni Bonnie H. Cordon

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Primary

Salig sa Ginoo ug Ayaw Pagsalig sa Kaugalingong Salabutan?

Atong masentro ang atong kinabuhi diha sa Manluluwas pinaagi sa pagkaila Kaniya, ug lya kitang tultulan sa atong mga dalan.

Samtang nagbiyahe ko sa Asia, usa ka sister ang miduol nako. Gigakos ko niya, ug nangutana, “Ikaw ba mituo gayud nga tinuod ang ebanghelyo?” Mahal ko nga sister, nasayud kong tinuod kini. Misalig ko sa Ginoo.

Sa Proverbio 3:5–6, atong mabasa kini nga tambag:

“Sumalig ka sa Ginoo sa bug-os mong kasingkasing; Ug ayaw pagsalig sa imong kaugalingong salabutan.

“Sa tanan nimong mga dalan ilha siya, Ug siya magamando sa imong mga alagianan.”

Kini nga kasulatan giubanan og duha ka pahimangno, usa ka pasidaan, ug usa ka mahimayaong saad. Ang duha ka pahimangno mao: “Sumalig ka sa Ginoo sa bug-os mong kasingkasing” ug “sa tanan nimong dalan ilha siya.” Ang pasidaan mao: “Ayaw pagsalig sa imong kaugalingong salabutan.” Ug ang mahimayaong saad mao: “Siya magamando sa imong mga alagianan.”

Una hisgutan nato ang pasidaan. Ang imahe naghatag kanato og daghang mapamalandungan. Ang pasidaan

miabut pinaagi sa mga pulong nga “ayaw pagsalig”—“ayaw pagsalig sa imong kaugalingong salabutan.” Sa Iningles ang pulong nga *ayaw pagsalig* nagpasabut sa pisikal nga pagbalhin o pagharag sa pikas kilid. Kon *pisikal* kitang mobalhin o moharag ngadto sa

pikas, mawala kita sa sentro, mawala sa balanse, ug madakin-as kita. Kon sa *espiritwal* nga paagi mosalig ra sa atong kaugalingong salabutan, mipalayo kita sa Manluluwas. Kon moharag kita, mawala na ta sa sentro; mawala sa balanse; wala kita makatutok kang Kristo.

Mga sister, sa premortal natong kinabuhi, mibarug kita uban sa Manluluwas. Misalig kita Kaniya. Atong gipadungog ang atong suporta, kadasig, ug kalipay para sa plano sa kalipay nga gitakda sa atong Langitnong Amahan. Wala kita moharag. Nakig-away kita uban sa atong mga pagpamatuod ug “miapil sa kasundalohan sa Dios, ug kadto nga mga kasundalohan nagmadaugon.”¹ Kini nga away tali sa maayo ug sa dautan mibalhin dinhi sa yuta. Sa makausa pa anaa kanato ang sagradong responsibilidad sa pagbarug isip mga saksi ug pagbutang sa atong pagsalig sa Ginoo.

Ang matag usa kanato kinahanglang mangutana: Unsaon nako nga kanunayng masentro ug dili *mosalig* sa akong kaugalingong salabutan. Unsaon nako sa pag-ila ug pagsunod sa tingog sa Manluluwas kon ang mga tingog sa kalibutan maagnihon kaayo? Unsaon nako sa pag-ugmad og pagsalig sa Manluluwas?

Mosugyot ko og tulo ka paagi nga mapalambo ang atong kahibalo ug pagsalig sa Manluluwas. Inyong makita nga dili bag-o kining mga baruganan,



apan mahinungdanon. Gikanta kini sa matag Primary, gibalik-balik sa mga leksyon sa Young Women, ug gihimong tubag sa mga pangutana sa daghang Relief Society. Nagpasentro kini—ug kini mga baruganang—dili makapaharag.

Una, makaila kita sa Ginoo ug makasalig Kaniya kon kita “[magbusog] sa mga pulong ni Kristo; kay tan-awa, ang mga pulong ni Kristo magtug-an kaninyo sa tanan nga mga butang nga inyong buhatan.”²

Daghang bulan nang milabay, ang akong pamilya nagtuon sa kasulatan. Ang dos anyos nakong apo akong gisabak samtang nagbasa kami. Lingaw kaayo ko sa pagkalola, nalipay nga gibisitan sa pamilya sa akong anak.

Pagkahuman sa among pagtuon sa kasulatan, gisarado nako ang libro. Nasayud ang akong apo nga tingkatulog na. Gitan-aw ko niya nga mahinamon ug gilitok ang mahangturong kamatuoran: “Lola, dugangi pa ang mga kasulatan.”

Ang akong anak, nga buotan ug makanunayong ginikanan, mipasidaan nako, “Ma, pasagdi lang na siya. Gusto lang nang magdugay og katulog.”

Apan dihang mihangyo ang akong apo og dugang pang mga kasulatan, nagbasa pa mi og mga kasulatan! Ang dugang nga kasulatan molamdag sa atong hunahuna, moalima sa atong espiritu, modugang sa atong pagsalig sa Ginoo, ug motabang nga masentro ang atong kinabuhi ngadto Kaniya. “Hinumdumi ang pagsiksik niini nga makugihon, nga kamo makaangkon og kaayohan pinaagi niana.”³

Ikaduha, makaila kita sa Ginoo ug makasalig Kaniya pinaagi sa pag-ampo. Kadako sa panalangin nga makahimo sa pag-ampo sa atong Dios. “Pag-ampo ngadto sa Amahan uban sa tibuok kusog sa kasingkasing.”⁴

May nindot kong panumduman sa pag-ampo nga akong gibahandi. Bakasyon kadto sa college, midawat ko og trabaho sa Texas. Gatasan ka milyas ang akong biyahion gikan sa Idaho ngadto sa Texas sa karaan nakong sakyanan, pinanggang sakyanan nga ginganlan nako’g Vern. Si Vern kargado



hangtud sa atop, ug andam na ko sa bag-ong panimpalad.

Sa dayon nakong gawas sa pultahan, gigakos nako ang mahal nakong mama ug miingon siya, “Mag-ampo ta sa di ka pa mobiya.”

Nangluhod kami ug nagsugod si Mama sa pag-ampo. Nangamuyo siya sa Langitnong Amahan nga luwas ra ko. Nag-ampo siya alang ang dili air-condition nakong sakyanan, nag-ampo nga maayo ang dagan niini sigun sa akong gikinahanglan. Nangamuyo siya sa mga anghel nga mouban kanako sa tibuok bakasyon. Nag-ampo siya ug nag-ampo ug nag-ampo.

Ang kalinaw nga miabut tungod nianang pag-ampo naghatag nako’g kaisug nga mosalig sa Ginoo ug dili mosalig sa kaugalingon nakong salabutan. Gigiyahan sa Ginoo ang akong dalan sa daghang desisyon nga akong gihimo niana nga bakasyon.

Kon buhatan nato ang pagduol sa Langitnong Amahan pinaagi sa pag-ampo, makaila kita sa Manluluwas. Mosangput nga mosalig kita Kaniya. Ang atong mga tinguha mas mahimong sama sa Iyaha. Mahimo nato ang pagsiguro sa atong kaugalingon ug sa uban sa mga panalangin nga andam nga ihatag sa Langitnong Amahan kon kita mangayo uban sa hugot nga pagtuo.⁵

Ikatulo, makaila kita sa Ginoo ug makasalig Kaniya kon moserbisyo kita sa uban. Akong ipaambit ang mosunod nga istorya uban sa pagtugot ni Amy Wright, kinsa nakasabut sa baruganang sa pagserbisyo bisan sa makalilisang ug makahulga sa kinabuhi nga sakit. Misulat si Amy:

“Niadtong Oktubre 29, 2015, akong nahibaloan nga duna koy kanser. 17 porsiyento ra ang purohan nga maka-survive ko. Ang pagkaayo dili positibo.



Ania ko sa lisud kaayong pakigbugno sa kinabuhi. Determinado kong mohatag sa tanan nga nia kanako dili lang para sa akong kaugalingon, labaw sa tanan, sa akong pamilya. Pagka-Disyembre, nagsugod ko og chemo. Pamilyar ko sa daghang epekto sa pagpatambal og kanser, apan wala ko kahibalo nga posible alang sa usa ka tawo nga grabe ka masakiton ug sa gihapon mabuhi.

“Sa usa ka punto, miingon ko nga ang chemotherapy supak sa tawhanong katungod. Giingnan nako ang akong bana nga humana. Moundang ko.” Dili na ko mobalik sa ospital. Sa iyang kaalam, mapailubong naminaw ang akong pinangga ug dayon mitubag, ‘Nan, mangita ta og tawo nga kaserbisyuhan.’”

Unsa? Nakalimot ba siya nga ang iyang asawa dunay kanser ug dili na makaagwanta sa pagsuka o higayon nga moataki ang grabing sakit?

Gipadayon ni Amy sa pagpasabut: “Nagkagrabe ang akong sakit kay sa kaniadto nga ‘OK’ pa kausa o kaduha ka adlaw nga makalihok ko, nagginghawang binuhat. Mga adlaw kadto nga

ang among pamilya mangita og mga paagi nga makaserbisyo.”

Usa niadtong mga adlawa, ang pamilya ni Amy nang-apud-apod ngadto sa ubang pasyente og mga chemo comfort kit nga puno sa mga butang nga makalipay ug makahupay sa mga sakit. Dihang dili makatulog si Amy, naghunahuna siya og mga paagi nga makanindot sa kinabuhi sa uban. Ang ubang pamaagi dinagko, apan ang uban mugbong sulat lang o text message sa pagdasig ug gugma. Sa mga gabii nga grabe ang iyang kasakit nga dili siya makatulog, mohigda ra siya gunit ang iyang iPad ug mangita og mga ordinansa nga kinahanglang kompletuhon para sa patay na niyang mga katigulangan. Milagrang nawala ang kasakit, ug nakalahutay siya.

“Serbisyo,” mipamatuod si Amy, miluwas sa akong kinabuhi. Nakaplagn nako ang kalig-on sa pagpadayon, sa kalipay nga akong nadiskubrihan sa tinguhang mahupay ang mga pag-antus niadtong anaa sa akong palibut. Akong gilantaw ang among mga proyekto sa pagserbisyo uban sa dakong kalipay ug pagpaabut. Hangtud

niining adlawa ingon og katingalahan gihapon ang hitabo. Siguro maghunahuna mo nga ang tawo nga naupaw, gihiloan, ug nakigbugno sa [iyang] kinabuhi makiangayong maghunahuna nga ‘kinahanglang hunahunaon ra nako ang akong kaugalingon.’ Apan, dihang gihunahuna ra nako ang akong kaugalingon, ang akong sitwasyon, akong pag-antus ug kasakit, mongit-ngit pag-ayo ang kalibutan ug makasagmuyo. Dihang akong gitutukan ang uban, dihay kahayag, paglaum, kalig-on, kaisug, ug kalipay. Nasayud kong posible kini tungod sa makasuporta, makaayo, ug sa gahum sa Pag-ula ni Jesukristo.”

Misalig si Amy sa Ginoo sa dihang nakaila siya Kaniya. Kon bisan gamay misalig lang siya sa kaugalingon niyang salabutan, gisalikway unta niya ang ideya nga moserbisyo. Ang pagserbisyo nakapalahutay niya sa kasakit ug mga balatian ug pagsunod niini nga kasulatan: “Kon kamo anaa sa pag-alagad sa inyong mga isigkatawo kamo anaa lamang sa pag-alagad sa inyong Dios”⁶

Nabuntog ni Jesukristo ang kalibutan. Ug tungod Kaniya, tungod sa

Iyang walay kinutubang Pag-ula, tanan kita adunay rason nga mosalig, nahibalo nga sa katapusan ang tanan mamaayo ra.

Mga sisters, tanan kita makasalig sa Ginoo ug *dili* sa atong kaugalingong salabutan. Atong masentro ang atong kinabuhi diha sa Manluluwas pinaagi sa pagkaila Kaniya, ug Iya kitang tultulan sa atong mga dalan.

Ania kita sa yuta aron ikapakita ang samang pagsalig *Kaniya* nga nagtugot nga makabarug kita uban ni Jesukristo dihang miingon Siya, “Ania Ako, ipadala ako.”⁷

Minahal kong mga igsoon, mipamatuod si Presidente Thomas S. Monson nga “ang atong mga panalangin nga gisaad walay sukod. Bisan og ang mga panganud sa unos magpundok, bisan og ang ulan mobundak kanato, ang atong kahibalo sa ebanghelyo ug ang atong gugma sa atong Langitnong Amahan ug sa atong Manluluwas mohupay ug molig-on kanato . . . samtang kita magpakabuhing nga matarung ug mosunod sa mga sugo. . . . Walay butang niining kalibutanana nga makapildi kanato.”⁸

Akong idugang ang akong pagpamatuod nianang mensahe sa atong pinalanggang propeta. Kon kita mosalig sa atong Langitnong Amahan ug sa atong Manluluwas ug dili mosalig sa atong kaugalingong salabutan, Sila motultol kanato sa atong mga dalan ug motunol sa mga bukton sa kalooy ngari kanato. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Pahibalo: Niadtong Abril 2, 2016, si Sister Cordon na-released isip Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary ug gitawag isip Unang Magtatambag.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Gordon B. Hinckley, “Ang Kaadlawon sa usa ka Mahayag nga Adlaw,” *Liahona*, Mayo 2004, 81.
2. 2 Nephi 32:3.
3. Mosiah 3:7.
4. Moroni 7:48.
5. Tan-awa sa Giya sa mga Kasulatan, “pag-ampo,” scriptures.lds.org.
6. Mosiah 2:17.
7. Abraham 3:27.
8. Thomas S. Monson, “Pagmaya,” *Liahona*, Mayo 2009, 92.



Ni Carol F. McConkie

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Women

Ang Katahum sa Pagkabalaan

Ang atong Amahan sa Langit mihatag natong tanan sa gikinahanglan aron mahimong balaan sama Kaniya.

Samtang nag-andam ako alang niini nga miting, nahinumdom ko sa daghang matinud-anong mga sister nga akong gikahimamat, sa tanang dapit. Alang kanako, gihulagway sila pag-ayo sa salmo sa pagpasalamat ni Haring David: “Ipahinungod ngadto sa Ginoo ang himaya nga angay sa iyang ngalan; pagdala og usa ka halad, ug umadto sa atubangan niya; Magsimba kamo sa Ginoo sa katahum sa pagkabalaan.”¹

Nakita ko ang katahum sa pagkabalaan sa mga sister kansang mga kasingkasing nasentro sa tanan nga maayo, kinsa gustong mahisama pa sa Manluluwas. Gihalad nila ang ilang tibuok nga mga kalag, kasingkasing, gahum, hunahuna ug kusog ngadto sa Ginoo sa ilang pagpuyo kada adlaw.² Ang pagkabalaan nagagikan sa pagpanginguha ug pagpakigbisog sa pagsunod sa mga sugo ug sa pagtahud sa mga pakigsaad nga atong gihimo uban sa Dios. Ang pagkabalaan mao ang paghimo sa mga pagpili nga magpabilin sa Espiritu Santo isip atong giya.³ Ang pagkabalaan mao ang pagsalikway sa atong kinaiyanhong pagkatawo ug mahimong usa ka santos pinaagi sa

pag-ula ni Kristo ang Ginoo.⁴ “Matag gutlo sa [atong mga kinabuhi] kinahanglan ang pagkabalaan ngadto sa Ginoo.”⁵

Ang Dios sa langit nagmando sa mga anak sa Israel, “Kay ako mao man ang Ginoo nga inyong Dios: busa, balaanon ninyo ang inyong kaugalingon, ug magbalaan kamo, kay ako balaan man: dili ninyo pagahugawan ang inyong mga kaugalingon.”⁶

Gitudlo ni Elder D. Todd Christofferson: “Ang atong Langitnong Amahan usa ka Dios nga taas og mga





gipaabut. . . Nagtanyag siya nga himon kita nga balaan aron kita ‘makalahutay sa celestial nga himaya’ (D&C 88:22) ug ‘makapuyo sa iyang atubangan’ (Moises 6:57).⁷ Ang *Lectures on Faith* mipasabut “Walay tawo nga makapahimulos sa iyang himaya nga dili magbaton sa iyang mga kahingpitan ug pagkabalaan.”⁸ Ang atong Amahan sa Langit nakaila kanato. Nahigugma Siya kanato, ug mihatag Siya kanato sa tanan nga gikinahanglan aron kita mahimong balaan sama Kaniya.

Mga anak kita nga babaye sa Langitnong Amahan, ug matag usa kanato adunay diosnong panulundon sa pagkabalaan. Ang atong Amahan sa Langit mipahayag, “Tan-awa, Ako ang Dios; Tawo nga Balaan mao ang akong ngalan.”⁹ Sa premortal nga kalibutan, gihigugma nato ang atong Amahan ug gisimba Siya. Nagtinguha kitang mahisama Kaniya. Tungod sa hingpit nga gugma sa amahan, gihatag Niya ang Iyang hinigugmang Anak, si Jesukristo, nga mahimo natong Manluluwas ug Manunubos. Siya ang Anak sa Tawo sa Pagkabalaan.¹⁰ Ang Iyang ngalan mao ang Balaan,¹¹ Ang Usa nga Balaan sa Israel.¹²

Ang atong paglaum sa pagkabalaan nasentro diha ni Kristo, sa Iyang kalooy ug sa Iyang grasya. Uban sa hugot nga pagtuo kang Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula, malimpyo kita, walay lama,

kon ilimud nato sa atong mga kaugalingon ang tanan nga dili diosnon¹³ ug sinsero nga maghinulsol. Gibunyagan kita pinaagi sa tubig alang sa kapasayloan sa mga sala. Ang atong mga kalag gibalaan sa dihang gidawat nato ang Espiritu Santo uban sa bukas nga mga kasingkasing. Kada semana nag-ambit kita sa ordinansa sa sakrament. Diha sa espiritu sa paghinulsol uban ang sinserong mga tinguha alang sa pagkamatatung, nakigsaad kita sa pagdala diha kanato sa ngalan ni Kristo, paghinumdom Kaniya, ug paghupot sa Iyang mga sugo aron sa kanunay makabaton sa Espiritu sa Ginoo uban kanato. Sa kadugayan, samtang kita maninguha nga mahiusa sa Amahan, sa Anak, ug sa Espiritu Santo, mahimo kitang tigambit sa Ilang diosnong kinaiyahan.¹⁴

Ang Pagkabalaan Mao ang Paghupot sa Atong mga Pakigsaad

Nailhan nato ang daghang mga pagsulay, mga pagtintal, ug mga kasakit nga makapalayo kanato gikan sa tanan nga mahiyason, putli, ug dalaygon sa atubangan sa Dios. Apan ang atong mortal nga mga kasinatian nagtanyag kanato sa oportunidad sa pagpili sa pagkabalaan. Sa kasagaran ang mga sakripisyo nga atong gihimo sa paghupot sa atong mga pakigsaad ang nagsagrado kanato ug naghimo kanato nga balaan.

Nakita ko ang pagkabalaan diha sa panagway ni Evangeline, usa ka 13 anyos nga batang babaye sa Ghana. Usa sa mga paagi nga siya naghupot sa iyang mga pakigsaad mao ang pagpalambo sa iyang calling isip presidente sa Beehive nga klase. Mapainubsanon niyang gipasabut nga moadto siya sa panimalay sa iyang mga higala, sa less active nga batan-ong mga babaye, sa paghangyo sa ilang mga ginikanan sa pagtugot kanila sa pagsimba. Gisultihan siya sa mga ginikanan nga kini lisud tungod kay ma Domingo ang mga anak kinahanglan gayud nga motrabaho sa balay. Busa si Evangeline moadto ug motabang sa mga buluhaton, ug pinaagi sa iyang mga paningkamot ang iyang mga higala sa kasagaran gitugutan sa pagsimba.

Kon motuman kita sa mga pakigsaad, ang sagrado nga mga ordinansa sa priesthood mousab kanato, mobalaan kanato, ug moandam kanato sa pagsulod sa atubangan sa Ginoo.¹⁵ Kita motambayayong sa usag usa nga mga alantuson; molig-on sa usag usa. Makabaton kita og kapasayloan sa sala kon kita mohatag og espirituhanon ug temporal nga kahupayan ngadto sa kabus, sa gigutom, sa hubo, ug sa masakiton.¹⁶ Kita makapalayo sa atong mga kaugalingon nga dili mahugawan sa kalibutan kon kita motuman sa adlaw nga Igpapahulay ug moambit sa sakrament sa balaang adlaw sa Ginoo.¹⁷

Unsaon nato pagpaningkamot aron ang atong mga panimalay mahimong balaan nga mga dapit. Mopugong kita sa atong mainit nga mga pagbati nga unta kita mapuno sa putli ug malungtarong gugma.¹⁸ Motabang kita sa uban tungod sa kalooy, kapuangod, ug mobarug isip mga saksi sa Dios. Mahimo kitang mga katawhan sa Zion, usa sa kasingkasing, ug usa sa hunahuna, usa ka putli nga mga katawhan kinsa nag-uban og puyo diha sa panaghiusa ug pagkamatarung.¹⁹ Kay ang Zion kinahanglan motubo sa katahum, ug diha sa pagkabalaan.²⁰

Moadto sa Templo. Kon kita kinahanglan nga mahimong balaan nga mga katawhan nga andam sa pagdawat sa Manluluwas sa Iyang pag-anhi, kinahanglan kitang mobarug ug magsul-ob sa atong matahum nga mga saput.²¹ Sa kalig-on ug kadunganan, atong talikdan ang mga paagi sa kalibutan ug huptan ang atong mga pakigsaad nga kita pagasul-uban sa kaputli, oo, gani sa kupo sa pagkamatarung.²²

Ang Pagkabalaan Mao ang Pagbaton sa Espiritu Santo isip Atong Giya

Ang pagkabalaan usa ka gasa sa Espiritu. Gidawat nato kini nga gasa kon atong pilion ang pagbuhat niadtong mga butang nga mopatubo sa sagradong gahum sa Espiritu Santo sa atong mga kinabuhi.

Sa dihang gidawat ni Marta si Jesukristo diha sa iyang panimalay, gibatiniya ang hilabihan kaayong tinguha sa pagserbisyo sa Ginoo sa labing maayo

nga iyang mahimo. Ang iyang igsoong babaye, si Maria, mipili sa paglingkod “sa tiilan’ ni Jesus” ug nagpatalinghug sa Iyang pulong. Sa dihang gibati ni Marta ang kabug-at sa pagserbisyo nga walay bisan unsa nga tabang, siya nagmulog ngadto sa Manluluwas, “Ginoo, wala ba ikaw magpakabana nga gipasagdan man lamang niining akong igsoon nga maginusara ako sa pag-amuma?”

Nagustuhan ko ang mga pulong sa labing malumo nga pagbadlong nga akong mahunahuna. Uban sa hingpit nga gugma ug walay katapusan nga pagkamabination, ang Manluluwas mipahimangno:

“Marta, Marta, nalibog ug nagkapuliki ikaw sa daghang mga butang:

“Apan usa ra gayud ka butang ang kinahanglanon: ug hingpilian ni Maria ang maayong bahin nga dili na makuha gikan kaniya.”²³

Mga sister, kon kita magbalaan, kinahanglan gayud nga kita magkat-on sa paglingkod diha sa tiilan sa Usa nga Balaan sa Israel ug maghatag og panahon sa pagkabalaan. Ato bang biyaan ang telepono, ang walay katapusang lista sa buhatunon, ug ang mga kabalaka nga mga kalibutanon? Ang pag-ampo, pagtuon, ug pagpaminaw sa pulong sa Dios makadapit sa Iyang gugma nga makapaayo ug makalimpyo sa atong mga kalag. Paghatag

og panahon nga mabalaan nga kita mapuno sa Iyang sagrado, makabalaang Espiritu. Uban sa Espiritu Santo isip atong giya, maandam kita sa pagdawat sa Manluluwas diha sa katahum sa pagkabalaan.²⁴

Ang Pagkabalaan Mao ang Pagkahimong Santos pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo

Sumala sa dinasig nga mga pulong ni Haring Benjamin, kadtong kinsa mahimong mga santos pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo mao kadtong kinsa manunuton, maaghup, mapainubsanon, mapailubon, ug puno sa gugma.²⁵ Gipanagna niya nga si Jesukristo, “ang Ginoong Makagagahum kinsa naghari, kinsa mao, ug mao gikan sa tanan nga kahangturan ngadto sa tanan nga kahangturan, manaog gikan sa langit aron moipon sa mga katawhan, ug mopuyo sa usa ka mortal nga lawas.” Siya mianhi sa pagpanalagin sa mga masakiton, sa mga bakol, sa mga bungol, sa mga buta, ug sa pagbuhi sa mga patay. Ug bisan pa Siya nag-antus “labaw nga ang tawo makaantus, gawas kini ngadto sa kamatayon”²⁶ Ug bisan tuod og Siya lamang usa diin ang kaluwasan moabut, Siya gibiyay-biyay, gibunalan, ug gilansang. Apan ang Anak sa Dios mibangon gikan sa lubnganan aron kitang tanan mahimong mobuntog sa kamatayon. Siya mao ang



usa kinsa mobarug sa paghukom sa kalibutan diha sa pagkamatarung. Siya mao ang usa kinsa motubos kanatong tanan. Siya mao ang Usa nga Balaan sa Israel. Si Jesukristo mao ang katahum sa pagkabalaan.

Sa dihang ang mga katawhan ni Haring Benjamin nakadungog sa iyang mga pulong, natumba sila ngadto sa yuta, hilabihan kadako sa ilang pagpaubos ug ligdong nga pagtahud alang sa grasya ug himaya sa atong Dios. Nailhan nila ang ilang kalibutanong kahimtang. Nakita ba nato ang atong hingpit nga pagsalig diha sa grasya ug kalooy ni Kristo, atong Ginoo? Ato bang naila nga ang matag maayong gasa, temporal o espirituhanon, modangat kanato pinaagi ni Kristo? Ato bang mahinumduman nga sumala sa mahangturong plano sa Amahan, kalinaw niini nga kinabuhi, ug ang mga kahimayaan sa kahangturan maato lamang diha ug pinaagi sa Iyang balaang Anak?

Hinaut moduyog kita sa mga katawhan ni Haring Benjamin sa ilang pagsinggit og kusog, “O kaloy-i, ug dihugi sa inula nga dugo ni Kristo nga kami mahimo nga makadawat sa kapasayloan sa among mga sala, ug ang among mga kasingkasing mahimo nga putli; kay kami mituo kang Jesukristo, ang Anak sa Dios, kinsa milalang sa langit ug sa yuta, ug sa tanan nga mga butang.”²⁷



Mga sister, kon kita magbalaan, kinahanglan gayud nga kita magkat-on, sama ni Maria, sa paglingkod diha sa tiilan sa Usa nga Balaan sa Israel ug maghatag og panahon sa pagkabalaan.

Ako magpamatuod nga kon kita moduol ngadto sa Balaan nga Usa sa Israel, ang Iyang Espiritu maanaa kanato nga kita mahimong mapuno sa hingpit nga kalipay, makadawat og kapasayloan sa mga sala ug kalinaw sa konsyensa.

“Ang Dios naghatag sa matag usa kanato og usa o daghan pa nga linain nga mga talento. Hinaut nga atong buhaton kutob sa atong mahimo ang pagtuman sa atong mga pakigsaad ug dawaton ang Espiritu Santo isip atong giya. Uban sa hugot nga pagtuo kang Jesukristo, mahimo kitang mga santos pinaagi sa Iyang Pag-ula, aron kita makadawat og pagka-imalat ug kina-buhing dayon ug ihatag sa Dios ang atong Amahan ang himaya nga alang sa Iyang pangalan. Hinaut nga ang atong mga kinabuhi usa ka sagradong halad, nga kita mobarug sa atubangan sa Ginoo diha sa katahum sa pag-kabalaan. Sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. 1 Cronicas 16:29.
2. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:31–34.
3. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 45:57.
4. Mosiah 3:19.
5. Brigham Young, *Deseret News* Abr. 2, 1862, 313; tan-awa usab James E. Faust, “Pagbarugdiha sa Balaang mga Dapit *Liahona*, Mayo 2005, 62.
6. Levitico 11:44.
7. D. Todd Christofferson, “Ako Nagabadlong ug Nagapanton sa Akong Gihigugma *Liahona*, Mayo 2011, 97.
8. *Lectures on Faith* (1985), 1.
9. Moises 7:35.
10. Tan-awa sa Moises 6:57.
11. Isaias 57:15.
12. 1 Nephi 22:21, 24, 26, 28.
13. Tan-awa sa Moroni 10:32–33.
14. Tan-awa sa 2 Pedro 1:4.
15. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:20.
16. Tan-awa sa Mosiah 4:26.
17. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 59:9.
18. Tan-awa sa Alma 38:12.
19. Tan-awa sa Moises 7:18–19.
20. Doktrina ug mga Pakigsaad 82:14.
21. Tan-awa sa 2 Nephi 8:24.
22. 2 Nephi 9:14.
23. Tan-awa sa Lucas 10:38–42.
24. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 45:57–59.
25. Tan-awa sa Mosiah 3:19.
26. Mosiah 3:5, 7.
27. Mosiah 4:2.



Ni Linda K. Burton

Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society

Masaligong mga Babaye

Kining mga babaye nagsentro diha sa Manluluwas nga si Jesukristo ug adunay paglaum pinaagi sa saad sa Iyang maulaong sakripisyo.

Minahal kong mga sister, unsa mo ka mahal namo ug sala-mat sa inyong malumong kasingkasing ug madasigong tubag sa pagdapat sa Unang Kapangulohan ug sa #IWasA Stranger nga paningkamot. Palihug padayon sa pag-ampo, mamati sa mga hinagawhaw sa Espiritu, ug maglihok diha sa mga pag-aghat nga inyong nadawat.

Bisan mobiyahe ako sa usa ka dapit o sa tibuok kalibutan, dili katingad-an ang usa ka tawo nga mangutana, “Nakahinumdom ka kanako?” Tungod ako dili hingpit, angkunon nako nga dili ko kahinumdom kanunay og mga ngalan. Hinoon, mahinumduman nako ang tinuod gyud nga gugma sa Langitnong Amahan nga nagtugot kanako sa pagbati samtang nakighimamat sa Iyang bililhong mga anak.

Bag-ohay diha akoy oportunidad sa pagbisita sa pipila ka hinigugmang mga babaye sa prisohan. Sa among kinasingkasing nga pagpanamilit, usa ka minahal nga babaye nagpakilooy, “Sister Burton, palihug ayaw mig kalimti.” Ako nanghinaut nga siya ug ang uban kinsa gustong mahinumduman mobati sa sama samtang mopakigbahin ko ninyo og pipila ka mga hunahuna.

Masaligong mga Babaye sa Adlaw sa Manluluwas: Nagsentro diha sa Manluluwas nga si Jesukristo

Ang atong mga sister sa tanang edad nagpakita sa matitud-anong sumbanan sa pagkadisipulo nga ato usab nga gipaningkamutan. “Ang Bag-ong Tugon naglakip sa mga asoy sa [masaligong] mga babaye, ginganlan ug wala hinganli, kinsa may hugot nga pagtuo kang Jesukristo [ug sa Iyang Pag-ula], nakakat-on ug misunod sa Iyang mga pagtulunan, ug mipamatuod sa Iyang pangalagad, mga milagro, ug kaharianon. Kini nga mga babaye nahimong maayo kaayo nga mga disipulo ug importanting mga saksi sa buhat sa kaluwasan.”¹

Ikonsiderar kini nga mga istorya diha sa basahon ni Lucas. Una, panahon sa pangalagad sa Manluluwas:

“Ug sa wala madugay . . . nga si [Jesus] miadto sa mga kalungsuran ug kabalangayan, nga nagwali ug nagsangyaw sa maayong balita mahitunod sa gingharian sa Dios: ug ang mikuyog kaniya ang napulog duha,

“Ug ang *masaligong mga babaye* . . . mao sila si Maria ang ginganlag Magdalena, . . . ug si Juana . . . , ug si Susana, ug daghan pa, nga nangalagad ngadto kaniya.”²

Sunod, human sa Iyang Pagkabanhaw:

“Ug dihay *masaligong babaye* . . . didto sa lubnganan sayo sa buntag; . . . Wala nila hikit-i didto ang iyang lawas, sila mibalik, nga nanagsugilon, nga sila . . . nakakita og panan-awon nga may mga manulonda, nga nagsugilon nga siya buhi.”³

Akong nabasa ug nakit-an ang ingon og ordinaryong pahayag “masaligong mga babaye sa makadaghang higayon kaniadto, apan bag-ohay samtang namalandong kog mas maayo, kadto nga pulong ingon og tukma gayud alang kanila. Ikonsiderar kining mga synonym nga usa ka kahulugan sa pulong *masaligong* isip konektado sa matinud-anon nga *masaligong mga babaye*: kumbinsido,” “positibo,” “malaumon,” “malig-on,” “piho,” “gipasaligan,” ug “kapiyalan.”⁴

Samtang namalandong ako niadtong gamhanang mga paghulagway nahinumdoman nako ang duha sa *masaligong mga babaye* sa Bag-ong Tugon kinsa may positibo, masaligon, maligon, malaumon nga mga pagpamatuod sa Manluluwas. Bisan sila, sama kanato, mga imperpektong mga babaye, ang ilang pagsaksi makadasig.

Nakahinumdom ka sa wala hinganli nga babaye sa atabay kinsa nagdapit sa uban sa pagduol ug pagtan-aw unsay iyang nakat-unan sa Manluluwas? Siya mihatag sa iyang *masaligong* pagsaksi pinaagi sa usa ka pangutana: “Mao ba kaha kini ang Kristo?”⁵ Ang iyang pagpamatuod ug pagdapit maawhagon kaayo nga “daghang . . . mituo kaniya.”⁶

Human sa kamatayon sa iyang igsoong lalaki, si Lazaro—si Marta, ang hinigugmang disipulo ug higala sa Ginoo, mipahayag uban sa nagdilaab nga pagbati, “Ginoo, kon dinhi pa ikaw dili unta mamatay ang akong igsoon.” Ikonsiderar ang iyang pagkasiguro samtang siya mipadayon, “*Hinooon nahibalo ako* nga bisan karon ang tanan nimong pangayoon sa Dios, kini igahatag kanimo sa Dios.” Mipadayon siya sa pagpamatuod, “Ako nagtuo nga ikaw mao ang Kristo, ang Anak sa Dios, ang moanhi sa kalibutan.”⁷

Makat-unan nato gikan niining mga sister nga ang *masaligong mga babaye* nagsentro diha sa Manluluwas nga si



Jesukristo ug adunay paglaum pinaagi sa saad sa Iyang maulaong sakripisyo.

Masaligong mga Babaye Nagsunod sa Pakigsaad sa Pagpahiuli: Andam sa Pagsakripisyo

Sa karaan, ang *masaligong mga babaye* misakripisyo samtang nagpamatuod ug nagsunod sila sa mga pagtulun-an ni Jesus. *Ang masaligong mga babaye* sa unang mga panahon sa Pagpahiuli nagbuhat sa sama. Si Drusilla Hendricks ug ang iyang pamilya usa niadtong kinsa, isip bag-ong mga kinabig, nag-antus atol sa pagpanggukod sa mga Santos sa Clay County Missouri. Ang iyang bana permanenting naparalisar atol sa Gubat sa Crooked River. Siya ang nag-amuma kaniya ingon man sa pagbuhay sa iyang pamilya.

“Sa usa ka linaing malisud nga panahon, sa dihang walay pagkaon ang pamilya, nahinumdoman niya nga usa ka tingog ang misulti kaniya, ‘Pailub, kay ang Ginoo mosuporta.’

Sa dihang ang iyang anak nga lalaki kinahanglan mobulontaryo sa Mormon Battalion, sa una si Drusilla misupak ug nanlimbasug sa pag-ampo sa Ginoo hangtud “ingon og usa ka tingog miingon kaniya, ‘Dili ka ba gusto sa

kinatas-an nga himaya?’ Dayag mitubag siya, ‘Oo,’ ug ang tingog mipadayon, ‘Sa unsa nga paagi imo kining maangkon gawas sa paghimo sa labing dako nga sakripisyo?’”⁸

Atong makat-unan gikan niining *masaligong mga babaye* nga ang paghupot sa pakigsaad nagkinahanglan sa atong pagkaandam sa pagsakripisyo.

Masaligong mga Babaye Karon: Naghinumdom ug Nag-andam sa Pagsaulog sa Iyang Pagbalik

Akong nahisgutan ang *masaligong mga babaye* sa panahon sa Manluluwas ug sa unang mga panahon sa Pagpahiuli sa ebanghelyo, apan unsa man ang mga ehemplo sa pagkadisipulo ug mga pagpamatuod sa *masaligong mga babaye* sa atong kaugalingong panahon?

Sa akong bag-ohay nga assignment ngadto sa Asya, sa makausa nadasig na usab ako sa daghang *masaligong mga babaye* nga akong gikahimamat. Nadani ako sa unang henerasyon nga mga miyembro sa India, Malaysia, ug Indonesia, kinsa naningkamot sa pagsunod sa kultura sa ebanghelyo sa ilang kaugalingong mga panimalay, usahay sa dakong sakripisyo samtang

ang pagsunod sa ebanghelyo kasa-garan misukwahi sa mga kultura sa pamilya ug sa nasud. Ang unang mga miyembro sa simbahan nga *masaligong mga babaye* sa Hong Kong ug Taiwan nagpadayon sa pagpanalangin sa mga kinabuhi sa ilang mga pamilya, mga miyembro sa Simbahan, ug sa komunidad pinaagi sa pagpabiling nagsentro sa Manluluwas ug andam sa pagsakripisyo sa pagsunod sa mga pakigsaad. Susamang *masaligong mga babaye* ang makaplagan sa tibuok Simbahan.

Laing *masaligong babaye* kinsa nagpanalangin sa akong kinabuhi sulod sa katuigan nakigbisog sulod sa milabay nga 15 ka tuig sa makaluya, lisud, ug nagkagrabe nga sakit nga gitawag og inclusion body myositis. Bisan diha ra sa iyang wheelchair, naninguha siya sa pagkamapasalamaton ug gipadayon ang iyang “Makahimo nga Lista”—usa ka nagpadayong lista sa mga butang nga siya *makahimo*, sama sa makahimo ko sa paginhawa, makahimo ko sa paglamoy, makahimo ko sa pag-ampo, ug makahimo ko sa pagbati sa gugma sa akong Manluluwas. Gidala niya ngadto sa iyang pamilya ug mga higala ang iyang *masaligong* pagsaksi nga nagsentro ni Kristo.

Bag-ohay kong nadungog ang istorya ni Jenny. Usa siya ka returned missionary kansang mga ginikanan nagdiborsyo samtang didto siya sa misyon. Giistorya niya kon sa unsang

paagi ang paghunahuna nga mopauli “nakapahadlok [niya] og maayo.” Apan sa katapusan sa iyang misyon sa Italya, sa iyang paghapit sa mission home paingon sa U.S., usa ka *masaligong babaye*, ang asawa sa mission president, mapinanggaong nangalagad kaniya sa yanong paghahupap sa iyang buhok.

Katuigan ang milabay, laing *masaligong babaye*, si Terry—usa ka presidente sa stake Relief Society ug disipulo ni Jesukristo—mipanalangin sa kinabuhi ni Jenny sa dihang gitawag si Jenny isip presidente sa Relief Society sa ward. Niana nga panahon, si Jenny nagtrabaho sa iyang dissertation alang sa iyang doctoral degree. Dili lamang usa ka tigtudlo si Terry ni Jenny isip usa ka lider, apan mouban siya kaniya sulod sa 10 ka oras sa ospital sa dihang nahibaloan ni Jenny ang makuyaw nga diagnosis sa leukemia. Mibisita si Terry sa ospital ug midala ni Jenny sa mga appointment sa doktor. Mikumpisal si Jenny, “Nagtuong ko nga kadaghan ko nakasuka sa iyang sakyanan.”

Bisan sa iyang sakit, mipadayon si Jenny sa pagserbisyo nga maisugon isip presidente sa Relief Society sa ward. Bisan sa iyang kalisud, mitelepono siya ug mitext ug mi-email nga naa sa iyang higdaanan, ug midapit og mga suster sa pag-anha kaniya. Nagpadala siya og mga kard ug mugbo nga mga sulat ngadto sa mga tawo, naghigugma sa iyang igsoong mga babaye nga tua sa

layo. Sa dihang ang iyang ward nangayo og litrato sa iyang kapangulohan alang sa kasaysayan sa ilang ward, mao kini ang ilang nadawat. Tungod kay si Jenny usa ka *masaligong babaye* sa iyang kaugalingon, gidapit niya ang tanan sa pagpakigbahin sa mga palas-anon sa uban lakip ang iyang kaugalingon.

Isip usa ka *masaligong babaye* mipamatuod si Jenny: “Wala kita dinhi aron sa pagluwas lamang sa uban apan sa pagluwas sa atong mga kaugalingon. Ug nga ang kaluwasan moabut gikan sa pakigpares kang Jesukristo; sa pag-sabut sa Iyang grasya ug sa Iyang Pag-ula ug sa Iyang mga pagbati sa gugma alang sa kababyen-an sa Simbahan. Kana mahitabo pinaagi sa mga butang sama ka yano sa paghahupap sa buhok sa usa ka tawo, pagpadala og mubo nga sulat nga may dinasig, klaro, dayag nga mensahe sa paglaum ug grasya, o sa pagtugot sa mga babaye sa pagserbisyo kanato”⁹

Mga suster, kon kita nalinga, nagdu-da, nawad-an og kadasig, makasasala, magul-anon, o nanlimbasug, unta dawaton nato ang pagdapit sa Ginoo sa pag-inom sa Iyang buhi nga tubig sama sa *masaligong* babaye sa atabay, nagdapit sa uban sa pagbuhat og sama samtang kita nagdala sa atong kaugalingon nga *masaligong* pagsaksi: “Mao ba kaha kini ang Kristo?”

Kon ang kinabuhi ingon og dili angay, sama sa gibati ni Marta sa pagkamatay sa iyang igsoong lalaki—kon masinati nato ang kasakit sa kami-ngaw, pagkadili manganak, kamatayon sa mga minahal, nawad-an og mga oportunidad sa kaminyoon ug pamilya, nabungkag nga panimalay, nagkagrabing kaguol, pisikal o mental nga sakit, makatuok nga stress, kakulba, adiksiyon, kalisud sa kwarta, o ubang mga posibilidad—hinaut mahinumduman nato si Marta ug ipahayag ang atong sama nga *masaligong* pagsaksi: “*Apan ako nahibalo . . . [ug] ako nagtuonga ikaw mao ang Kristo, ang anak sa Dios.*”

Hinaut nga atong hinumduman ang daghang *masaligong mga babaye* kinsa nagdumili sa pagbiya sa atong minahal nga Manluluwas atol sa sakit kaayong



Si Jenny (tunga), nagserbisyo isip presidente sa Relief Society sa ward bisan dunay leukemia, uban sa mga miyembro sa iyang kapangulohan.

kasinatian nga Iyang giantus didto sa krus ug mga oras ang milabay nahatagan og pribilehiyo nga mahimong unang *masaligon* nga mga saksi sa Iyang mahimayaong Pagkabanhaw. Magpabilin kitang suod Kaniya diha sa pag-ampo ug sa pagtuon sa kasulatan. Magpaduol kita Kaniya pinaagi sa pag-andam ug sa pag-ambit sa sagradong mga simbolo sa Iyang maulaong sakripisyo matag semana atol sa ordinansa sa sakrament ug sa atong pagsunod sa mga pakigsaad pinaagi sa pagserbisyo sa uban sa panahon sa ilang panginahanglan. Niana tingali mahimo kitang kabahin sa *masaligong mga babaye* kinsa mosaulog sa Iyang mahimayaong pagbalik kon Siya moanhi pag-usab.

Mga suster, ako mopamatuod sa mahigugmaong Langitnong mga Ginikanan; sa atong Manluluwas, si Jesukristo; ug sa Iyang walay kinutuban nga Pag-ula alang kanato. Nasayud ako nga si Propeta Joseph Smith gi-orden nang daan isip ang propeta sa Pagpahiuli. Nasayud ako nga ang Basahon ni Mormon tinuod ug gihubad pinaagi sa gahum sa Dios. Napanalanginan kita og buhi nga propeta sa atong panahon, si Presidente Thomas S. Monson. Niini nga mga kamatuoran, ako *masaligon* Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Pahibalo: Niadtong Abril 1, 2017, si Sister Burton gi-released isip kinatibuk-ang presidente sa Relief Society.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Anak nga mga Babaye sa Akong Ginharian: *Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society* (2011), 33.
2. Lucas 18:1–3; emphasis gidugang.
3. Lucas 24:22–23; emphasis gidugang.
4. Sa Ininglis, ang pulong nga *certain* adunay ikaduhang kahulugan nga “usa ka kapilian sa” o “kalain-lainan sa.” Apan ang kahulugan nga kasigurohan, pagsalig, ug pagkamatitud-anon ang akong gihatagan og gibug-aton karon.
5. Juan 4:29.
6. Juan 4:39.
7. Juan 11:21–22, 27; emphasis gidugang.
8. Tan-awa sa Jennifer Reeder and Kate Holbrook, eds., *At the Pulpit: 185 Years of Discourses by Latter-day Saint Women* (2017), 51–52.
9. Gigamit nga may pagtugot sa tagsulat, si Jennifer Reeder, usa ka espeyalista sa ika-19 nga siglo sa kasaysayan mga babaye diha sa Church History Department.



Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

“Kaninyo Ihatag Ko ang Akong Kalinaw”

Misaad ang Ginoo og kalinaw ngadto sa Iyang mga disipulo dihang padulong na Siyang mobiya kanila. Gihimo Niya ang mao gihapon nga saad ngari kanato.

Pinalangga kong mga suster, napanalanginan kita sa Espiritu sa Dios karong gabhiona. Ang dinasig nga mga mensahe gikan sa mga bantugang mga lider sa mga suster ug ang musika nakapalig-on sa atong pagtuo ug mipalambo sa atong tinguha nga matuman

ang sagradong mga pakigsaad nga atong gihimo uban sa mapinanggaon natong Amahan sa Langit. Gibati nato ang paglambo sa atong gugma alang ni Ginoong Jesukristo ug pasalamat sa talagsaong gasa sa Iyang maulaon nga sakripisyo.





Yano ra ang akong mensahe karon. Mibati kitang tanan og kalinaw karon. Tanan kita gustong mobati sa ingon nianang kalinaw sa atong kaugalingon, sa atong mga pamilya, ug sa mga tawo sa atong palibut. Misaad ang Ginoo og kalinaw ngadto sa Iyang mga disipulo dihang padulong na Siyang mobiya kanila. Gihimo Niya ang mao gihapon nga saad ngari kanato. Apan miingon Siya nga mohatag Siya og kalinaw sa Iyang pamaagi, dili sa pamaagi sa kalibutan. Gihulagway niya ang Iyang pamaagi sa pagpadala og kalinaw:

“Apan ang Manlalaban, ang Espiritu Santo, nga sa akong ngalan igapadala sa Amahan, siya mao ang magatudlo kaninyo sa tanang butang, ug magapahinumdom kaninyo sa tanan nga akong gikasulti kaninyo.

“Kaninyo ibilin ko ang kalinaw, kaninyo ihatag ko ang akong kalinaw: hatagan ko kamo niini dili sama sa hinatagan sa kalibutan. Kinahanglan dili magkaguol ang inyong kasingkasing, ni magtalaw” (Juan 14:26–27).

Ang mga anak ni Mosiah nagkinahanglan niana nga gasa sa kalinaw dihang gisugdan nila ang misyon

ngadto sa mga Lamanite. Inubanan sa gamayng kahingawa sa gibati nilang kadak-on sa ilang tahas, nag-ampo sila og kasiguroan. Ug “ang Ginoo miduaw kanila uban sa iyang Espiritu, ug miingon ngadto kanila: Magmahupayon. Ug sila nahupay” (Alma 17:10; tan-awa usab sa Alma 26:27).

Panagsa, mangandoy ka og kalinaw kon nag-atubang ka og kawalay kasiguroan ug mahulgaong mga hagit. Nakat-unan sa mga anak ni Mosiah ang leksyon nga gitudlo sa Ginoo kang Moroni. Usa kini ka giya kanatong tanan: “Ug kon ang mga tawo moduol ngari kanako, Ako mopakita ngadto kanila sa ilang kahuyang. Ako mohatag ngadto sa mga tawo og kahuyang nga sila mahimo nga magpaubos; ug ang akong grasya igo alang sa tanan nga mga tawo nga magpaubos sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan, kay kon sila magpaubos sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan, ug magbaton og hugot nga pagtuo ngari kanako, niana Ako mohimo sa mahuyang nga mga butang nga mahimo nga malig-on ngadto kanila.” (Ether 12:27).

Miingon si Moroni nga dihang siya “nakadungog niini nga mga pulong,” siya “nahupay” (Ether 12:29). Makahupay kini kanatong tanan. Kadtong dili makakita sa ilang mga kahuyang walay paglambo. Ang inyong pagkasayud sa inyong mga kahuyang usa ka panalangin, kay nakatabang kini nga magpabilin kamong mapaubsanon ug padayon ang inyong pagsunod sa Manluluwas. Dili lang mohupay ang Espiritu kaninyo, apan Siya usab ang paagi nga ang Pag-ula mousab sa inyong pagkakamo. Dayon mahimong lig-on ang mga butang nga huyang.

May mga higayon nga sulayan ni Satanas ang inyong pagtuo; mahitabo kini sa tanang disipulo ni Jesukristo. Ang inyong depensa batok niining pang-atake mao ang kanunayng pagpakig-uban sa Espiritu Santo. Ang Espiritu Santo mamulong og kalinaw sa inyong kalag. Awhagon niya kamo nga magpadayon sa pagtuo. Ug ipahibalik Niya ang panumduman sa mga panahon nga mibati kamo’g kahayag ug gugma ni Jesukristo.

Ang paghinumdom tingali usa sa labing bililhong mga gasa nga ikahatag as Espiritu kaninyo. Siya “magapahinumdom kaninyo sa tanan nga gikasulti [sa Ginoo] kaninyo” (Juan 14:26). Ang panumduman posibling mao ang usa ka pag-ampo nga gitubag, nadawat nga ordinansa sa priesthood, kumpirmasyon sa pagpamatuod, o dihang nakita ninyo ang kamot sa Dios sa inyong kinabuhi. Tingali sa adlawng moabut kon magkinahanglan kamo’g kalig-on, ang Espiritu modala sa inyong panumduman sa inyong mga gibati atol niini nga miting. Hinaot nga mahitabo kini.

Usa ka panumduman nga kanunayng gisulod sa Espiritu sa akong hunahuna mao ang sakrament miting nga gihimo sa gabii dugay nang katugan didto sa metal nga kasilungan sa Innsbruck, Austria. Ang kasilungan nahimutang ilawom sa riles sa tren. Mga usa ra ka dosenang tawo ang didto, nanglingkod sa kahoy nga lingkuranan. Kadaghanan nila mga babaye, ang uban mas bata ug ang uban mas magulang. Nakakita ko og mga luha sa kalipay dihang gipasa ang sakrament nianang gamayng kongregasyon. Akong gibati ang gugma sa Manluluwas para niadtong mga Santos, ug mao usab sila. Apan ang milagro nga akong nahinumdoman kaayo mao ang kahayag nga ingon og mipuno sa metal nga kasilungan nga nagdala og malinawong pagbati. Gabii kadto ug walay bintana, apan ang kwarto mihayag sama sa udtong tutok.

Ang kahayag sa Espiritu Santo sanag ug tugob niadtong gabhiona. Ug ang mga bintana nga mipasulod sa kahayag mao ang mapaubsanong mga kasingkasing niadtong mga Santos; nga nangadto atubangan sa Ginoo nangita og kapasayloan sa ilang mga sala ug mipasalig sa kanunayng paghinumdom Kaniya. Dili lisud ang paghinumdom Kaniya adtong higayuna, ug ang akong panumduman nianang sagradong kasinatian nagpasayon sa akong paghinumdom Kaniya ug sa Iyang Pag-ula sa katugang misunod. Ang saad diha sa pag-ampo sa sakrament nga ang Espiritu magauban kanamo natuman



ug nagdala og mga pagbati sa kahayag ug kalinaw.

Sama ninyo, mapasalamaton ko sa daghang paagi nga giduaw ko sa Ginoo uban sa Maghuhupay dihang nagkinahanglan ko og kahupayan. Apan ang Amahan sa Langit wala lang maghunahuna sa atong kahupayan apan mas labaw pang naghunahuna sa atong paglambo. Ang “Maghuhupay” usa lang sa gihimong paghulagway sa Espiritu Santo diha sa kasulatan. Nia pay lain: “Ug karon sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, Ako moingon nganha kanimo, itugyan ang imong pagsalig diha niana nga Espiritu nga nagtultol sa pagbuhat og maayo” (D&P 11:12). Kasagaran, ang kamaayo nga Iyang ipabuhat kaninyo maglakip sa pagtabang og tawo aron makadawat og kahupayan gikan sa Dios.

Pinaagi sa Iyang kaalam, gipahimutang kamo sa Ginoo diha sa mga organisasyon ug mga klase sa Iyang Simbahan. Gibuhat Niya kini aron mouswag ang inyong gahum sa paghimo og maayo. Niana nga organisasyon,

may mga pihong gisangon kaninyo sa pagserbisyo sa uban para Kaniya. Sama pananglit, kon kamong mga batan-on, tingali hangyoon mo sa inyong bishop o lider sa Young Women sa pagtabang sa usa ka Laurel nga “na-less active” nga usahay maoy atong itawag.” Tingali mas nakaila kamo niya kay sa inyong bishop o sa Young Women leader. Nahibalo tingali kamong may problema siya sa balay o sa eskwela ug tingali niining duha. Wala mahibalo ang inyong mga lider nganong gibati nilang hangyoon kamo sa pagtabang niya, apan ang Ginoo nahibalo, ug gigiyahan Niya kini nga buhat pinaagi sa inspirasyon sa Iyang Espiritu.

Ang kalampanan sa inyong mga paningkamot magdala og milagro sa kausaban sa inyong kasingkasing ug sa kasingkasing sa inyong gitabangan—ug nagkinahanglan kana sa pakig-uban sa Espiritu Santo. Himoon sa Espiritu nga imong makita ang less-active nga Laurel sama sa pagkakita sa Ginoo kaniya. Nasayud ang Ginoo sa iyang kasingkasing ug sa inyong

kasingkasing, ug nasayud Siya sa mga posibilidad nga mausab ang kasingkasing. Makaduaw Siya kaninyo sa Iyang Espiritu aron idasig ang pagpaubos, kapasayloan, ug gugma.

Kana nga Espiritu makadasig sa mga pulong, mga buhat, ug sa pailub nga imong gikinahanglan sa pagdapit sa karnero balik sa panon. Ug matandang Niya ang kasingkasing sa panon sa Laurel class sa paghigugma ug pag-abi-abi sa nawalang karnero, aron sa iyang pagbalik, mobati siya nga nakapauli.

Ang inyong gahum sa paghimo og maayo isip pundok sa mga anak sa Dios mag-agad, sa dakong sukod, sa paghiusa ug gugma nga anaa kaninyo. Lahi usab kini nga gasa nga moabut pinaagi sa Espiritu Santo.

Nasabtan kini ni Alma. Mao nga mihangyo siya sa iyang katawhan “nga kinahanglan walay panagbingkil sa usag-usa, apan sila kinahanglan molantaw sa unahan uban sa nagkahiusa nga panan-aw, magbaton og hugot nga pagtuo ug usa ka bunyag, diin ang ilang mga kasingkasing nabugkos diha sa pagkahiusa ug diha sa gugma sa usag-usa” (Mosiah 18:21).

Ang paghiusa gikinahanglan aron atong mabatunan ang Espiritu sa atong klase ug sa atong pamilya. Apan kamo sama nako nahibalo gikan sa kasinatian nga ang maong mahigugmaong paghiusa lisud imentemar. Nagkinahanglan kini sa pakig-uban sa Espiritu Santo nga mabuka ang atong mga mata ug mohumok ang atong mga pagbati.

Nahinumdom ko nga kausa ang siyete anyos o otyos namong anak kusog kaayong naglukso-lukso sa iyang higdaanan nga nagtuo kong mabungkag kini. Gibati ko og kalit nga kalagot, ug gidali nako og husay ang akong balay. Gisigmit nako ang gagmayng abaga sa akong anak ug gials siya igo nga nagtungod ang among mga mata.

Ang Espiritu mibutang og mga pulong sa akong hunahuna. Sama og hinay nga tingog apan midulot sa akong kasingkasing: “Naggunit ikaw og talagsaong tawo.” Hinay siya nakong gibutang sa higdaanan ug nangayo ko’g pasaylo.



kita mahimo nga makabaton niini nga paglaum; aron mahimo kita nga putli ingon nga siya putli” (Moroni 7:45–48).

Kini ang tumong sa Amahan sa Langit para kaninyo, bililhon Niyang mga anak. Sama og kini nga tumong layo ra kaayo para ninyo, apan sa Iyang panglantaw, dili kamo ingon niana kala-yo. Busa duawon Niya kamo sa Iyang Espiritu alang sa paghupay, pag-awhag, ug pagdasig aron kamo magpadayon.

Ibilin ko kaninyo ang akong tinuod nga pagsaksi nga ang Amahan nakaila kaninyo, nahigugma kaninyo, ug makadungog sa inyong mga pag-ampo. Ang Iyang Hinigugmang Anak nagdapit nga kamo moduol Kaniya. Ug gipadala Nila ang Espiritu Santo sa pagsuporta sa inyong mga paningkamot nga makaserbisyo sa uban para Kanila.

Tungod sa Pag-ula ni Jesukristo, ang padayong pakig-uban sa Espiritu Santo maghatag og makalimpyo ug makalunsay nga epekto sa inyong espiritu. Bation ninyo ang kalinaw nga gisaad sa Manluluwas nga Iyang ibilin sa mga disipulo. Pinaagi niana nga kalinaw moabut ang sanag nga paglaum ug pagbati sa kahayag ug gugma gikan sa Amahan ug sa Iyang Hinigugmang Anak, kinsa nangulo sa Iyang gingharian sa yuta pinaagi sa pagpadayag ngadto sa Iyang buhi nga propeta. Ako mopamatuod sa pangalan ni Ginoong Jesukristo, amen. ■



Karon nahimo na siyang talagsa-ong tawo sigun sa gisulti kanako sa Espiritu Santo 40 ka tuig nang milabay. Hangtud sa hangtud kong mapasalamaton nga giluwat ko sa Ginoong gikan sa ngil-ad nakong pagbati pinaagi sa pagpadala sa Espiritu Santo aron akong makita ang usa ka anak sa Dios sama sa Iyang pagkakita kaniya.

Ang paghiusa nga atong gipangita diha sa atong pamilya ug sa Simbahan moabut kon tugutan natong moepekto unsay atong makita kon magtinaway kita—ug gani kon maghunahuna kita sa usag usa. Ang Espiritu nakakita pinaagi sa tiunay nga gugma ni Kristo. Paminawa ang mga pulong ni Mormon nga gigamit sa paghulagway sa gugmang putli. Hunahuna ang mga panahon dihang mibati ka niini:

“Ug ang gugma nga putli mainantuson, ug mabination, ug dili masinahon, dili manghambog, dili mangita alang sa iyang kaugalingon, dili dali nga masuko, dili maghunahuna sa dautan, ug dili maglipay diha sa pagkadautan apan maglipay diha sa kamatuoran, mainantuson sa tanan nga mga butang,

matuohon sa tanan nga mga butang, molaum sa tanan nga mga butang, ug molahutay sa tanan nga mga butang.

“Busa, akong hinigugma nga mga kaigsoonan, kon kamo walay gugma nga putli, kamo walay kapuslanan, kay ang gugma nga putli dili mopakyas. Busa, unong ngadto sa gugma nga putli, nga mao ang labing mahinungdanon sa tanan, kay ang tanan nga mga butang gayud mapakyas—

“Apan ang gugma nga putli mao ang tiunay nga gugma ni Kristo, ug kini molahutay sa kahangturan; ug bisan kinsa nga makaplagan nga aduna niini sa katapusan nga adlaw, kini makaayo kaniya.

“Busa, akong hinigugmang mga kaigsoonan, pag-ampo ngadto sa Amahan uban sa tibuok kusog sa kasingkasing, nga kamo unta mapuno niini nga gugma, diin siya mitugyan diha sa tanan kinsa tinuod nga mga sumusunod sa iyang Anak, nga si Jesukristo; aron mahimo kamo nga mga anak sa Dios; nga kon siya moabut kita mahisama kaniya, kay kita makakita kaniya nga mao gihapon; nga



Sesyon sa Sabado sa Buntag | Abril 1, 2017

Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Pagpundok sa Pamilya sa Dios

Ang Dios nga Amahan gusto nga makabalik ang Iyang mga anak, nga magkauban ang pamilya ug sa himaya.

Akong mga kaigsoonan, nalipay ko sa higayon nga gikauban kamo sa pagsugod niining sesyon sa kinatibuk-ang komperensya. Mainiton ko kamong i-welcome.

Ang kinatibuk-ang komperensya panahon kanunay sa panagpundok sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Dako na ang Simbahan ug lisud na nga magkapundok kitang tanan sa usa ka lugar, apan ang Ginoo mihimo og paagi nga ang panalangin sa kinatibuk-ang komperensya moabut bisan asa man kamo nagpuyo. Samtang makadasig gayud nga makita ang panagpundok sa mga Santos niining dako nga Conference Center, kami nga nia niining pulpito kanunayng maghuna-huna sa minilyon nga katawhan libut sa kalibutan nga nanan-aw ug naminaw sa komperensya. Daghan kaninyo ang nagkapundok uban sa inyong pamilya; ang uban kauban sa mga higala o kaubang mga miyembro sa Simbahan.

Bisan asa man kamo, ug sa unsang paagi kamo naminaw sa akong tingog, palihug hibalo nga bisan og dili personal kitang nagkauban, among gibati nga gikauban kamo pinaagi sa espiritu. Nanghinaot kami nga bation ninyo nga

kauban kami—nga bation ninyo ang espiritwal nga gahum nga moabut kon ang magkapundok na ang mga tumutuo sa pangalan ni Jesukristo.

Nadasig ako sa pagpamulong kaninyo mahitungod sa lahi nga matang sa panagpundok. Kini nga matang wala mahitabo sa matag unom ka bulan lamang, sama sa kinatibuk-ang komperensya. Hinoon, padayon kining nahitabo sukad sa sayong bahin sa Pagpahiuli sa Simbahan, ug niining mga tuiga nagkapaspas kini. Ang panagpundok nga akong gipasabut mao ang pagpundok sa pamilya sa Dios.

Sa paghulagway niini nga panagpundok, mas maayong sugdan sa wala pa kita matawo, sa unsay gitawag sa Biblia nga “sa sinugdanan” (Genesis 1:1). Nianang panahona, nagpuyo kita kauban sa Langitnong Amahan isip espiritu Niyang mga anak. Tinuod kini sa matag tawo nga nakapuyo sa kalibutan.





Nabantayan ninyo, ang tawag nga “igsoon” dili lang mahigalaong pagtim-baya o mabinationg termino sa usag usa. Mga ekspresyon kini sa mahangtu-rong kamatuoran: Ang Dios sa tinuoray ang Amahan sa tanang binuhat: tanan kita kabahin sa Iyang mahangturong pamilya. Tungod kay Iya kitang gihi-gugma pinaagi sa gugma sa hingpit nga Amahan, gusto Niya nga molambo ug mouswag kita ug mahimong sama Kaniya. Mihimo Siya og plano nga pinaagi sa pamilya makaanhi kita sa yuta ug makabaton og mga kasinati-an aron kita maandam nga mobalik Kaniya ug magpakabuhi sama sa Iyang pagpakabuhi.

Ang sentro nga elemento niini nga plano mao ang saad nga ihalad ni Jesu-kristo ang Iyang kaugalingon isip sakripisyo, sa pagluwas kanato gikan sa sala ug kamatayon. Atong tahas niana nga plano mao ang pagdawat sa sakripisyo sa Manluluwas pinaagi sa pagsunod sa mga balaod ug ordinansa sa ebanghelo. Kamo ug ako midawat niini nga plano. Gani, nangalipay kita niini, bisan og nagpasabut kini nga mobiya sa presensya sa atong Amahan ug pagkalimot sa atong kasinatian uban Kaniya.

Apan wala kita ipadala dinhi sa hingpit nga kangitngit. Matag usa kanato gihatagan og porsyon sa kahayag sa Dios, gitawag og “Kahayag ni Kristo,” sa pagtabang nga atong maila ang maayo ug dautan, sakto ug sayop. Mao nga bisan kadtong nagpuyo karon nga may gamay o walay kahibalo sa plano sa Amahan mobati gihapon, sa ilang kasingkasing, nga ang usa ka lihok maayo ug moral samtang ang ubang lihok dili.

Ang atong pagbati sa sakto ug sayop ingon og tataw kaayo kon magpadako na kita sa atong mga anak. Hapit tanang ginikanan tinguha ang pagtudlo sa ilang mga anak sa moral nga mga hiyas. Kabahin kini sa milagro sa plano sa Langitnong Amahan. Gusto Niya nga moanhi sa yuta ang Iyang mga anak, subay sa mahangturong sundanan sa pamilya sa didto pa sa langit. Ang mga pamilya mao ang nag-unang unit sa organisasyon sa langit, ug mao nga Iyang tuyo nga sila usab ang unang unit dinhi sa kalibutan. Bisn og ang kalibutanong mga pamilya layo pa sa pagkahing-pit, gihatagan nila ang mga anak sa Dios sa labing maayong higayon nga moanhi sa kalibutan uban sa bugtong gugma dinhi sa yuta nga popareho sa unsay gibati nato didto sa langit—gugma sa ginikanan. Ang mga pamilya mao ang labing maayong paagi sa pagpreserbar ug pagpasa sa moral nga mga hiyas ug baruganang labing siguro modala kanato balik sa presensya sa Dios.

Diyutay ra kaayo sa mga anak sa Dios ang makabaton niining kinabuhia sa kompleto nga panabut sa plano sa Dios, sa pag-access sa mga ordinansa sa priesthood ug pakigsaad nga mohimo sa maulaong gahum sa Manluluwas nga hingpit nga magamit sa atong kinabuhi. Bisn kadtong dunay pina-kamaayong mga ginikanan posibling magpakabuhing matinud-anon subay sa kahayag nga naa kanila apan wala gayud makadungog ni Jesukristo o madapit sa pagpabunyang sa Iyang ngalan. Tinuod kini niadtong milyon sa atong mga kaigsoonan sa tibuk kasaysayan sa kalibutan.

Magtuo ang uban nga dili kini patas. Gani ang pag-ingon nga walay plano gamiton nila nga ebidensya, nga walay pihong mga rekisito para sa kaluwasan—mobati nga ang makiangayon, mahigugmaong Dios dili mohimo og plano nga para lang sa diyutayng gidaghanon sa Iyang mga anak. Ang uban tingali moingon nga gitino nang daan sa Dios kinsa sa Iyang mga anak ang Iyang luwason ug ipaabut kanila ang ebanghelo, samtang kadtong wala makadungog sa ebanghelo siyempre dili “pinili.”

Apan kamo ug ako nasayud, tungod sa pagpahiuli sa mga kamatuoran pinaagi ni Propeta Joseph Smith, nga ang plano sa Dios mas labaw pa kama-higugmaon ug kamakiangayon kay sa niana. Gusto gayud sa atong Langit-nong Amahan nga pundukon ug pana-langinan ang tanan sa Iyang pamilya. Samtang nasayud Siya nga dili tanan nila mopili nga maapil sa pundok, ang Iyang plano maghatag sa tanan Niyang mga anak sa oportunidad nga modawat o mosalikway sa Iyang pagdapit. Ug ang mga pamilya maoy sentro niini nga plano.

Mga siglong milabay, si propeta Malaquias miingon nga sa adlaw nga moabut, ipadala sa Dios si Elijah “mopabati sa kasingkasing sa mga amahan ngadto sa mga anak, ug ang mga anak ngadto sa ilang mga amahan” (Malaquias 4:6).

Importante kaayo kini nga panagna nga gikutlo kini sa Manluluwas dihang mibisita Siya sa Amerika human sa Iyang Pagkabanhaw (tan-awa sa 3 Nephi 25:5–6). Ug dihang gibisitahan ni anghel Moroni si propeta Joseph Smith, gikutlo usab niya ang panagna bahin ni Elijah ug sa mga kasingkasing, mga amahan, ug mga anak (tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:36–39).

Karon Abril 1. Duha ka adlaw gikan karon, Abril 3, momarka ang ika-181 nga tuig sukad sa adlaw nga natuman ang panagna ni Malaquias. Nianang adlaw, mianhi gayud si Elijah, ug gihatag niya kang Joseph Smith ang gahum sa priesthood sa pag-seal sa mga pamilya sa kahangturan (tan-awa sa D&P 110:13–16).

Gikan nianang adlawang hangtud karon, ang kaikag sa pagsuhid sa family history dako kaayo ang paglambo. Sa padayong gidaghanon, ingon og ang katawhan nainteresado sa ilang kaliwatan nga milabaw kay sa ordinaryong panguryuso lamang. Ang mga genealogical library, mga asosasyon, ug mga teknolohiya namugna sa tibuok kalibutan sa pagsuporta niini nga buhat. Ang gahum sa internet nga mapalambo ang komunikasyon naghimo sa mga pamilya nga magkatinabangay sa paghimo sa family history research sa gipasason nga wala pa mahitabo kaniato.

Nganong nanghitabo man kining tanan? Sa kakulang sa mas maayong termino, tawagon ta kini og “espiritu ni Elijah.” Matawag usab nato kini og “katumanan sa panagna.” Mopamatuod ko nga mianhi gayud si Elijah. Ang kasingkasing sa mga anak—kaninyo ug kanako—mibati ngadto sa atong mga amahan, sa atong katigulangan. Ang pagbati nga inyong gibati para sa inyong katigulangan usa ka bahin sa katumanan niana nga panagna. Gibasi gayud kini sa imong pagbati kon si kinsa ikaw. Apan mas labaw kini kay sa napanunod lamang sa DNA [kaliwatan].

Sama pananglit, kon sundon ninyo ang mga pag-aghat sa pagkat-on sa inyong family history, inyong madiskubrihan nga ang layo nang kaliwatan popareho diay ninyo og mga hitsura o inyong kahilig sa mga basahon o talento sa pagkanta. Maka-interes kaayo kini ug gani makahatag og panabut. Apan kon kutob ra diha ang inyong gihimo mobati mo nga dunay kulang. Tungod kay ang pagpundok ug paghiusa sa pamilya sa Dios nagkinahanglan og mas labaw pa kay sa mainitong mga pagbati lamang. Nagkinahanglan kini sa sagradong mga pakigsaad nga gihimo labut sa mga ordinansa sa priesthood.

Daghan sa inyong katigulangan wala modawat niana nga mga ordinansa. Apan mihatag og paagi ang Dios nga inyo kining mahimo. Ug nasayud ang Dios nga mobati kamong maganoy sa inyong katigulangan pinaagi sa gugma ug mabatunan ninyo ang teknolohiya nga gikinahanglan sa pag-ila kanila.



Nasayud usab Siya nga magpuyo kamo sa panahon nga ang pag-akses sa balaang mga templo, diin mahimo ang mga ordinansa, mas magkadaghan sukad. Ug nasayud Siya nga makasalig Siya nga inyong matuman kini nga buhat para sa inyong katigulangan.

Siyempre, tanan kita daghan og hunahunaon ug importanting mga responsibilidad nga nagkinahanglan sa atong atensyon ug panahon. Tanan kita makakaplag og mga bahin sa unsay gilauman sa Ginoo kanato nga lapas sa atong abilidad. Bulahan kita kay gihimo sa Ginoo nga makabaton kita og pagsalig ug katagbawan sa tanan natong pagserbisyo, lakip ang pagserbisyo sa family history. Makabaton kita og kalig-on sa paghimo sa gihangyo sa Ginoo pinaagi sa atong pagtuo nga ang Ginoo dili mohatag og sugo, “gawas kon siya moandam og paagi alang kanila nga sila unta makatuman sa butang diin siya misugo kanila” (1 Nephi 3:7)

Nasayud ko pinaagi sa kasinatian nga kini tinuod. Daghang tuig nang milabay, isip estudyante sa unibersidad, nakatagbo ko og tawo nga nagtrabaho sa dakong kompanya sa computer. Panahon kini sa bag-o pa ang computer, ug nahitabo nga gipadala siya sa iyang kompanya sa pagbaligya og mga

computer sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Kutob sa akong mahinumduman, kining tawhana walay relihiyon. Apan miingon siya uban sa katingala ug kawalay pagtuo, “Niining simbahana naghimo sila sa gitawag nila og ‘genealogy,’ nagsiksik sa ngalan sa mga tawo nga patay na, naningkamot sa pag-ila sa ilang katigulangan. Ang mga tawo, kasagaran ang mga babaye, nangita diha sa daghang mga cabinet, nagsiksik og impormasyon diha sa gagmayng mga kard. Kon mahinumduman nako og sako, miingon siya nga ang mga babaye nagsul-ob og sapatos sa tennis aron mas kusog silang makadagan. Nagpadayon ang tawo, “Dihang nakita nako ang dakong buluhaton nga ilang gipaningkamutan, akong nadiskubrihan ang rason nganong naimbento ang computer.”

Oo, sa gamayng bahin eksakto siya. Ang mga computer importanti nga bahin sa kaugmaon sa buhat sa family history—dili lang ang mga computer nga iyang gipamaligya. Usa ka dinasig nga lider sa Simbahan wala mopalit sa iyang mga computer. Ang Simbahan naghulat og teknolohiya nga nianang higayuna wala pa gani mahunahunai. Apan akong nahibaloan sa daghang katuigan sukad nga bisan ang



pinakamaayong teknolohiya dili gayud mahimong ipuli sa pagpadayag gikan sa langit, sama sa nadawat sa lider sa Simbahan. Usa kini ka espiritwal nga buhat, ug gidumala kini sa Ginoo pinaagi sa Iyang balaan nga Espiritu.

Pipila ka semana ang milabay, nagtrabaho ko sa akong family history uban sa consultant sa akong tupad ug laing tigtabang sa telepono. Sa computer screen sa akong atubangan may problema nga dili nako masulbad. Nakakita ko og duha ka ngalan, gikan sa kahibulungang teknolohiya, mga tawo nga tingali naghulat sa mga ordinansa sa templo. Managlahi ang pangalan, apan dunay katuohang rason nga mao ra gihapon kining tawhana. Ang akong tahas mao ang pagtino unsay tinuod.

Gihangyo nako ang akong mga consultant sa pagsulti nako. Miingon sila, “Dili, kinahanglan kang mopili.” Ug sigurado sila nga madiskubrihan ra nako ang tinuod. Ang computer, uban sa tanang mahimo niini ug impormasyon, nagbilin kanako sa panalangin sa pagtutok sa mga ngalan sa screen, nagtimbang-timbang sa impormasyon, nag-siksik sa lain, hilum nga nag-ampo, ug pagdiskubre unsay tinuod. Sa akong pag-ampo, nakasiguro na ko unsay buhaton—sama sa ubang sitwasyon kon kinahanglan kong mosalig sa langitnong tabang sa pag-sulbad og problema.

Wala kita masayud sa katingalahang idasig sa Dios sa katawhan nga himoon alang sa pagtabang sa Iyang buluhaton sa pagpundok sa Iyang pamilya. Apan

bisan unsa ka katingalahang imbensyon ang moabut, ang paggamit niini magkinahanglan sa pakigtambayayong sa Espiritu uban sa tawo sama nimo ug kanako. Dili kini angayan natong ikatingala. Bisan pa man, pinalanggang mga anak kini sa Dios. Mopadala Siya og bisan unsang inspirasyon nga kinahanglan aron mahatagan sila og oportunidad nga makabalik Kaniya.

Sa bag-ong katuigan, ang kabatan-onan sa Simbahan misunod sa espiritu ni Elijah sa makadasig nga paagi. Daghan nila karon naghupot og kaugalingong limited-use temple recommend ug gigamit kanunay. Ang mga bunyaganan sa templo mas busy kay kaniadto; ang ubang templo mo-adjust sa ilang iskedyul aron maatiman ang nagkadaghang batan-on nga moadto sa templo.

Talagsa ra kini nga eksepsyon kaniadto para sa kabatan-onan aron madala sa templo ang mga ngalan sa kaugalingon nilang katigulangan. Karon normal na, ug sa kasagaran ang mga batan-on na mismo ang nakakaplag niana nga mga katigulangan.

Agig dugang, nadiskubrihan sa daghang batan-on nga ang paggahin og panahon sa pagsiksik sa family history ug buhat sa templo mipalawom sa ilang pagpamatuod sa plano sa kaluwasan. Midugang kini sa impluwensya sa Espiritu diha sa ilang kinabuhi ug mipaus-os sa impluwensya sa kaaway. Nakatabang kini nga bation nila nga masuod sa ilang mga pamilya ug mas maduol sa Ginoo. Nakat-unan nila nga kining trabahoa wala lang magluwas

sa mga patay na; nagluwas kini natong tanan (tan-awa sa D&P 128:18).

Ang kabatan-onan nakabaton og makadayeg nga panglantaw niini; karon kinahanglang mobuhat usab ang mga ginikanan niini. Daghan nang mga tawo karon nga midawat sa bunyag sa kalibutan sa espiritu tungod sa buhat nga gihimo sa kabatan-onan, ug naghulat sila sa ubang ordinansa nga mahimora sa mga hamtong sulod sa templo. Ang buhat sa pagpundok sa pamilya sa Langitnong Amahan dili lang para sa mga batan-on, ug dili lang kini para sa ilang mga apohan. Para kini sa tanan. Tanan kita mga tigpundok.

Buhat kini sa atong henerasyon, sa unsay gitawag ni Apostol Pablo nga “dispensasyon sa kahingpitan sa panahon,” sa dihang miingon siya nga ang Dios “mohiusa diha kang Kristo sa tanang mga butang, mga butang diha sa langit ug mga butang dinhi sa yuta” (Mga Taga-Efeso 1:10). Kini gihimong posible pinaagi sa maulaong buhat sa Iyang Hinigugmang Anak, si Jesukristo. Tungod Kaniya, ang mga sakop sa atong pamilya, kinsa “kaniadto nahilayo, karon gikapahiduol na pinaagi sa dugo ni Kristo. Kay siya mao ang naghimo sa atong kadaitan, nga nag-usa sa duroha ug miguba sa nag-ulang nga bongbong [tali kanato]” (Mga Taga-Efeso 2:13–14). Mibati kamo niini, sama kanako, dihang nasinati ninyo ang paglambo sa gugma samtang tutukan ninyo ang litrato sa usa ka katigulangan. Gibati ninyo kini sulod sa templo dihang ang ngalan sa kard ingon og labaw pa kay sa pangalan lang, ug dili nimo kapugngan apan mobati nga kining tawhana nahibalo ug mibati sa imong gugma.

Mopamatuod ko nga ang Dios nga Amahan gusto nga makabalik ang Iyang mga anak, nga magkauban ang pamilya ug sa himaya. Ang Manluluwas buhi. Gidumala Niya kini nga buhat, ug nagtan-aw ug naggiya Siya kanato. Nagpasalamat Siya kaninyo sa matinudanon ninyong pagpundok sa pamilya sa Iyang Amahan, ug mosaad ko sa dinasig nga tabang nga inyong gitinguha ug gikinahanglan. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



Ni M. Joseph Brough

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Young Men

Ang Iyang Kamot nga Naggiya Matag-adlaw

Ang Langitnong Amahan mas nasayud sa atong gikinahanglan kay ni bisan kinsa.

Usa sa labing pinalangga nga himan sa Langitnong Amahan sa paggiya sa Iyang mga anak mao ang mga matarung nga apohan. Ingon niana ang inahan sa akong papa. Usa ka higayon niana nakahinumdom ko sa bata pa ko gidisiplina ko sa akong amahan. Nagtan-aw niining pagkoriher, ang akong lola miingon, “Monte, nagtuo ko nga ang imong pagkoriher niya bangis ra kaayo.”

Mitubag ang akong amahan, “Ma, akong korhian ang akong mga anak sa akong gusto.”

Ug ang maalamon nakong apohan hinayng miingon, “Ug kon mao ako usab.”

Sigurado ko nga nakadungog ang akong amahan sa maalamon nga giya sa iyang mama nianang adlaw.

Kon paggiya ang hunahunaon, mahunahunaan nato ang himno nga nahibaloan natong tanan—“Ako Anak sa Dios.” Sa korus atong mabasa ang mga pulong “Agaka ko, tudloi ko, unsay buhaton.”¹

Bag-uhay lang nakong nasabtan nga ang kuros maoy balaan nga direksyon sa ginikanan. Sa pagpamalandong niining mga pulong, nakaamgo ko nga

kini naglakip og direksyon, anaa diha ang mas dakong kahulugan. Ang kada usa, nangamuyo sa inadlaw-adlaw nga ang Langitnong Amahan, mogiya, moagak ug moabay kanato.

Si Presidente Dieter F. Uchtdorf mipasabut: Ang atong Amahan sa Langit mas nasayud og maayo sa mga panginahanglan sa Iyang mga anak kay ni bisan kinsa. Kini ang Iyang buhat ug himaya sa padayon nga pagtabang

kanato, paghatag kanato og talagsaon nga temporal ug espirituhanon nga mga kapanguhaan sa pagtabang kanato diha sa atong dalan pabalik ngadto Kaniya.”²

Paminaw niadtong mga pulong: Ang Langitnong Amahan mas nasayud unsay atong gikinahanglan kay ni bisan kinsa. Isip resulta, mihimo Siya og usa ka personal nga pakete sa pag-amuma nga haum sa matag usa nato. Aduna kini daghang kasangkapan. Naglakip kini sa Iyang Anak ug sa Pag-ula, ang Espiritu Santo, kasugoan, kasulatan, pag-ampo, mga propeta, mga apostoles, mga ginikanan, apohan, lider sa Simbahan, ug uban pa—ang tanan motabang nato nga makapuyo og balik Kaniya.

Mopaambit lang ko karon og pipila ka bahin sa kasangkapan sa pakete sa pag-amuma nga nakapaamgo nako nga ang mahigugmaong Amahan naggiya, ug mitabang nako ug sa akong pamilya? Ang akong pag-ampo mao nga matag usa ninyo moila sa inyong kasinatian nga giniyahan, gitabangan sa Langitnong Amahan, ug niana nga kahibalo, mopadayon mo nga masaligon, nasayud nga wala mo mag-inusara.

Ang kasugoan sa Langitnong Amahan mao ang importanting kasangkapan sa pakete sa pag-amuma. Sa pahayag ni Alma nga ang “pag-kadautan dili mahitabo nga mahimo





nga kalipay.”³ Ang pagpaundayon sa sayop nga kinaiya nga walay pagkoriher usa ka sayop nga kalooy ug nagpalig-on sa komon nga hunahuna nga tingali ang kadautan mahimong kalipay. Si Samuel nga Lamanite klarong misupak niini: “Gipangita ninyo ang kalipay sa pagbuhat sa kadautan, mga butang nga sukwahi sa kinaiya niana nga pagkamatarung nga anaa sa atong halangdon ug Walay Katapusan nga Pangulo.”⁴

Pinaagi sa Iyang mga propeta, makanunayong nagpahinumdom ang Langitnong Amahan nato nga ang pagkamatarung mao ang kalipay. Si Haring Benjamin, pananglit, mitudlo nga ang Langitnong Amahan “nagkinahanglan nga kamo kinahanglan mobuhat ingon nga siya nagsugo kaninyo; kay kon kamo mobuhat, siya diha-diha mopanalangin kaninyo.”⁵ Sa laing himno dunay susama nga pahinumdom:

*Ato nga sundon ang kasugoan!
May kalinaw ug dunay kaluwasan.
Siya mohatag og panalangin.*⁶

Sa akong ika-14 nga adlawng natawhan, nakat-unan nako ang pipila niining mga panalangin. Nakamatngon ko og lahi nga linihokan sa akong mga ginikanan. Nagkonsiderar sa akong naobserbahan, nangutana ko, “Magmision ba kita?” Ang ekspresyon sa nawong sa akong inahan mikumpirmar sa akong suspitsa. Sa kaulahian, sa

family council, nahibaloan namo nga ang among ginikanan gitawag sa pagdumala og misyon.

Nagpuyo mi sa usa ka matahum nga ranso didto sa Wyoming. Para nako, ang kinabuhi hingpit na. Inig uli nako sa balay gikan sa eskwelahan, humanon ang akong tulumanon, ug molakaw aron, mangayam, mangisda, og maglibut-libut uban sa akong iro.

Sa wala madugay human mahibalo ang tawag, nakaamgo ko nga kinahanglan nakong biyaan ang akong iro, si Blue. Gipangutana nako ang akong amahan, unsa man ang angay nakong buhaton ni Blue. Gusto nakong ipasabut nga ang gipabuhar sa Dios dili makiangayon. Dili gayud nako makalimtan ang iyang tubag. Miingon siya, “Wala ko kasiguro. Basin dili nato kini mahimong dad-on, mao nga pangutan-a ang Langitnong Amahan.” Dili kadto mao ang tubag nga akong gipaabut.

Misugod ko sa pagbasa sa Basahon ni Mormon. Matinguhaon kong nag-ampo aron masayud kon ihatag ba nako ang akong iro. Walay tubag nga miabut nianang higayuna; apan, dunay hunahuna nga midulot gyud sa akong ulo: “Ayaw og pabug-at sa imong ginikanan.” Ayaw pabug-at. Akong gitawag ang imong mga ginikanan.”

“Nakahibalo ko unsa ang gikinahanglan sa Langitnong Amahan.” Kana nga kahibalo wala mopakunhod sa kasakit nga ihatag ang akong iro. Hinoon, tungod nianang gamayng

sakripisyo, ang akong kasingkasing nalukmay ug mibati ko og kalinaw sa pagtinguha sa kabubut-on sa Langitnong Amahan.

Nagpasalamat ko sa akong Langitnong Amahan sa panalangin ug kalipay pinaagi sa kasulatan, pag-ampo, sa Espiritu Santo, ug sa usa ka takus nga amahan nga mihangop sa iyang katungdanan isip magtutudlo sa ebanghelyo sa iyang mga anak. Sila nagtudlo, naggiya nako, ug gani mitabang nako sa pagpangita sa agianan—ilabi na kon kinahanglan buhaton ang lisud nga butang.

Agi og dugang sa pag-angkon og kasangkapan sa pakete sa pag-amuma nga akong gisulti, kita gipanalanginan sa usag usa uban sa usa ka priesthood leader aron mogiya nato.

Si Presidente Boyd K. Packer miingon: “Ang mga Bishop dinasig! Matag usa nato adunay kagawasan sa pagdawat og pagsalikway sa tambag gikan sa atong mga lider, apan ayaw gayud ibaliwala ang tambag sa inyong bishop, nahatag man kini diha sa pulpit og sa indibidwal.”⁷

Kining mga kalalakin-an naningkamot sa pagrepresentar sa Ginoo. Mabatan-on og tigulang, kon si Satanas gusto nga atong hunahunaon nga wala nay paglaum, anaa ang mga bishop sa paggiya nato. Kon hisgutan ang ubang mga bishop, nakakaplag ko og tema kalabut sa mga gikompepal nga pag-supak og ang inosente nga nag-antus sa grabe nga kasaypanan. Ang mga bishop diha-diha dayon gustong mopadayag og gugma sa Langitnong Amahan alang sa indibidwal ug sa tinguha nga motabang kaniya sa iyang pagpauli.

Tingali ang labing dakong kasangkapan sa pakete sa pag-amuma mahulagway niining mga pulong: Kay gihigugma gayud sa Dios ang kalibutan nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong Anak.”⁸

Aron matudloan kita sa tanan nga angay natong buhaton, si Jesukristo nagtudlo sa dalan pinaagi sa paghatag og hingpit nga ehemplo nga kinahanglan natong sundon. Siya nangamuyo nato uban sa gituyhad nga mga bukton sa pagduol, sunod Kaniya.⁹ Ug kon kita

mapakyas, nga mahitabo natong tanan, nagpahinundom Siya nato, “Tan-awa, Ako, ang Dios, nag-antus niini nga mga butang alang sa tanan, nga sila unta dili mag-antus kon sila maghinulsol.”¹⁰

Pagkaanindot nga gasa! Ang paghinulsol dili usa ka silot; usa kini ka pribilehiyo. Pribilehiyo kini nga modala ug mogiya nato. Mao nga ang mga kasulatan namahayag nga kinahanglan walay laing isangyaw gawas sa paghinulsol.¹¹

Daghan og kapanguhaan ang Langitnong Amahan, apan Siya kanunayng mogamit sa ubang tawo aron sa pag-abag Kaniya. Sa inadlaw-adlaw Siya naghatag nato og oportunidad, sa pagtudlo, paggiya, ug mo-abay sa nanginahanglan. Kita kinahanglan mosunod sa ehemplo sa Manluluwas. Kita usab kinahanglan anaa sa buhat sa Langitnong Amahan.

Isip Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Men, nasayud kami nga ang kabatan-onan napalanginan kon ang ilang ginikanan ug mga lider moli-hok alang sa Langitnong Amahan sa pagtudlo, paggiya, ug pag-abay kanila. Tulo ka mga baruganan¹² nga motabang nato nga mahimong kabahin sa pakete sa pag-amuma sa Langitnong Amahan mao ang:

Una, pakig-uban sa kabatan-onan. Si Presidente Hery B. Eyring mipasabut niining punto: “Adunay pipila ka butang nga atong mabuhat nga mahimong importante kaayo. Ang mas gamhanan kay sa paggamit sa mga pulong sa atong pagtudlo sa doktrina mao ang atong ehemplo sa pagsunod sa doktrina.”¹³ Ang pagtudlo sa kabatan-onan nagkinahanglan og pakig-uban nila. Ang gipahinungod nga oras mao ang pagpadayag og gugma nga nagtugot nato nga makatudlo pinaagi sa pulong ug ehemplo.

Ikaduha, aron tinud-anayng magiyahan ang kabatan-onan, kinahanglan gyud nga tabangan sila nga makakonektar sa langit. Ang panahon moabut kon ang matag usa kinahanglang mobarug. Ang Langitnong Amahan lamang ang anaa aron makagiya sa tanang panahon ug sa tanang dapit. Ang atong kabatan-onan kinahanglang makahibalo unsaon sa pagpangita sa giya sa Langitnong Amahan.



Ikatulo, kinahanglan atong tudloan ang kabatan-onan nga mogiya. Sama sa mahigugmaong mga ginikanan nga naggunit sa kamot sa masuso nga nagtuon sa paglakaw, buhian nato sila aron ang kabatan-onan mouswag. Ang pagtugot sa kabatan-onan nagkinahanglan og pailub ug gugma. Mas lisud ug magkinahanglan og mas dakong panahon kay sa atong pangunayan. Mahimong madagma sila sa agianan apan motabang kita nila.

Mga kaigsoonan, dunay mga panahon sa atong kinabuhi kon ang mga panalangin ug giya daw layo ug kulang. Sa maong panahon sa kalisud, si Elder D. Todd Christofferson misaad: “Himoa ang inyong mga pakigsaad nga labing mahinungdanon ug himoa ang inyong kamasulundon nga eksakto. Dayon makapangayo kamo diha sa pagtuo, nga walay pagduhaduha, sumala sa inyong panginahanglan,

ug ang Dios motubag.” Siya mopaluyo ninyo samtang kamo nagbuhat ug nagbantay. Sa Iyang gitakda nga panahon ug paagi Siya motoyhad sa Iyang mga kamot diha ninyo, moingon, ‘Ania Ako.’¹⁴

Sa ingon ana nga panahon, gitinguha nako ang tambag sa Langitnong Amahan pinaagi sa padayon ug kinasingkasing nga pag-ampo nga mikapin sa tuig sa pagpangita og sulbad sa lisud nga sitwasyon. Nakahibalo ko nga ang Langitnong Amahan motubag sa tanang sinsero nga pag-ampo. Apan usa ka adlaw miabut ko sa kawalay paglaum mao nga mitambong ko sa templo nga may pangutana: “Langitnong Amahan, nagpakabana ba Ikaw?”

Naglingkod ko sa hulatanan duol sa luyo sa Logan Utah Temple sa dihang, nasurprisa ko, ang ningsulod sa lawak nianang adlaw mao ang temple

president si Vaugh J. Featherstone, suod sa among pamilya. Nagbarug siya sa atubangan sa kongregasyon ug mi-welcome namong tanan. Sa dihang nakabantay siya nako taliwala sa mga patron sa templo, mihunong siya sa pag-istorya, mitan-aw nako ug dayon miingon, “Brother Brough, nindot nga ania ka sa templo karon.”

Dili gyud nako makalimtan ang gibati nianang yano nga higayon. Kadto nga panagtagbo—daw sama ra nga—ang Langitnong Amahan mituyhad sa Iyang kamot ug nag-ingon, “Ania Ako.”

Nagpakabana gayud ang Langitnong Amahan ug maminaw ug motubag sa pag-ampo sa matag anak.¹⁵ Isip usa sa Iyang mga anak, nasayud ko nga ang tubag sa akong mga pag-ampo moabut sumala sa panahon sa Ginoo. Ug pinaagi niana nga kasinatian, mas nasabtan na nako nga kita mga anak sa Dios ug Siya mipadala nato dinhi aron mobati sa Iyang presensya karon ug mopuyo pag-usab uban kaniya sa umaabut.

Ako mopamatuod nga ang Langitnong Amahan motudlo, mogiya, ug motabang nato. Kon mosunod kita sa Iyang Anak ug mopatalinghug sa Iyang sulugoon, ang mga apostoles, ug propeta, makaplagan nato ang dalan ngadto sa kinabuhing dayon. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Ako Anak sa Dios,” *Himno*, nu. 189.
2. Dieter F. Uchtdorf, “Atong Amahan Atong Tigtudlo,” *Liahona*, Hunyo 2016, 5.
3. Alma 41:10.
4. Helaman 13:38.
5. Mosiah 2:24.
6. “Sundon ang Kasugoan,” Mga *Himno*, nu. 191.
7. Boyd K. Packer, “The Bishop and His Counselors,” *Liahona*, Hulyo 1999, 72.
8. Juan 3:16.
9. Tan-awa sa Lucas 22:32.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 19:16.
11. Tan-awa sa Mosiah 3:20.
12. Tan-awa sa “Young Men Auxiliary Training,” lds.org/callings/aaronic-priesthood/auxiliary-training.
13. Henry B. Eyring, “Ang Pagpangandam nga Priesthood,” *Liahona*, Nob. 2014, 61.
14. D. Todd Christofferson, “Ang Gahum sa mga Pakigsaad,” *Liahona*, Mayo 2009, 22.
15. “A Child’s Prayer,” *Children’s Songbook*, 12–13.



Ni Elder Weatherford T. Clayton
Sa Seventy

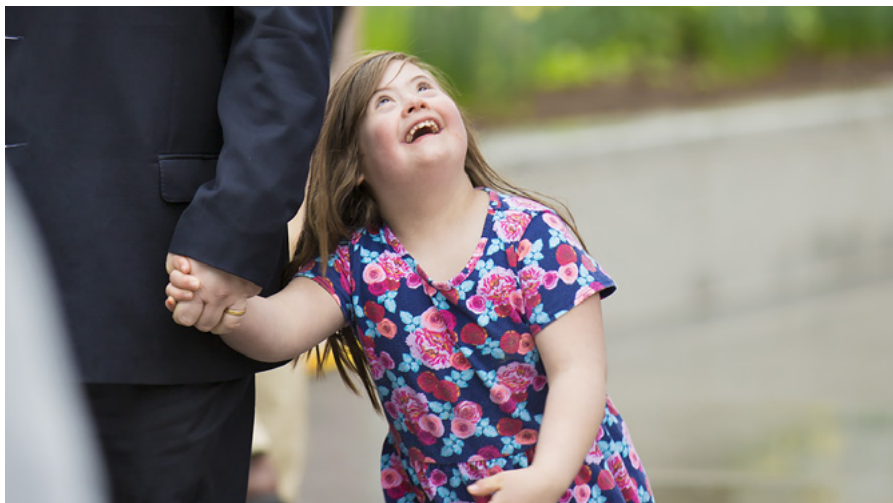
“Ang Mahimayaong Plano sa Atong Amahan”

Apan tungod sa balaang plano sa Dios, nasayud kita nga ang pagkatawo ug ang pagkamatay sa pagkatinuod mga dagkong panghitabo lang sa atong panaw ngadto sa kinabuhing dayon uban sa atong Langitnong Amahan.

Sa bag-o pa kong nag-training isip usa ka doktor, aduna koy pribilehiyo nga nanabang sa pagpaanak sa batan-ong inahan nga manganak sa iyang unang anak. Kalma siya, determinado, ug malipayon. Sa dihang nahimugso na ang bata, gitunol nako niya ang bililhong masuso. Uban sa luha sa kalipay nga midagayday sa iyang mga aping, iyang gidawat kanang bag-ong natawo nga bata diha sa iyang mga

bukton ug gisusi ang bata gikan sa ulo hangtud sa tiil. Gigakos niya ang bata ug gihigugma sama sa buhaton gayud sa usa ka inahan. Pribilehiyo kadto nga makauban siya nianang kwartoha.

Ingon niana ang sinugdanan sa kinabuhi sa matag usa kanato. Apan tinuod ba nga ang atong pagkahimugso mao gayud ang sinugdanan? Ang kalibutan nagtan-aw nga ang pagkatawo ug ang pagkamatay isip ang



sinugdanan ug ang katapusan. Apan tungod sa balaang plano sa Dios, nasa-yud kita nga ang pagkatawo ug ang pagkamatay sa pangkatinuod mga dagkong panghitabo lang sa atong panaw ngadto sa kinabuhing dayon uban sa atong Langitnong Amahan.¹ Mahinungdanon kini nga mga bahin sa plano sa atong Amahan—sagradong mga higayon diin ang mortalidad ug ang langit nag-abut. Karon, namalandong sa akong nakat-unan gikan sa pag-observe sa pagkatawo ug pagkamatay sulod sa katuigan sa akong pagkadoktor ug pagserbisyo sa Simbahan, gusto kong mopamatuod sa mahimayaong plano sa atong Amahan.

“Sa wala pa kita matawo, nagpu-yo kita uban sa Dios, ang Amahan sa atong mga espiritu. [Kitang] tanan dinhi sa yuta literal gayud nga managsoon” sa Iyang pamilya,² ug ang matag usa kanato bililhon ngadto Kaniya. Nagpu-yo kita uban Kaniya sa dugay kaayong panahon sa wala pa ang atong mortal nga pagkahimugso—nagkat-on, nagpili, ug nangandam.

Tungod kay ang Langitnong Amahan nahigugma kanato, gusto Niya nga atong maangkon ang labing mahinungdanong gasa nga Iyang mahatag, ang gasa sa kinabuhing dayon.³ Dili Niya yanong mahatag kanato kini nga gasa; kinahanglang dawaton nato kini pinaagi sa pagpili Kaniya ug sa Iyang pamaagi. Nagkinahanglan kini nga mobiya kita sa Iyang presensya ug sugdan ang usa ka talagsaon ug lisud nga panaw sa pagtuo, paglambo, ug pagkahimo. Ang panaw nga giandam sa atong Amahan alang kanato gitawag nga plano sa kaluwasan o plano sa kalipay.⁴

Sa usa ka dakong konseho sa kinabuhi sa wala dinhi sa yuta ang atong Amahan mipahibalo kanato sa Iyang plano.⁵ Sa dihang nakasabut kita niini, nalipay kaayo kita nga misinggit kita sa kalipay ug “nagakadungan sa pag-awit ang mga bitoon sa kabuntagon.”⁶

Kana nga plano natukod diha sa tulo ka dagkong mga haligi: mga haligi sa kahangturan.⁷

Ang unang haligi mao ang Paglalang sa yuta, ang dapit alang sa atong mortal nga panaw.⁸



Ang ikaduhang haligi mao ang Pagkapukan sa atong unang yutanong mga ginikanan, si Adan ug Eva. Tungod sa Pagkapukan, pipila ka talagsaong mga butang gihatag kanato. Natawo kita ug nakadawat og pisikal nga lawas.⁹ Hangtud sa hangtud ko nga magmapasalamaton sa akong inahan nga nagpakatawo sa akong mga igsoon ug kanako dinhi sa kalibutan ug nagtudlo kanamo kabahin sa Dios.

Ang Dios mihatag usab kanato og moral nga kabubut-on—ang abilidad ug pribilehiyo nga mopili ug molihok alang sa atong kaugalingon.¹⁰ Aron sa pagtabang kanato nga mopili og maayo, ang Langitnong Amahan mihatag kanato sa mga sugo. Matag adlaw, samtang atong sundon ang Iyang mga sugo, gipakita nato sa Dios nga nahigugma kita Kaniya ug Siya mopanalingin sa atong mga kinabuhi.¹¹

Nasayud nga dili kita kanunay mopili sa maayo—o sa laing pagkasulti makasala—ang Amahan mihatag kanato sa ikatulong haligi: ang Manluluwas nga si Jesukristo ug ang Iyang Pag-ula. Pinaagi sa Iyang pag-antus, si Kristo miantus bugti sa pisikal nga kamatayon ug sa sala.¹² Mitudlo Siya: “Kay gihigugma gayud sa Dios ang kalibutan, nga tungod niana gihatag niya ang iyang

bugtong Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag, kondili may kinabuhing dayon.”¹³

Si Jesukristo nagpu-yo og hingpit nga kinabuhi, kanunay nga nagsunod sa mga sugo sa Iyang Amahan. “Gilakaw Niya ang kadalanan sa Palestina,” nagtudlo sa mga kamatuoran sa kahangturan, “nag-ayo sa mga masakiton, naghimo sa mga buta nga makakita, ug gibuhi ang mga patay.”¹⁴ Siya “[nag] pangadto-adto sa paghimog mga kaayohan”¹⁵ ug “miawhag sa tanan sa pagsunod sa Iyang ehemplo.”¹⁶

Sa katapusan sa Iyang mortal nga kinabuhi, miluhod Siya ug nag-ampo, nag-ingon:

“Amahan, kon buot ka, kuhaa kining kopa gikan kanako: hinoon, dili ang akong pagbuot maoy matuman, kondili ang imo. . . .

“Ug sa nag-antus siya sa hilabihang kasakit, siya nag-ampo sa labi pa kamainiton gayud: ug ang iyang singot nanibug-ok daw apol nga nagpangata-gak sa yuta.”¹⁷

Si Kristo mitabang kanato nga mas makasabut sa kagrabe sa Iyang pag-antus sa dihang Siya misulti kang Propeta Joseph Smith:

“Ako, ang Dios, nag-antus niini nga mga butang alang sa tanan, nga sila unta dili mag-antus kon sila maghinulsol;

“Apan kon dili sila maghinulsol sila kinahanglan gayud nga mag-antus sama kanako;

“Kansang pag-antus nakapahimo sa akong kaugalingon, gani ang Dios, ang labing halangdon sa tanan sa pagkurog tungod sa kasakit, ug sa pag-agas sa dugo sa matag lungag sa panit, ug sa pag-antus sa lawas ug sa espiritu.”¹⁸

Didto sa Tanaman sa Getsemani, misugod Siya sa pagbayad sa bili sa atong mga sala ug mga sakit, sa atong mga kasakit ug mga kahuyang.¹⁹ Tungod kay Iya kining gibuhay, dili gayud kita mag-inusara niana nga mga kahuyang kon mopili kita nga maglakaw uban Kaniya. “Gidakop siya ug gisilutan base sa sayop nga mga pasangil, gikombikto aron sa pagtagbaw sa mga manggugubot, ug gihukman nga mamatay sa krus sa Kalbaryo.” Diha sa



krus “gihatag Niya ang Iyang kinabuhi aron sa pagtubos sa mga sala sa tanang katawhan diha [sa] mahinungdanong gasa sa pagpuli alang sa tanan nga nabuhi sa yuta sukad.”²⁰

Miingon Siya:

“Tan-awa, Ako mao si Jesukristo, kinsa gipamatud-an sa mga propeta nga moanhi sa kalibutan.

“Ug tan-awa, Ako ang kahayag ug ang kinabuhi sa kalibutan; ug Ako nakainom gikan sa pait nga kopa nga gihatag sa Amahan ngari kanako, ug gihimaya ang Amahan sa akong pagpas-an sa mga sala sa kalibutan.”²¹

Dayon, sa unang adlaw sa semana,²² mibangon Siya gikan sa lubnganan uban sa hingpit nga nabanhaw nga lawas, nga dili na mamatay pag-usab. Ug kay Iya kining nahimo, mahimo usab nato.

Ako mopamatuod nga si Kristo sa pagkatinuod mibangon gikan sa lubnganan. Apan aron mabanhaw gikan niana nga lubnganan, kinahanglan una Niyang mamatay. Ug kinahanglang mao usab kita.

Usa sa talagsaong mga panalangin sa akong kinabuhi mao ang pagbati sa kasuod sa langit sa mga higayon nga naglingkod ko tupad sa mga tawo sa dayon nilang pagkamatay. Sayo sa buntag pipila ka tuig ang milabay, misulod ko sa kwarto sa ospital sa usa ka biyuda nga matinud-anong Santos sa Ulahing mga Adlaw kinsa adunay kanser. Duha sa iyang mga

anak nga babaye naglingkod uban kaniya. Samtang miduol ko sa iyang higdaanan, dali nakong nadiskubrihan nga wala na siya mag-antus tungod kay namatay na siya.

Niana nga higayon sa kamatayon, ang kwarto napuno sa kalinaw. Ang iyang mga anak adunay makaguol nga kahupayan apan ang ilang kasingkasing puno sa pagtuo. Nasayud sila nga ang ilang inahan wala mawala apan mipauli na.²³ Bisan sa atong mga panahon sa dakong kasubo, sa mga higayon nga daw dili mawagtang ang kagulan ug daw walay kaangayan sa kinabuhi, makakaplag kita og kahupayan sa Manluluwas tungod kay Siya nag-antus usab.²⁴ Pribilehiyo alang kanako nga maanaa niana nga kwarto.

Kon mamatay kita, ang atong espiritu mobiya sa atong lawas ug kita moadto sa sunod nga hugna sa atong panaw, sa kalibutan sa espiritu. Usa kini ka dapit sa pagkat-on, paghinulsol, pagpasaylo, ug pagkahimo²⁵ diin maghulat kita sa Pagkabanhaw.²⁶

Sa umaabut nga mahinungdanong adlaw, ang tanan nga natawo sukad mobangon gikan sa lubnganan. Ang atong mga espiritu ug lawas pagahisahan pag-usab sa hingpit nga porma niini. Ang tanan mabanhaw, tigulang ug batan-on, . . . lalaki ug babaye, dautan ug matarung” ug “ang matag butang ipahiuli ngadto sa iyang hingpit nga bayanan.”²⁷

Human sa Pagkabanhaw maangkon nato ang dakong panalangin nga pagahukman sa atong Manluluwas, kinsa miingon:

“Ako modala sa tanan nga mga tawo ngari kanako, nga sila mahukman sumala sa ilang mga buhat.

“Ug kini mahinabo, nga bisan kinsa ang maghinulsol ug magpabunyag pinaagi sa akong ngalan, siya mapuno; ug kon siya molahutay hangtud sa katapusan, tan-awa, Ako mohukom kaniya nga walay sala sa atubangan sa akong Amahan niana nga adlaw sa diha nga Ako mobarug aron paghukom sa kalibutan.”²⁸

Ug dayon, pinaagi ni Kristo ug sa Iyang Pag-ula, ang tanan nga mopili sa pagsunod Kaniya pinaagi sa pagtuo, paghinulsol, pagpabunyag, pagdawat sa Espiritu Santo, ug paglahutay hangtud sa katapusan,²⁹ makakita nga ang katapusan sa ilang panaw mao ang pagdawat sa ilang balaanong kapalaran isip mga manununod sa kinabuhing dayon.³⁰ Sila mobalik sa presensya sa ilang Amahan aron mopuyo uban Kaniya sa kahangturan. Hinaut nga ayuhon nato sa pagpili.

Daghan pa kaayo ang kabahin sa atong pagpakabuhi kay sa unsa lang ang nanghitabo tali sa pagkatawo ug kamatayon. Dapiton ko kamo sa pagduol ug pagsunod ni Kristo.³¹

Dapiton ko ang tanang miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga, sa matag adlaw, “[mo]duol ngadto kang Kristo, ug [mag]hingpit diha kaniya, ug [mo]limud sa inyong mga kaugalingon sa tanan nga dili diosnon . . . [nga] pinaagi sa pagpaagas sa dugo ni Kristo, . . . kamo [unta] mahimo nga balaan, nga walay lama.”³²

Dapiton nako kadtong dili pa mga miyembro niini nga simbahan nga moduol ug mobasa sa Basahon ni Mormon ug maminaw sa mga misyonaryo. Dali ug pagbaton og pagtuo ug paghinulsol sa inyong mga sala. Dali ug pagpabunyag ug dawata ang Espiritu Santo. Dali ug pagpuyo og malipayon nga kinabuhi nga puno kang Kristo. Kon kamo moduol Kaniya ug mosunod sa Iyang mga sugo,

mosaad ko nga makakaplag kamo og kalinaw ug katuyoan niini kanunayng gubot nga mortal nga kasinatian ug “kinabuhing dayon sa kalibutan nga moabut.”³³

Alang niadtong nakasinati niini nga mga kamatuoran ug sa bisan unsang rason mipahilayo, dapiton ko kamo sa pagbalik. Balik karon. Ang atong Amahan ug ang Manluluwas nagmahal kaninyo. Mopamatuod ko nga si Kristo adunay gahum sa pagtubag sa inyong mga pangutana, sa pag-ayo sa inyong mga kasakit ug kaguol, ug sa pagpasaylo sa inyong mga sala. Nasayud ko nga tinuod kini. Nasayud ko nga kining tanan tinuod. Si Kristo buhi! Kini ang Iyang Simbahan. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa 2 Nephi 31:18.
2. “Plan of Salvation,” Gospel Topics, topics.lds.org.
3. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 14:7; Moises 1:39.
4. Tan-awa sa Alma 42:8.
5. Tan-awa sa Abraham 3:24–28.
6. Job 38:7.
7. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Standards of the Lord’s Standard Bearers,” *Ensign*, Ago. 1991.
8. Tan-awa sa 3 Nephi 9:15.
9. Tan-awa sa 2 Nephi 2:22–25.
10. Tan-awa sa Thomas S. Monson, “Mga Pagpili,” *Liahona*, Mayo 2016, 86; “Agency,” Gospel Topics, topics.lds.org.
11. Tan-awa sa Juan 14:15, 23; tan-awa usab sa Alma 38:1.
12. Tan-awa sa Alma 34:8–16.
13. Juan 3:16; tan-awa usab sa Juan 3:17.
14. “The Living Christ: The Testimony of the Apostles,” *Liahona*, Abr. 2000, 2.
15. Mga Buhat 10:38.
16. “The Living Christ,” 2.
17. Lucas 22:42, 44.
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 19:16–19.
19. Tan-awa sa Isaias 53:4–6; Alma 7:11–13.
20. “The Living Christ,” 2.
21. 3 Nephi 11:10–11.
22. Tan-awa sa Juan 20:1.
23. Tan-awa sa Alma 40:11.
24. Tan-awa sa 1 Pedro 2:21–25.
25. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 138:57–59.
26. Tan-awa sa Alma 40:2–12.
27. Alma 11:44.
28. 3 Nephi 27:15–16.
29. Tan-awa sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 1.
30. “Ang Pamilya: Usa Ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
31. Tan-awa sa 2 Nephi 9:50–51; 31:13.
32. Moroni 10:32–33.
33. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:23.



Ni Elder Dale G. Renlund

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Atong Maayong Magbalantay

Si Jesukristo, ang atong Maayong Magbalantay, gikalipay ang magtan-aw nga milambo ang nasakit Niya nga karnero ngadto sa pagkaayo.

Makabaton kita og ideya bahin sa kinaiya sa atong Langitnong Amahan samtang atong ilhon ang hilabihan Niya nga kapuangod alang sa mga makasasala ug makadaryeg sa gihimo Niyang kalainan tali sa sala ug niadtong nakasala. Kini nga ideya makatabang nato nga makabaton og dugang nga “hustong [panabut sa] Iyang kinaiya, pagkahingpit, ug mga hiyas”¹ ug pundasyon sa pagpakita og hugot nga pagtuo diha Kaniya ug sa Iyang Anak, nga si Jesukristo. Ang

kapuangod sa Manluluwas bisan unsa pa man ang atong pagkadili hingpit modala nato ngadto Kaniya ug makapadasig nato diha sa atong balik-balik nga mga panlimbasug nga maghinulsol ug mosunod Kaniya. Samtang mahimo kitang mas sama Kaniya, makakat-on kita sa pagtagad sa uban sama sa Iyang gihimo, bisan unsa pa may makita sa gawas nga kinaiya o pamatasan.

Ang epekto sa paghimo og kalainan tali sa mga kinaiya sa tawo nga makita sa gawas ug sa indibidwal mismo maoy





sentro sa nobela nga *Les Misérables*, pinaagi sa tagsulat nga taga-France nga si Victor Hugo.² Sa pagsugod sa nobela, ang tigsaysay mipaila kang Bienvenu Myriel, ang bishop sa Digne, ug naghisgot og problema nga giatubang sa bishop. Bisitahan ba niya ang usa ka tawo nga usa ka inila nga atheist ug gitamay sa komunidad tungod sa kinaiya niini kaniadto sa French Revolution?³

Ang tigsaysay namahayag nga ang bishop natural ra gayud untang mobati nga dili ganahan sa maong tawo. Dayon ang tigsaysay mihatag og simple nga pangutana: “Pareho ra, ang sala ba sa karnero maoy hinungdan nga ang magbalantay mobiya?”⁴ Mitubag alang sa bishop, ang tigsaysay mihatag og tukma nga tubag, “Dili” ug dayon midugang og kataw-anan nga komentaryo: “Pagkabadlungon nga karnero!”⁵

Niini nga tudling, gitandi ni Hugo ang “pagkadautan” sa tawo ngadto sa sakit sa panit sa karnero ug mitandi sa bishop ngadto sa magbalantay nga wala mobiya sa dihang adunay karnero nga nasakit. Ang bishop naluoy ug diha sa nobela sa wala madugay nagpakita og susama nga kapuangod sa laing tawo, ang nag-unang kontrabida sa nobela, usa ka walay pulos nga kanhi binilanggo, si Jean Valjean. Ang kalooy sa bishop nakapadasig ni Jean Valjean nga mag-usab sa iyang kinabuhi.

Kay ang Dios migamit sa sakit isip simbolo alang sa sala sa tibuok kasulatan, resonable ang mangutana, “Unsa man ang reaksyon ni Jesukristo

sa dihang nag-atubang og simbolikanhong mga sakit—ang atong mga sala?” Total, ang Manluluwas miingon nga Siya “dili makatan-aw sa sala uban sa labing gamay nga matang sa pagtugot”;⁶ busa unsaon Niya pagtan-aw nato, nga ingon ka dili hingpit, nga dili mobiya sa kalisang ug kasagmuyo?

Ang tubag simple ug klaro. Isip ang Maayong Magbalantay,⁷ gitan-aw ni Jesukristo ang sakit sa Iyang karnero isip usa ka kahimtang nga nagkinahanglang tambalan, atimanon, ug kaloy-on. Kini nga magbalantay, ang atong Maayong Magbalantay, nakakaplag og kalipay sa pagkakita sa nasakit Niya nga karnero nga milambo sa pagkaayo.

Gisulti nang daan sa Manluluwas nga Siya “magapasibsib sa iyang panon sama sa usa ka magbalantay sa karnero,”⁸ “pangitaon ko kadtong nawala, . . . pabalikon pag-usab kadtong ginapatlaag sa halayo, . . . bugkosan ko kadtong nabunggoan sa bukog, ug . . . palig-unon kadtong nagmasakiton.”⁹ Bisan kon ang miapostasiya nga Israel gihulagway nga nalukop sa makasasala nga “mga samad, ug mga pangos, ug bag-ong mga labod,”¹⁰ ang Manluluwas midasig, miawhag, ug misaad og kaayohan.¹¹

Ang mortal nga pangalagad sa Manluluwas sa pagkatinuod gihulagway pinaagi sa gugma, kapuangod, ug kalooy. Wala niya lakawa nga supak sa buot ang abugon nga kadalanan sa Galilea ug Judea, miatras sa pagkakita sa mga makasasala. Wala Niya sila likayi sa hingpit nga kalisang. Wala, Siya nakigsalo uban nila.¹² Siya mitabang ug mipanalangin, mibayaw ug milig-on, ug gihulipan ang kahadlok ug kawalay kadasig og paglaum ug hingpit nga kalipay. Sama sa tinuod nga magbalantay nga Siya mao, gitinguha ug gipangita Niya kita aron itanyag ang kahupayan ug paglaum.¹³ Ang pag-sabut sa Iyang kapuangod ug gugma makatabang kanato nga makapakita og hugot nga pagtuo diha Kaniya—aron maghinulsol og mamaayo.

Ang Ebanghelyo ni Juan nagrekord sa epekto sa kalooy sa Manluluwas ngadto sa makasasala. Ang mga Eskriba

ug mga Pariseo midala ngadto sa Manluluwas og babaye nga nakasala sa aktong pagpanapaw. Ang mga tig-akusar nagpasabut nga kinahanglang siyang batuhon, pinasubay sa balaod ni Moises. Si Jesus, agig tubag sa pada-yon nga pagpangutana, sa katapusan miingon ngadto kanila, “Kinsa kaninyo ang walay sala maoy paunahag labay kaniyang bato.”

Ang mga tig-akusar namahawa, “ug si Jesus mao na lamang ang nahibilin uban sa babaye nga nagtindog sa iyang atubangan.

“Sa dihang si Jesus . . . wala nay nakita gawas sa babaye, miingon siya kaniya, Babaye, hain na sila? wala bay mihukom nimog silot?”

“Siya mitubag, Wala, Senyor. Ug si Jesus miingon kaniya, Dili usab ako mohukom kanimog silot: lumakaw ka, ug ayaw na pagpakasala.”¹⁴

Sigurado, ang Manluluwas wala mobaliwala sa pagpanapaw. Apan wala usab Niya gipanghimaraut ang babaye. Giawhag Niya ang babaye nga usbon ang iyang kinabuhi. Nadasig siya nga mag-usab tungod sa Iyang kapuangod ug kalooy. Gipamatud-an sa Hubad ni Joseph Smith sa Biblia ang miresulta nga pagkadisipulo niya: “Ug ang babaye mihimaya sa Dios sukad niana nga takna, ug mituo sa iyang pangalan.”¹⁵

Samtang ang Dios maloloy-on, kinahanglang dili nato masaypan sa pagtuo nga Siya madawaton ug bukas sa bag-ong ideya bahin sa sala. Dili Siya ingon niana. Ang Manluluwas mianhi sa yuta aron sa pagluwas kanato *gikan* sa atong mga sala ug, sa importante nga paagi, dili moluwas kanato *diha* sa atong mga sala.¹⁶ Usa ka hanas nga tigsukit-sukit, si Zeezrom, kausa misulay sa pagbitik ni Amulek pinaagi sa pagpangutana: “[Sa pag-abut sa Mesiyas] moluwas ba siya sa iyang mga katawhan diha sa ilang mga sala? Ug si Amulek mitubag ug miingon ngadto kaniya: Ako moingon nganha kanimog nga siya dili, kay kini dili mahitabo ngadto kaniya nga molimud sa iyang pulong. . . . Siya dili makaluwas kanila diha sa ilang mga sala.”¹⁷ Naghisgot si Amulek og sukaranang kamatuoran nga aron maluwas gikan sa atong mga sala, kinahanglang gayud kitang

magsunod “sa mga kinahanglanon sa paghinulsol,” nga nagtugot sa gahum sa Manunubos sa pagluwas sa atong mga kalag.¹⁸

Ang kapuangod, gugma, ug kalooy modala kanato ngadto Kaniya.¹⁹ Pinaagi sa Iyang Pag-ula, dili na kita matagbaw sa atong makasasala nga kahimtang.²⁰ Giklaro sa Dios unsay sakto ug madawat ngadto Niya ug unsay sayop ug makasasala. Dili kini tungod kay nagtinguha Siya nga makabaton og walay hunahuna, masulundon nga mga sumusunod. Dili, ang atong Langitnong Amahan nagtinguha nga ang Iyang mga anak masayud ug andam nga mopili nga mahisama Kaniya²¹ ug mahimong sarang sa matang sa kinabuhi nga Iyang gitagamtam.²² Sa pagbuhat sa ingon, ang Iyang mga anak nagtuman sa ilang balaanong padulngan ug mahimong isigka-manununod sa tanan nga anaa Kaniya.²³ Alang niini nga rason, ang mga lider sa Simbahan dili makausab sa mga sugo o doktrina sa Dios nga supak sa Iyang kabubut-on, aron mahimong sayon o popular.

Hinooon, sa atong tibuok kinabuhi nga paningkamot sa pagsunod ni Jesukristo, ang Iyang ehemplo sa pagkamabination niadtong kinsa nakasala makahatag gayud og panudlo. Kita, kinsa mga makasasala, kinahanglan gayud, sama sa Manluluwas, nga motabang sa uban pinaagi sa kapuangod ug gugma. Ang atong tahas mao usab ang pagtabang ug pagpanalngin, pagbayaw ug paglig-on, ug paghulip sa kahadlok ug kawalay kadasig og paglaum ug hingpit nga kalipay.

Gibadlong sa Manluluwas ang mga indibidwal nga milikay sa uban nga sa ilang tan-aw mahugaw ug kinsa nagpakatarung sa kaugalingon nga mihukom sa uban nga mas makasasala kay kanila.²⁴ Kana ang gipasabut og maayo nga leksyon nga gidirekta sa Manluluwas niadtong kinsa “nanagsalig sa ilang kaugalingon nga sila mga matarung, ug nanagyubit sa uban.” Naghisgot Siya niini nga samingay:

“Dihay duha ka tawo nga mitungas ngadto sa templo aron sa pag-ampo; ang usa Pariseo, ug ang usa maniningil sa buhis.



“Ang Pariseo mibarug ug ngadto sa iyang kaugalingon nag-ampo siya sa ingon niini, O Dios pasalamat ko ikaw nga ako dili sama sa ubang tawo nga mga tikasan, mga hiwi, mga mananapaw, ug ako dili usab sama niining maniningil sa buhis.

“Nagapuasa ako makaduha sa usa ka semana, ug nagahatag ako sa ikapulo sa akong tanang pinangitaan.

“Apan ang maniningil sa buhis nga nagtindog nga nagpalayo, wala gani mopayahat sa iyang mga mata ngadto sa kahitas-an, hinonoa nagpanampok siya sa iyang dughan ug nagkanayon, O Dios kaloy-i ako nga makasasala.”

Dayon si Jesus mitapos, “Sultihan ko kamo, nga sa iyang balay mipauli kining tawhana [ang maniningil sa buhis] nga mao hinooy gipakamatarung ug dili kadtong usa [ang Pariseo]: kay ang matag usa nga magapahitaas sa iyang kaugalingon, igapaubos; apan ang magapaubos sa iyang kaugalingon, igapataas.”²⁵

Ang mensahe alang kanato klaro: ang naghinulsol nga makasasala mas mapaduol ngadto sa Dios kay sa nagpakatarung sa kaugalingon nga tawo nga mipanghinaraut niana nga makasasala.

Ang kalagmitan sa tawo nga magpakatarung sa kaugalingon ug magahukmanon nahitabo usab sa panahon ni Alma. Samtang ang katawhan “misugod sa pagtukod sa simbahan sa labaw nga hingpit . . . ang simbahan misugod sa pagkamapagarbuhon . . . ang mga katawhan sa simbahan misugod sa pagkabayaw sa garbo sa ilang mga

mata, . . . sila misugod sa pagkamabiaybiayon, ang usa ngadto sa lain, ug sila misugod sa pagpanggukod niadtong nga dili motuo sumala sa ilang kaugalingon nga kabubut-on ug kahimuot.”²⁶

Kini nga pagpanggukod gidili gayud: “Karon dihay hingpit nga balaod taliwala sa mga katawhan sa simbahan, nga kinahanglan nga walay bisan usa ka tawo, nga nahisakop ngadto sa simbahan, nga mobarug ug mogukod niadtong nga dili sakop sa simbahan, ug nga kinahanglan nga walay pagpanggukod taliwala sa ilang mga kaugalingon.”²⁷ Ang magiyahong baruganan alang sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw susama ra. Kinahanglan nga dili kita sad-an sa pagpanggukod ni bisan kinsa mamiyembro man sa Simbahan o dili miyembro.

Kadtong kinsa gigukod sa bisan unsa nga rason nasayud kon unsa ang bation sa kawalay kaangayan ug kamapihigon [bigotry]. Isip tin-edyer nga nagpuyo sa Europe sa mga 1960, gibati nako nga kanunay kong gisaway ug gibinuangan tungod kay Amerikano ko ug miyembro ko sa Simbahan. Pipila sa akong mga kauban sa eskwelahan mitratar nako ingon og ako gayud maoy responsable sa gihimo sa U.S. nga dili popular nga mga polisiya. Gitratar usab ako nga daw ang akong relihiyon insulto sa kanasuran diin ko nagpuyo tungod kay lahi kini nga relihiyon nga gisuportahan sa gobyerno. Sa kaulahian, sa nagkalain-lain nga nasud sa kalibutan, nakabantay ko sa kapintas sa ngil-ad nga paghukom ug



diskriminasyon nga giantus niadtong gitarget tungod sa ilang kaliwat.

Ang pagpanggukod moabut sa daghang matang: pagbiay-biay, pagsamok, pagbinuang, dili pagpaapil o paglain, o kayugot ngadto sa lain. Kinahanglan gayud kitang magbantay batok sa pagpihig nga nagapataas sa mapintas nga tingog niadtong dunay lahi nga mga opinyon. Ang pagpihig mapakita, isip kabahin, sa pagkadili andam nga mohatag sa pareho nga kagawasan sa pagpahayag.²⁸ Ang tanan, lakip na ang may relihiyon, dunay katungod sa pagpahayag sa iyang mga opinyon diha sa publiko. Apan walay usa nga dunay katungod nga magmasuk-anon ngadto sa lain samtang gipahayag kadto nga mga opinyon.

Ang kasaysayan sa Simbahan naghatag og igong ebidensya sa atong mga miyembro nga gitatar uban sa kayugot ug pagpihig. Unsa kini ka bugal-bugal kon atong trataron ang uban sama sa pagtratar kanato kaniadto. Ang Manluluwas nagtudlo, “Buhati ang mga tawo sa bisan unsay buot ninyo nga ilang pagabuhaton kaninyo.”²⁹ Aron makapangayo kita og pagtahud, kinahanglan gayud kita nga magmatahuron. Dugang pa, ang atong tinuod nga pagkakabig magdala og “kaaghup, ug mapainubsanon nga kasingkasing,” nga magdapit “sa Espiritu Santo [ug mopuno kanato og] hingpit nga gugma,”³⁰ usa ka “matuod nga paghinigugmaay”³¹ alang sa uban.

Ang atong Maayong Magbalantay dili mausab ug mobati sa samang

paagi karon bahin sa sala ug sa mga makasasala sama sa Iyang gibati sa dihang dinhi pa Siya sa yuta. Dili Niya kita biyaan tungod kay nakasala kita, bisan kon Siya usahay siguro naghunahuna, “Pagkabadlungon nga karnero!” Siya nahigugma kanato sa hilabihan nga Siya mihatag sa paagi aron makahinulsol kita ug mahimong limpyo aron makabalik kita ngadto Kaniya ug sa atong Langitnong Aman.³² Sa pagbuhat sa ingon, gipakita usab ni Jesukristo ang ehemplo nga angayan natong sundon—sa pagpakita og pagtahud sa tanan ug walay kayugot ni bisan kinsa.

Isip Iyang mga disipulo, hingpit natong sundon ang Iyang gugma ug higugmaon ang usag usa sa hilabihan kadayag ug kahingpit nga walay usa nga mobati nga biniyaan, nag-inusara, o walay paglaum. Ako mopamatuod nga si Jesukristo mao ang atong Maayong Magbalantay, kinsa nahigugma ug nagpakabana alang kanato. Nakaila Siya kanato ug mihalad sa Iyang kinabuhi alang sa Iyang mga karnero.³³ Nagpakabuhi usab Siya alang kanato ug gusto nga makaila kita Kaniya ug mopakita og hugot nga pagtuo diha Kaniya. Gihigugma ug gidayeg nako Siya, ug mapasalamaton kaayo ko alang Kaniya, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Lectures on Faith* (1985), 38.
2. Ang nobela nga *Les Misérables*, ni Victor Hugo (1802–85), nagsaysay sa istorya ni Jean Valjean, nga nakahimo og gamayng salaod pinaagi sa pagpangawat og pan aron ipakaon sa pamilya sa iyang igsoong babaye. Gisentensyahan og 5 ka tuig nga pagkabilanggo, migahin si Valjean og 19 ka tuig sa paghimo og bug-at nga trabaho tungod sa upat ka pakyas nga pagsulay sa pag-eskapo. Migawas siya sa prisohan nga usa ka tig-a ug masuk-anon nga tawo. Tungod sa iyang rekord sa nahimong salaod, si Valjean wala makapangi og trabaho, pagkaon, ug kapuy-an. Naluya ug walay kadasig, sa katapusan gihatagan siya og kapuy-an sa bishop sa Digne, kinsa mipakita ni Valjean og pagkamabination ug kapuangod. Pagka-gabii, si Valjean nawad-an na og paglaum ug gikawat ang mga gamit sa bishop nga ginama sa pilak ug milayas. Nadakpan si Valjean ug gibalik ngadto sa bishop. Dili katuohan ug sukwahi sa gilaman ni Valjean, gisultihan sa bishop ang

pulis nga gihatag niya kang Valjean ang mga gamit nga ginama sa pilak ug miinsister nga dad-on usab ni Valjean ang duha ka kandelero [candlesticks] nga ginama sa pilak. (Tan-awa sa Hugo, *Les Misérables* [1987], basahon 2, kapitulo 10–12.)

3. Tan-awa sa Hugo, *Les Misérables*, basahon 1, kapitulo 10.)
4. Nangutana ang tigsaysay, *Toutefois, la gale de la brebis doit-elle faire reculer le pasteur?* (Hugo, *Les Misérables*, [1985], basahon 1, kapitulo 10, pahina 67). *Gale*, sa veterinary pathology, nagpasabut kini sa bisan unsa nga matang sa mga sakit sa panit tungod sa mga tungaw nga parasito ug makita nga wala nay buhok ug nangliki nga kugan (“mange” sa Iningles). Kining mga pulong gihubad sa nagkalain-laing paagi ngadto sa Iningles.
5. Ang kataw-anan nga editoryal nga komentaryo sa tigsaysay bahin sa conventionist mao ang *Mais quelle brebis!* Usahay gihubad kini nga “Pagkabadlungon nga karnerong itum.”
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:31.
7. Tan-awa sa Juan 10:11, 14; Alma 5:38; Doktrina ug mga Pakigsaad 50:44.
8. Isaias 40:11.
9. Ezequiel 34:16.
10. Isaias 1:6.
11. Tan-awa sa Isaias 1:18.
12. Tan-awa sa Lucas 15:1–2.
13. Tan-awa sa Mateo 18:11.
14. Tan-awa sa Juan 8:3–11.
15. Hubad ni Joseph Smith, Juan 8:11 (sa Juan 8:11, footnote c).
16. Tan-awa sa D. Todd Christofferson, “Magpabilin Kamo sa Akong Gugma,” *Liahona*, Nob. 2016, 48.
17. Alma 11:34, 37.
18. Tan-awa sa Helaman 5:10–11.
19. Tan-awa sa 3 Nephi 27:14–15.
20. Sa modernong panahon ang Manluluwas miklaro: “Kana nga naglapas sa usa ka balaod, ug wala magsunod pinaagi sa balaod, apan nagtinguha nga mahimo nga usa ka balaod ngadto sa iyang kaugalingon, ug matinguhaon nga matungayon diha sa sala, ug sa hingpit magpabilin diha sa sala, dili mabalaan pinaagi sa balaod, ni pinaagi sa kaloo, kaangayan, ni paghukom. Busa, sila kinahanglan nga magpabilin nga mahugaw sa gihapon” (Doktrina ug mga Pakigsaad 88:35).
21. Tan-awa sa 2 Nephi 2:26–27.
22. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 14:7; 132:19–20, 24, 55.
23. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 8:16–17; Doktrina ug mga Pakigsaad 84:38.
24. Tan-awa sa Mateo 23:13.
25. Lucas 18:9–14.
26. Alma 4:4, 6, 8.
27. Alma 1:21.
28. Tan-awa sa *Oxford English Dictionary*, “bigotry” ug “intolerance,” oed.com.
29. Mateo 7:12.
30. Moroni 8:26.
31. 1 Pedro 1:22.
32. Tan-awa sa Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:3.
33. Tan-awa sa Juan 10:11–15.



Ni Elder Ulisses Soares
Sa Kapangulohan sa Seventy

Salig sa Dios sa Walay Pagduha-duha

Kon magmakanunayon kita ug dili magduhaduha sa atong pagtuo, ang Ginoo mopalambo sa atong kapasidad sa pagbatok sa mga hagit sa kinabuhi.

Pinalanggang kaisoonan, gusto nakong sugdan ang akong mensahe karon pinaagi sa pagpamatuod nga nakahibalo ko nga si Presidente Thomas S. Monson mao ang propeta sa Ginoo sa atong panahon. Ang iyang mga magtatambag sa Unang Kapangulohan ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles giisip usab nga mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag. Sila nagrepresentar ni Ginoong Jesukristo ug dunay katungod sa pagpahayag sa Iyang hunahuna ug kabubut-on sumala sa gipadayag. Mopamatuod ko nga dunay kaluwasan sa pagsunod sa ilang tambag. Ang Ginoo nagdasig kanila nga ipasabut ang pagpalig-on sa atong pagtuo sa Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak, nga si Jesukristo, ug sa Iyang Pag-ula aron nga kita dili magduha-duha kon kita mag-atubang og mga hagit sa atong panahon

Sa Basahon ni Mormon, atong mabasa ang bahin sa usa ka tawo nga ginganlan og Ammon kinsa gipadala gikan sa Zarahemla ngadto sa yuta sa Lehi-Nephi aron magpakisayud bahin sa ilang kaisoonan. Didto iyang nakita si Haring Limhi ug ang

iyang katawhan, nga naulipon sa mga Lamanite. Si Haring Limhi nadasig sa gisulti ni Ammon bahin sa iyang katawhan didto sa Zarahemla. Ang iyang kasingkasing napuno sa Ingon kadako nga paglaum ug kalipay nga gipundok niya ang iyang katawhan didto sa templo ug miingon:

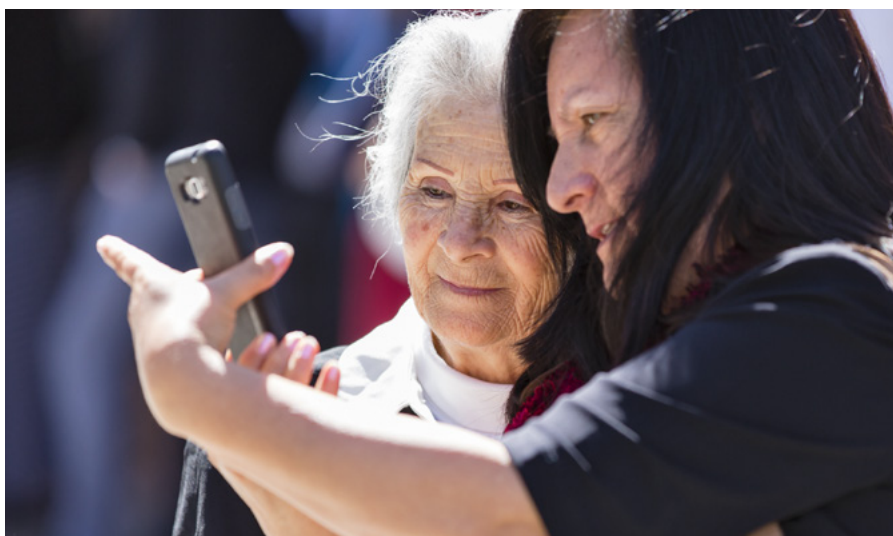
“Busa, ihangad ang inyong mga ulo, ug paglipay, ug ibutang ang inyong pagsalig diha sa Dios. . . .

“ . . . Kon kamo mobalik ngadto sa Ginoo uban ang hingpit nga katuyoan sa kasingkasing, . . . ug moalagad kaniya uban ang tanan nga kakugi sa hunahuna, . . . siya mohimo, sumala sa iyang kabubut-on ug kahimuot, moluwas kaninyo gikan sa pagkaulipon.”¹

Ang pagtuo sa katawhan ni Haring Limhi naapektuhan kaayo sa mga pulong ni Ammon nga sila mipakigsaad sa Dios nga moserbisyo kaniya ug sa pagsunod sa Iyang kasugoan, bisan pa sa ilang lisud nga kahimtang. Tungod sa ilang hugot nga pagtuo, nakamugna sila og plano sa paglingkawas gikan sa mga Lamanite.²

Palihug ikonsiderar ang kaimportante sa imbitasyon ni Haring Limhi ngadto sa iyang katawhan ug ang kalabutan niini ngari nato. Miingon siya: “Busa, ihagad ang inyong mga ulo, ug paglipay, ug ibutang ang inyong pagsalig diha sa Dios.” Niining mga pulonga, si Limhi midapit sa iyang katawhan sa paglantaw sa umaabut uban sa patuo, puli sa ilang kahadlok sa paglaum nga naggikan sa pagtuo, ug dili magduhaduha sa pagsalig sa Dios bisan unsa pa ang kahimtang.

Ang kinabuhi mao ang panahon sa pagsulay diin kita mapamatuod-an kon mobuhat ba sa tanang gisugo sa Dios kanato.³ Nagkinahanglan kini og walay pagduha-duha nga pagtuo kang Kristo bisan sa mga panahon sa dakong kalisdanan. Magkinahanglan kini nga mopadayon kita uban sa



pagkamakanunayong pagtuo kang Kristo, isip giniyahan sa Espiritu, ug mosalig nga ang Dios mohatag alang sa atong mga panginahanglan.⁴

Sa katapusan sa Iyang yutan-ong pagpangalagad, sa wala pa gikuha aron ibilanggo, ang Manluluwas mitudlo sa Iyang mga disipulo: “Dinhi sa kalibutan aduna kamoy kagul-anan: apan sumalig kamo, gidaug ko na ang kalibutan.”⁵

Ubani ko og kadali sa pagpamalandong—si Jesukristo, ang Bugtong Anak sa Amahan, nagpakabuhi nga walay sala ug mibuntog sa tanang tintasyon, kasakit, hagit, ug balatian sa kalibutan. Mipaagas Siya og dugo didto sa Getsemani; Iyang giantus ang dili mahulagway nga kasakit. Iyang gidala ang tanan natong mga kasakit ug balatian. Andam Siya sa pagtabang—sa matag usa nato—sa tanang palas-anon. Pinaagi sa Iyang kinabuhi, pag-antus, kamatayon, ug Pagkabanhaw. Siya mitangtang sa tanang babag aron kita magmaya ug makaplagaan ang kalinaw dinhi sa yuta. Ang benepisyo sa Iyang

Maulaong sakripisyo modangat sa tanang modawat Kaniya ug sa midumili sa ilang kaugalingon ug sa niadtong mosunod Kaniya isip tinuod nga mga disipulo.⁶ Busa, kon kita mopakita og hugot nga pagtuo kang Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula, malig-on kita, mogaan ang atong palas-anon, ug pinaagi Kaniya mabuntog nato ang kalibutan.

Mga kaigsoonan, sa atong pagpamalandong sa kalig-on ug paglaum nga atong madawat sa Manluluwas, may rason kita nga ihangad ang atong mga ulo, magmaya ug mopadayon sa unahan uban sa pagtuo nga walay kahadlok, “kay siya nga magduhaduha, sama sa balud sa dagat nga ginahandos ug ginakusokuso sa hangin. . . . Siya nga maoy tawong tagurhag panghuna-huna nga mabalhinon sa tanan niyang mga paagi.”⁷

Si Haring Limhi usab miawhag, mobalik ngadto sa Ginoo uban ang hingpit nga katuyoan sa kasingkasing, . . . sa pagserbisyo kaniya uban ang *tanan* nga kakugi sa hunahuna,

kon kamo mobuhat niini, siya mohimo, sumala sa iyang kabubut-on ug kahimuot, moluwas kaninyo gikan sa pagkaulipon.”⁸

Paminawa ang mismong mga pulong sa Manluluwas samtang naghangyo kanato:

“Kinahanglan dili magkaguol ang inyong kasingkasing: sumalig kamo sa Dios, ug sumalig usab kamo kanako. . . .

“Kon nahigugma kamo kanako, inyong pagatumanon ang akong mga sugo. . . .

“Ang nagabaton sa akong mga sugo ug nagatuman niini, kini siya mao ang nahigugma kanako; ug ang nahigugma kanako pagahigugmaon sa akong Amahan, ug ako mahigugma kaniya ug magapadayag sa akong kaugalingon ngadto kaniya.”⁹

Ang Dios mopanalangin kanato sumala sa atong hugot nga pagtuo.¹⁰ Ang hugot nga pagtuo mao ang tinubdan sa buhi ug balaan nga katuyoan ug mahangturong panglantaw. Ang hugot nga pagtuo usa ka praktikal nga baruganan nga modasig og kakugi. Kini importante, buhing puwersa nga makिता diha sa kapositibo sa atong kinaiya ug tinguha nga andam sa pagbuhat sa tanang butang nga gihangyo sa Dios ug ni Jesukristo ngari kanato. Kini ang mopaluhod kanato sa pagpangamuyo sa Ginoo alang sa giya ug mobarug ug mobuhat uban sa pasalig sa pagkabot sa mga butang pinasikad sa Iyang kabubut-on.

Mga tuig ang milabay samtang nagserbisyo isip presidente sa misyon, nakadawat ko og tawag gikan sa gini-kanan sa usa sa among pinangga nga mga misyonaryo nagpahibalo kanako sa kamatayon sa iyang igsoong babaye. Nahinumdom ko, sa katalandugon niana nga higayon, kana nga misyonaryo ug ako naghisgut sa talagsaong plano sa Dios sa kaluwasan alang sa Iyang mga anak ug sa unsang paagi nga mahupay siya niini.

Bisan og nakalitan siya ug naguol sa pagsulay, kining misyonaryo—sa iyang mga luha inubanan sa hugot nga pagtuo sa Dios—nagmaya sa kinabuhi sa iyang igsoong babaye. Siya mipadayag



sa kamasaligon sa malumong kalooy sa Ginoo. Sa walay pagduhaduha, miingon siya nako nga mopadayon siya sa pagserbisyo sa iyang misyon uban sa hugot nga pagtuo ug kakugi aron mahimong takus sa mga saad sa Dios kaniya ug sa iyang pamilya. Niining panahon sa panginahanglan, kanang matinud-anon nga misyonaryo gidangop sa Dios ang iyang kasingkasing, mihatag sa tanan niyang pagsalig Kaniya, ug mibag-o sa iyang pasalig sa pagserbisyo Kaniya sa tanang kakugi.

Kon kita wala makagamot pinaagi sa pagkamakanunayong pagsalig sa Dios ug ang tinguha sa pagserbisyo Kaniya uban sa tanang kakugi, ang sakit nga mga kasinatian sa mortalidad makapabati kanato sa bug-at nga yugo; ug mawad-an kita sa kadasig nga hingpit nga magsunod sa ebanghelyo. Kon wala ang hugot nga pagtuo, mosangpot kita sa pagkawala sa kapasidad sa pagdawat niadtong mga gilaraw sa atong Dios kalabut sa mga butang nga mahitabo sa atong kinabuhi.¹¹

Niining panahon sa pagsulay, ang kaaway—kanunayng nagbantay—naningkamot sa paggamit sa atong mga hunahuna ug pangatarungan batok kanato. Naningkamot siya sa pagkombinser kanato nga walay pulos ang magsunod sa mga baruganan sa ebanghelyo. Palihug hinumdumi nga ang hunahuna sa natural nga tawo “dili magadawat sa mga igatudlo sa Espiritu sa Dios, kay alang kaniya kini mga binoang.”¹² Hinumdumi nga si Satanas “kaaway ngadto [sa] Dios, ug nakig-away batok kaniya sa kanunay, ug nagdapit ug nagdani [nato] sa pagpakasala, ug sa pagbuhat niana nga dautan sa kanunay.”¹³ Kinahanglan dili nato siya tugutan nga molingla kanato, kay kon kita motugot, mapakyas kita sa atong pagtuo ug mawad-an sa gahum sa pag-angkon sa mga panalangin sa Dios.

Kon magmakanunayon kita ug dili magduhaduha sa atong pagtuo, ang Ginoo mopalambo sa atong kapasidad nga isaka ang atong kaugalingon batok sa mga hagit sa kinabuhi. Makahimo kita sa pagsanta sa negatibong tinguha, ug kita makaugmad og kapasidad sa



pagbuntog, bisan sa ingon og makaluya nga mga babag. Mao kini ang nakapalingkawas sa mga tawo ni Limhi gikan sa ilang pagkabinihag sa mga Lamanite.

Mga kaigsoonan, Dapiton ko kamo nga isalig ang tanan sa Dios ug sa mga pagtulun-an sa Iyang mga propeta. Dapiton ko kamo sa pagbag-o sa inyong pakigsaad sa Dios, sa pagserbisyo Kaniya sa tibuok ninyong kasingkasing, bisan sa kakomplikado sa kahimtang sa inyong kinabuhi. Ako mopamatuod nga pinaagi sa gahum sa inyong walay pagduhaduha nga pagtuo ni Kristo, kamo mahimong gawasnon sa pagkabihag sa sala, pagduda, ug kawalay pagtuo, sa pagkadili malipayon, sa pag-antus, ug kamo makadawat sa tanang gisaad nga panalangin gikan sa atong Langitnong Amahan.

Ako mopamatuod nga ang Dios tinuod. Siya buhi. Nahigugma siya kanato. Siya maminaw sa atong mga pag-ampo sa higayon sa atong kalipay ug sa pagduda, kasubo, ug kawalay paglaum. Mosaksi ako nga si Jesukristo ang Manluluwas sa kalibutan. Siya ang atong Manunubos.

Akong tapuson ang akong pagpamulong uban sa mga pulong sa himno

“Not Now but in the Coming years,” makita diha sa himno sa Portuguese:

Kon kangitngit motabon sa atong kasingkasing,

Kon kita gisakit, makaila kita Niya Si Jesus mogiya ug mosulti, kanato; Tingog Nya paminawa, kay Siya magagiya.

*Salig sa Dios nga way pagduhaduha, ug himoa nga Siya atong tigpalig-on; Mag-awit alang sa Iyang kahimayaan.*¹⁴

Gisulti ko kining tanan sa sagradong ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mosiah 7:19, 33.
2. Tan-awa sa Mosiah 21:32; 22:1–14.
3. Tan-awa sa Abraham 3:25.
4. Tan-awa sa 1 Nephi 4:6–7; 2 Nephi 31:20.
5. Juan 16:33.
6. Tan-awa sa Lucas 9:23.
7. Santiago 1:6, 8.
8. Mosiah 7:33; emphasis gidugang.
9. Juan 14:1, 15, 21.
10. Tan-awa sa 2 Nephi 27:23; Alma 37:40; Ether 12:29.
11. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 58:3.
12. 1 Mga Taga-Corinto 2:14.
13. Moroni 7:12.
14. “Not Now but in the Coming Years,” gihubad gikan sa “Agora Não, mas Logo,” *Hymns* sa (Portuguese) nu. 156.



Elder Mark A. Bragg
Sa Seventy

Labaw Kahayag ug Labaw sa Kahayag hangtud sa Hingpit nga Adlaw

Bisan sa labing lisud ug mangitngit nga panahon, dunay kahayag ug kamaayo sa atong palibut.

Mipakigbahin si Pablo og talagsaong mensahe sa paglaum ngadto sa mga Taga-Corinto:

“Kami ginasakit sa tanang paagi, apan wala manghiubos; nangalibog, apan wala kawad-i sa paglaum.

“Ginalutos, apan wala ikapanugyan; gipamunalan hangtud sa pagkapukan, apan wala mangalaglag.”¹

Unsa man ang tinubdan sa paglaum ni Pablo? Paminaw sa iyang tubag: “Kay ang Dios nga nag-ingon, gikan sa kangitngit may kahayag nga mosidlak, mao siya ang nagasidlak dinhi sa among mga kasingkasing, aron sa paghatag kanamo sa kahayag sa kahibalo sa himaya sa Dios, nga anaa sa nawong ni Jesukristo.”²

Bisan sa labing lisud ug mangitngit nga panahon, dunay kahayag ug kamaayo sa atong palibut. Sa miaging Oktubre, si Presidente Dieter F. Uchtdorf mipahinumdom nato, “Gilibutan kita sa makapatingala nga gidaghanon sa

kahayag ug kamatuoran nga naghunahuna ko kon tinuod ba gayud kitang nagpasalamat sa unsay anaa kanato.”³

Hinoon, ang kaaway gusto nga tutukan nato ang “mga gabon sa kangitngit . . . diin nakapabuta sa mga mata, . . . nakapatig-a . . . sa mga kasingkasing . . . ug . . . midala . . . [palayo].”⁴

Bisan pa man niana, uban sa hingpit nga panabut bahin sa mga hagit sa atong panahon, misaad ang Ginoo: “Kana nga gikan sa Dios mao ang kahayag; ug siya nga nakadawat sa kahayag, ug magpadayon diha sa Dios, makadawat og labaw pa nga kahayag; ug kana nga kahayag mag-anam og labaw kahayag ug labaw sa kahayag hangtud sa hingpit nga adlaw.”⁵

Mga anak kita sa Dios. Ang pagdawat og kahayag, ang pagpadayon diha sa Dios, ug pagdawat ug dugang kahayag maoy tumong nga gilalang kita. Gikan sa labing sinugdanan, misunod kita sa kahayag; misunod kita sa atong Langitnong Amahan ug sa Iyang plano. Ang pagtinguha sa kahayag mao ang atong espirituhanong DNA.

Nadungog nako kining mahangturong kamatuoran nga nindot nga gitudlo sa wala damha nga dapit. Samtang nagtrabaho alang sa usa ka dakong bangko, gidapit ko nga motambong og executive program sa University of Michigan. Atol sa programa, si Professor Kim Cameron mitudlo sa konsepto sa positibo nga pagpa-ngulo ug sa heliotropic nga epekto niini. Gipasabut niya: “Nagpasabut kini sa kalagmitan sa tanang buhi nga mga sistema paingon sa positibong enerhiya [kahayag] ug palayo sa negatibong enerhiya [kangitngit]. Gikan sa usa ra ka selula nga mga organismo ngadto sa komplikado nga mga sistema sa tawo, ang tanang buhi dunay naandan nga kalagmitan nga mopaingon sa positibo ug mopalayo sa negatibo.”⁶



Gisuportahan sa daghang pagtuon, gitutukan usab niya ang tulo ka importante kaayong kasangkapan sa kultura sa malampusong trabahoan: kalooy, pagpasaylo, ug pasalamat.⁷ Mabantayan gayud nga samtang ang mga tawo mopaingon sa positibo [kahayag], ang mga hiyas nga hingpit nga gipakita sa Kahayag sa Kalibutan, nga si Jesukristo, anaa!

Mga kaigsoonan, palihug hupaya ang kaugalingon nga dunay kahayag nga atong magamit. Mosugyot ko og tulo ka dapit diin *kanunay* natong makita ang kahayag:

1. Ang Kahayag sa Simbahan

Ang Simbahan usa ka tinubdan sa kahayag sa nagkangitngit nga kalibutan. Usa kini ka talagsaong panahon nga mahimong miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw! Ang Simbahan mas nagkalig-on kay sa kaniadto⁸ ug sa literal nga paagi nagkalig-on matag adlaw samtang ang bag-ong mga miyembro miapil kanato, bag-ong mga kongregasyon ang naporma, bag-ong mga misyonaryo ang natawag, ug bag-ong mga teritoryo ang nabuksan sa ebanghelyo. Atong makita nga kadtong mibiya sa pagka-aktibo sa Simbahan sa usa ka higayon mibalik samtang ang napanglantawan ni Presidente Monson bahin sa pagluwas nagdala og inadlaw nga mga milagro.

Bag-ohay lang mibisita ko sa kabatan-onan sa Paraguay, Uruguay, Chile, ug Argentina atol sa ilang For the Strength of Youth nga mga komperensya. Liboan ka mga batan-ong lalaki ug babaye ang migahin og usa ka semana sa pagpalig-on sa ilang gugma sa Manluluwas, dayon mipauli sa ilang mga pamilya ug mga higala nga nagdan-ag sa kahayag ug gugma ni Kristo.

Tan-awa, ang Simbahan kanunayng dunay mga kritiko. Ingon ana na gayud kana sukad sa sinugdanan ug magpadayon hangtud sa katapusan. Dili kita makatugot sa maong pagpanaway nga mopakunhod sa atong pagbati ngadto nianang kahayag nga anaa kanato. Ang pag-ila sa kahayag ug pagtinguha niini mopasarang kanato sa dugang pa nga kahayag.



Sa nagkangitngit nga kalibutan, ang *kahayag sa Simbahan* magkahayag ug magkahayag hangtud sa hingpit nga adlaw.

2. Ang Kahayag sa Ebanghelyo

Ang kahayag sa ebanghelyo mao ang dalan nga “nagakanag sa kahayag ngadto sa pagkahingpit sa adlaw,”⁹ ug labi kining mosanag sa atong mga pamilya ug sa mga templo sa tibuok kalibutan.

Ang *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo* namahayag: “Pinaagi sa kahayag sa ebanghelyo, ang mga pamilya maka-resulbar sa mga dili pagsinabtanay, panagbingkil, ug mga hagit. Ang mga pamilya nga nangabungkag tungod sa kasungian mahimong maalim o maayo pinaagi sa paghinulsol, pagpasaylo, ug hugot nga pagtuo sa gahum sa Pag-ula ni Jesukristo.”¹⁰ Karon labaw kay kaniadto, ang atong mga pamilya kinahanglan gayud nga mahimong mga tinubdan sa dakong kahayag sa tanan sa atong palibut. Ang mga pamilya molambo diha sa kahayag samtang molambo sila diha sa gugma ug pagkamabination.

Samtang giestablisar nato ang mga pamilya nga dunay “hugot nga pagtuo, . . . paghinulsol, pagpasaylo, pagtahud, gugma, [ug] kalooy,”¹¹ bation nato ang dugang nga gugma ngadto sa Manluluwas ug sa usag usa. Ang pamilya magkalig-on, ug ang kahayag sa matag usa kanato magkaanam og kahayag.

Mabasa nato sa Bible Dictionary sa LDS English version sa Biblia nga, “Bugtong ang panimalay lamang ang makatandi sa templo sa kasagrado.”¹² Karon kita duna nay 155 ka templo nga magamit ug mas daghan pa ang moabut sa dili madugay. Nagkadaghang pamilya ang nabugkos alang sa karon ug sa tibuok kahanngturan. Ang mga miyembro misumiter og daghang ngalan sa mga katigulangan ngadto sa templo aron ipahigayon ang ilang makaluwas nga mga ordinansa. Nakasinati gayud kita og hilabihan nga kalipay ug pagsaulog sa duha ka bahin sa tabil!

Sa nagkangitngit nga kalibutan, ang *kahayag sa ebanghelyo* mag-anam og labaw kahayag ug labaw sa kahayag hangtud sa hingpit nga adlaw.

3. Ang Kahayag ni Kristo

Dili kamo makapamulong bahin sa kahayag *dih*a sa kalibutan nga dili mamulong bahin sa Kahayag sa Kalibutan, si Jesukristo. Usa ka pagpakita sa mahigugmaong Langitnong Amahan mao nga ang tanan nga mianhi niining kinabuhi napanalanginan og Kahayag ni Kristo aron matabangan sila nga makabalik. Si Presidente Boyd K. Packer nagtudlo: “Ang Espiritu ni Kristo kanunay nga anaa. Ang Kahayag ni Kristo ingon ka malukupon sama sa kahayag sa adlaw. Bisan diin nga may kinabuhi sa tawo, anaa ang Espiritu ni Kristo.”¹³ Ang Kahayag ni Kristo “nagdapit ug nagdani sa paghimo sa maayo sa kanunay”¹⁴ ug nag-andam sa tanan nga nagtinguha sa kamaayo ug sa kamatuoran aron makadawat sa Espiritu Santo.

Ang Manluluwas nagtudlo nga Siya ang kahayag nga “naglamdag sa inyong mga mata,” “nakapadugang sa inyong mga salabutan,” ug “naghatag og kinabuhi sa tanan nga mga butang.”¹⁵ Ang Kahayag ni Kristo makatabang nga makita nato ang uban pinaagi sa mga mata sa Manluluwas. Mahimo kitang mas mahigugmaon ug masinabunon sa mga panlimbasug sa uban. Makatabang kini kanato nga mahimong mas mapailubon niadtong tingali dili mosimba o moserbisyo sama kanato. Makatabang kini kanato nga mas masabtan ang mahinungdanong plano sa kalipay

ug makita kon sa unsang paagi nga mahaum kitang tanan nianang mahinungdanon nga mahigugmaong plano. Naghatag kini og kinabuhi, kahulogan, ug katuyoan sa tanan natong buhaton. Karon, Uban sa tanang kalipay nga moabut kanato samtang mas hingpit natong masabtan ang Kahayag ni Kristo, dili kini makapareha sa kalipay nga atong mabati kon atong makita ang Kahayag ni Kristo nga naglihok diha sa uban: pamilya, mga higala, ug bisan sa mga estranghero pa.

Gibati nako kana nga kalipay sa dihang nakadungog ko bahin sa mga paningkamot sa usa ka maisug nga grupo sa mga bombero nga nakigbatok aron masalbar ang nasunog nga stake center didto sa Southern California niadtong Hulyo 2015. Samtang misilaob ang kalayo, usa ka battalion commander ang mitawag sa usa ka LDS nga higala aron mangutana kon asa gibutang ang sagra-dong mga relikyo ug mga sacrament cup aron masalbar nila kini. Gipasaligan siya sa iyang higala nga walay mga relikyo ug ang mga sacrament cup mailisan ra gayud. Apan ang commander mibati nga kinahanglan niyang mohimo og sobra pa, busa mipadala siya og mga bombero balik sa nasunog nga building aron matangtang sa bongbong ang tanang painting ni Kristo aron mapre-serbar kini. Mibutang pa gani sila og usa diha sa trak sa bombero aron ang mga bombero mabantayan. Natandog gyud

ko sa pagkamabination, kamaayo, ug kasensitibo sa commander ngadto sa Kahayag, ilabi na atol sa makuyaw ug lisud nga panahon.

Sa nagkangitngit nga kalibutan, ang *Kahayag ni Kristo* mag-anam og labaw kahayag ug labaw sa kahayag hangtud sa hingpit nga adlaw!

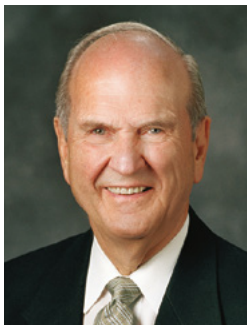
Sublion nako ang mga pulong ni Pablo: “Isul-ob ta ang mga hinagiban sa kahayag.”¹⁶ Ako mopamatuod bahin ni Kristo. Siya ang Kahayag sa Kalibutan. Unta mapalig-on kita sa kahayag nga anaa kanato pinaagi sa dugang nga pag-apil diha sa simbahan ug dugang nga paggamit sa mga baruganan sa ebanghelyo diha sa atong mga pamilya. Unta makita nato kanunay ang Kahayag ni Kristo diha sa uban ug makatabang kanila nga makita kini diha sa ilang kaugalingon mismo. Sa pagdawat nato niana nga kahayag, mapanalanginan kita og dugang nga kahayag, hangtud sa hingpit nga adlaw kon atong makita pag-usab “[ang] Amahan sa mga kahayag,”¹⁷ ang atong Langitnong Amahan. Niini ako mopamatuod sa balaan nga pangalan sa Kahayag sa Kalibutan, nga mao si Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. 2 Mga Taga-Corinto 4:8–9.
2. 2 Mga Taga-Corinto 4:6.
3. Dieter F. Uchtdorf, “O Unsa Kamahinungdanon ang Laraw sa Atong Dios!” *Liahona*, Nob. 2016, 20.
4. 1Nephi 12:17.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:24.
6. Kim Cameron, *Positive Leadership: Strategies for Extraordinary Performance*, 2nd ed. (2012), xii; tan-awa usab sa Kim S. Cameron, “Leading with Energy,” Wheatley Institution Fellow Notes, Feb. 17, 2017, wheatley.byu.edu.
7. Tan-awa sa Cameron, *Positive Leadership*, 33, 36, 39.
8. Tan-awa sa Quentin L. Cook, “Ang Dios Kahayag Ko,” *Liahona*, Mayo 2015, 62.
9. Mga Proverbio 4:18.
10. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 3.
11. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
12. Bible Dictionary sa LDS English version sa Biblia, “Temple.”
13. Boyd K. Packer, “Ang Kahayag ni Kristo,” *Liahona*, Abr. 2005, 13.
14. Moroni 7:13.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:11, 13.
16. Mga Taga-Roma 13:12.
17. Santiago 1:17; Doktrina ug mga Pakigsaad 67:9.



Usa ka bombero miluwas sa painting sa Manluluwas gikan sa nagdilaab nga sentro sa stake sa California, USA.



Ni Presidente Russell M. Nelson

Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pagdawat sa Gahum ni Jesukristo diha sa Atong Kinabuhi

Ang ebanghelyo ni Jesukristo puno sa Iyang gahum, nga maanaa sa matag anak sa Dios nga matinguhaang nangita.

Minahal kong mga kaigsoonan, nagpuyo kita sa labing lisud nga dispensasyon. Ang mga hagit, kontrobersiya, ug kasamok naglibut kanato. Kining gubot nga panahon nakita nang daan sa Manluluwas. Siya mipasidaan kanato nga sa atong panahon ang kaaway mokutaw og kasuko sa katawhan ug mopahisalaag kanila.¹ Apan dili gayud tuyo sa atong Langitnong Amahan nga moatubang kita sa makalibug nga personal nga mga problema ug mga isyu sa katilingban nga kita ra.

Kay gihigugma gayud sa Dios ang kalibutan nga tungod niana Iyang gihatag ang Iyang Bugtong Anak² aron motabang kanato.³ Ug ang Iyang Anak, si Jesukristo, mihatag sa Iyang kinabuhi alang kanato. Tanan aron makagamit kita sa diosnong gahum—igong gahum sa pag-atubang sa mga palas-anon, mga babag, ug mga tintasyon sa atong panahon.⁴ Karon mamulong ako kon *unsaon* nato nga madawat sa atong mga kinabuhi ang gahum sa atong Ginoo ug Agalon, si Jesukristo.

Sugdan nato pinaagi sa pagkat-on mahitungod Kaniya.⁵ “Malisud alang [kanato] nga maluwas diha sa pagkawalay alamag.”⁶ Kon mas masayud kita sa pangalagad ug misyon sa Manluluwas⁷—kon mas masabtan nato ang Iyang doktrina⁸ ug unsay Iyang gibuhay alang kanato—mas masayud kita nga Siya makahatag og gahum nga atong gikinahanglan sa atong kinabuhi.

Sayo niining tuiga, mihangyo ko sa mga young adult sa Simbahan sa pagpahinungod og porsyon sa ilang panahon matag semana sa pagtuon sa *tanan* nga gisulti ug gibuhay ni Jesus nga narekord diha sa sumbanang mga basahon.⁹ Gidapit nako sila nga ang mga pakisayran sa kasulatan kabahin ni Jesukristo diha sa Topical Guide himoon nilang personal nga kurikulum.¹⁰

Gihatag nako kana nga hagit tungod kay gidawat ko kana sa akong kaugalingon. Akong gibasa ug gibadlisan ang *matag* bersikulo nga gikutlo kabahin ni Jesukristo, nga nalista ubos sa 57 ka mga subtitle diha sa Topical Guide.¹¹ Dihang nahuman ko kana nga makadasig nga buhat, nangutana ang akong asawa kon unsay epekto niini kanako. Giingnan nako siya, “Lahi na ako nga tawo!”

Mibati ko og nabag-ong debosyon ngadto Kaniya samtang akong gibasa pag-usab sa Basahon ni Mormon ang kaugalingong pamahayag sa Manluluwas mahitungod sa Iyang misyon sa mortalidad. Miingon Siya:

“Ako mianhi dinhi sa kalibutan aron sa pagbuhay sa kabubut-on sa akong Amahan, tungod kay ang akong Amahan mipadala kanako.

“Ug ang akong Amahan mipadala kanako nga Ako unta ituboy nganha sa krus.”¹²

Isip mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, gitawag nato ang Iyang misyon isip ang Pag-ula ni Jesukristo, diin ang pagkabanhaw nahimong reyalidad



alang sa tanan ug ang kinabuhing dayon nahimong posible alang niadtong maghinulsol sa ilang mga sala ug modawat ug motuman sa mahinungdanong mga ordinansa ug pakigsaad.

Dili kompletong doktrina kon maghisgut sa maulaong sakripisyo sa Ginoo gamit ang minubong mga pulong, sama sa “ang Pag-ula” o “ang makaabag nga gahum sa Pag-ula” o “paggamit sa Pag-ula” o “gipalig-on pinaagi sa Pag-ula.” Kining mga ekspresyon kuyaw nga makapatipas sa pagtuo pinaagi sa pagtratar sa *panghitabo* nga daw *kini* dunay kaugalingong kinabuhi ug mga kapabilidad nga dili konektado sa atong Langitnong Amahan ug Iyang Anak, si Jesukristo.

Ubos sa mahinungdanon ug mahangturong plano sa Amahan, ang Manluluwas maoy nag-antus. Ang Manluluwas ang mibugto sa mga higot sa kamatayon. Ang Manluluwas ang miantus sa bugti sa atong mga sala ug kalapasan ug mopapas niini kon kita maghinulsol. Ang Manluluwas ang motubos kanato gikan sa pisikal ug espiritwal nga kamatayon.

Walay hanap nga binuhat nga gitawag og “ang Pag-ula” diin mahimo kitang makapangayo og tabang, pagkaayo, kapasayloan, o gahum. Si Jesukristo mao ang tinubdan. Ang sagradong mga termino sama sa *Pag-ula* ug *Pagkabanhaw* naghulagway sa gibuhat sa Manluluwas, sumala sa plano sa Amahan, aron magpakabuhi kita nga may paglaum niining kinabuhia ug makaangkon og kinabuhing dayon sa kalibutan nga moabut. Ang maulaong sakripisyo sa Manluluwas—ang labing importanting buhat sa tibuok tawhanong kasaysayan—labing masabtan ug mapasalamatan kon piho ug klaro natong ikonektar Kaniya.

Ang kaimportante sa misyon sa Manluluwas gipasabut ni Propeta Joseph Smith, kinsa kusganong mideklarar nga “ang sukaranan nga mga baruganan sa atong relihiyon mao ang pagpamatuod sa mga Apostoles ug mga Propeta, mahitungod ni Jesukristo, nga Siya namatay, gilubong, ug mibangon sa ikatulong adlaw, ug mikayab ngadto sa langit; ug ang ubang mga butang nga may kalabutan sa atong

relihiyon sumpay lamang niini.”¹³

Kini gayud nga pamahayag sa Propeta ang nagdasig sa 15 ka mga propeta, manalagna, ug tigpadayag sa pag-isyu ug pagpirma sa ilang pagpamatuod sa pagsaulog sa ika-2,000 nga anibersaryo sa pagkatawo sa Ginoo. Kana nga makasaysayanong pagpamatuod giulohan og “The Living Christ.”¹⁴ Daghang miyembro ang nakasag-ulo sa mga kamatuoran niini. Ang uban walay nahibaloan bahin niini. Samtang magtinguha kamo nga mas makat-on pa mahitungod ni Jesukristo, moawhag ako kaninyo sa pagtuon sa “Ang Buhi nga Kristo.”

Samtang kita mopundar og panahon sa pagkat-on mahitungod sa Manluluwas ug sa Iyang maulaong sakripisyo, maagni kita sa pag-apil sa laing importanting elemento sa pag-access sa Iyang gahum: mopili kita sa pagbaton og pagtuo diha Kaniya ug mosunod Kaniya.

Ang tinuod nga mga disipulo ni Jesukristo andam nga magpabantang, motingog, ug magpalahi gikan sa mga tawo sa kalibutan. Sila walay kahadlok, maunungon, ug maisugon. Nahibalo ako sa ingon nga mga tinun-an atol sa bag-o lang nga assignment sa Mexico, diin akong nahimamat ang mga opisyal sa gobyerno ingon man ang mga lider sa ubang relihiyon. Ang matag usa nagpasalamat kanako sa bayanihon ug malampusong paningkamot sa atong mga miyembro sa pagprotekta ug pagpreserbar sa lig-ong mga kaminyoon ug pamilya sa ilang nasud.

Dili sayon o awtomatik nga mahimong ingon ka gamhanang mga disipulo. Kinahanglang lig-on kitang nakatutok sa Manluluwas ug sa Iyang ebanghelyo. Nagkinahanglan og grabeng paningkamot sa pangisip nga motan-aw Kaniya sa *matag* hunahuna.¹⁵ Apan kon atong buhaton, ang atong mga pagduha-duha ug kahadlok mahanaw.¹⁶

Bag-o lang kong nakat-on kabahin sa walay kahadlok nga batan-ong Laurel. Gidapit siya sa pag-apil sa usa ka statewide nga kompetisyon alang sa iyang high school sa samang gabii nga mipasalig siyang moapil sa miting sa





stake Relief Society. Sa dihang naam-
guhan niya ang nagkadungan nga
iskedyul ug mipasabut sa mga opisya-
les sa kompetisyon nga kinahanglan
niyang mobiya og sayo aron motam-
bong og importanting miting, giingnan
siya nga i-disqualify siya kon iya kining
buhaton.

Unsay gibuhat niining ulahing
adlaw nga Laurel? Gituman niya ang
iyang pasalig sa pag-apil sa miting sa
Relief Society. Sumala sa saad, wala
siya gikwalipay gikan sa pang-estado
nga kompitisyon. Dihang gipangu-
tana kabahin sa iyang desisyon, siya
yanong mitubag, “Aw, mas importante
man ang Simbahan, dili ba?”

Ang hugot nga pagtuo kang Jesu-
kristo moduso kanato sa pagbuhat
og mga butang nga dili unta nato
buhaton. Ang pagtuo nga modasig
kanato sa paglihok naghatag kanato
og dugang access ngadto sa Iyang
gahum.

Madugangan usab nato ang gahum
sa Manluluwas sa atong kinabuhi
kon mohimo kita og sagradong mga
pakigsaad ug tukma nga motuman
niana nga mga pakigsaad. Ang atong
mga pakigsaad mobugkos kanato
ngadto Kaniya ug mohatag kanato og
diosnong gahum. Isip matinud-anong

mga disipulo, maghinulsol kita ug
magpabunyang sama Kaniya. Mosubay
kita diha sa dalan sa pakigsaad aron
modawat og ubang importanting mga
ordinansa.¹⁷ Ug mapasalamaton kita
nga ang plano sa Dios nagtugot niana
nga mga panalangin nga mahatag
ngadto sa mga katigulangan kinsa
namatay nga walay oportunidad sa
pag-angkon niini sa ilang mortal nga
kinabuhi.¹⁸

Ang mga tawo nga nagsunod sa
pakigsaad mangita og paagi nga mag-
pabiling walay lama gikan sa kalibutan
aron walay makababag sa ilang pag-
access sa gahum sa Manluluwas. Usa
ka matinud-anong asawa ug inahan
bag-o lang misulat niini: “Lisud ug
kuyaw karon nga panahon. Pagkabula-
han namo nga adunay dugang kahaiba-
lo sa plano sa kaluwasan ug sa dinasig
nga giya gikan sa mahigugmaong mga
propeta, mga apostoles, ug mga lider
aron sa pagtabang kanato nga luwas
nga maglawig niining unuson nga
kadagatan. Gihunong namo ang among
gawi nga maminaw sa radyo sa buntag.
Hinoon, maminaw na kami karon og
pakigpulong sa kinatibuk-ang kompe-
rensyas diha sa among mobile phone
kada buntag samtang mangandam
kami alang sa laing adlaw.”

Lain nga elemento nga madawat
nato ang gahum sa Manluluwas sa
atong kinabuhi mao ang pagdangup
Kaniya uban sa pagtuo. Ang ingon
niana nga pagdangup nagkinahang-
lan og makugihon, nakatutok nga
paningkamot.

Nakahinumdom ba mo sa istorya
sa babaye diha sa biblia kinsa nag-
antus sulod sa 12 ka tuig sa usa ka
makaluya nga problema?¹⁹ Mipakita
siya og dakong pagtuo sa Manluluwas,
nag-ingon, “Kon makahikap lang ako
sa iyang mga sapot, mamaayo gayud
ako.”²⁰

Kining matinud-anon, nakatutok
nga babaye kinahanglang maningka-
mot og maayo aron maka-access sa
Iyang gahum. Ang iyang pisikal nga
paningkamot nagsimbolo sa iyang
espirituhanong paningkamot.

Daghan kanato ang nakatuaw
uban sa lawom nga pagbati og susama
nga mga pulong niini nga babaye:
“Kon makapaningkamot lang ko sa
espirituhanong paagi nga madawat
ang gahum sa Manluluwas sa akong
kinabuhi, masayud ako unsaon sa
pagdumala sa akong makaguol nga
sitwasyon. Masayud ako unsay buha-
ton. Ug makaangkon ako og gahum
sa pagbuhat niini.”



Kon mokab-ot kamo alang sa gahum sa Ginoo diha sa inyong kinabuhi uban sa samang paningkamot sa tawo nga hapit na malumos nga naningkamot nga makaginhawa, ang gahum gikan ni Jesukristo inyong maangkon. Kon ang Manluluwas masayud nga gusto gayud ninyong modangup Kaniya—kon Iyang mabati nga ang inyong labing dakong tinguha mao ang pagdawat sa Iyang gahum nganha sa inyong kinabuhi—magiyahan kamo sa Espiritu Santo aron masayud kon unsa gayud ang kinahanglan ninyong buhaton.²¹

Kon maningkamot kamo sa espi-rituhanong paagi nga labaw pa sa inyong nabuhat sukad, nan ang Iyang gahum modagayday nganha kaninyo.²² Ug dayon inyong masabtan ang lawom nga kahulugan sa mga pulong nga atong kantahon sa himno nga “Ang Espiritu sa Dios”:

Ang Ginoo naghatag og salabutan [sa mga Santos]. . .

Kahibalo, gahum sa Dios nagkadugang; Tabil sa yuta hapit na abliha.²³

Ang ebanghelyo ni Jesukristo puno sa Iyang gahum, nga maanaa sa matag matinguhaong nangita nga anak sa Dios. Kini ang akong pagpamatuod nga kon modawat kita sa Iyang gahum nganha sa atong kinabuhi, Siya ug kita magmaya.²⁴

Isip usa sa Iyang linain nga saksi, mopahayag ko nga ang Dios buhi! Si

Jesús mao ang Kristo! Ang iyang Simbahan napahiuli na dinhi sa yuta! Ang propeta sa Dios dinhi sa yuta karon mao si Presidente Thomas S. Monson, nga akong gipaluyohan sa tibuok nakong kasingkasing. Kana ang akong pagpamatuod, uban sa akong pagpadayag og gugma ug panalangin sa matag usa kaninyo, sa sagradong ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa 2 Nephi 28:19–30.
2. Tan-awa sa Juan 3:16.
3. Si Jesús mao ang Usa nga Dinihugan—dinihugan sa Langitnong Amahan nga mahimo Niyang personal nga representante sa tanang butang kalabut sa kaluwasan sa katawhan. Si Jesús gidihugan nga mahimo natong Manluluwas ug Manunubos. Sa wala pa naporma ang kalibutan, si Jesús gidihugan aron mohimo sa pagka-impormal nga reyalidad ug sa kinabuhing dayon nga posible alang sa tanang anak sa Dios (tan-awa sa Juan 17:24; 1 Pedro 1:20). Sa ingon, si Jesús nagdala og duha ka talagsaong tawag: *ang Mesiyas* (Hebreohanon) ug *ang Kristo* (Gresyanhon)—nga ang matag usa nagpasabut nga “dinihugan.” (Tan-awa sa Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Usa nga Dinihugan.”)
4. Atong mapanalipdan ang atong kaugalingon pinaagi sa pagkasayud ug pagsunod sa pulong sa Dios (tan-awa sa Mga Taga-Efeso 6:17–18; Doktrina ug mga Pakigsaad 27:18).
5. Ubos sa direksyon sa Iyang Amahan, si Jesús mao ang Tiglalang sa yuta (tan-awa sa Juan 1:2–3) ug uban pang kalibutan nga dili maihap (tan-awa sa Moises 1:33). Sa wala pa ang Iyang mortal nga pagkatawo, si Jesús mao ang halangdong Jehova—Dios sa Daang Tugon. Si Jehova kadto nga nakigsulti kang Moises sa Bukid sa Sinai. Si Jehova kadto nga mihimo og pakigsaad kang Abraham nga ang tanang mga nasud sa yuta mapanalanginan pinaagi sa kaliwatan ni Abraham. Ug si Jehova kadto nga mihimo og mga pakigsaad sa mga pamilya sa balay ni Israel. Si Jesús usab ang gisaad nga Immanuel, sama sa gipagnagna ni Isaias (tan-awa sa Isaias 7:14).
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 131:6.
7. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 76:40–41.
8. Tan-awa sa 2 Nephi 31:2–21.
9. Balaang Biblia, Basahon ni Mormon, Doktrina ug mga Pakigsaad, ug Perlas nga Labing Bililhon.
10. Tan-awa sa Topical Guide, “Jesus Christ.” Agig dugang sa teksto ubos nianang nag-unang ulohan, dunay 57 ka subtitle bahin Kaniya. Alang sa dili Iningles nga mga edisyon sa mga kasulatan, gamita ang Giya ngadto sa mga Kasulatan.
11. Sobra sa 2,200 ka lista ang gihisgutan diha sa 18 ka mga pahina sa Topical Guide.
12. 3 Nephi 27:13–14.
13. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* 2007, 58.
14. Tan-awa sa “The Living Christ: The Testimony of the Apostles,” *Liahona*, Abr. 2000, 2–3.
15. Tan-awa sa Helaman 8:15.
16. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 6:36.
17. Si Jesukristo mitudlo kanato sa importansya sa sagradong mga ordinansa, sama sa bunyag (tan-awa sa Juan 3:5), sa sakrament (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 59:9), ug sa mga ordinansa sa endowment ug sealing sa templo (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 124:39–42).
18. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 124:29–32.
19. Tan-awa sa Lucas 8:43–44.
20. Marcos 5:28.
21. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 88:63.
22. Sa dihang ang matinud-anong babaye mihikap sa sinina sa Manluluwas, diha-diha dayon mitubag Siya, “gibati ko nga may *gahum* gikan sa Gresyanhon *dunamis*, [kahulugan “gahum”] nga migula kanako” (Lucas 8:46; emphasis gidugang).
23. “Ang Espiritu sa Dios *Himno*, nu. 2.
24. Tan-awa sa 3 Nephi 17:20.



Sesyon sa Sabado sa Hapon | Abril 1, 2017

Gipresentar ni Presidente Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Pagpaluyo sa mga Opisyal sa Simbahan

Minahal kong kaigsoonan, si Presidente Monson mihangyo nga ipresentar na nako karon ang mga General Authority, mga Area Seventy, ug mga General Auxiliary Presidency sa Simbahan alang sa inyong pagpaluyo nga boto.

Gisugyot nga atong paluyohan si Thomas Spencer Monson isip propeta, manalagna, ug tigpadayag ug Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw; si Henry Bennion Eyring isip Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan;

ug si Dieter Friedrich Uchtdorf isip Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan.

Kadtong uyon ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna, mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan si Russell M. Nelson isip Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles ug ang mosunod isip mga sakop niana nga Korum: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L.

Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, ug Dale G. Renlund.

Kadtong uyon palihug ipakita kini.

Si bisan kinsa nga mosupak mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mga magtatambag sa Unang Kapangulohan ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles isip mga propeta, manalagna, ug tigpadayag.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, kon aduna, sa samang paagi.

Gipasalamatan nato ang pagserbisyo ni Elder Bruce D. Porter, atong higala ug kauban, kinsa namatay niadtong Disyembre 28, 2016. Atong ipadayag ang atong gugma ug kinasingkasing nga pahasubo ngadto ni Sister Susan Porter ug sa ilang mga anak ug mga apo. Mapasalamaton kami nga nakaserbisyo uban niining buotan nga tawo.

Gisugyot nga atong i-release sila si Taylor G. Godoy ug John C. Pingree Jr. isip Area Seventies. Kadtong gustong mopadayag og pasalamat niini nga kaigsoonan sa ilang pagserbisyo, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong i-release uban sa kinasingkasing nga pasalamat sila si Sister Linda K. Burton, Carole M. Stephens, ug Linda S. Reeves isip Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society. I-release usab nato ang tanang





miyembro sa Relief Society general board.

Ang tanan nga moapil namo sa pag-pasalamat niini nga mga sister sa ilang talagsaong pagserbisyo ug debosyon, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong i-release usab si Sister Jean B. Stevens isip Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary ug Sister Bonnie H. Cordon isip Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary.

Kadtong kinsa gustong mopadayag og pasalamat palihug ipakita kini pina-agi sa pag-isa sa kamot.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mosunod isip bag-ong General Authority Seventies: Taylor G. Godoy, Joni L. Koch, Adilson de Paula Parrella, John C. Pingree, Brian K. Taylor, ug Taniela B. Wakolo.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini. Kadtong supak, sa samang paagi.

Gisugyot nga atong paluyohan si Jean B. Bingham nga moserbisyo isip Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society uban ni Sharon L. Eubank isip Unang Magtatambag, ug Reyna I. Aburto isip Ikaduhang Magtatambag.

Gisugyot usab nga atong paluyohan si Bonnie H. Cordon nga moserbisyo

karon isip Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary ug Cristina B. Franco nga moserbisyo isip Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini. Si bisan kinsa nga mosupak mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mosunod isip bag-ong mga Area Seventy: Luis R. Arbízú, David A. Benalcázar, Berne S. Broadbent, David L. Buckner, L. Todd Budge, Luciano Cascardi, Ting Tsung Chang, Pablo H. Chavez, Raymond A. Cutler, Fernando P. Del Carpio, José Luiz Del Guerso, Aleksandr A. Drachyov, I. Raymond Egbo, Carlos R. Fusco Jr., Jorge A. García, Gary F. Gessel, Guillermo I. Guardia, Marcel Guei, José Hernández, Karl D. Hirst, Ren S. Johnson, Jay B. Jones, Anthony M. Kaku, Paul N. Lekias, John A. McCune, Tomas S. Merdegia, Artur J. Miranda, Elie K. Monga, Juan C. Pozo, Anthony Quaisie, James R. Rasband, Carlos G. Revillo Jr., Martin C. Rios, Johnny F. Ruiz, K. Roy Tunnicliffe, and Moisés Villanueva.

Kadtong uyon ipakita kini. Si bisan kinsa nga supak ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang ubang mga General Authority, mga Area Seventy, ug kinatibuk-ang mga kapangulohan sa auxiliary ingon nga naglangkob karon.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini. Kadtong supak, kon aduna.

Ang pagbotar narekord. Gidapit namo kadtong misupak sa bisan hain sa gisugyot sa pagkontak sa ilang mga presidente sa stake.

Mga kaigsoonan, salamat sa inyong padayon nga hugot nga pagtuo ug mga pag-ampo alang sa mga lider sa Simbahan.

Imbitaron nato ang bag-ong mga General Authorities ug ang bag-ong mga miyembro sa general auxiliary presidency sa paglingkod karon sa ilang mga lingkuranan sa atubangan. Si Presidente Monson kanunyang moingon, “Taas pa kini nga latasnon.” Salamat, mga sister. Salamat, mga kaigsoonan para sa impormasyon, si Sister Franco nagserbisyo karon sa misyon uban sa iyang bana sa Argentina, ug opisyal nga mosugod sa iyang pagserbisyo sa iyang pagbalik karong Hulyo. Bag-o lang siyang gipaluyohan, sama sa inyong nahibaloan, ug opisyal nga magsugod sa iyang pagserbisyo sa iyang pagbalik inigka Hulyo. ■

Report sa Church Auditing Department, 2016

Gipresentar ni Kevin R. Jergensen

Tigdumalang Direktor, Church Auditing Department

Ngadto sa Unang Kapangulohan sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

Minahal nga mga Kaigsoonan: Sumala sa gisulti sa pagpadyag sa seksyon 120 sa Doktrina ug mga Pakigsaad, ang Konseho sa Paggasto sa Ikapulo—gilangkuban sa Unang Kapangulohan, sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ug sa Presiding Bishopric—nagtugot sa paggasto sa mga pundo sa Simbahan. Ang mga departamento sa Simbahan mogasto sa mga pundo nga pinasubay sa giaprubahan nga mga badyet, mga polisiya ug mga pamaagi sa Simbahan.

Ang Church Auditing Department, nga gilangkuban sa mga propesyonal nga dunay mga kredensyal ug independente sa tanang mga departamento sa Simbahan, dunay responsibilidad sa pagpahigayon og mga audit aron sa paghatag og resonable nga kasi-guroan kabahin sa mga amot nga

nadawat, mga galastuhan nga nahimo, ug sa pagbantay sa mga kabtangan sa Simbahan.

Base sa mga pag-audit nga gi-himo, ang Church Auditing Department nagtuo nga, sa tanang importanting detalye, ang mga amot nga nadawat, mga paggasto nga gihimo, ug mga kabtangan sa Simbahan alang sa tuig 2016 narekord ug nadumala sumala sa giaprubahan nga mga badyet, mga polisiya, ug mga pamaagi sa accounting sa Simbahan. Ang Simbahan nag-sunod sa mga pagtulun-an nga gitudlo ngadto sa mga miyembro niini nga magpuyo sumala sa badyet, molikay sa utang, ug magtigum alang sa panahon sa panginahanglan.

Matinahurong gisumiter,
Church Auditing Department
Kevin R. Jergensen
Tigdumalang Direktor ■

Estatistikal nga Report, 2016

Gipresentar ni Brook P. Hales

Secretary sa Unang Kapangulohan

Ang Unang Kapangulohan miisyu sa mosunod nga statistics mahitungod sa status sa Simbahan kutob Disyembre 31, 2016.

Mga Unit sa Simbahan

Mga Stake.....	3,266
Mga Mission.....	421
Mga District.....	556
Mga Ward ug Branch.....	30,304

Mga Miyembro sa Simbahan

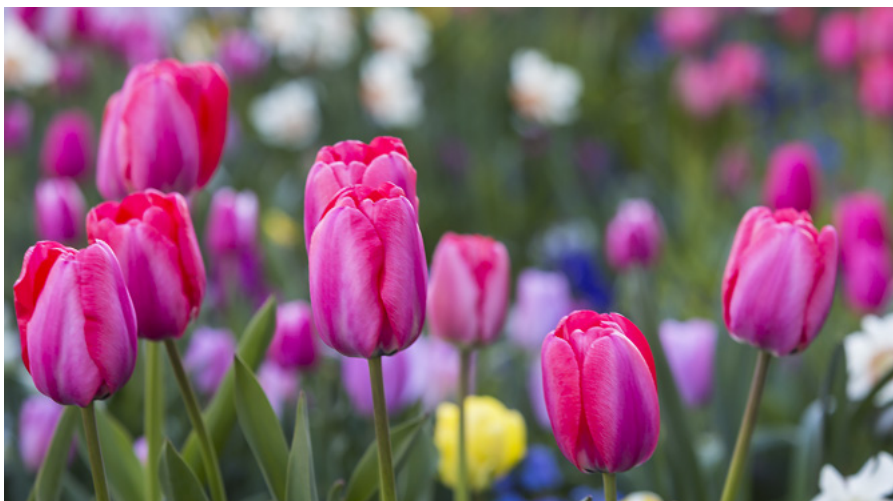
Total nga Gidaghanon sa Miyembro.....	15,882,417
Bag-ong mga Bata nga Anaa sa Rekord.....	109,246
Mga Kinabig nga Nabunyagan.....	240,131

Mga Misyonaryo

Full-Time nga mga Misyonaryo....	70,946
Mga Church-Service Missionary.....	33,695

Mga templo

Mga Templo nga Gipahinugod niadtong 2016 (Provo City Center, Sapporo Japan, Philadelphia Pennsylvania, Fort Collins Colorado, Star Valley Wyoming, ug Hartford Connecticut).....	6
Mga Templo nga Gipahinugod og Balik (Suva Fiji ug Freiberg Germany).....	2
Mga Templo nga Gigamit hangtud sa Katapusan sa Tuig.....	155





Ni Elder Robert D. Hales
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pagkahimong usa ka Disipulo sa Atong Ginoong Jesukristo

Ang nagkadaiyang kinaiya nga miresulta gumikan sa pagtuo kang Kristo tanan gikinahanglan sa atong pagbarug nga lig-on niining katapusang mga adlaw.

Unsa man ang buot ipasabut nga mahimong usa ka disipulo sa atong Ginoong Jesukristo? Ang usa ka disipulo mao ang tawo nga nabunyagan ug andam modala diha kaniya sa ngalan sa Manluluwas ug mosunod kaniya. Ang usa ka disipulo naningkamot nga mahisama kaniya pinaagi sa pagtuman sa Iyang mga

sugo dinhi sa mortalidad, sama sa usa ka apprentice nga naninguha nga mahisama sa iyang agalon.

Daghang tawo ang nakadungog sa pulong nga *disipulo* ug naghunahuna nga nagpasabut lamang kini og “sumusunod.” Apan ang tinuod nga pagkadi-sipulo usa ka kahimtang sa pagkatawo. Nagsugyot kini labaw pa sa pagtuon

ug paggamit sa lista sa indibidwal nga mga hiyas. Ang mga disipulo nagpakabuhi aron ang mga kinaiya ni Kristo mamahimong lig-on nga bahin sa ilang pagkatawo, sama sa usa ka espirituhanon nga kalig-on.

Paminaw sa pagdapit ni Apostol Pedro aron mahimong usa ka disipulo sa Manluluwas:

“Himoa ninyo ang tanang paningkamot, aron nga sa inyong pagtuo ipuno ninyo ang maligdong nga batasan, ug sa maligdong nga batasan ipuno ang kahibalo;

“Ug sa kahibalo ang pagpugong sa kaugalingon; ug sa pagpugong sa kaugalingon ipuno ang pagkamainantuson; ug sa pagkamainantuson ipuno ang pagkadiosnon;

“Ug sa pagkadiosnon ipuno ang pagbati nga inigsoon; ug sa pagbati nga inigsoon ipuno ang gugma.”¹

Sama sa inyong makita, ang pagpalig-on sa inyong espirituhanon nga personal nga pagkadi-sipulo nagkinahanglan og labaw pa kay sa nag-inusarang hilo nga pangtahi. Sa panahon sa Manluluwas, dunay daghang nangangkon nga matarung sa usa o sa laing aspeto sa ilang kinabuhi. Mibuhat sila sa unsay gitawag nako nga pinili nga pagkamasulundon. Pananglitan, mituman sila sa sugo nga dili motrabaho sa Igpapahulay apan mitamay sa Manluluwas tungod sa pagpang-ayo nianang balaan nga adlaw.² Mihatag sila og limos sa mga kabus apan mihatag lamang sa unsay ilang sobra—kon unsay wala na nila kinahanglana.³ Nagpuasa sila apan magpadaut-daut lang sa ilang nawong.⁴ Nagampo sila apan aron lang makita sa mga tawo.⁵ Si Jesus miingon, “Sila nagpaduol ngari kanako uban sa ilang mga ngabil, apan ang ilang mga kasingkasing layo gikan kanako.”⁶ Ang maong mga tawo tingali magtutok sa pagpahanas og piho nga hiyas o lihok apan wala magpasabut nga mahisama kaniya diha sa ilang kasingkasing.

Kalabut niini, si Jesukristo namahayag:

“Daghan unya ang magaingon kanako niadtong adlaw, Ginoo, Ginoo, dili ba nanaghimo man kamig mga propesiya tungod sa imong ngalan?



ug nanagpagula sa mga yawa tungod sa imong ngalan? ug nakahimo sa daghang mga milagro tungod sa imong ngalan?

“Ug unya magaingon ako kanila, Wala ko gayud kamo igkaila; pahawa kanako, kamong mga mamumuhat og dautan.”⁷

Ang mga hiyas sa Manluluwas, sama sa atong pagsabut niini, dili usa ka sinulat nga sundon o lista nga himoon. Nahiusa kini nga mga kinaiya, nadugang ngadto sa usag usa, nga milambo diha kanato sa makaimpluwensya nga pamaagi. Sa laing pagkasulti, dili kita makabaton og usa ka Kristohanong kinaiya nga dili usab maimpluwensyahan ang uban. Samtang ang usa ka kinaiya mahimong lig-on, mao usab ang daghan pa.

Diha sa 2 Pedro ug sa Doktrina ug mga Pakigsaad seksyon 4, atong nakat-unan nga ang hugot nga pagtuo kang Jesukristo mao ang pundasyon. Masukod nato ang atong hugot nga pagtuo kon unsay napabuhat niini kanato—pinaagi sa atong kamasulundon. “Kon kamo adunay hugot nga pagtuo kanako,” misaad ang Ginoo, “kamo makabaton sa gahum sa pagbuhat sa bisan unsa nga butang nga maayo ngari kanako.”⁸ Ang hugot nga pagtuo usa ka butang nga modasig og talagsaong kausaban. Kon walay binuhatan, kon walay mahiyason nga pagpuyo, ang atong hugot nga pagtuo walay gahum sa pagpaaktibo sa pagkadisipulo. Sa pagkatinuod, ang hugot nga pagtuo walay kapuslanan.⁹

Ug sa ingon, si Pedro mipasabut, “ipuno ninyo ang maligdong nga batasan [hiyas].” Kini nga hiyas mas labaw pa kay sa sekswal nga kaputli. Kalimpyo ug kabalaan kini sa hunahuna ug sa lawas. Ang hiyas gahum usab. Samtang matinud-anon kitang mosunod sa ebanghelyo, makabaton kita og gahum nga mahimong mahiyason diha sa matag hunahuna, pagbati, ug lihok. Ang atong hunahuna mas modawat sa mga pag-aghat sa Espiritu Santo ug sa Kahayag ni Kristo.¹⁰ Nagrepresentar kita kang Kristo dili lang sa unsay atong gisulti ug gibuhat apan kon si kinsa kita.

Nagpadayon si Pedro, “ipuno ninyo ang kahibalo.” Samtang magpuyo kita og mahiyason nga kinabuhi, makaila kita sa atong Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak sa espesyal nga paagi. “Kon tuyoon ni bisan kinsa ang pagbuhat sa kabubut-on [sa Amahan], nan iyang mahibaloan ang akong gitudlo.”¹¹ Kini nga kahibalo usa ka personal nga pagpamatuod, nga nagagikan sa personal nga kasinatian. Kahibalo kini nga makapausab kanato aron nga ang atong “kahayag mounong ngadto sa [Iyang] kahayag” ug ang atong “hiyas mohigugma sa [Iyang] hiyas.”¹² Pinaagi sa atong mahiyasong pagpakabuhi, mobiyahe kita gikan sa “mituo ko” ngadto sa mahimayaong destinasyon nga “nasayud ko.”

Giawhag kita ni Pedro nga “sa kahibalo ipuno ang pagpugong sa kaugalingon; ug sa pagpugong sa kaugalingon ipuno ang pagkamainantuson.” Isip mapugnganon sa kaugalingon nga mga disipulo, sundon nato ang ebanghelyo sa usa ka balanse ug makanunayong paagi. Dili kita “modagan nga labaw pa

kay sa [atong] kusog.”¹³ Matag adlaw magpadayon kita, nga dili mabalda sa makapahinlo nga mga hagit sa mortalidad.

Sa pagkahimong mapugnganon sa kaugalingon niining paagiha, mapalambo nato ang pagpailub ug pagsalig sa Ginoo. Makasalig kita sa Iyang plano sa atong kinabuhi, bisan kon dili nato kini makita sa kinaiyanhon natong mga mata.¹⁴ Busa, mahimo kita nga “[m] agmalinawon ug [ma]hibalo nga [Siya] mao ang Dios.”¹⁵ Kon mag-atubang og mga unos sa kalisdanan, mangutana kita, “Unsa may gusto Nimo nga akong makat-unan gikan niini nga kasinatian?” Uban sa Iyang plano ug katuyoan sa atong kasingkasing, magpadayon kita dili lamang sa paglahutay sa tanang butang apan sa paglahutay niini sa mapailubong paagi ug molahutay pag-ayo.¹⁶

Kini nga pagpailub, sa gitudlo ni Pedro, modala kanato sa pagkadiosnon. Ingon nga ang Amahan mapailubon kanato, ang Iyang mga anak, mahimo kitang mapailubon sa usag usa





ug sa atong kaugalingon. Magmaya kita sa kabubut-on sa uban ug sa oportunidad nga nahatag niini aron molambo sila sa “pagtulun-an ngadto sa lain nga pagtulun-an,”¹⁷ “labaw nga kahayag ug labaw sa kahayag hangtud sa hingpit nga adlaw.”¹⁸

Gikan sa pagpugong sa kaugalingon ngadto sa pagpailub, ug gikan sa pagpailub ngadto sa pagkadiosnon, ang atong kinaiya mausab. Mabatunan nato ang inigsoong pagkamabination nga maoy timailhan sa tanang tinuod nga mga disipulo. Sama sa Maayong Samarianhon, motabok kita sa dalan aron mangalagad ni bisan kinsa nga nanginahanglan, bisan kon wala sila masakop sa pundok sa atong mga higala.¹⁹ Atong panalanginan ang nagtunglo kanato. Atong buhatan og maayo kadtong nag-amung-among kanato.²⁰ Duna pa bay mas diosnon o Kristohanon nga hiyas?

Ako mopamatuod nga ang mga paningkamot nga atong gibuhar aron mahimong mga disipulo sa atong Manluluwas tinuod nga madugangan hangtud nga kita “makaplagnan” nga aduna sa Iyang gugma.²¹ Kini nga gugma maoy motino nga kinaiya sa usa ka disipulo ni Kristo:

“Kon ako tigpanultig mga dila sa mga tawo ug sa mga anghel, apan walay gugma, ako usa lamang ka masaba nga agong, o piyangpiyang nga nagatagtingting.

“Ug kon ako may mga gahum sa paghimog propesiya, ug makasabut sa tanang mga tinago, ug sa tanang kahibalo; ug kon ako nakabaton sa hingpit nga pagtuo, nga tungod niana arang ko mabalhin ang mga bukid, apan walay gugma, ako walay kapuslanan.”²²

Ang pagtuo, paglaum, ug gugma [nga putli] ang makapahimo nato nga takus alang sa buhat sa Dios.²³ “Ug karon magapabilin . . . kining tulo; apan ang labing dako niini mao ang gugma.”²⁴

Mga kaigsoonan, karon labaw sa tanan, dili kita mahimong usa ka “taphaw nga disipulo”! Dili kita mahimong disipulo sa usa lamang ka punto sa doktrina o sa lain. Ang nagkadaiyang kinaiya nga miresulta gumikan sa pagtuo kang Kristo—lakip na ang atong gihisgutan karon—tanang gikinahanglan sa atong pagbarug nga lig-on niining katapusang mga adlaw.

Samtang matinguhaon kitang naningkamot nga mahimong tinuod nga mga disipulo ni Jesukristo, kining mga kinaiya mahiusa, madugangan, ug malig-on diha kanato. Walay mahimong kalainan tali sa pagkamabination nga atong mapakita sa atong mga kaaway ug sa pagkamabination nga atong mapakita sa atong mga higala. Mahimo kitang magmatinuoron bisan walay magtan-aw sama sa higayon nga dunay magtan-aw. Mahimo kitang magmapahinunguron ngadto sa Dios

atubangan sa mga tawo mao usab sa pribadong dapit.

Mopamatuod nga ang tanan mama-himong disipulo sa Manluluwas. Ang edad, pagkalalaki o pagkababaye, kaliwatan o calling dili maoy magpugong sa pagkadisipulo. Pinaagi sa atong indibidwal nga pagkadisipulo, kita, isip mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, mag-ugmad og hinugpong nga kalig-on sa pagpanalangin sa atong mga kaigsoonan sa tibuok kalibutan. Karon ang panahon sa pagpasalig pag-usab sa atong kaugalingon nga mahimo Niyang mga disipulo diha sa tanang kakugi.

Mga kaigsoonan, gitawag kitang tanan nga mahimong mga disipulo sa atong Manluluwas. Himoa nga kining komperensya maoy inyong oportunidad sa “pagsugod sama sa karaan nga mga panahon, ug duol ngadto [Kaniya] uban sa tibuok ninyo nga kasingkasing.”²⁵ Kini ang Iyang Simbahan. Ako mohatag sa akong linain nga pagsaksi nga Siya buhi. Hinaut nga Siya mopanalangin kanato sa atong mahangturong paningkamot nga mahimong mapahinunguron ug banggiitan nga mga disipulo. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. 2 Pedro 1:5–7.
2. Tan-awa sa Lucas 13:14.
3. Tan-awa sa Lucas 21:4.
4. Tan-awa sa Mateo 6:16.
5. Tan-awa sa Mateo 6:5; tan-awa usab sa Alma 38:13.
6. Joseph Smith—Kasaysayan 1:19; tan-awa usab sa Isaias 29:13; Lucas 6:46.
7. Mateo 7:22–23.
8. Moroni 7:33.
9. Tan-awa sa Santiago 2:20.
10. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 2:16.
11. Juan 7:17.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:40.
13. Mosiah 4:27.
14. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 58:3.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 101:16.
16. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:8.
17. Doktrina ug mga Pakigsaad 98:12.
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:24.
19. Tan-awa sa Lucas 10:33.
20. Tan-awa sa Mateo 5:44.
21. Moroni 7:47.
22. 1 Mga Taga-Corinto 13:1–2.
23. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 4:5.
24. 1 Mga Taga-Corinto 13:13.
25. Mormon 9:27.



Ni Elder Jeffrey R. Holland
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Mga Awit nga Naawit ug Wala Maawit

Mangamuyo ako sa matag usa kanato nga magpadayon ug magmatinud-anon kanunay sa Simbahan.

“**K**alag ko may kasanag karon,” misulat si Eliza E. Hewitt “mas mahimayaon kay sa silaw sa kalibutan, kay kang Jesus gikan.”¹ Uban sa kasanag sa matag nota, kanang maanindot nga karaang Kristohanong himno daw imposibling kantahon nga dili makapahiyum. Apan karon gusto kong mokutlo og usa lang ka linya gikan niini nga makatabang sa mga panahon kon lisud ang pagkanta o pagpahiyum ug ang “panahon nga malinawon” daw *wala* “manghitabo.” Kon may panahon nga dili kamo makapalanog sa melodiya sa kamaya nga nadungog ninyo sa uban, mohangyo ko nga paminawon ninyo’g maayo kining linya sa himno nga nagpasalig, “awit nga di ko makanta [kanimo] si Jesus mamati.”²

Kauban sa mga reyalidad nga atong gigagubang isip ang anak sa Dios nga nagpakabuhi sa dautang kalibutan mao nga ang ubang panahon malisud, mga panahon kon sulayan ang atong pagtuo ug kaisug. Kini nga mga hagit posibling moabut tungod sa atong kakulangan, kakulangan sa uban, o kakulangan sa kinabuhi, apan bisan unsa pa ang rason, kini makapugong sa atong paglipay ug pagpasalamat ug

patuohon kita nga “wala nay paglaum”³ nga maoy gihisgutan ni Eliza Hewitt sa usa sa iyang bersikulo.

Mao nga unsa man diay ang atong buhaton sa ingon niana nga panahon? Sa usa ka rason, atong hangupon ang tambag ni Apostol Pablo ug “kon maglaum kita alang sa butang [nga] dili makita . . . [ug], magapaabut kita niini uban sa pailub.”⁴ Nianang mga gutloa kon ang tunog sa kalipay mokunhod hangtud nga dili na nato mamatikdan, unta mohilum kita og makadiyot ug

maminaw sa uban, mokuha og kusog gikan sa katahum sa huni sa atong pali-but. Daghan kanato nga nanglimbasug sa “pagpalambo sa pagtuo” nakapalig-on sa atong pagsalig ug ang atong pag-awit milambo sa hilabihan pina-agi sa pakig-uban sa mas lig-on, mas sigurado nga tunog. Siguradong ingon usab niana ang pagpaningkamot sa espirituhanong mga butang, kinahanglang magpaduol gayud kita kutob sa mahimo sa Manluluwas ug Manunubos sa kalibutan—kinsa mipakita sa Iyang hingpit nga pagtuo. Mabatunan dayon nato ang kaisug gikan sa Iyang katakus sa pagdungog sa wala nato malitok ug makatigom og paglaum gikan Kaniya isip manlalaban sa atong kaluwasan. Tinuod gayud nga “kon naa ang Ginoo” nga “may kalinaw sa kasing-kasing ko [ug] ang grasya madawat ko.”⁵

Kadtong mga panahona nga gibati natong ang atong hunahuna lahi ra kay sa uban, mohangyo ko kanato, ilabi na sa kabatan-onan sa Simbahan, sa paghinumdom nga sa balaang plano gituyo nga dili tanang tingog sa choir sa Dios magkaparehas. Kinahanglan lain-lain—soprano, ug alto, mga baritone ug base—aron makahimo og nindot nga huni. Sa pagkutlo og linya gikan sa sinulat sa duha ka dalaygong mga babaye nga Santos sa Ulahing mga adlaw: “Tanang binuhat sa Dios bisan unsa ka lahi adunay tahas.”⁶ Kon atong ipakaubos ang atong pagkalahi o maningkamot nga mahaum sa konsepto nga tumo-tumo—konsepto nga



dinasig sa kahakog ug gituboy sa social media—mawala kanato ang kaanindot sa panagkalahi-lahi sa katawhan nga gituyo sa Dios sa dihang gilalang Niya ang kalibutan.

Karon wala usab kini magpasabut nga ang tanan dinhi niining balaan nga koro basta na lang mohunat og kanta sa gusto niyang musika! Ang pagkadaiya wala magpasabut nga magpatuyang na lang bisan unsa, ug ang koro nagkinahanglan gayud og disiplina—alang sa atong tumong karon, Elder Hales, gamiton nako ang pulong nga pagkadisipulo—apan kon nadawat na nato ang balaang pulong sa matahum nga huni sa orchestra nga gi-compose sa wala pa ang kalibutan, niana mahimuot ang atong Langitnong Amahan nga kini atong mahimo sa kaugalingon natong paagi, dili sa paagi sa uban. Salig sa inyong kaugalingon, ug salig Kaniya. Ayaw ipakaubos ang inyong bili o ipakaminus ang inyong ikatampo. Labaw sa tanan, ayaw biyai ang inyong katungdanan sa koro. Ngano man? Tungod kay kamo lahi; ug dili kapulihan. Ang pagkawala sa bisan sa usa lang ka tingog magpakunhod sa kaepektibo sa matag mag-aawit niining talagsaong koro sa atong kinabuhi, lakip ang pagkawala niadtong mibati nga dili ilado o wala dawata sa katilingban o sa Simbahan.

Apan bisan kon nag-awhag ko *ninyo* sa pagbaton og pagtuo kalabut sa mga tahas nga lisud tumanon, andam kong mosabut nga sa laing rason *akong* gipanglimbasugan ang uban pang butang nga angayang himoon—apan wala pa—matuman.

Kon makita nako ang makapahikurat nga kadili patas nga ekonomiya sa kalibutan, mahasol ang akong tanlag nga mag-awit uban kang Eliza Hewitt sa “Panalanging gihatag sa [Dios] sa grasyang gitagana.”⁷ Kana nga koro dili maawit sa hingpit nga kalipay hangtud nga dalaygon kitang miatiman sa mga kabus. Ang kawad-on usa ka tunglo nga nagpadayon sa pagtunglo, sa tanang katuigan ug henerasyon. Nagguba kini sa mga lawas, nagbalda sa espiritu, nagdaut sa mga pamilya, ug nagbungkag sa mga tumong. Kon mas daghan pa ang atong mahimo aron mominus ang kawad-on, sumala sa gibalik-balik nga sugo ni Jesus kanato, tingali ang pipila sa dili mga palaran sa kalibutan makalaylay sa mga nota sa “Kalag Ko May Kasanag Karon,” tingali sa unang higayon sa ilang kinabuhi.

Lisud usab para nako ang mobati og kalipay, kon daghan sa atong palibut ang nanag-antus og mental ug emosyunal nga balatian o uban pang kakulian sa panglawas. Sa walay palad, kining

mga palas-anon nagpadayon bisan pa sa tinuorayang paningkamot sa daghang tig-atiman lakip ang mga sakop sa pamilya. Akong pag-ampo nga dili nato itugot nga kining mga anak sa Dios mag-antus sa tago ug nga kita unta matugahan sa Iyang kapasidad nga makadungog sa mga awit nga dili nila maawit karon.

Ug sa umaabut manghinaut ko nga ang mga tawo sa tibuok kalibutan makigtambayayong sa bisan unsa nga kaliwatan sa pagpamahayag nga ang armas ug makasilo nga pulong, kabangis, ug pulong sa kasuko *dili* sulbad sa kasungian. Ang mga pamahayag gikan sa langit nagpahibalo kanato nga ang bugtong paagi aron makab-ot ang igong kasulbaran sa katilingbanong mga problema, mao ang paghigugma sa Dios ug pagtuman sa Iyang mga sugo nga maoy mag-abli sa pultahan padulong sa walay utlanan, makaluwas nga paagi sa paghigugma isip managsilingan. Si propeta Ether mitudlo nga kinahanglang kita “molaum alang sa maayo nga kalibutan.” Sa pagbasa niana nga pagtulunan liboan ka tuig nang milabay, ang gubat ug kabangis nakapabalaka ni Moroni namahayag nga ang “labing maayo nga paagi” niana nga kalibutan mao kanunay ang ebanghelyo ni Jesukristo.⁸



Mapasalamaton kaayo kita nga taliwala niining mga hagit adunay moabut, matag karon ug unya, laing matang sa awit nga dili nato maawit, apan sa laing hinungdan. Mahitabo kini sa mga panahon nga ang mga pagbati tulukibon ug personal kaayo, gani sagrado kaayo, nga dili kini angayng ipahayag—sama sa gugma ni Cordelia alang sa iyang amahan, nga matud niya: “Dili nako . . . malitok sa hingpit ang akong gugma. . . . Dili nako malitok ang akong gibati.”⁹ Moabut kanato isip butang nga balaan, kini nga mga pagbati dayag lang nga dili gayud malitok—hilabihan ka espirituhanon nga dili mahulagway—sama sa gihalad nga pag-ampo ni Jesus alang sa mga batang Nephite. Kadtong mga nakasaksi niana nga hitabo mirekord:

“Ang mata wala pa makatan-aw, ni ang dunggan makadungog . . . sa mahinungdanon ug kahibulungan nga mga butang diin kami nakakita ug nakadungog ni Jesus nga nakigsulti ngadto sa Amahan;

“. . . Walay dila nga makalitok, ni may ikasulat si bisan kinsa nga tawo, ni mga kasingkasing sa mga tawo makasabut niini nga mahinungdanon ug kahibulungan nga mga butang nga among nakita ug nadungog nga gipamulong ni Jesus.”¹⁰

Kini nga matang sa balaang mga gutlo nagpabiling wala malitok tungod kay ang paglitok, bisan kon mahimo man, sama na og usa ka pagpasipala.

Mga kaigsoonan, nagpuyo kita sa mortal nga kalibutan uban sa daghang awit nga dili o wala pa maawit. Apan mangamuyo ko sa matag usa kanato sa pagpabilin sa Simbahan, diin atong matagamtam ang kahangturan nga mao kanang bilihong awit sa tanan—“awit sa matubsanon nga gugma.”¹¹ Maayo na lang, kay ang tanan makapahimulos sa Pag-ula. Adunay luna alang niadtong lahi og mga pinulongan, nagmaya sa nagkadaiyang kultura, ug nagpuyo sa nagkalainlaing dapit. Adunay luna alang sa mga single, minyo, sa dagkong pamilya, ug walay mga anak. Adunay luna alang niadtong sa una may pagduha-duha mahitungod sa ilang pagtuo ug niadtong hangtud karon



nagduha-duha pa gihapon. Adunay luna alang niadtong may panaglaging sekswal nga atraksyon. Sa laktud, adunay luna ang tanang mohigugma sa Dios ug mopasidungog sa Iyang mga sugo isip dili mabaliwala nga sumbanan alang sa personal nga kinaiya, kay kon ang gugma sa Dios mao man ang melodiya sa atong giambitan nga awit, labing siguro ang pagsunod Kaniya nga gipaningkamutan natong tanan maoy huni nga pinakaimportante gayud. Uban sa balaang mando sa gugma ug pagtuo, paghinulsol ug kalooy, kama-tinuoron ug pagpasaylo, adunay luna alang sa tanang gusto nga moadto.¹² “Duol kon unsa kamo,” nag-agda nato ang mahigugmaong Amahan, apan midugang siya, “Ayaw pagplano nga magpabilin nga mao ra gihapon kamo.” Mopahiyum kita ug mohinumdom nga ang Dios determinado sa paghimo kanatong labaw pa kay sa atong mahunahuna.

Niining talagsaong musika nga mao ang Iyang plano sa atong kahimayaan, hinaut nga mosunod Kita sa Iyang baton ug magpadayon sa pag-awit sa dili nato maawit, hangtud kita makahalad niana nga “awit ngadto sa [atong] Hari.”¹³ Dayon pag-abut sa panahon, sama sa giingon sa ganahan kaayo natong himno:

*Awit, isinggit uban sa kasundaluhan
sa langit,
“Hosanna! sa Dios ug Kordero!
. . . Dios manaog nga makit-an sa
tanan!”¹⁴*

Ako mopamatuod nga kanang adlaw moabut, nga ang Dios ang atong Mahangturong Amahan sa makausa mopadala sa Iyang Bugtong Anak dinhi sa kalibutan, niining panahona aron maghari hangtud sa hangtud. Ako mopamatuod nga kini ang Iyang gipahiuli nga Simbahan ug maoy himan sa pagdala sa makaluwas nga ordinansa sa Iyang ebanghelyo sa tanang katawhan. Kon ang Iyang mensahe “makasulod sa matag yuta [ug] makabisita sa matag dapit,”¹⁵ si Jesus sa pagkatinuod “[mopakita] sa mapahiyumon niyang nawong.”¹⁶ Adunay daghang bidlisuw nga mahangturon alang sa kalag nianang adlaw. Kay kining gisaad nga takna moabut, matinguhaon kong nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “There Is Sunshine in My Soul Today,” *Hymns*, nu. 227.
2. *Hymns*, nu. 227.
3. *Hymns*, nu. 227.
4. Mga Taga-Roma 8:25.
5. *Hymns*, nu. 227.
6. Bill Staines, “All God’s Critters Got a Place in the Choir,” sa Laurel Thatcher Ulrich ug Emma Lou Thayne, *All God’s Critters Got a Place in the Choir* 1995, 4.
7. *Hymns*, nu. 227.
8. Tan-awa sa Ether 12:4, 11.
9. William Shakespeare, *King Lear*, act 1, scene 1, lines 79–80, 93–94.
10. 3 Nephi 17:16–17; emphasis gidugang.
11. Alma 5:26; tan-awa usab sa Alma 26:13.
12. Tan-awa sa 2 Nephi 26:33.
13. *Hymns*, nu. 227.
14. “Ang Espiritu sa Dios,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 2.
15. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* 2007, 167.
16. *Hymns*, nu. 139.



Ni Elder Gary B. Sabin
Sa Seventy

Magmalig-on sa Pagbarug ug Ihatag ang Tanan

Hinaot nga ang atong rota atong mabana-bana og balik kon gikinahanglan ug lantawon ang unahan uban sa dakong paglaum ug pagtuo. Unta kita “magmalig-on sa pagbarug” nga magmaisug ug “ihatag ang tanan.”

Mga tuig ang milabay ang batanon namong apo midagan ngari nako ug mahinamong mipahibalo, “Lo, naka-goal ko og katulo sa akong dula sa soccer karon!”

Madasigon kong mitubag, “Maayo Sarah!”

Dayon mitan-aw nako ang iyang mama nga mikidhat ug miingon, “Ang score duha sa pikas usa.”

Wa na lang ko mangutana’g kinsay midaug!

Ang komperensya panahon sa pagpamalandong, pagpadayag, ug usahay *redireksyon*.

Dunay kompanya nga tigpaabang og sakyanan nga may GPS system nga gitawag og Never Lost. Kon masayop ka og liko kon imo na kining ibutang sa gustong destinasyon, ang tigtultol nga tingog dili moingon og, “Nayabag na!” Apan, sa nindot kaayong tingog, mag-ingon, “Nag-bana-bana sa rota—kon mahimo pangita og asa pweding mo U-turn.”

Sa Ezequiel atong mabasa kining maanindot nga saad:

“Kon ang dautan motalikod gikan sa tanan niyang mga sala nga iyang nahimo, ug magabantay sa akong tanan nga kabalaoran, ug magabuhat nianang nahasubay sa balaod ug matarung, siya sa pagkamatuod mabuhì, siya dili mamatay.

“Walay usa sa iyang mga paglapas nga iyang nahimo nga pagahandumon pa batok kaniya.”¹

Katalagsaon nga saad, apan nagkinahanglan kini sa *tanang* duha aron madawat ang saad sa ikatulo. Mobyia sa tanan; motuman sa tanan; dayon mapasaylo ang tanan. Nagkinahanglan kini sa “paghatag sa tanan”!

Dili ta magpenarehas sa tawo kinsa, sama sa gireport sa *Wall Street Journal* nagpadala og envelope nga puno sa kwarta uban sa sulat nga wala hibalo kon diin gikan ngadto sa Internal Revenue Service nga nag-ingon, “Dear IRS, Lakip niini ang kwarta nga pangbayad sa nangagi kong mga buhis.

P.S. Kon pananglit inig kahuman niini samukon gihapon ko sa akong konsensya, ipadala nako ang uban pa.”²

Dili ingon niana ang pamaagi! Dili kinahanglang may itago pa ta sa pamasin nga makalusot pa. Nagkinahanglan ang Ginoo sa andam nga kasingkasing ug hunahuna.³ Tibuok natong kasingkasing! Sa dihang kita gibunyagan, hingpit kitang giunlod isip simbolo sa atong saad sa bug-os nga pagsunod sa Manluluwas, dili taphaw lang. Kon hingpit ang atong pasalig ug “ihatag ang tanan,” ang mga langit mokurog alang sa atong kaayohan.⁴ Kon dili kita bugnaw ug dili init o dili kaayo committed, mawala kanato ang ubang pinili nga panalangin sa langit.⁵

Daghang tuig nang milabay gidala nako ang Boy Scouts nga magkamping sa desyerto. Nangatulog ang mga bata duol sa daob nga ilang gibuhat, ug sama sa matag Scout leader, natulog ko luyo sa akong truck. Pagkabuntag sa akong pagbangon ug gianinaw ang campsite, nakakita ko og usa ka Scout, nganlan nako’g Paul, ingon og wala makatulog og tarung. Nangutana ko kumusta iyang pagkatulog, mitubag siya, “Dili kaayo maayo.”

Dihang nangutana ko’g ngano, miingon siya, “gitugnaw ko; wala nay daob.”

Mitubag ko, “Ah, ang daob makapainit gayud. Wala ba kaayo mohatag og kainit ang imong sleeping bag?”

Walay tubag.

Dayon usa sa laing scout mitubag og kusog, “wala niya gamita ang iyang sleeping bag.”

Di ko katuo nangutana ko, “Ngano man, Paul?”

May kahilum—dayon sa may kawlaw’ng tubag: “Ah, kay kon dili nako bukharon ang akong sleeping bag, wala na koy lukutunon.”

Tinuod nga istorya: nikaging siya sa katugnaw sulod sa mga oras kay gidaginot niya ang lima ka minutos nga trabahoon. Makahunahuna siguro ta, “Pagkabinuang! Kinsa ba kahay mohimo niana?” Apan, gihimo nato kana sa tanang panahon sa mas delikadong mga paagi. Kita, sa tinuod, magdumili sa pagbukhad sa atong mga sleeping

bag pinaagi sa dili nato paggahin og oras sa sinserong pag-ampo, pagtuon, ug sa matinguhaong pagsunod sa ebanghelyo matag adlaw; dili lang kay mamatay ang daob, apan walay proteksyon ug magkabugnaw kita.

Kon ibaliwala nato ang atong mga pakigsaad, kita ang responsable sa mga sangputanan. Mitambag ang Ginoo kanato “pagbantay mahitungod sa inyong mga kaugalingon, sa paghatag og makugihon nga pagsunod sa mga pulong sa kinabuhi nga dayon.”⁶ Ug midugang siya sa pagpahayag, “Ang akong dugo dili makalimpyo kanila kon sila dili maminaw kanako.”⁷

Sa reyalidad, mas sayon ang “paghatag sa tanan” kay sa tipik ra. Kon tipik ra ang atong paghatag o walay ihatag, anaa kana nga termino sa Star Wars nga, “dunay kaguliyang sa pwersa.” Nasupak kita sa kabubut-on sa Dios ug mao nga nasukwahi kita sa kinaiyahan sa kalipay.⁸ Miingon si Isaias:

“Apan ang dautan mahasama sa dagat nga nagubot; kay kini dili makapahulay, ug ang iyang mga tubig nagasabyag sa lapok ug sagbut.

“Wala nay pakigdait, miingon ang akong Dios, alang sa dautan.”⁹

Swerte lang, kay bisan asa kita o diin kita gikan, matabangan gihapon kita sa Manluluwas, kinsa miingon: “Busa, kinsa kadto nga maghinulsol ug moduol ngari kanako ingon sa usa ka gamay nga bata, kaniya Ako modawat, kay ingon niana ang gingharian sa Dios. Tan-awa, kay sa ingon niana Ako motugyan sa akong kinabuhi, ug modawat niini pag-usab.”¹⁰

Samtang padayon kitang maghinulsol ug mosalig sa Ginoo, makabaton kita’g kalig-on kon kita magpaubos ug maghupot sama sa pagtuo sa gamay nga bata,¹¹ nga nabuhong sa kaalam gikan sa kasinatian sa kinabuhi. Mipahayag si Job, “Apan ang mga matarung magapadayon sa iyang ginalaktan, Ug ang mahinlo ug mga kamot magatubo sa kalig-on.”¹² Si Tennyson ang misulat nga, “Ang akong kalig-on sama sa kalig-on sa napulo, kay ang akong kasingkasing putli.”¹³ Mitambag ang Ginoo, “Barug kamo sa balaan nga mga dapit, ug ayaw pagbalhin.”¹⁴



Ang among anak si Justin namatay sa edad nga 19 human nakigbugno sa tibuok kinabuhi nga sakit. Sa usa ka pakigpulong sa sakrament nga iyang gihatag dili pa lang dugay sa wala pa siya mobiya kanamo, mipaambit siya og istorya nga tingali makahuluganon kaniya bahin sa amahan ug sa batan-on niyang anak kinsa miadto sa tindahan sa mga dulaan diin dunay pinaburot nga punching bag nga porma og tawo. Gisumbag sa bata ang pinaburot nga tawo, nga mobarag ug moporma dayon og balik sa pagbawos sa iyang matag sumbag. Nangutana ang amahan sa iyang batang anak nganong mosigi man og bawos ang tawo. Naghuna-huna og kadiyot ang bata ug dayon miingon, “ambut lang kaha. Tingali tungod kay lig-on siya sa sulod.” Aron “ikahatag ang tanan,” kinahanglan nga “magmalig-on kitang mobarug,” “bisan unsay mahitabo.”¹⁵

Magmalig-on kitang mobarug sa pagpaabut nga tangtangan sa Ginoo o hatagan kita’g kalig-on nga malahutay ang atong mga tunok dinhi sa unod.¹⁶ Ang maong mga tunok mao ang sakit, kakulian sa panglawas, mental nga balatian, kamatayon sa minahal, ug daghan pang mga problema.

Magmalig-on kitang mobarug kon atong ‘iisa ang nanghoyhoy nga mga kamot. Magmalig-on kitang mobarug kon manalipud kita sa kamatuoran batok sa dautan ug sekyular nga kalibutan nga nagkadugang ang

pagkadili-komportable uban sa kaha-yag, nagangalan sa dautan nga maayo, ug sa maayo nga dautan¹⁷ ug “nanghimaraut sa mga matarung tungod sa ilang pagkamatarung.”¹⁸

Ang malig-on nga pagbarug posible bisan sa mga kalisud tungod sa limpyong konsensya, sa makalig-on ug makahupay nga kasiguroan gikan sa Espiritu Santo ug sa mahangturong panglantaw nga lapas sa mortal nga panabut.¹⁹ Sa premortal natong kinabuhi naninggit kita sa kalipay tungod sa oportunidad nga makasinati sa pagkamortal.²⁰ Tanan kita “mihatag sa tanan” dihang mahinamon kitang midesisyon sa pagkahimong maisug nga tigpanalipud sa plano sa atong Langitnong Amahan. Panahon na nga magmalig-on ug panalipdan pag-usab ang Iyang plano!

Ang 97 anyos nakong amahan bag-o lang namatay. Kon dunay mangutana og kumusta siya, ang kanunay niyang tubag mao, “Sa sukod nga 1–10, naa ko sa mga 25!” Bisan og kining pinalanggang tawo dili na makabarug o makalingkod, ug maglisud na sa pag-sulti, mao ra gihapon ang iyang tubag. Kanunay siyang nagmalig-on.

Dihang 90 anyos ang akong papa didto mi sa airport ug nangutana ko niya kon magkuha ba ko og wheelchair para niya. Miingon siya, “Dili, Gary—tingali inigkatigulang nako.” Ug dayon midugang siya, “Gawas pa, kon maluya ko og lakaw,



pwede ra gyud kong modagan.” Kon dili nato mahimo nga “ihatag ang tanan” sa kasamtangan natong paglakat, nan tingali kinahanglan kitang modagan; tingali angay natong bana-banaon pag-usab ang atong rota. Basin og nagkinahanglan kitang mo-U-turn. Basin og nagkinahanglan kita og dugang pa nga tinuorayng pagtuon, pag-ampo, o pasagdan na lang ang ubang butang aron mahangop nato ang mga butang nga importante. Tingali kinahanglan natong pasagdan ang kalibutan aron atong mahangop ang kahangturan. Nasabtan kini sa akong amahan.

Sa sakop pa siya sa navy niadtong World War II, dunay mga tawo sa dako og lapad nga building²¹ nga mihiyay-biyay sa iyang mga baruganan; duha sa kauban niya sa barko, si Dale Maddox ug Don Davidson, nakamatikud ug wala moapil. Nangutana sila, “Sabin, nganong lahi kaayo ka sa uban? Taas ka og moral ug dili moinom, dili manabako, o mamalikas, apan sama og kalma ka og malipayon.”

Ang positibo nilang impresyon sa akong amahan wala mohaum sa unsay ilang nakat-unan mahitungod sa mga Mormon, ug nahimo sa akong amahan ang pagtudlo ug pagpabunyag sa duha ka kauban sa barko. Ang mga ginikanan ni Dale nasagmuyo kaayo ug gihadlok siya nga kon magpasakop siya sa Simbahan mawad-an siya og hinigugma, si Mary Olive, apan nakigtagbo si Mary Olive sa mga misyonaryo ug nabunyagan usab.

Sa hapit na mahuman ang gubat si Presidente Heber J. Grant nanawagan para sa pagserbisyo og misyon, lakip sa mga lalaking minyo. Niadtong 1946, si Dale ug si Mary Olive, mihukom nga si Dale magmisyon bisan og hapit na matawo ang una nilang anak. Sa katapusan nanganak sila og siyam—tulo ka lalaki ug unom ka babaye. Ang tanang siyam nakaserbisyo og misyon, gisundan ni Dale ug Mary Olive, nga nakaserbisyo og tulo ka misyon sa ilang kaugalingon. Mga dosena ka mga apo ang nakaserbisyo usab. Duha sa ilang mga anak, si John ug Matthew Maddox, karon mga sakop sa Tabernacle Choir, mao usab ang umagad ni Mateo nga si Ryan. Ang pamilyang Maddox karon 144 na kabuok ug mga talagsaong ehemplo sa “paghatag sa tanan.”

Samtang nangukay mi sa mga papeles sa akong papa, among nabasahan ang usa ka sulat gikan ni Jennifer Richards, usa sa lima ka anak nga kauban ni papa sa barko nga si Don Davidson. Misulat siya: “Ang imong pagkamatarung nakausab sa among kinabuhi. Dili mahunahuna kon unsa kaha ang among kinabuhi kon wala ang Simbahan. Namatay ang akong papa nga nahigugma sa ebanghelyo ug naningkamot sa pagpakabuhi niini hangtud sa katapusan.”²²

Lisud sukdon ang epekto sa kaayohan nga posibling mabaturan sa matag usa pinaagi sa pagkalig-on. Ang akong papa ug ang duha niya ka kauban sa barko midumili sa pagpaminaw niadtong anaa sa dako ug lapad nga

building nga nagtulisok sa ilang mga tudlo sa pagbiay-biyay.²³ Nasayud nga mas maayo ang pagsunod sa Tiglalang kay sa kadaghanan.

Gihulagway ni Apostol Pablo ang atong panahon dihang gisultihan niya si Timoteo nga “pipila ka mga tawo nga tungod sa ilang paghitipas, gikan niining mga butanga nahisalaag ngadto sa walay kapuslanan nga mga pagtabi.”²⁴ Dunay daghang “walay kapuslanan nga mga pagtabi” karon sa kalibutan. Mga pagtabi kini niadtong anaa sa dako ug lapad nga building.²⁵ Sa kasagaran mopakita kini nga usa ka matang sa pagpangatarungan nga himoong tarung ang dautan o mainabtikong mopahisalaag sa katawhan diha-diha dayon. Usahay maggikan kini sa mga tawo nga wala maningkamot sa “paghatag sa tanan” ug palabihon ang pagsunod sa kinaiyanhon nga tawo nga supak sa propeta.

Maayo na lang kay nasayud kita unsay sangputan sa mga matinud-anon. Kon atong “ihatag ang tanan” anaa kanato ang labawng kasiguroan nga “sa matag-usa ka butang ang Dios nagabuhat ug maayo uban kanila nga mga nahigugma kaniya.”²⁶ Sama sa giingon ni Elder Neal A. Maxwell, “Ayaw kahadlok, pagtinarung lang.”²⁷

Ang akong ugangan nga lalaki nagtudlo sa BYU ug ganahan kaayo og BYU football apan dili motan-aw sa ilang mga dula tungod kay kuyawan siya unsay resulta. Dayon nindot nga butang ang nahitabo; naimbento ang VCR, diin marekord na niya ang mga dula. Kon modaug ang BYU, motan-aw siya sa recording uban sa hingpit nga kamasaligon, nga nakasiguro gayud sa resulta! Kon dili patas ang ilang penalty, naangol ba, o ubos ra ang score sa fourth quarter, dili siya mabalaka kay nasayud siyang makaarangkada ra sila! Tingali makaingon mo nga duna siyang “hingpit nga kahayag sa paglaum!”²⁸

Mao usab kita. Kon matinud-anon kita, magkaparehas kitang makasiguro nga maayo ra ang resulta. Ang mga saad sa Ginoo sigurado. Wala kini magpasabut nga sayon kini o walay mga luha, apan sa gisulat ni Pablo, “Ang wala makita sa mata, ni madungog sa

dalunggan, ni mosantop sa kasing-kasing sa tawo, [maoy] gikatagana sa Dios alang kanila nga nahigugma kaniya.”²⁹

Mga kaigsoonan, walay nakasala nga inigka-ugma pa. Hinaot nga ang atong rota atong mabana-bana og balik kon gikinahanglan ug lantawon ang unahan uban sa dakong paglaum ug pagtuo. Unta kita “magmalig-on sa pagbarug” nga magmaisug ug “ihatag ang tanan.” Unta magmaputli kita ug magmaisugon sa pagpanalipud sa plano sa atong Langitnong Amahan ug sa misyon sa Iyang Anak, atong Manlu-luwas. Mohatag ko sa akong pagsaksi nga buhi ang atong Amahan, nga si Jesus mao ang Kristo, ug sa katinuod sa talagsaong plano sa kalipay. Akong panghinaot nga unta ang pinakapinili nga mga panalangin sa Ginoo maa-naa kaninyo, ug buhaton ko kini sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Ezequiel 18:21–22.
2. Tan-awa, alang sa pananglitan, Roy B. Zuck, comp., *The Speaker's Quote Book: Over 5,000 Illustrations and Quotations for All Occasions* (2009), 107–8.
3. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 64:34.
4. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 21:6.
5. Tan-awa sa Pinadayag 3:15–16.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:43.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 29:17.
8. Tan-awa sa Alma 41:11.
9. Isaias 57:20–21.
10. 3 Nephi 9:22.
11. Tan-awa sa 3 Nephi 11:37–38.
12. Job 17:9.
13. Alfred Tennyson, “Sir Galahad,” sa *Poems of the English Race*, sel. Raymond MacDonald Alden (1921), 296.
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 87:8.
15. Tan-awa sa Joseph B. Wirthlin, “Bisan Unsa ang Mahitabo, ug Dawata Kini,” *Liahona*, Nob. 2008, 26–28.
16. Tan-awa sa 2 Mga Taga-Corinto 12:7.
17. Tan-awa sa Isaias 5:20.
18. Helaman 7:5.
19. Tan-awa sa Mga Taga-Filipos 4:7.
20. Tan-awa sa Job 38:7.
21. Tan-awa sa 1 Nephi 8:26.
22. Jennifer Richards, sulat para kang Marvin Sabin, Hulyo 5, 2009.
23. Tan-awa sa 1 Nephi 8:27, 33.
24. 1 Timoteo 1:6.
25. Tan-awa sa 1 Nephi 8:26–28.
26. Mga Taga-Roma 8:28.
27. Tan-awa sa Bangambiki Habyarinmana, *Inspirational Quotes for All Occasions* (2013).
28. 2 Nephi 31:20.
29. 1 Mga Taga-Corinto 2:9.



Ni Elder Valeri V. Cordón
Sa Seventy

Ang Pinulongan sa Ebanghelyo

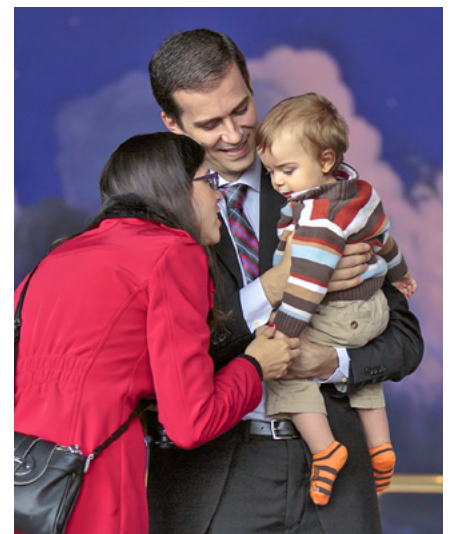
Ang impluwensyal nga pagtudlo importante kaayo sa pagpatunhay sa ebanghelyo sa atong panimalay, ug nagkinahanglan kini og kakugi ug paningkamot.

Human ko gitawag nga General Authority, mibalhin ko kuyog sa akong pamilya gikan sa Costa Rica ngadto sa Salt Lake City para sa una nakong assignment. Dinhi sa Estados Unidos, bulahan kong naka-pag-istorya og talagsaong mga tawo sa managlahing kagikan ug mga kultura. Uban kanila daghan ang sama nako, natawo sa mga nasud sa Latin Amerika.

Akong nabantayan nga daghan sa nag-unang mga Hispanic nga henerasyon dinhi Espanyol ang pinulongan nga maoy primero nilang pinulongan ug saktong iningles igo nga maki-pagsulti sa uban. Ang ikaduhang henerasyon, nga natawo sa Estados Unidos o mianhi sa sayong katuigan ug nangiskwela dinhi, maayo na kaayong moingles ug tingali binayabas na ang Espanyol. Ug sa kasagaran sa ikatulong henerasyon, ang lumad nga pinulongang Espanyol sa ilang mga katigulangan, nawala na.¹

Sa linguistic nga termino, dayag nga gitawag kini og “pagkawala sa pinulongan.” Ang pagkawala sa pinulongan mahitabo kon ang mga pamilya mobalhin sa langyaw nga yuta diin

dili dominante ang ilang pinulongan. Nahitabo kana dili lang sa mga Hispanic apan sa mga populasyon usab sa tibuok kalibutan diin ang lumad nga pinulongan gipulihan og bag-ong pinulongan.² Bisan si Nephi, ang propeta sa Basahon ni Mormon, nabalaka bahin sa pagkawala sa lumad nga pinulongan sa iyang mga amahan dihang nangandam siya sa pagbalhin ngadto sa yutang saad. Misulat si Nephi, “Tan-awa, kini



kaalam sa Dios nga kita makakuha niini nga mga talaan, *aron kita makatipig ngadto sa atong mga anak sa pinulongan sa atong mga amahan.*⁵

Apan mabalak-on usab si Nephi bahin sa pagkawala sa laing matang sa pinulongan. Sa sunod nga bersikulo, mipadayon siya, “Ug ingon man usab nga *kita makatipig ngadto kanila sa mga pulong nga gilitok sa mga ba-ba sa tanan nga balaan nga mga propeta*, nga gitugyan ngadto kanila pinaagi sa Espiritu ug sa gahum sa Dios, sukad sa pagsugod sa kalibutan, hangtud karon nga panahon.”⁴

Akong nabantayan ang similaridad tali sa pagpreserbar sa lumad nga pinulongan ug ang pagpreserbar sa ebanghelyo ni Jesukristo sa atong kinabuhi.

Karon, sa akong pagtandi, gusto nakong hatagan og gibug-aton ang pinulongan nga dili sa kalibutan apan pinulongan sa kahangturan nga kinahanglang ipreserbar sa atong mga pamilya ug dili gayud wagtanganon. Mamulong ako sa pinulongan⁵ sa ebanghelyo ni Jesukristo. Pinaagi sa “pinulongan sa ebanghelyo,” buot ipasabut tanang pagtulun-an sa atong mga propeta, atong pagsunod nianang mga pagtulun-an, ug atong pagsunod sa matarung nga mga tradisyon.

Hisgutan nako ang tulo ka pamaagi nga mapreserbar kini nga pinulongan.

Una: Labaw nga Makugihon ug Mabuhaton diha sa Panimalay

Sa Doktrina ug mga Pakigsaad, midapit ang Ginoo og inila nga mga miyembro sa Simbahan, lakip kang Newel K. Whitney, sa paghapsay sa iyang panimalay. Miingon ang Ginoo: “Ang akong sulugoon nga si Newel K. Whitney usab, usa ka obispo sa akong simbahan, kinahanglang pagapantunon, ug ipahimutang diha sa kahusay ang iyang banay, ug tan-awa *nga sila labaw nga makugihon ug mabuhaton diha sa panimalay* ug mag-ampo kanunay, o sila pagakuhaon gikan sa ilang mga dapit.”⁶

Ang usa ka butang nga makaimpluwensya sa pagkawala sa pinulongan mao ang kawalay paggahin nga itudlo sa mga ginikanan ang lumad nga

pinulongan ngadto sa ilang mga anak. Dili igo ang *pagsulti* lang sa pinulongan diha sa balay. Kon tinguha sa mga ginikanan nga mapreserbar ang ilang pinulongan, kinahanglang kining *itudlo*. Ang research nakakaplag nga ang mga ginikanan nga naningkamot sa pagpreserbar sa ilang lumad nga pinulongan molampus sa paghimo niini.⁷ Busa unsa diay ang paningkamot sa pagpreserbar sa pinulongan sa ebanghelyo?

Si Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipasidaan nga “ang huyang nga pagtudlo sa ebanghelyo ug paggamit niini sa balay” mao ang impluwensyal nga hinungdan nga mabugto ang multigenerational nga mga pamilyang miyembro sa Simbahan.⁸

Ang impluwensyal nga pagtudlo importante kaayo sa pagpatunhay sa ebanghelyo sa atong panimalay, ug nagkinahanglang kini og kakugi ug paningkamot.

Kadaghan na kitang gidapit nga mag-anad sa inadlaw nga pamilya ug personal nga pagtuon sa kasulatan.⁹ Ang daghang pamilya nga naghimo niini napanalangin kada adlaw og dugang nga pagkahiusa ug mas suod nga relasyon sa Ginoo.

Kanus-a mahitabo ang inadlaw nga pagtuon sa kasulatan? Mahitabo kini kon ang mga ginikanan maningkamot ug himoong prayoridad and inadlaw nga pagtuon sa kasulatan ug, uban sa gugma, dapiton ang pamilya sa pagpundok ug magtuon. Lisud pangitaon kini nga matang sa pagtuon nga mahitabo sa laing pamaagi.

Mga amahan ug inahan, ayaw sipya-ta kining dagkong panalangin. Ayaw hulata hangtud ulahi na kaayo!

Ikaduha: Lig-ong Ehemplo sa Panimalay

Usa ka eksperto sa linggwaha misulat nga aron mapreserbar ang lumad nga pinulongan, “kinahanglang nga *madasigon kamong mogamit sa pinulongan* para sa inyong mga anak.”¹⁰ “Madasigon natong magamit ang pinulongan” kon ang atong pagtudlo ug ang ehemplo magtambayayong.

Sa batan-on pa ko, magtrabaho ko sa factory sa akong papa kon bakasyon

na. Ang unang ipangutana kanunay ni papa human nako madawat ang akong sweldo mao “Unsay buhaton nimo sa imong kwarta?”

Nasayud ko unsay tubag, “Mobayad sa ikapulo ug magtigom para sa akong misyon.”

Human makatrabaho uban niya sulod sa mga walo ka tuig, ug sa padayon nga pagtubag sa mao gihapong pangutana, nagtuo ang akong papa nga iya na kong natudloan unsaon sa pagbayad sa akong ikapulo. Ang wala niya masayri mao nga nakakat-on ko niining importante nga baruganan niadtong semanaha dayon. Tuguti kong mosulti giunsa nako pagkat-on sa maong baruganan.

Human sa pipila ka hitabo nga may kalabutan sa gubat sa Central America, nahagsa ang negosyo sa akong papa. Gikan sa 200 ka full-time nga empleyado mius-os ngadto sa lima na lang ka operator sa pangtahi nga tawagon lang namo sa among balay kon gikinahanglang. Usa ka adlaw, nianang mga panahon sa kalisud, nadunggan nako ang akong mga ginikanan nga naghisgot kon ibayad ba nila o ipalit lang una og pagkaon para sa mga bata.

Pagka-Dominggo, gisundan nako ang akong papa sa pagsusi unsay iyang buhaton. Human sa among mga miting sa Simbahan, nakita nako nga mikuha siya og envelope ug gisulod ang iyang ikapulo. Kabahin lang kadto sa leksyon. Unsa kaha ang among kaunon maoy nagpabiling pangutana.

Lunes sayo sa buntag, pipila ka mga tawo nanuktok sa among pultahan. Sa akong pag-abli, nangita sila sa akong papa. Gitawag nako siya, ug sa iyang pag-abut, ang mga bisita misulti niya bahin sa dinaliang order nga tahiunon nga humanon dayon kutob sa mahimo. Miingon sila nga tungod sa kadalian sa ilang order ila kining bayaran daan. Nianang adlaw akong nakat-unan ang mga baruganan sa pagbayad og ikapulo ug sa mga panalangin nga nagsunod.

Sa Bag-ong Tugon, naghigot ang Ginoo mahitungod sa pagka-ehemplo Miingon Siya: “Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga

walay bisan unsa nga arang mabuhat sa Anak sa iyang kaugalingong kabubut-on, gawas lamang sa iyang makita nga ginabuhat sa Amahan: kay bisan unsay ginabuhat sa Amahan, ginabuhat usab kana sa Anak sa samang paagi.”¹¹

Dili igo nga basta lang *makig-istoriya* sa atong mga anak bahin sa kaimportante sa pagminyo sa templo, pagpuasa, ug pagbalaan sa adlawng Igpapahulay. Kinahanglan nga makita nila nga apil sa atong mga iskedyul ang pag-adto kanunay sa templo kutob sa atong mahimo. Nagkinahanglan nga makita nila ang atong pasalig sa regular nga pagpuasa¹² ug pagbalaan sa tibuok Adlawng Igpapahulay. Kon dili makapauasa og duha ka kan-anan ang atong mga batan-on, dili regular nga makatuon sa mga kasulatan, ug dili makapalong sa TV atol sa nindot nga dula sa Dominggo, may espirital ba kaha silang disiplina sa kaugalingon sa pagbatok sa mga bug-at nga tintasyon sa mahagitong kalibutan karon, lakip sa tintasyon sa pornograpiya?

Ikatulo: Mga tradisyon

Laing paagi nga mausab o mawala ang ubang pinulongan mahitabo kon ang ubang pinulongan ug tradisyon masagol sa lumad nga pinulongan.¹³

Sa sayong mga katuigan sa gipahiu-ling Simbahan, midapit ang Ginoo og daghang inila nga mga miyembro sa Simbahan sa paghan-ay sa ilang mga panimalay. Gisugdan Niya ang Iyang pagdapit pinaagi sa paghisgot sa duha ka paagi nga mawagtangan og kahayag ang atong mga panimalay: “Ug kana nga usa ka dautan miabut ug *mikuha sa kahayag ug kamatuoran*, pinaagi sa *pagsukol*, gikan sa mga anak sa mga tawo, ug *tungod sa mga tradisyon sa ilang mga amahan*.”¹⁴

Isip mga pamilya, gikinahanglan nga likayan nato ang mga tradisyon nga magpugong kanato sa pagbalaan sa Adlawng Igpapahulay o sa paghimo og inadlawng pagtuon sa kasulatan ug pag-ampo sa panimalay. Kinahanglan natong sirad-an ang mga pultahan sa atong panimalay gikan sa pornograpiya ug uban pang mga impluwensya nga dautan. Aron masumpo ang mga kalibutanong tradisyon sa atong panahon, kinahanglang moggamit kita sa mga kasulatan ug panudlo sa atong modernong mga propeta para matudloan ang atong mga bata mahitungod sa ilang balaanong tawag, ang ilang katuyoan niini nga kinabuhi ug ang balaanong misyon ni Jesukristo.

Panapos

Diha sa mga kasulatan, makit-an nato ang pipila ka mga ehemplo sa “pagkawala sa pinulongan.”¹⁵ Sama pananglit:

“Karon nahinabo nga dihay daghan sa mga bag-o nga kaliwatan nga *dili makasabut sa mga pulong* ni haring Benjamin, ingon nga gagmay pa nga mga bata sa panahon nga siya namulong ngadto sa iyang mga katawhan; ug sila wala motuo sa tradisyon sa ilang mga amahan. . . .

“Ug karon tungod sa ilang pagkadili matuohon *sila dili makasabut sa pulong sa Dios*; ug ang ilang mga kasingkasing mga tig-a.”¹⁶

Para sa nagtubo nga henerasyon, ang ebanghelyo nahimong lahi na nga pinulongan. Ug samtang ang mga benipisyo sa pagpreserbar sa lumad nga pinulongan usahay debatihan pa, diha sa konteksto sa plano sa kaluwasan, *wala nay angay debatihan pa* bahin sa mahangturong mga sangputanan sa pagkawala sa pinulongan sa ebanghelyo diha sa atong mga panimalay.

Isip mga anak sa Dios, imperpekto kita nga katawhan naningkamot sa pagkat-on og hingpit nga pinulongan.¹⁷ Sama nga ang usa ka inahan manggiloyon sa gagmay niyang mga anak, ang atong Langitnong Amahan mapailubon sa atong mga imperpeksyon ug kasaypanan. Iyang gibahandi ug gisabut ang atong kahayang sa pag-ampo, sinserong gilitok, nga sama sa maanindot nga balak. Siya maglipay sa atong nakat-unan nga mga pulong sa ebanghelyo. Siya nagtudlo nato og hingpit nga gugma.

Walay kalampusan niining kinabuhi, bisan unsa kaimportante, ang may kahulugan kon mawala kanato ang pinulongan sa ebanghelyo sa atong pamilya.¹⁸ Akong pagpamatuod nga kita panalanginan sa Langitnong Amahan sa atong mga paningkamot kon maningkamot kita sa paggamit sa Iyang pinulongan, gani hangtud sa pagkahimo natong hanas niining mas taas nga ang-ang sa komunikasyon, nga kanunay mao ang atong lumad nga pinulongan. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



MUBO NGA MGA SULAT

1. Tali sa mga Hispanics, sa ikatulong henerasyon “ang gidaghanon sa Iningles na lang ang nahibaloan . . . 72 porsyento” (Richard Alba, “Bilingualism Persists, but English Still Dominates,” Migration Policy Institute, Feb. 1, 2005, migrationpolicy.org/article/bilingualism-persists-english-still-dominates).
2. Ang “Mag-ininglis ra Gyud Ta maoy dominanting pattern sa ikatulong henerasyon” (Alba, “Bilingualism Persists, but English Still Dominates”).
3. 1 Nephi 3:19; emphasis gidugang.
4. 1 Nephi 3:20; emphasis gidugang.
5. Ang pinulongan mahatagan og depinasyon isip “usa ka sistema sa komunikasyon nga gigamit sa usa ka partikular nga nasud o komunidad” (Oxford Living Dictionaries.oxforddictionaries.com).
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:50; emphasis gidugang.
7. Ang “[pagpreserbar og lumad nga pinulongan] posible, apan nagkinahanglan kini og dedikasyon ug plano” (“Heritage Languages: Fighting a Losing Battle?” onraisingbilingualchildren.com/2013/03/25/heritage-languages-fighting-a-losing-battle). “Sama pananglit, ang German nga pinulongan sa Midwest nagmalampuson sa pagpatunhay sa ilang lumad nga pinulongan tadlas sa mga henerasyon” (Alba, “Bilingualism Persists, but English Still Dominates”).
8. David A. Bednar, “Multigenerational Families,” sa General Conference Leadership Meetings, Abr. 2015, broadcasts.lds.org.
9. Usa ka modernong ehemplo mao ang instruksyon gikan sa Unang Kapangulohan: “Motambag kami sa mga ginikanan ug mga anak nga hatagan og kinatas-ang prayoridad ang pamilya nga pag-ampo, family home evening, pagtuon sa ebanghelyo ug instruksyon, ug makalingaw nga mga kalihokan sa pamilya” (First Presidency letter, Feb. 11, 1999).
10. “Kinahanglan nga *madasigon kamong mogamit sa pinulongan* para sa inyong mga anak, aron makasabut sila ug makasulti ug mobati sa porsyon sa katawhan nga girepresentahan sa pinulongan” (Crisfield, “Heritage Languages: Fighting a Losing Battle?”; emphasis gidugang).
11. Juan 5:19.
12. “Sa naandan ang tukmang pagsunod sa adlaw sa puasa mao ang dili pagkaon ug pag-inom sa duha ka sunod-sunod nga kan-anan sulod sa 24 oras, pagtambong sa miting sa puasa ug pagpamatuod, ug paghatag og ubay-ubay nga halad sa puasa aron pagtabang sa nanginahanglan” (*Handbook 2: Administering the Church* [2010], 21.1.17).
13. Tan-awa sa Omni 1:17.
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:39; emphasis gidugang.
15. Sa kinatibuk-ang kahulugan niini nga pakigpulong, ang “pagkawala sa pinulongan” nagpasabut sa unsang paagi mawala ang ebanghelyo (tan-awa sa Mga Maghuhukom 2:10; Omni 1:17; 3 Nephi 1:30).
16. Mosiah 26:1, 3; emphasis gidugang.
17. Tan-awa sa Mateo 5:48; 3 Nephi 12:48.
18. Tan-awa sa Mateo 16:24–26.



Ni Elder Neil L. Andersen

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pagbuntog sa Kalibutan

Ang pagbuntog sa kalibutan dili mahitabo sa usa lamang ka makahuluganong hitabo sa kinabuhi, apan sa tibuok kinabuhi nga makahuluganong mga higayon nga modeterminar sa mahangturon nimong padulngan.

Daghang katuigan ang milabay, si Presidente David O. McKay miistorya sa iyang nindot nga kasinatian samtang nagsakay og barko padulong sa Samoa. Human makatulong, “nakakita [siya] og usa ka pananawon sa usa ka butang nga balaan sa kahangturan. Sa layo-layo,” miingon siya, “akong nakita ang usa ka maa-nindot nga puting siyudad. . . . Daghan kaayong mga kahoy nga dunay lamian nga prutas . . . ug mga bulak nga hingpit na nga namuswak bisan asa. . . . Dakong pundok sa katawhan [ang] nagpaingon sa siyudad. Ang matag usa nagsul-ob og puti nga kupo. . . . Diha-diha ang akong pagtagad

. . . natumong diha sa ilang lider, ug bisan og makita lamang nako ang porma sa iyang pagkatawo . . . , nakaila dayon ako kaniya nga mao ang akong Manluluwas! Ang . . . kasilaw sa iyang panagway mahimayaong tan-awon. . . . [Ang] kalinaw sa iyang pagkatawo . . . balaan kini!”

Mipadayon si Presidente McKay, “Ang siyudad . . . iyaha . . . ang Mahangturon Siyudad; ug ang mga tawo nga nagsunod kaniya mopuyo didto sa kalinaw ug sa mahangturon kalipay.”

Naghunahuna si Presidente McKay, “Kinsa sila? [Kinsa kining mga tawhana?]”

Iyang gipasabut unsay sunod nahitabo:



“Daw ang Manluluwas nakabasa sa akong mga hunahuna, siya mitubag pinaagi sa pagtudlo ngadto sa [mga pulong] sa semicircle nga mitunga sa . . . ibabaw [sa mga tawo], . . . gisulat sa bulawan . . . :

“*Mao Kini Sila Kinsa Nakabuntog sa Kalibutan—*

“*Kinsa sa Timud-anay Natawo Pag-usab!*”¹

Sulod sa daghang katuigan, nahi-numduman nako ang mga pulong: “Mao kini sila kinsa nakabuntog sa kalibutan.”

Ang mga panalangin nga gisaad sa Ginoo niadtong makabuntog sa kalibutan nindot kaayo. Sila “pagasuluban og mga bisti nga maputi . . . ug [malista] sa basahon sa kinabuhi.” Ang Ginoo “[motug-an sa ilang] ngalan [sa] Amahan, ug sa atubangan sa iyang mga manolunda.”² Ang matag usa maka-angkon og “bahin sa una nga pagkabanhaw,”³ makadawat og kinabuhing dayon,⁴ ug “dili na magagula”⁵ gikan sa presensya sa Dios.

Posible ba nga makabuntog sa kalibutan ug makadawat niini nga mga panalangin? Oo, posible.

Gugma alang sa Manluluwas

Kadtong makabuntog sa kalibutan makapalambo og malukpanong gugma alang sa atong Ginoo ug Manluluwas, si Jesukristo.

Ang Iyang balaang pagkatawo, Iyang hingpit nga kinabuhi, Iyang walay kinutubang Pag-ula diha sa Getsemani ug Golgota misiguro sa Pagkabanhaw sa matag usa kanato. Uban sa atong sinserong paghinulsol, Siya lamang ang makahimo sa paglimpyo kanato gikan sa atong mga sala, nagtugot kanato nga makabalik ngadto sa presensya sa Dios. “Kita nagahigugma kaniya, tungod kay siya mao man ang unang nahigugma kanato.”⁶

Si Jesus miingon, “Sumalig kamo; gidaug ko na ang kalibutan.”⁷

Unya midugang Siya, “Ako buot nga kamo kinahanglan mobuntog sa kalibutan.”⁸

Ang pagbuntog sa kalibutan dili mahitabo sa usa lamang ka makahuluganong hitabo sa kinabuhi, apan sa



tibuok kinabuhi nga makahuluganong mga higayon nga modeterminar sa mahangturon nimong padulngan.

Magsugod kini sa dihang ang usa ka bata makakat-on sa pag-ampo ug matinahurong mokanta og, “Maninguha kong mahimong mahisama kang Jesus.”⁹ Magpadayon kini sa dihang ang tawo magtuon sa kinabuhi sa Manluluwas diha sa Bag-ong Tugon ug mamalandong sa gahum sa Pag-ula sa Manluluwas diha sa Basahon ni Mormon.

Ang pag-ampo, paghinulsol, pag-sunod sa Manluluwas, ug pagdawat sa Iyang grasya mogiya kanato nga mas makasabut nganong ania kita dinha ug mamahimo kitang kinsa.

Gihulagway kini ni Alma niini nga paagi: “Usa ka dako nga kausaban [ang] nahimo diha sa ilang mga kasingkasing, ug sila mipaubos sa ilang mga kaugalingon ug mitugyan sa ilang pagsalig diha sa tinuod ug buhi nga Dios . . . [nagpabiling] matinud-anon hangtud sa katapusan.”¹⁰

Kadtong nanagbuntog sa kalibutan nasayud nga manubag sila sa ilang Langitnong Amahan. Ang matinud-anong pag-usab ug paghinulsol sa mga sala wala na magpugong apan naghi-mong gawasnon, samtang ang “sala

[nga] mapula . . . pagapution ingon sa nieve.”¹¹

Pagkumpisal ngadto sa Dios

Kadtong kalibutanon maglisud sa pagdawat nga manubag sila sa Dios—sama sa anak samtang mibiyahe ang mga ginikanan, nag-party sa ilang balay, nalingaw sa kagubot, wala maghunahuna sa mga sangputanan kon mobalik na ang mga ginikanan paglabay sa 24 ka oras.

Ang kalibutan mas interesado sa pagtagbaw sa kinaiyanhon nga tawo kay sa pagpugong niini.

Ang pagbuntog sa kalibutan dili pag-atake sa tibuok kalibutan apan usa ka pribado, personal nga pakig-away, nga nagkinahanglan og personal nga pakigbisog batok sa mga tintasyon sulod kanato.

Ang pagbuntog sa kalibutan nagpasabut sa pagmanggad sa labing mahinungdanong sugo: “Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong salabutan, ug sa tibuok mong kusog.”¹²

Ang Kristiyanong tagsulat nga si C. S. Lewis mihulagway niini sa ingon niini nga paagi: “Miingon si Kristo ‘Ihatag kanako ang Tanan. Dili kaayo nako



gusto ang inyong panahon ug inyong kwarta ug inyong mga buhat: Kamo ang akong gusto.”¹³

Ang pagbuntog sa kalibutan mao ang pagtuman sa atong mga saad ngadto sa Dios—sa atong mga pakigsaad sa bunyag ug sa templo ug sa atong panumpa nga magmatinudanon sa atong mahangturong kapikas. Ang pagbuntog sa kalibutan mapainubsanong mogiya kanato sa lamesa sa sakrament matag semana, mangayo og pasaylo ug mosaad nga “mohinumdom kaniya ug maghupot sa iyang mga sugo” nga unta kita “kanunay makabaton sa iyang Espiritu uban [kanato].”¹⁴

Ang atong gugma alang sa adlaw nga Igpapahulay dili matapos sa pagsira sa pultahan sa chapel sa atong pagbiya, apan hinoon mobukas sa mga pultahan sa maanindot nga adlaw sa pagpahulay gikan sa naandag buluhaton, pagtuon, pag-ampo, ug pagtabang sa pamilya ug sa uban nga nagkinahanglan sa atong pagtagad. Imbis mobati nga nahuwasan kay nahuman na ang pagsimba, ug magdali-dali sa pagpasalida sa telebisyon sa dili pa magsugod ang dula

sa football, tuguti nga ang atong mga hunahuna magpabilin sa Manluluwas ug sa Iyang balaang adlaw.

Ang kalibutan walay hunong nga giagni sa makapadani ug makatintal nga mga impluwensya.¹⁵

Ang pagbuntog sa kalibutan mao ang pagsalig sa usa ka tingog nga nagpasidaan, naghupay, naglamdag, ug nagdala og kalinaw “dili sama sa hinatagan sa kalibutan.”¹⁶

Kawalay Paghinakog

Ang pagbuntog sa kalibutan nagpasabut nga maghunahuna sa uban imbis sa atong kaugalingon, mohinumdom sa ikaduhang sugo¹⁷: “Ang labing dako kaninyo ma-inyo siyang sulugoon.”¹⁸ Ang kalipay sa atong kapikas mas importante kay sa atong kaugalingong kalingawan. Ang pagtabang sa atong mga anak nga mahigugma sa Dios ug magsunod sa Iyang mga sugo maoy nag-unang prayoridad. Andam kitang mopaambit sa atong materyal nga mga panalangin pinaagi sa ikapulo, mga halad sa puasa, ug paghatag ngadto sa nanginahanglan. Ug samtang nakapunting ang atong mga espirituhanong antena padulong sa langit, ang Ginoo

mogiya kanato ngadto sa mahimo natong tabangan.

Ang kalibutanon nakatutok sa iyang kaugalingon, mapagarbuhong nagproklamar: “Tan-awa ko kumpara sa akong silingan! Tan-awa ang unsay ako! Tan-awa kon unsa ko kaimportante!”

Ang kalibutanon daling mairita, dili magpakabana, mapugsanon, gahan sa mga pagdayeg sa katawhan, samtang ang pagbuntog sa kalibutan nagdala og pagpaubos, pagbati alang sa uban, pailub, ug kalooy niadtong lahi kaninyo.

Kasiguroan nga Luwas diha sa mga Propeta

Ang pagbuntog sa kalibutan kanunay nagpasabut nga duna kitay mga gituohan nga biay-biayon sa kalibutan. Miingon ang Manluluwas:

“Kon ang kalibutan nagadumot man kaninyo, hibalo nga kini nagdumot na kanako sa wala pa kini magdumot kaninyo.

“Kon kamo iya pa sa kalibutan, higugmaon sa kalibutan ang mga iya.”¹⁹

Ganinang buntag miingon si Presidente Russell M. Nelson, “Ang tinuod nga mga disipulo ni Jesukristo andam nga magpabatang, motingog, ug magpalahi gikan sa mga tawo sa kalibutan.”²⁰

Ang disipulo ni Kristo dili mahadlok kon ang iyang gi-post kabahin sa iyang pagtuo dili makadawat og 1,000 ka mga likes o bisan pipila lang ka mga friendly emojis.

Ang pagbuntog sa kalibutan mao ang dili kaayo paghunahuna sa atong mga koneksyon sa online apan mas maghunahuna sa atong langitnong koneksyon ngadto sa Dios.

Ang Ginoo mohatag kanato og kasi-guroan samtang mopatalinghug kita sa paggiya sa Iyang buhing mga propeta ug apostoles.

Si Presidente Thomas S. Monson miingon: “Ang kalibutan . . . mahagiton. . . [Samtang moadto kita sa templo], . . . mas makaagwanta kita sa mga pagsulay ug mas makabuntog sa matag tintasyon. . . . Mabag-o kita ug malig-on.”²¹

Uban sa nagkadaghang tintasyon, makalinga, ug mga pagtuis, ang

kalibutan mosulay sa paglingla sa mga matinud-anon ngadto sa pagbaliwala sa nangagi nga kusganong espirituhanong mga kasinatian sa usa ka tawo, gipasabut kini nga binuang nga mga panglingla.

Ang pagbuntog sa kalibutan mao ang paghinumdom, bisan kon nawad-an kitag kadasig, sa mga panahon nga atong gibati ang gugma ug kahayag sa Manluluwas. Si Elder Neal A. Maxwell mipasabut sa usa niini nga mga kasinatian niining paagiha: “Napanalanginan ko, ug nasayud ko nga ang Dios nasayud nga ako nasayud nga ako napanalanginan.”²² Bisan kon temporaryong mobati kita nga nakalimtan, dili kita malimot.

Ang pagbuntog sa kalibutan wala magpasabut nga magpuyo kita og protektadong kinabuhi, gipanalipdan gikan sa kawalay kaangayan ug kalisdanan sa mortalidad. Hinoon, naghatag kini og mas dakong pagsabut sa hugot nga pagtuo, nagpaduol kanato sa Manluluwas ug sa Iyang mga saad.

Samtang ang pagkahingpit dili kompleto niining kinabuhia, ang pagbuntog sa kalibutan mopadayon sa atong paglaum nga sa moabut nga adlaw kita “mobarug sa atubangan [sa atong Manunubos]; [ug] makakita sa iyang



Sila si Elder ug Sister Porter uban sa ilang batan-ong pamilya.



Ang mga Porter, samtang nagserbisyo sa Russia.

panagway nga may kahinangop,”²³ ug madungog ang Iyang tingog: “Umari kamo, O mga dinayeg sa akong Amahan, panunda ninyo ang gingharian nga gitagana alang kaninyo.”²⁴

Ang Ehempro ni Elder Bruce D. Porter

Niadtong Disyembre 28 sa miaging tuig, ang atong minahal nga higala ug pinanggang General Authority, si Elder Bruce D. Porter mikompleto sa iyang mortalidad. 64 anyos ang iyang edad.

Una nakong nahimamat si Bruce sa dihang mga estudyante kami sa Brigham Young University. Usa siya sa pinakamaayo ug pinaka-bright. Human madawat ang iyang doctoral degree gikan sa Harvard University, nga nakatutok ang pagtuo sa Russian nga politika ug kasaysayan, ang mga hunahuna ug sinulat ni Bruce nakapabantugan kaniya nga makapatipas unta kaniya sa saktong dalan, apan ang bahandi ug pagdayeg sa kalibutan wala gayud makaali sa iyang panan-aw.²⁵ Maunungon siya sa iyang Manluluwas, si Jesukristo; sa iyang mahangturong kapikas, si Susan; sa iyang mga anak ug apo.

Si Bruce natawo nga dunay depekto sa kidney. Gioperahan siya, apan sa kadugayan ang iyang problema sa kidney misamot.

Human gitawag si Bruce isip General Authority niadtong 1995, miserbisyo kami uban sa among mga pamilya sa Frankfurt, Germany, diin ang trabaho ni Bruce nakasentro sa Russia ug Eastern Europe.

Ang kinabuhi ni Elder Porter nausab og dako niadtong 1997 sa dihang ang iyang kidney ug panglawas misugod pagkaluya. Ang pamilyang Porter mibalik sa Salt Lake City.

Atol sa iyang 22 ka tuig nga pagserbisyo sa Seventy, si Bruce naospital sa makadaghan, lakip ang 10 ka pagopera. Ang mga doktor misulti kang Susan sa duha ka okasyon nga dili na maabtan og buntag si Bruce, apan nakahimo siya.

Kapin sa 12 ka tuig sa iyang pagserbisyo isip General Authority, gi-dialysis is Bruce sa paglimpyo sa iyang dugo. Sa dakong bahin niana nga panahon,

ang dialysis ipahigayon lima ka gabii matag semana sulod sa upat ka oras matag pagtambal aron makaalagad siya sa iyang calling sa adlawan ug makadawat og mga conference assignment sa katapusan sa semana. Sa dihang wala mouswag ang iyang kahimsog human sa pipila ka mga panalangin sa priesthood, naglibug si Bruce, apan nasayud siya kon kinsay iyang gisaligan.²⁶

Niadtong 2010, nakadawat si Bruce og usa ka kidney gikan sa iyang anak nga si David. Niining panahona wala isalikway sa iyang lawas ang transplant. Usa kadto ka milagro, nakahatag og bag-ong kahimsog, sa katapusan nagtugot kaniya ug ni Susan sa pagbalik ngadto sa iyang gimahal nga Russia diha sa Area presidency.

Niadtong Disyembre 26, 2016, human makigbugno sa nagpadayong impeksyon sa ospital sa Salt Lake City, mihangyo siya sa mga doktor sa pagbiya sa kwarto. Gisultihan ni Bruce si Susan “nga nasayud siya pinaagi sa Espiritu nga wala nay mahimo ang mga doktor sa pagluwas sa iyang kinabuhi. Nasayud siya . . . nga kuhaon na siya sa Langitnong Amahan. Napuno siya sa kalinaw.”²⁷

Niadtong Disyembre 28, mipauli si Bruce sa ilang panimalay. Paglabay sa pipila ka oras, gilibutan sa iyang mga minahal, malinawon siyang mipauli ngadto sa iyang langitnong panimalay.

Katuigan ang milabay, si Bruce Porter misulat niini nga mga pulong ngadto sa iyang mga anak:

“Ang akong pagpamatuod sa katinuod ug gugma ni Jesukristo mao ang naggiya sa akong kinabuhi. . . . [Kini] usa ka putli, nagdilaab nga saksi sa Espiritu nga siya buhi, nga siya mao ang akong Manunubos ug Higala sa matag panahon sa panginahanglan.”²⁸

“Ang atong hagit . . . mao ang pagila [sa Manluluwas] . . . ug, pinaagi sa pagtuo Kaniya, pagbuntog sa mga pagsulay ug tintasyon sa kalibutan.”²⁹

“Magmatinud-anon ug matinuoron kita, magsalig kaniya.”³⁰

Si Bruce Douglas Porter mibuntog sa kalibutan.

Hinaut nga ang matag usa nato mas maningkamot pa sa pagbuntog

sa kalibutan, dili ipangatarungan ang bug-at nga mga sala apan mapailubon sa ginagmay nga mga sayop ug kalapasan, matinguhaon nga paspasan ang atong paglambo ug matinabangon sa uban. Samtang mas hingpit kamong mosalig sa Manlu-luwas, mosaad ako kaninyo og mga panalangin sa mas dakong kalinaw niining kinabuhia ug mas dakong kasiguroan sa inyong mahangturong padulngan, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: David O. McKay* (2003), 1–2.
2. Pinadayag 3:5.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 76:64.
4. Tan-awa sa Revelation 2, ulohan sa kapitulo.
5. Pinadayag 3:12.
6. 1 Juan 4:19.
7. Juan 16:33.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 64:2.
9. “Maninguha Kong Mahimong Mahisama Kang Jesus,” *Songbook sa mga Bata*, 40–41.
10. Alma 5:13.
11. Isaias 1:18.
12. Marcos 12:30.
13. C. S. Lewis, *Mere Christianity* (1960), 153.
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
15. Tan-awa sa James E. Faust, “The Voice of the Spirit” (Brigham Young University fireside, Sept. 5, 1993), speeches.byu.edu.
16. Juan 14:27.
17. See Mark 12:31.
18. Mateo 23:11.
19. Juan 15:18–19.
20. Russell M. Nelson, “Drawing the Power of Jesus Christ into Our Lives,” *Liahona*, Mayo 2017, 40.
21. Thomas S. Monson, “Ang Balaan nga Templo—ang Suga sa Kalibutan,” *Liahona*, May 2011, 93.
22. Personal nga pakig-istorya uban ni Elder Neal A. Maxwell nga naghisgut sa istorya nga gipakigbahin diha sa iyang pakig-pulong sa Abril 2004 nga komperensya, “Mahinumdom Kon Unsa ka Maloloy-on ang Ginoo” (see *Liahona*, Mayo 2004, 44–46).
23. Enos 1:27.
24. Mateo 25:34.
25. Usa ka ehemplo sa iyang intelektwal nga kapasidad mao ang iyang 400 ka pahina nga libro nga *War and the Rise of the State*, gisulat 23 ka tuig ang milabay. Anaa gihapon kini ug kasagarang basahon sa mga tawo nga nagtuon sa politika.
26. Personal nga sulat gikan ni Susan Porter, pinetsahan og Mar. 6, 2017.
27. Personal nga sulat gikan ni Susan Porter, pinetsahan og Mar. 6, 2017.
28. Bruce D. Porter, *The King of Kings* (2000), 14, 15.
29. Bruce D. Porter, *The King of Kings*, 7.
30. Bruce D. Porter, *The King of Kings*, 18.



Ni Elder M. Russell Ballard

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Mobalik ug Modawat

Ang pagbalik ngadto sa presensya sa Dios ug pagdawat sa mahangturong mga panalangin nga moabut gumikan sa paghimo ug pagtuman sa mga pakigsaad mao ang labing importante nga mga tumong nga atong matakda.

Mga kaigsoonan, karon akong buluhaton ang pagpamulong kaninyo, ug ang inyong buluhaton mao ang pagpaminaw. Ang akong tumong mao ang paghومان sa akong buluhaton sa dili pa ninyo mahuman ang inyong buluhaton. Buhaton nako ang akong pinakamaayo.

Sulod sa katuigan, nakaobserver ko nga kadtong makakab-ot og labing daghan niining kalibutana mao kadtong dunay panglantaw sa ilang kinabuhi, gamit ang mga tumong aron magpabilin silang makatutok sa ilang

panglantaw ug mga estratehiya kon unsaon kini pagkab-ot. Ang masayud kon asa mo padulong ug unsaon ninyo pag-abut didto makahatag og kahulugan, katuyoan, ug kalampusan sa kinabuhi.

Ang uban maglisud sa pag-ila sa kalainan tali sa usa ka tumong ug usa ka plano hangtud nga makakat-on sila nga ang tumong usa ka destinasyon o *katapusan*, samtang ang plano mao ang rota aron makaabut mo didto. Pananglitan, mahimong may tumong kitang magdrayb sa usa ka dili pamilyar nga dapit, ug sama sa nahibaluan sa



pipila ninyo minahal nga mga sister, kaming mga lalaki kasagaran maghunahuna nga nahibalo mi unsaon pag-abut didto—nga kasagaran moresulta sa among pag-ingon, “Nahibalo ko—naa ra man gyud to sa sunod nga eskina ba.” Ang akong asawa siguradong nagkatawa. Ang tumong klaro, apan ang plano dili maayong pagkahimutang aron makaabut sa destinasyon.

Ang pagtakda og tumong magsugod nga maghunahuna sa katapusan. Ug ang pagplano mao ang paghimo og paagi aron moabut niana nga katapusan. Ang yawe sa kalipay nagdepende sa pagsabut kon unsa nga mga destinasyon ang importante gayud—ug dayon mogahin sa atong panahon, paningkamot, ug pagtagad sa mga butang nga naglangkob sa siguradong paagi aron makaabut didto.

Ang Dios, ang atong Langitnong Amahan, mihatag kanato sa hingpit nga ehemplo sa pagtakda og tumong ug pagplano. Ang iyang tumong mao “ang pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo,”¹ ug ang Iyang pamaagi sa pagkab-ot niini mao ang plano sa kaluwasan.

Ang plano sa atong minahal nga Langitnong Amahan naglakip sa paghatag kanato niining mortalidad aron molambo, maningkamot, magkat-on, aron mas mahisama kita Kaniya. Ang pagbutang sa atong mahangturong mga espiritu sulod sa pisikal nga lawas; pagpakabuhi pinaagi sa mga pagtulunan ug mga sugo sa Iyang Anak, si Ginoong Jesukristo; ug paghimo og mahangturong mga pamilya nagtugot kanato, pinaagi sa Pag-ula sa Manluluwas, nga makatuman sa tumong sa Dios sa pagka-imortal ug kinabuhing dayon alang sa Iyang mga anak uban Kaniya sa Iyang celestial nga gingharian.

Ang maalamong pagtakda og plano naglakip sa pagsabut nga ang short-term nga mga tumong epektibo lamang kon moresulta kini sa klarong nasabtan nga longer-term nga mga tumong. Mituo ko nga ang usa ka importante nga yawe sa kalipay mao ang pagkaton unsaon pagtakda ang kaugalingon natong mga tumong ug pag-establisar



sa kaugalingon natong mga plano sulod sa gilatid nga mahangturong plano sa atong Langitnong Amahan. Kon tutukan nato kining mahangturong dalan, mahimo gayud kitang takus sa pagbalik ngadto sa Iyang presensya.

Maayo ang magbaton og mga tumong ug mga plano alang sa atong propesyon, sa atong edukasyon, bisan sa atong dula sa golf. Importante usab ang pagbaton og mga tumong alang sa atong kaminyoon, sa atong pamilya, ug sa atong council ug mga calling sa Simbahan; ilabi na gayud sa mga misyonaryo. Apan ang atong kinadak-an ug kinatas-an nga mga tumong kinahanglang mohaum sa mahangturong plano sa Langitnong Amahan. Miingon si Jesus, “Pangita una kamo sa gingharian sa Dios ug sa iyang pagkamatarung, ug kining tanan nga mga butang idugang nganha kaninyo.”²

Ang mga eksperto sa pagtakda og tumong nagsulti kanato nga kon mas yano ug mas direkta ang tumong, mas epektibo kini. Kon mapaubsan nato ang usa ka tumong ngadto sa klaro nga imahe o usa o duha ka epektibo ug simbolikanhong mga pulong, kana nga tumong mahimo dayon nga kabahin kanato ug makagiya hapit sa tanan natong hunahunaon ug buhaton. Mituo ko nga dunay duha ka pulong

nga, niining konteksto, nagsimbolo sa mga tumong sa Dios alang kanato ug sa atong labing importante nga mga tumong alang sa atong kaugalingon. Ang mga pulong mao ang *mobalik* ug *modawat*.

Ang *pagbalik* ngadto sa Iyang presensya ug *pagdawit* sa mahangturong mga panalangin nga moabut gumikan sa paghimo ug pagtuman sa mga pakigsaad mao ang labing importante nga mga tumong nga atong matakda.

Kita *mobalik* ug *modawat* pinaagi sa pagbaton og “dili matarug nga hugot nga pagtuo diha [ni Ginoong Jesukristo], mosalig sa hingpit diha sa” Iyang maayo nga mga buhat, mopadayon sa “unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo, magbaton sa usa ka hingpit nga kahayag sa paglaum, ug usa ka gugma sa Dios ug sa tanan nga mga tawo . . . , magbusog sa pulong ni Kristo, ug molahutay hangtud sa katapusan.”³

Si Lucifer wala modawat sa plano sa atong Amahan nga mitugot kanato nga *mobalik* sa Iyang presensya ug *modawat* sa Iyang mga panalangin. Gani, misupak ug misulay siya sa hingpit nga pag-usab sa plano sa atong Amahan, gustong moangkon sa himaya, dungog, ug gahum sa Dios ngadto sa iyang kaugalingon. Isip resulta gisalikway

siya uban sa iyang mga sumusunod gikan sa presensya sa Dios ug “nahimo nga Satanas, oo, gani ang yawa, ang amahan sa tanan nga mga bakak, sa pag-ilad ug pagbuta sa mga tawo, ug pagdala kanila nga ulipon sa iyang pagbuot, gani kutob sa dili maminaw ngadto sa tingog [sa Ginoo].”⁴

Tungod sa iyang premortal nga mga pagpili, si Satanas dili na *makabalik* ni *makadawat*. Ang bugtong butang nga iyang mabuhat mao ang pagsupak sa plano sa Amahan pinaagi sa paggamit sa tanang posible nga pagdani ug pagtintal aron kita malaglag ug mahimong miserable sama kaniya⁵ Ang plano ni Satanas sa pagkab-ot sa iyang yawan-ong tumong magamit sa tanang indibidwal, henerasyon, kultura, ug katilingban. Naggamit siya og lanog nga mga tingog—mga tingog nga nagtinguha aron dili madungog ang hinagawhaw ug hinay nga tingog sa Balaang Espiritu nga makapakita kanato sa “tanang nga mga butang” nga kinahanglan natong buhaton aron *makabalik* ug *makadawat*.⁶

Kini ang mga tingog nga mibaliwala sa kamatuoran sa ebanghelyo ug kinsa naggamit sa internet, social ug print media, radyo, telebisyon, ug mga salida sa pagpresentar sa makapadani nga paagi sa imoralidad, kabayolente, ngil-ad nga pinulongan, kahugaw, ug pagkadili matinuoron sa paagi nga

makabalda kanato gikan sa atong mga tumong ug mga plano alang sa kahangturan.

Kining mga tingog mahimo usab nga maglakip sa maayo’g tinguhang mga indibidwal nga nabutahan sa sekular nga mga pilosopiya sa katawhan ug kinsa nagtinguha sa pagdaut sa pagtuo ug pagpasimang sa mahangturong pagtutok niadtong yanong naningkamot nga *mobalik* sa presensya sa Dios ug *modawat* sa “tanang nga iya sa [atong] Amahan.”⁷

Akong nabantayan nga aron makapabilin nga magtutok sa *pagbalik* ug *pagdawat* sa gisaad nga mga panalangin, kinahanglan kong kanunayng mangutana sa akong kaugalingon, “Kumusta na man ko?”

Sama kini sa pagbaton og personal, pribado nga interbyu sa inyong kaugalingon. Ug kon dili kana kasarangan, hunahunaa kini: kinsa man ang mas nakaila sa inyong kaugalingon kay sa inyong pagkaila sa inyong kaugalingon? Nahibalo kamo sa inyong mga hunahuna, sa inyong pribadong mga lihok; sa inyong mga tinguha; ug sa inyong mga damgo, mga tumong ug mga plano. Ug mas nakaila kamo kay ni bisan kinsa unsa ang inyong paglambo diha sa dalan sa *pagbalik* ug *pagdawat*.

Isip giya alang nako atol niining pribado, personal nga pagribyu, gusto

nakong basahon ug pamalandungan ang makapahinuklog nga mga pulong nga makita diha sa ikalimang kapitulo sa Alma, diin si Alma nangutana: “Kamo sa espirituhanon nga paagi natawo ba sa Dios? Kamo nakadawat ba sa iyang hitsura diha sa inyong mga panagway? Kamo nakasinati ba niining dako nga kausaban diha sa inyong mga kasingkasing?”⁸ Ang mga pangutana ni Alma usa ka pahinumdom kon unsay angayang malakip sa atong mga tumong ug mga plano aron *makabalik* ug *makadawat*.

Hinumdumi ang pagdapit sa Manluluwas nga “umari kanako, kamong tanan nga nabudlay ug nabug-atan, ug papahulayon ko kamo.

“Isangon ninyo ang akong yugo diha kaninyo, ug pagtuon kamo gikan kanako, kay ako maaghub ug mapaubsanon sa kasingkasing: ug makakaplag kamog pahulay alang sa inyong mga kalag.”⁹

Samtang nagpalambo kita sa atong pagtuo diha sa gahum ni Ginoong Jesukristo sa paghatag kanato og pahulay sa atong mga kalag pinaagi sa pagpasaylo sa atong mga sala, pagtubos sa dili hingpit nga mga relasyon, pag-ayo sa espirituhanong mga samad nga nakapugong sa pagtubo, ug pagpaligon ug pagpahimo kanato nga makapalambo og mga hiyas ni Kristo, mas makapasalamat kita sa kamahinungdanon sa Pag-ula ni Ginoong Jesukristo.¹⁰

Sa umaabut nga semana, paggahin og panahon sa pagribyu sa mga tumong sa inyong kinabuhi ug sa inyong mga plano, ug siguroa nga nahiangay kini sa mahinungdanong plano sa atong Langitnong Amahan alang sa atong kalipay. Kon kamo kinahanglan nga maghinulsol ug mag-usab, nan hunahunaa ang pagbuhat sa ingon karon. Paggahin og panahon sa mainampuon paghunahuna kon unsa nga pagpahiangay ang gikinahanglan aron matabangan kamo nga magpabilin ang inyong “bug-os nga tinguha ngadto sa himaya sa Dios.”¹¹

Kinahanglan gayud natong ipabilin ang doktrina ug ebanghelyo ni Jesukristo diha sa sentro sa atong mga tinguha ug mga plano. Kon wala Siya,



walay mahangturong tumong nga posible, ug ang atong mga plano sa pagkab-ot sa atong mahangturong mga tumong siguradong mapakyas.

Usa ka dugang nga tabang mao “Ang Buhi nga Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Apostoles,”¹² nga gipresentar ngadto sa Simbahan niadtong Enero 1, 2000. Pagbutang og kopya diin inyo kining makita, ug paggahin og panahon sa pagribyu sa matag usa sa mga pamahayag nga makita niining dinasig nga pagpamatuod kang Kristo sa iyang linain nga mga saksi nga mipirma niini.

Awhagon ko kamo sa pagtuon niini kauban sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan.” Kanunay kitang maghisgot sa pamahayag bahin sa pamilya, apan palihug hinumdumi ang pagbasa niini nga maghunahuna sa makaluwas nga gahum sa buhi nga Kristo. Kon wala ang buhi nga Kristo, ang atong labing ganahan nga mga gilauman dili matuman. Sa gipamahayag bahin sa pamilya, “Ang balaan nga plano sa kalipay makahimo sa mga relasyon sa pamilya nga magpadayon human sa kamatayon. Sagrado nga mga ordinansa ug mga pakigsaad nga anaa sa balaan nga mga templo makapahimo alang sa tagsa-tagsa sa pagbalik ngadto sa atubangan sa Dios ug alang sa mga pamilya nga magkahiusa sa kahangturan.”¹³

Mahitabo lamang kini tungod kay ang buhi nga Kristo mao ang maualong Manluluwas ug Manunubos sa kalibutan.

Kalabut niini, mahimo usab nin-yong ikonsiderar ang pagsiksik sa mga kasulatan sa pagpalambo sa inyong panabut bahin sa piho nga mga kama-tuoran nga makita diha sa “Ang Buhi nga Kristo.”

Ang mainampuong pagbasa sa “Ang Buhi nga Kristo” sama ra sa pagbasa sa mga pagpamatuod nila ni Mateo, Marcos, Lucas, Juan, ug sa mga propeta sa Basahon ni Mormon. Mopalambo kini sa inyong pagtuo sa Manluluwas ug motabang kaninyo nga magpabiling nakatutok diha Kaniya samtang magsunod kamo sa inyong mga plano sa pagkab-ot sa inyong mahangturong mga tumong.



Bisan pa man sa atong mga sayop, mga kahuyang, pagkahisalaag, ug mga sala, ang Pag-ula ni Jesukristo nagtugot kanato sa paghinulsol, andam nga *mobalik* ug *modawat* sa dili hitupngan nga mga panalangin nga gisaad sa Dios—aron makapuyo uban sa Amahan ug sa Anak didto sa kinatas-ang ang-ang sa celestial nga gingharian.¹⁴

Karon sama sa nahibaloan ninyong tanan, walay usa nga makalikay sa kamatayon; busa, ang atong long-term nga tumong ug plano kinahanglan nga kon kita *mobalik* sa atong Langitnong Amahan, kita *modawat* sa tanan nga Iyang giplano alang sa matag usa kanato.¹⁵

Ako mopamatuod nga walay mola-baw pa nga tumong dinhi sa mortalidad kay sa mopuyo sa kahangturan uban sa atong Langitnong mga Ginikanaan ug sa atong minahal nga Manluluwas, si Ginoong Jesukristo. Apan labaw pa kini kay sa *ato* lang nga tumong—kini *Ila* usab nga tumong. Sila dunay hingpit nga gugma alang kanato, mas gamhanan kay sa unsay masugdan nato sa pagsabut. Sila sa kinatibuk-an, sa hingpit nga paagi, mahangturong nahiangay kanato. Kita Ilang buhat. Ang atong himaya Ilang himaya. Labaw pa sa bisan unsang butang, gusto Nila nga makapauli kita—*makabalik* ug *makadawat* sa mahangturong kalipay diha sa Ilang presensya.

Minahal kong mga kaigsoonan, usa na lang ka semana, magsaulog kita sa Dominggo sa Lukay—paghinumdom sa

madaugong pagsulod ni Kristo ngadto sa Jerusalem. Duha na lang ka semana, magsaulog kita sa Dominggo sa Pasko sa Pagkabanhaw—paghinumdom sa pagdaug sa Manluluwas batok sa kamatayon.

Samtang tutukan nato sa atong pagtagad ang Manluluwas atol niining duha ka espesyal nga mga Dominggo, ato Siyang hinumduman ug bag-uhon ang atong tibuok kinabuhi nga pasalig sa pagtuman sa Iyang mga sugo. Atong tan-awon og maayo ang kaugalingon natong kinabuhi, magtakda sa kaugalingon natong mga tumong ug magtutok sa atong mga plano nga mahiangay sa plano sa Dios sa paagi nga sa kata-pusan modala kini paingon sa atong bililhong pribilehiyo nga *makabalik* ug *makadawat*—mao ang akong pag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Moises 1:39
2. 3 Nephi 13:33.
3. 2 Nephi 31:19–20.
4. Moises 4:4.
5. Tan-awa sa 2 Nephi 2:18.
6. Tan-awa sa 2 Nephi 32:5.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:38
8. Alma 5:14
9. Mateo 11:28–29.
10. Tan-awa sa “Becoming Like Godlds.org/topics/becoming-like-god.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 4:5.
12. Tan-awa sa “Ang Buhi nga Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Apostoles,” *Liahona*, Abr. 2000, 2–3.
13. “Ang Pamilya: Usa Ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
14. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 62; 70.
15. Tan-awa sa Doktrina ug Mga Pakigsaad 84:38.



Ni Presidente Thomas S. Monson

Pagkamabination, Gugmang Putli, ug Pagmahal

Mga kaigsoonan, susihon nato ang atong kinabuhi ug tinuon ang pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas pinaagi sa pagkamabination, pagkamahigugmaon, ug pagkamatinabangon.

Minahal nakong mga kaigsoonan, akong dungog ang pribilehiyo nga mamulong kaninyo niining tibuok kalibutan nga panagpundok sa matinud-anong mga tighupot sa

priesthood sa Dios. Karong gabhiona akong gamiton ang hilisgutan nga akong gipamulong kaniadto.

Si propeta Mormon milatid og mahinungdanong mga kinaiya sa

Manluluwas ug kinahanglang sundon sa Iyang mga disipulo. Miingon siya:

“Ug kon ang tawo magmaaghup ug magmapainubsanon sa kasingkasing, ug mokumpisal pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo nga si Jesus mao ang Kristo, siya kinahanglan gayud adunay gugma nga putli; kay kon siya walay gugma nga putli, siya walay kapuslanan; busa siya kinahanglan gayud nga makabaton og gugma nga putli.

“Ug ang gugma nga putli mainantuson, ug mabination, ug dili masinahon, dili manghambog, dili mangita alang sa iyang kaugalingon, dili dali nga masuko. . . .

“Busa, akong hinigugma nga mga kaigsoonan, kon kamo walay gugma nga putli, kamo walay kapuslanan, kay ang gugma nga putli dili mopakyas. Busa, unong ngadto sa gugma nga putli, nga mao ang labing mahinungdanon sa tanan, kay ang tanan nga mga butang gayud mapakyas—

Apan ang gugma nga putli mao ang tiunay nga gugma ni Kristo, ug kini molahutay sa kahangturan; ug bisan kinsa nga makaplagaan nga aduna niini sa katapusan nga adlaw, kini makaayo uban kaniya.”¹

Mga kaigsoonan, wala nato tahura ang priesthood sa Dios kon dili kita magmabination sa uban.

Ang akong minahal nga higala ug kauban nga si Elder Joseph B. Wirthlin tinuod gayud nga mabinationong tawo. Miingon siya:

“Ang pagkamabination mao ang mahinungdanon sa celestial nga kinabuhi. Ang pagkamabination mao ang paagi sa pagtagad sa uban sa Kristohanon nga tawo. Ang pagkamabination kinahanglan nga mopatigbabaw sa tanan nato nga mga pulong ug mga lihok diha sa trabahoan, sa eskwelahan, sa simbahan, ug ilabi na sa atong mga panimalay.

“Si Jesus, ang atong Manluluwas, mao ang pinakamahinungdanon nga ehemplo sa pagkamabination ug kapuangod.”²

Ang mga kasulatan nagtudlo kanato nga ang matarung nga paggamit sa priesthood nagdepende sa atong



pagtuman sa mga baruganan sa pagkamabination, gugmang putli, ug pagmahal. Sa Doktrina ug mga Pakigsaad atong mabasa:

“Walay gahum o impluwensya nga makahimo o angay gayud nga magpadayon pinaagi sa hiyas sa pagkapari, gawas lamang sa pagdani, . . . sa kalumo ug kaaghup, ug sa tiunay nga paghigugma;

“Pinaagi sa pagkamabination, ug putli nga kahibalo, diin makapadugang sa hilabihan sa kalag nga walay pagpakaaron-ingon, ug walay pagpanglimbong.”³

Mga kaigsoonan, susihon nato ang atong kinabuhi ug tinuon ang pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas pinaagi sa pagkamabination, pagkamahigugmaon, ug pagkamatinabangon. Sa pagbuhat nato sa ingon, anaa kita sa mas maayong posisyon nga manawagan sa gahum sa langit alang sa atong kaugalingon, sa atong mga pamilya, ug sa atong mga isig ka-biyahero niining usahay lisud nga panaw balik sa atong langitnong panimalay. Niini ako mag-ampo sa pangalan ni Jesukristo nga Ginoo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Moroni 7:44–47.
2. Joseph B. Wirthlin, “Ang Hiyas sa Pagkamabination,” *Liahona*, Mayo 2005, 26.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:41–42.



Ni Elder David A. Bednar

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Gitawag ngadto sa Buhat

Ang assignment nga moalagad sa piho nga dapit mahinungdanon ug importante apan ikaduha lang sa tawag ngadto sa buhat.

Presidente Monson, nalipay kami nga nakadungog sa imong tingog ug nakadawat sa imong instruksyon. Kami nagmahal kanimo, kami nagpaluyo kanimo, ug kanunay kaming nag-ampo alang kanimo.

Nag-ampo ko og tabang sa Espiritu Santo samtang magkonsiderar kita sa mga baruganan kalabut sa mahinungdanong buhat sa pagsangyaw sa ebanghelyo ngadto sa matag nasud, kaliwatan, pinulongan, ug katawhan.¹

Gitawag sa Pagserbisyo ug Gitudlo nga Moalagad

Matag tuig liboan sa batan-ong mga lalaki ug babaye, ug daghang mga senior couple, ang naghinam-hinam nga nakadawat og espesyal nga sulat gikan sa Salt Lake City. Ang sulod sa sulat moapekto sa kahangturan sa tawo nga gipadad-an niini, ingon man ang mga sakop sa pamilya ug daghan pang mga tawo. Sa pag-abut, ang sobre tingali hapsay ug mapailubong ablihan o mahinamong laksion uban sa hilabihang pagdali-dali. Ang pagbasa niining espesyal nga sulat usa ka kasinatian nga dili gayud makalimtan.

Ang sulat gipirmahan sa Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ug ang unang duha ka mga sentence mabasa sama sa mosunod: “Ikaw gitawag sa pagserbisyo isip usa ka misyonaryo sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ikaw gitudlo nga moalagad sa _____ Mission.”

Palihug timan-i nga ang unang sentence usa ka tawag sa pagserbisyo isip full-time nga misyonaryo sa gipahiuli nga Simbahan sa Ginoo. Ang ikaduhang sentence nagpasabut og assignment nga moalagad sa usa ka piho nga dapit ug misyon. Ang importanting



kalainan nga gipahayag tali niining duha ka mga sentence importante nga masabtan natong tanan.

Sa kultura sa Simbahan, kita kanunay maghisgot nga gitawag sa pagserbisyo sa usa ka nasud sama sa Argentina, Poland, Korea, o sa Estados Unidos. Apan ang usa ka misyonaryo wala gitawag ngadto sa usa ka dapit; hinoon, siya gitawag sa pagserbisyo. Sama sa gideklarar sa Ginoo pinaagi ni Propeta Joseph Smith niadtong 1829, “Kon kamo adunay tinguha sa pag-alagad sa Dios kamo gitawag ngadto sa buhat.”²

Ang matag mission call ug assignment, o pagka-reassign unya, maoy resulta sa pagpadayag pinaagi sa mga sulugoon sa Ginoo. Ang tawag ngadto sa buhat moabut gikan sa Dios pinaagi sa Presidente sa Simbahan. Ang assignment ngadto sa usa sa sobra 400 ka mga misyon nga karon anaa sa tibuok kalibutan nagagikan sa Dios pinaagi sa usa ka sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, nga naglihok uban sa pagtugot sa buhing propeta sa Ginoo. Ang espirituhanong mga gasa sa pagpanagna ug pagpadayag magauban sa tanang mga mission call ug assignment.

Ang seksyon 80 sa Doktrina ug mga Pakigsaad maoy rekord sa mission call ngadto ni Stephen Burnett nga gihatag ni Propeta Joseph Smith niadtong 1832. Ang pagtuon niini nga tawag kang Brother Burnett makatabang nato nga (1) mas klarong makasabut sa kalainan tali sa “gitawag ngadto sa buhat” isip usa ka misyonaryo ug “gitudlo nga moalagad” sa usa ka partikular nga dapit ug (2) mas hingpit nga masabtan ang atong indibidwal ug balaanong gitudlo nga responsibilidad sa pagsangyaw sa ebanghelyo.

Ang bersikulo 1 niini nga seksyon usa ka tawag sa pagserbisyo: “Sa pagkatinuod, sa ingon miingon ang Ginoo nganha kanimo akong sulugoon Stephen Burnett: Lakaw, lakaw ngadto sa kalibutan ug pagsangyaw sa ebanghelyo ngadto sa matag linalang nga makadungog sa imong tingog.”³

Makapainter, ang bersikulo 2 mipahibalo kang Brother Burnett sa gi-assign nga iyang misyonaryong

kompanyon: “Ug tungod kay ikaw nagtinguha og kauban, Ako mohatag nganha kanimo sa akong sulugoon nga si Eden Smith.”⁴

Ang bersikulo 3 mipahibalo kon asa mangalagad kining duha ka mga misyonaryo: “Busa, panglakaw kamo ug isangyaw ang akong ebanghelyo, gani ngadto sa amihanan o ngadto sa habagatan, ngadto sa silangan o ngadto sa kasadpan, kini dili igsapayan, kay kamo dili molakaw nga masayop.”⁵

Dili ko motuo nga ang mga pulong nga “kini dili igsapayan” nga gigamit sa Ginoo niini nga kasulatan, nagsugyot nga wala Siya maghunahuna kon asa mangalagad ang Iyang mga sulugoon. Sa pagkatinuod, naghunahuna Siya og maayo. Apan tungod kay ang buhat sa pagsangyaw sa ebanghelyo maoy buhat sa Ginoo, Siya modasig, mogiya, ug modirekta sa Iyang awtorisadong mga sulugoon. Samtang ang mga misyonaryo maningkamot nga mahimong mas takus ug sarang nga mga himan sa Iyang mga kamot ug mohimo sa ilang labing maayo aron matinud-anong motuman sa ilang mga katungdanan, nan uban sa Iyang tabang sila “dili masayop”—bisan asa sila moserbisyo. Tingali usa sa mga leksyon nga gitudlo sa Manluluwas kanato niini nga pagpadayag mao nga ang assignment sa pag-alagad sa piho nga dapit mahinungdanon ug importante apan ikaduha lang sa tawag ngadto sa buhat.

Ang sunod nga bersikulo nagklaro sa importanting mga kwalipikasyon alang sa tanang misyonaryo: “Busa, ipadayag ang mga butang nga inyong *nadungog*, ug sa pagkatinuod *motuo*, ug *nasayud nga tinuod*.”⁶

Ang katapusang bersikulo nagpahinumdum kang Brother Burnett ug natong tanan kon diin gayud gikan ang tawag sa pagserbisyo: “Tan-awa, kini mao ang kabubut-on niya kinsa nagtawag kaninyo, inyong Manunubos, gani si Jesukristo. Amen.”⁷

Pagbuntog sa Sayop nga Pagsabot

Ang pipila kaninyo tingali nangutana sa kaugalingon nganong gipili nako ang paghisgot sa sesyon sa priesthood sa kinatibuk-ang komperensya niining

daw klarong kalainan tali sa pagkatawag ngadto sa buhat ug gitudlo nga moalagad. Ang akong tubag niini nga pangutana medyo direkta: ang akong kasinatian nagtudlo kanako nga kini nga mga baruganan wala kaayo masabti sa daghang mga miyembro sa Simbahan.

Ang labing dakong tuyo sa paghisgot niini mao ang akong nakat-unan paglabay sa panahon bahin sa kahingawa, sa kabalaka, ug gani sa kahasol sa tanlag nga gibati sa daghang mga misyonaryo kinsa tungod sa lain-laing rason gi-reassign nga moalagad sa lahi nga dapit panahon sa ilang pagserbisyo. Ang ingon nga reassignment usahay gikinahanglan tungod sa mga panghitabo ug kahimtang sama sa pisikal nga aksidente ug kadaot, kalangay ug kalisud sa pagkuha og visa, politikanhong problema, paghimo ug pagbutang og mga tawo sa bag-ong mga misyon, o sa padayong nagkausab nga mga panginahanglan sa tibuok kalibutan sa buhat sa pagsangyaw sa ebanghelyo.⁸

Kon ang misyonaryo i-reassign nga mangalagad sa lahi nga dapit, ang proseso mao ra gayud gihapon sa unang assignment. Ang mga sakop sa Korum sa Napulog Duha magtinguha og inspirasyon ug giya sa paghimo sa ingon nga mga reassignment.

Bag-o lang kong nakig-istorya sa usa ka matinud-anong tawo kinsa mipadayag kanako sa iyang lawom nga mga pagbati. Sa usa ka miting, bag-o lang nakong gipasabut ang kalainan tali sa gitawag sa buhat ug gitudlo nga moalagad. Kining buotang brother milamano kanako ug misulti nga nagluha ang mga mata, “Ang mga butang nga gitabangan ko nimo nga makat-unan karon mitangtang sa palas-anon nga akong gidala-dala sa sobra na 30 ka tuig. Isip batan-ong misyonaryo, una akong gi-assign nga mangalagad didto sa South America. Apan wala ko makakuha og visa, mao nga ang akong assignment giusab ngadto sa Estados Unidos. Niining tanan nga katuigan naghunahuna ko nganong wala ko makahimo sa pagserbisyo sa dapit diin ngadto ako gitawag. Karon nasayud ko nga ako gitawag ngadto sa buhat ug dili ngadto usa ka dapit. Dili ko makasulti nimo

kon unsa ka dakong tabang ang nabuhat niini nga pagsabot kanako.”

Mibati ako og kasubo alang niining maayo nga tawo. Samtang gitudlo nako kini nga sukaranang mga baruganan sa tibuok kalibutan, daghan kaayo ang pribadong mipahayag kanako sa samang pagbati sa tawo nga bag-o lang nakong gihulagway. Namulong ako niini nga hilisgutan karon tungod kay walay bisan usa ka miyembro sa Simbahan ang angay nga magdala sa wala kinahanglanang palas-anon sa sayop nga pagsabot, pagduha-duha, kaguol, o kahamol sa tanlag kalabut sa usa ka assignment sa pag-alagad.

“Busa, panglakaw kamo ug isangyaw ang akong ebanghelyo, gani ngadto sa amihanan o ngadto sa habagatan, ngadto sa silangan o ngadto sa kasadpan, kini dili igsapayan, kay kamo dili molakaw nga masayop.”⁹ Samtang mamalandong kamo sa mga pulong niini nga kasulatan ug mobukas sa inyong kasingkasing, manghinaut ug mag-ampo ko nga inyong dapiton ang Espiritu Santo nga dad-on pasulod sa inyong kalag ang pagsabot, pagkaayo, ug pagpahiuli nga inyong gikinahanglan.

Usa ka dugang rason nga gibati nakong angay hisgutan kini nga hilisgutan mao ang akong personal nga kasinatian sa pag-assign og mga misyonaryo sa daghang katuigan. Alang

sa Napulog Duha, walay nay mas gamhanang makapamatuod sa reyalidad sa nagpadayon nga pagpadayag sa ulahing mga adlaw kay sa pagtinguha sa pag-ila sa kabubut-on sa Ginoo samtang among gituman ang among responsibilidad sa pag-assign sa mga misyonaryo ngadto sa ilang tagsa-tagsa ka misyon. Mosaksi ako nga ang Manluluwas nahibalo ug naghunahuna sa matag usa kanato sa tinagsa ug sa matag pangalan.

Pagpangandam alang sa Tawag ngadto sa Buhat

Gusto nako karong hisgutan kadiyot ang importante apan kanunayng mataligam-an nga aspeto sa pagpangandam alang sa tawag ngadto sa buhat.

Tulo ka konektadong mga pulong nagpasabot sa usa ka sundanan sa pagpangandam ug pag-uswag alang sa mga lalaking anak sa Dios: *priesthood, templo, misyon*. Usahay isip mga ginikanan, higala, ug mga miyembro sa Simbahan, nakatutok kita pag-ayo sa misyonaryong pagpangandam sa mga batan-ong lalaki nga tingali atong mabaliwala ang ubang importanting mga lakang diha sa dalan sa pakigsaad nga kinahanglang matuman sa dili pa sugdan ang full-time nga misyonaryong pagserbisyo. Ang pagtrabaho isip misyonaryo usa lang sa importanting mga elemento sa proseso sa pagmugna

og lig-ong pundasyon alang sa tibuok kinabuhi nga espirituhanong pagtubo ug pagserbisyo. Ang priesthood ug mga panalangin sa templo, nga mag-una sa dili pa moabut sa gi-assign nga dapit nga alagaran, gikinahanglan usab sa paglig-on kanato sa espirituhanong paagi sa tibuok natong kinabuhi.

Young men, samtang inyong tumanon ang inyong mga katungdanan ug tahuron ang Aaronic Priesthood, o mas ubos nga priesthood, nag-andam kamo sa pagdawat ug pagpalambo sa panumpa ug pakigsaad sa Melchizedek Priesthood, o mas taas nga priesthood.¹⁰ Ang personal nga katakus mao ang labing importanting kinahanglanon aron madawat ang mas taas nga priesthood. Usa ka tibuok kinabuhi nga priesthood nga pagserbisyo nagpaabut kaninyo. Pangandam na karon pinaagi sa kanunay nga paghimo og makahuluganong serbisyo. Palihug pagkat-on nga maganahan nga mahimo ug magpabiling takus. Pagpakatakus. Magpabiling takus.

Human madawat ang Melchizedek Priesthood ug ang tawag sa pagserbisyo, ang batan-ong lalaki mahatagan og gahum¹¹ pinaagi sa mga pakigsaad ug mga ordinansa sa balaan nga templo. Ang pag-adto sa templo ug pagpatuhop diha kanimo sa espiritu sa templo mag-una sa epektibong pagserbisyo isip full-time nga misyonaryo. Ang





personal nga katakus maoy labing importanting kinahanglanon aron madawat ang mga panalangin sa templo alang kaninyo mga young men ug sa tanang miyembro sa Simbahan. Samtang magpuyo kamo sumala sa mga sumbanan sa ebanghelyo, makasulod kamo sa balay sa Ginoo ug makaapil sa sagradong mga ordinansa sa inyong katuigan isip tin-edyer. Ang inyong gugma ug pagsabut sa mga ordinansa sa templo molig-on ug mopanalangin kaninyo sa inyong tibuok kinabuhi. Palihug pagkat-on nga maganahan nga mahimo ug magpabiling takus. Pagpakatakus. Magpabiling takus.

Daghang mga young men ug young women naghupot na og limited-use nga temple recommend. Isip mga naghupot sa Aaronic Priesthood, nangita kamo og inyong kaugalingong mga ngalan sa pamilya ug nagpahigayon sa mga bunyag ug kumpirmasyon alang sa inyong mga sakop sa pamilya diha sa templo. Ang pagmentinar sa inyong temple recommend nagpakita sa inyong katakus, ug ang pagserbisyo sa uban diha sa templo maoy importanting bahin sa pagpangandam alang sa Melchizedek Priesthood.

Young men, matag usa kaninyo misyonaryo na karon. Naglibut kaninyo, matag adlaw, ang mga higala ug silingan “kinsa natago gikan sa kamatuoran tungod kay sila wala masayud

asa kini pangitaa.”¹² Samtang kamo giaghat sa Espiritu, mahimo kamong mopakigbahin og hunahuna, pagdapit, text o tweet nga mopaila sa inyong mga higala sa mga kamatuoran sa gipahiuli nga ebanghelyo. Dili kamo kinahanglan ug angay nga maghulat sa inyong opisyal nga mission call aron matinguhaong moapil sa misyonaryo nga buhat.

Samtang ang mga panalangin sa priesthood, templo, ug misyon mapundok nga “[nag]kahiusa . . . diha kang Kristo”¹³ ug kusganong molihok diha sa kasingkasing, hunahuna, ug kalag sa batan-ong misyonaryo, mamahimo siyang takus alang sa buhat.¹⁴ Ang iyang kapasidad modako aron matuman ang responsibilidad nga awtorisadong morepresentar ni Ginoong Jesukristo. Ang gamhanan sa espiritwal nga kombinasyon sa pagtahud sa priesthood ug mga pakigsaad sa templo, pagdawat sa “gahum sa pagkadiosnon”¹⁵ pinaagi sa mga ordinansa sa priesthood,¹⁶ pagserbisyo nga walay paghunahuna sa kaugalingon, ug pagsangyaw sa walay katapusang ebanghelyo ngadto sa mga anak sa Dios makapahimo sa batan-ong lalaki nga “lig-on ug makanunayon sa hugot nga pagtuo”¹⁷ ug “pinagamut ug pinatubo diha [kang Kristo].”¹⁸

Sa atong mga panimalay ug sa simbahan, kinahanglang ibalanse nato ang paghatag og gibug-aton sa tulo ka

mga elemento sa sumbanan sa Ginoo sa pag-andam ug pag-uswag alang sa matinud-anong mga anak nga lalaki sa Dios: *priesthood, templo, misyon*. Kining tulo nagkinahanglan kanato nga ganahang mamahimo ug magpabiling takus. Pagpakatakus. Magpabiling takus.

Saad ug Pagpamatuod

Minahal kong mga kaigsoonan, mosaad ko nga ang espirituhanong gasa sa pagpadayag maanaa sa inyong tawag ngadto sa buhat sa pagsangyaw sa ebanghelyo ug sa inyong assignment ngadto sa piho nga dapit o mga dapit nga alagaran. Samtang makugihon kamong mangandam karon pinaagi sa pagserbisyo sa priesthood ug sa templo, ang inyong saksi sa buhing reyalidad sa Ginoo malig-on. Ang gugma alang Kaniya ug sa Iyang buhat mopuno sa inyong kasingkasing. Samtang makat-on kamo nga maganahan nga mahimong takus, mamahimo kamong gamhanang instrumento sa mga kamot sa Ginoo sa pagpanalangin ug pagserbisyo og daghang katawhan.

Uban sa kalipay, mopamatuod ko nga ang Dios Amahan ug ang Iyang Pinalanggang Anak, si Jesukristo, buhi. Ang maapil diha sa Ilang pagserbisyo maoy usa sa dagkong mga panalangin nga atong madawat. Niini ako mopamatuod sa sagradong pangalan ni Ginoong Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 133:37.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 4:3.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 80:1.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 80:2.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 80:3.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 80:4; emphasis gidugang.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 80:5.
8. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 124:49.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 80:3.
10. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:33–44.
11. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 109:22.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 123:12.
13. Mga Taga-Efeso 1:10.
14. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 4:5.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:20.
16. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:19–21.
17. Helaman 15:8.
18. Mga Taga-Colosas 2:7.



Ang mga General Authority ug Kinatibuk-ang mga Opisyales sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

ANG UNANG KAPANGULOHAN



Henry B. Eyring
Unang Magtatambag



Thomas S. Monson
Presidente



Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhang Magtatambag

ANG KORUM SA NAPULOG DUHA KA MGA APOSTOLES



Russell M. Nelson



Dallin H. Oaks



M. Russell Ballard



Robert D. Hales



Jeffrey R. Holland



David A. Bednar



Quentin L. Cook



D. Todd Christofferson



Neil L. Andersen



Ronald A. Rasband



Gary E. Stevenson



Dale G. Renlund

ANG KAPANGULOHAN SA SEVENTY



L. Whitney Clayton



Donald L. Hallstrom



Richard J. Maynes



Craig C. Christensen



Ulisses Soares



Lynn G. Robbins



Gerrit W. Gong

GENERAL AUTHORITY SEVENTY

(sa alpabetikal nga pagkahang-ay)

Marcos A. Alibekalis	Valeri D. Cordón	Eduardo Gavarret	Joni L. Koch	Anthony D. Perkins	Terence M. Vinson	Taniela B. Makolo	Scott D. Whiting	Brian K. Ashton	Devin G. Durant	David S. Baxter	David S. Bassett	W. Mark Bassett	Benjamin De Hoyos	Edward Dube	Randall K. Bennett	Shayne M. Bowen	Mark A. Bragg	Craig A. Cardon	Yoon Hwan Choi	Kim B. Clark	Weatherford T. Clayton	Carl B. Cook	Lawrence E. Corbridge	
J. Devin Cornish	Robert C. Gay	Erich W. Kopschke	Paul B. Papeer	John C. Pinglee Jr.	John A. Schmutz	Evan A. Schmutz	Hugu Montoya	Peter F. Meurs	Gary B. Sabin	Kazuhiko Yamashita	Jorge F. Zeballos	Claudio D. Zvic	Joseph W. Skaitt	Steven E. Snow	Vern P. Starfill	Brian K. Taylor	José A. Teveira	Juan A. Uceda	Amulio Valenzuela	S. Mark Palmer	S. Mark Palmer	S. Mark Palmer	S. Mark Palmer	
Claudio R. M. Costa	Carlos A. Goby	Larry W. Lawrence	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.		
Ian S. Aderin	Joaquin E. Costa	Taylor G. Goby	Hugo E. Martinez	Rafael E. Pino	Larry V. Wilson	Chi Hong (Sam) Wong	Michael T. Ringwood	Gary B. Sabin	Kazuhiko Yamashita	Jorge F. Zeballos	Claudio D. Zvic	Joseph W. Skaitt	Steven E. Snow	Vern P. Starfill	Brian K. Taylor	José A. Teveira	Juan A. Uceda	Amulio Valenzuela	S. Mark Palmer	S. Mark Palmer	S. Mark Palmer	S. Mark Palmer		
Wilford W. Andersen	Claudio R. M. Costa	Carlos A. Goby	Larry W. Lawrence	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.		
Jose L. Alonso	J. Devin Cornish	Robert C. Gay	Erich W. Kopschke	Paul B. Papeer	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.	John C. Pinglee Jr.		

ANG PRESIDING BISHOPRIC

Dean M. Davies Uniang Magtaambag	Gerald Causse Presiding Bishop	W. Christopher Maczelli Kaduhang Magtaambag

KINATIBUK-ANG MGA OPISYAL

SUNDAY SCHOOL	YOUNG WOMEN	RELIEF SOCIETY	PRIMARY	YOUNG MEN
Terence M. Vinson	Bonnie L. O'carson Presidente	Sharon Eubaok Uniang Magtaambag	Joy D. Jones Presidente	Douglas D. Holmes Uniang Magtaambag
Scott D. Whiting	Nell F. Marrott Kaduhang Magtaambag	Jean B. Bingham Presidente	Cristina B. Franco Kaduhang Magtaambag	Stephen W. Owen Presidente
Brian K. Ashton Kaduhang Magtaambag	Regina L. Aburto Kaduhang Magtaambag	W. Craig Zwick	Brian K. Taylor	Michael John U. Teh





Ni Bishop Gérald Caussé
Presiding Bishop

Andama ang Agianan

Bisan og gisangunan kini og lain-laing misyon ug awtoridad, ang Aaronic ug ang Melchizedek Priesthood dili magkabulag diha sa buhat sa kaluwasan.

Sa 30 anyos pa ko, nagtrabaho ko sa usa ka retail group sa France. Usa ka adlaw ang presidente sa kompaniya, usa ka buotang tawo sa laing tinuohan, mipatawag nako sa iyang opisina. Natingala ko sa iyang pangutana: “Nahibaloan nako nga priest ka sa imong simbahan. Tinuod ba kana?”

Mitubag ko, “Oo, husto kana. Naghupot ko sa priesthood.”

Makita nga naintriga sa akong tubag, nangutana pa siya, “Apan nagtuon ka ba sa usa ka teyolohikal nga seminaryo?”

“Siyempre,” mitubag ko, “sa mga edad 14 hangtud 18, ug gitun-an nako ang mga leksyon sa seminaryo hapit kada adlaw!” Hapit siya mahagbong sa iyang gilingkuran.

Sa dako nakong kasurprisa, gipabalik ko niya sa iyang opisina paglabay sa pipila ka semana aron itanyag ang posisyon nga tigdumalang direktor sa usa sa mga kompaniya sa grupo. Nahingangha ko ug mipadayag og kabalaka nga batan-on pa kaayo ko ug walay kasinatian nga maghupot og ingon kaimportante nga responsibilidad. Mabinationg mipahiyom, miingon siya, “Tinuod kana, apan dili kana importante. Kahibalo ko sa imong baruganan,

ug sa imong nakat-unan sa imong simbahan. Nagkinahanglan ko nimo.”

Husto siya bahin sa unsay akong nakat-unan sa Simbahan. Misunod ang malisud nga katuigan, ug wala ko kahibalo kon nagmalampuson ba kaha ko kon wala ang kasinatian nga akong naangkon sa pagserbisyo sa Simbahan sukad sa batan-on pa ko.

Napanalanginan ko nga nagdako sa gamayng branch. Tungod kay gamay ra mi, ang mga batan-on gitawag aron aktibong moapil sa tanang kalihokan sa branch. Na-busy kaayo ko ug nindot ang pamati nga nagmapuslanon. Sa mga Dominggo nangalagad ko sa sakrament table, nagserbisyo sa akong korum sa priesthood, ug mibuhat sa ubang mga calling. Atol sa semana kasagaran mikuyog ko sa akong amahan ug uban nga tighupot sa priesthood nga mag-home teaching sa mga miyembro, mihupay sa mga masakiton, ug mitabang sa nanginahanglan. Walay usa nga naghunahuna nga bata ra kaayo ko para magserbisyo o gani sa pagpangulo. Para nako, normal ug natural ra kining tanan.

Ang akong pagserbisyo atol sa akong pagkabatan-on nakatabang sa akong pagpamatuod ug sa pagpalig-on sa akong kinabuhi sa ebanghelyo. Napalibutan ko sa buotan ug maloloyon nga kalalakin-an nga masaligon sa paggamit sa ilang priesthood sa pagpanalangin sa uban. Gusto kong mahisama kanila. Sa akong pagserbisyo uban nila, labaw pa sa akong naamguhan niadtong panahona, nakat-on ko sa pagpangulo sa Simbahan ug sa kalibutan usab.





Daghan ta og young men nga nanambong ug nanan-aw niining miting karong gabhiuna nga naghupot sa Aaronic Priesthood. Sa pagtan-aw nako niining nanambong, nakita nako nga daghan ninyo nga naglingkod tupad sa mga hamtong, tingali inyong amahan, apohan, magulang, o mga lider sa priesthood—tanan mga tighupot sa Melchizedek Priesthood. Nahigugma sila ninyo, ug sa dakong bahin, mianhi sila dinhi karon aron makig-uban ninyo.

Kining panagpundok sa mga henerasyon nagtanyag og nindot nga panan-awon sa panaghiusa ug sa

panag-igsoonay tali sa duha ka priesthood sa Dios. Bisan og gisangunan kini og lain-laing misyon ug awtoridad, ang Aaronic ug ang Melchizedek Priesthood dili magkabulag diha sa buhat sa kaluwasan. Magtambayayong kini ug nagkinahanglan sa usag usa.

Ang hingpit nga modelo sa suod nga relasyon tali sa duha ka priesthood makita sa inter-aksyon tali ni Jesus ug ni Juan Bautista. Mahunahuna ba sa tawo si Juan Bautista kon wala si Jesus? Sama sa unsa kaha ang misyon sa Manluluwas kon wala pa ang buhat sa pagpangandam nga gipahigayon ni Juan?

Si Juan Bautista nahatagan sa usa sa labing halangdon nga mga misyon: “pag-andam sa agianan sa Ginoo”¹ sa pagbunyag Kaniya sa tubig, ug sa pag-andam sa tawo sa pagdawat Kaniya. Kining “matarung . . . ug . . . balaan nga [tawo],² nga naorden sa mas ubos nga priesthood nasayud sa kaimportante ug utlanan sa iyang misyon ug awtoridad.

Nagpanon ang mga tawo ngadto kang Juan aron sa pagpaminaw kaniya ug pagpabunyag kaniya. Gipasidunggan ug gitahud siya sa katawhan tungod kay usa siya ka tawo sa Dios. Apan sa dihang mipakita si Jesus, si Juan mapaubsanong mitahud sa Usa nga labaw kaniya ug namahayag, . . . “Ako nagapangbautismo sa tubig, apan diha sa taliwala ninyo anaay nagatindog, . . . nga mao ang magaanhi sunod kanako, sa kang kinsang higot sa sapin ako dili gani takus sa paghubad.”³

Sa Iyang bahin, si Jesukristo, ang Bugtong Anak sa Amahan, nga naghupot sa mas taas nga priesthood, mapaubsanong miila sa awtoridad ni Juan. Miingon si Jesus mahitungod kaniya, “Sa mga gianak ug babaye, wala pay nahitungha nga molabaw pa ka daku kay kang Juan nga Bautista.”⁴

Hunahunaa lang kon unsa ang mahitabo sa atong mga korum sa priesthood kon ang relasyon tali sa mga tighupot sa duha ka priesthood nadasig sa sumbanan nga gipasiugdahan ni Jesus ug Juan Bautista. Akong batanong mga higala sa Aaronic Priesthood, sama kang Juan, ang inyong katungdanan mao ang “pag-andam sa agianan”⁵ alang sa dakong buhat sa Melchizedek Priesthood. Naghimo kamo niini sa daghang mga paagi. Nangalagad kamo sa mga ordinansa sa bunyag ug sa sakrament. Nagtabang kamo sa pag-andam sa katawhan alang sa Ginoo pinaagi sa pagsangyaw sa ebanghelyo, sa “pagduaw sa balay sa matag sakop,”⁶ ug sa “pagbantay diha sa simbahan.”⁷ Nakatabang kamo sa kabus ug timawa pinaagi sa pagkolekta sa mga halad sa puasa, ug kamo miapil sa pag-atiman sa mga meetinghouse sa Simbahan ug sa ubang temporal nga mga kapanguhaan. Ang inyong tahas importante, gikinahanglan, ug sagrado.

Mga hamtong kong mga kaigsoonan, ma-amahan man kamo, bishop, Young Men Adviser, o yanong tighupot sa Melchizedek Priesthood, makasunod kamo sa ehemplo sa Manluluwas pinaagi sa pagkonsiderar sa inyong mga kaigsoonan nga naghupot sa mas ubos nga priesthood ug dapiton sila nga makigtambayayong ninyo. Sa tinuoray, kini nga imbitasyon gikan mismo sa Ginoo. Siya miingon, “Busa, dad-a uban kaninyo kadto kinsa gi-orden ngadto sa ubos nga pagkapari, ug sila ipadala sa inyong atubangan sa paghimo og mga pagtudlo, ug sa pag-andam sa agianan, ug sa pagsangkap sa mga pagtudlo nga kamo sa inyong mga kaugalingon dili makahimo sa pagsangkap.”⁸

Sa inyong pagdapat sa inyong batanong mga kaigsoonan sa “pag-andam sa agianan,” nagtabang kamo nila sa pag-ila ug pagpasidungog sa sagradong awtoridad nga ilang gihuptan. Sa pagbuhat sa ingon, nagtabang kamo nila nga mapangandaman ang adlaw nga sila modawat ug mogamit sa mas taas nga priesthood.

Tuguti ko nga mopaambit sa istorya ni Alex, usa ka hilumon, mahunahunaon, ug maalam nga batanong priest. Usa ka Domingo, nakit-an si Alex sa iyang bishop nga nag-inusara sa klasehanan nga guol kaayo. Ang batan-on mipasabut kon unsa ka sakit para niya nga mosimba nga wala ang iyang amahan, kinsa dili miyembro. Nakahilak siya nga miingon nga basin mas maayo pa nga mobiya na lang siya sa Simbahan.

Uban sa tinuod nga kabalaka alang niining batan-on, ang bishop daling mipatawag og ward council aron tabangan si Alex. Yano lang ang iyang plano: aron magpabiling aktibo si Alex ug tabangan siya nga makapalambo og kinasingkasing nga pagpamatuod sa ebanghelyo, kinahanglan “palibutan siya sa buotang mga tawo ug hatagan siya og importanting mga buluhaton.”

Diha-diha dayon mipalibut ang kaigsoonan sa priesthood ug ang tanang sakop sa ward ug mipadayag sa ilang pagbati ug pagtabang. Ang high priest group leader, tawo nga may talagsaong pagtuo ug gugma, ang napili nga



mahimo niyang kompanyon sa home teaching. Ang mga sakop sa bishopric miagak kaniya ug mihimo kaniyang suod nga kauban.

Ang bishop miingon: “Gihimo namong busy si Alex. Mitabang siya sa mga kasal, mialalay diha sa mga haya, mitabang sa pagpahinungod sa lubnganan, mibunyang og pipila ka mga bagong miyembro, miorden og young men sa katungdanan sa Aaronic Priesthood, mitudlo sa kabatan-onan, mitudlo uban sa mga misyonaryo, miabli sa building alang sa mga komperensya, ug misira sa building sa gabii human sa mga komperensya. Mihimo siya og mga service project, miuban nako sa pagduaw sa mga tigulang nga mga miyembro diha sa mga hospicio, namulong diha sa sakrament, ug mipahigayon og sakrament sa mga masakiton sa ospital o sa ilang panimalay, ug nahimong usa sa pipila lang ka mga tawo nga hingpit nakong masaligan isip bishop.

Sa hinay hinay, nausab si Alex. Ang iyang pagtuo diha sa Ginoo milambo. Nakabaton siya og pagsalig sa kaugalingon ug sa gahum sa priesthood nga iyang gihuptan. Ang bishop mitapos: “Si Alex sa kanunay mao ang akong

labing dakong panalangin sa akong panahon isip bishop. Dakong pribilehiyo ang makauban siya. Tinud-anay kong nagtuo nga walay batanong lalaki nga miadto sa misyon nga mas naandam pinaagi sa iyang pagserbisyo sa priesthood.”⁹

Mga pinangga kong bishop, nalakip sa inyong ordinasyon ug pag-set apart isip bishop sa inyong ward, kamo dunay sagradong calling sa pagserbisyo isip presidente sa Aaronic Priesthood ug sa korum sa priest. Nakahibalo ko sa inyong gidala nga palas-anon, apan himoa ang inyong katungdanan ngadto niini nga mga young men nga maoy usa sa pinakataas ninyong prayoridad. Dili ninyo mabaliwala kini o ipasa ang inyong katungdanan niining responsibilidad ngadto sa uban.

Dapiton ko kamo nga pamalandungan ang matag usa sa mga batanong tighupot sa Aaronic Priesthood sa inyong ward. Kinahanglang walay usa nila nga mobati nga napasagdan o walay pulos. Aduna bay batan-on nga matabangan ninyo ug sa ubang kaigsoonan sa priesthood? Dapita siya sa pagserbisyo uban ninyo. Sa kasagaran mosulay kita sa paglingaw sa

atong young men ug mohimo nila nga magtan-aw lang, sa diha nga ang ilang pagtuo ug gugma sa ebanghelyo mas mapalambo og maayo pinaagi sa pagpalambo sa ilang priesthood. Pinaagi sa aktibong pag-apil sa buhat sa kaluwasan, mahimo silang konektado sa langit ug makabaton sila og kahibalo sa ilang balaan nga potensyal.

Labaw pa ang Aaronic Priesthood kay sa grupo sa kaedad, usa ka programa sa pagtudlo o kalihokan, o gani termino nga nagpalahi sa young men sa Simbahan. Gahum kini ug awtoridad sa pag-apil sa dakong buhat sa pagluwas og mga kalag—ang mga kalag sa young men kinsa naghupot niini ug ang mga kalag niadtong ilang giserbisyoan. Atong ipahimutang ang Aaronic Priesthood sa hustong dapit, usa ka pinili nga dapit—usa ka dapit sa pagserbisyo, pagpangandam, ug katumanan alang sa tanang young men sa Simbahan.

Mahal kong kaisgoonan sa Melchizedek Priesthood, dapiton ko kamo sa pagpalig-on sa importanting sumpay nga mohiusa sa duha ka priesthood sa Dios. Hatagi og gahum ang inyong batan-ong Aaronic Priesthood aron moandam sa inyong agianan. Sultihi sila uban sa pagsalig nga, “Nagkinahanglan ko nimo.” Kaninyo mga batan-ong tighupot sa Aaronic Priesthood, ako mag-ampo nga, samtang magserbisyo kamo uban sa inyong mas magulang nga kaisgoonan, madungog ninyo ang tingog sa Ginoo nga magsulti ninyo: “Ikaw bulahan kay ikaw nagbuhat og mahinungdanon nga mga butang. Tan-awa ikaw gipadala, gani sama kang Juan, sa pag-andam sa agianan sa akong atubangan.”¹⁰ Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. 1 Nephi 10:7.
2. Marcos 6:20.
3. Juan 1:26–27.
4. Mateo 11:11.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 35:4.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:51.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:53.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:107.
9. Personal nga pakigsinulatay.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 35:4.



Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Labing Dako Kaninyo

Ang kinadak-ang ganti sa Dios ihatag sa nagserbisyo nga wala magpaabut og ganti.

Mga kaisgoonan, mga higala, mapasalamaton kaayo ko nga makig-uban ninyo niining makapadasig nga pangtibuok kalibutan nga miting sa priesthood. Presidente Monson, salamat sa imong mensahe ug panalangin. Kanunay namong timanan ang imong mga pulong sa paggiya, pagtambag, ug kaalam. Kami nagmahal ug nagpaluyo kanimo, ug kanunay kaming nag-ampo alang kanimo. Ikaw tinuod gayud nga propeta sa Ginoo. Ikaw ang among Presidente. Gipaluyohan, gimahal, ka namo.

Hapit duha ka dekada ang milabay, ang Madrid Spain Temple gipahinungod ug misugod kini sa pagserbisyo isip usa ka sagrado nga balay sa Ginoo. Si Harriet ug ako nakahinumdom gayud niini tungod kay nagserbisyo ko sa Europe Area presidency nianang panahuna. Uban sa daghan pang tawo, migahin kami og daghang oras sa pag-atiman sa mga detalye sa pagplano ug pag-organisar sa mga panghitabo padulong sa pagpahinungod.

Samtang nagkaduol ang petsa sa pagpahinungod, nakabantay ko nga wala pa ko makadawat og imbitasyon sa pagtambong. Medyo wala ko kini

damha. Tatal, sa akong responsibilidad isip Area President, nalambigit ko pag-ayo niining proyekto sa templo ug mibati nga akoy responsable niini sa pipila ka paagi.

Nangutana ko ni Harriet kon nakakita ba siya og imbitasyon. Wala pud.

Milabay ang mga adlaw ug midako ang akong kabalaka. Naghunahuna ko basin nawala ang among imbitasyon—tingali napasok kini diha sa mga kutson sa among sofa. Tingali nasagol kini sa mga junk mail ug nalabay. Ang among



silingan dunay kuryuso nga iring, ug misugod ko sa pagduda niini.

Sa katapusan napugos ko sa pagdawat sa kamatuoran: wala ko gi-imbatar.

Apan nganong nahitabo man kana? Duna ba koy nabuhat nga nakapasilo? Duna bay naghunahuna nga layo ra kaayo mi aron mobiyahe? Nakalimtan kaha ko?

Sa katapusan, nakaamgo ko nga kini nga matang sa panghunahuna mopadulong sa usa ka kinaiya nga dili nako gustong maangkon.

Gipahinumduman namo ni Harriet ang among kaugalingon nga ang pagpahinungod sa templo dili kabahin *kanamo*. Dili kini kabahin kon kinsay angayang dapiton o dili. Ug dili kini kabahin sa among mga pagbati o sa ideya nga katungod namo nga dapiton.

Kabahin kini sa pagpahinungod sa usa ka balaan nga edipisyo, templo sa Labing Halangdon nga Dios. Usa kini ka adlaw sa pagmaya alang sa mga miyembro sa Simbahan sa Spain.

Kon gidapit pa ko sa pagtam-bong, malipayon kong moadto. Apan kon wala ko dapita, dili makuhaan ang akong kalipay. Si Harriet ug ako maglipay uban sa among mga higala, among mga kaigsoonan, gikan sa layo. Among dayegon ang Dios alang niining talagsaong panalangin gikan sa among panimalay sa Frankfurt nga sama ka madasigon kon diha pa kami sa Madrid.

Mga Tawo nga Morag Dalugdog

Lakip sa Napulog Duha nga gitawag ug giordinahan ni Jesus mao ang duha ka managsuon, si Santiago ug Juan. Nakahinumdom ba mo sa angga nga Iyang gihatag kanila?

Mga Tawo nga Morag Dalugdog (Boanerges).¹

Dili ka makakuha og angga nga sama niana kon walay espesyal nga rason. Subo lang, ang kasulatan wala kaayoy gihatag nga pagpasabut sa gigikanan sa angga. Hinoon, duna kitay gamay nga impormasyon kabahin sa kinaiya ni Santiago ug Juan. Mao kini ang managsoon nga misugyot nga mopakanaug og kalayo gikan sa langit ngadto sa usa ka balangay sa Samaria tungod kay wala gipasulod sa lungsod.²



Si Santiago ug Juan mga mangingisda—tingali medyo bagis pa og linihokan—apan nagtuo ko nga suhito sila sa mga elemento sa kinaiyahan. Sigurado, mga tawo sila nga molihok gayud.

Sa usa ka okasyon, samtang ang Manluluwas nangandam sa Iyang katapusang pagbiyahe sa Jerusalem, si Santiago ug Juan dunay espesyal nga hangyo Kaniya—hangyo nga haum kaayo sa ilang angga.

“Gusto namong buhaton nimo ang bisan unsa nga among pangayoon,” miingon sila.

Makahunahuna ko ni Jesus nga nagpahiyom kanila samtang mitubag Siya, “Unsay inyong gusto?”

“Tugoti kami unya sa paglingkod diha sa imong himaya, ang usa anha sa imong too ug ang usa anha sa imong wala.”

Ang Manluluwas karon midapit kanila sa paghunahuna og maayo sa ilang gihangyo ug miingon, “Ang pagpalingkod dapit sa akong too o sa akong wala, dili ako ang pagtugot; kini alang lamang kanila nga gikatagan-an niini.”³

Sa laing pagkasulti, dili kamo makakuha og dungog sa gingharian sa langit pinaagi sa pagpangampanya alang niini. Ug dili ninyo maangkon ang mahangtulong himaya pinaagi sa “pagpakigsuod.”

Pagkadungog sa laing napulo ka mga Apostoles niini nga hangyo sa

mga Tawo nga Morag Dalugdog, nasuko sila. Nasayud si Jesus nga mubona lang ang Iyang panahon, ug ang pagkakita sa panagbingkil tali niadtong mopadayon sa Iyang buhat nakahasol gayud Kaniya.

Gisultihan Niya ang Napulog Duha kabahin sa kinaiya sa gahum ug sa unsang paagi kini makaapekto niadtong magtinguha ug maghupot niini. “Ang mga lider sa kalibutan,” miingon Siya, “mogamit sa ilang posisyon aron magpahawud-hawud sa uban.”

Halos makita nako ang Manluluwas nga nagtan-aw uban sa walay kinutubang gugma sa matitud-anon ug matuohon nga mga disipulo. Halos madungog nako ang Iyang nangamuyong tingog: “Dili ingon niini ang paagi tali kaninyo. Hinoon, bisan kinsay gustong molabaw kaninyo, kinahanglang mainyo siyang sulogoon: Ug bisan kinsa ang gustong mohawud kaninyo, kinahanglang maulipon siya sa tanan.”⁴

Sa gingharian sa Dios, ang kahalangdon ug pagpangulo nagpasabut sa pagtan-aw sa uban kon unsa gayud sila—sama sa pagtan-aw sa Dios kanila—ug dayon sa pagpaduol ug pagpangalagad kanila. Nagpasabut kini nga maglipay uban sa nagmalipayon, mohilak uban sa nagbangutan, mobayaw sa nag-antus, ug mohigugma sa atong silingan sama sa paghigugma ni Kristo kanato. Ang Manluluwas



nahigugma sa tanang anak sa Dios bisan unsa pa ang ilang ekonomikanhong kahimtang, kaliwat, relihiyon, pinulongan, opinyon sa politika, nasyonalidad, o bisan unsang grupo. Ug mao usab ang atong buhaton.

Ang kinadak-ang ganti sa Dios ihatag sa nagserbisyo nga wala magpaabut og ganti. Ihatag kini sa nagserbisyo nga wala magpadayeg; niadtong hilum nga nangita og mga paagi sa pagtabang sa uban; niadtong nangalagad sa uban tungod lang kay nahigugma sila sa Dios ug sa mga anak sa Dios.⁵

Ayaw paapekto

Sa bag-o pa lang akong gitawag isip General Authority, duna koy pribilehiyo nga ikauban si Presidente James E. Faust aron sa pag-reorganisar sa usa ka stake. Samtang nagdrayb ko padulong sa among assignment sa Southern Utah, si Presidente Faust mabinati-ong migamit sa panahon sa pagtudlo kanako. Usa ka leksyon dili gyud nako makalimtan. Miingon siya, “Ang mga miyembro sa Simbahan maabi-abihon sa mga General Authority. Maayo silang motagad kaninyo ug nindot og isulti kabahin ninyo.” Dayon mihunong siya

kadali ug miingon, “Dieter, pagmapasalamaton *kanunay* niini, apan ayaw gayud paapekto niini.”

Kining importante nga leksyon sa pagserbisyo sa Simbahan magamit sa tanang naghupot sa priesthood sa matag korum sa Simbahan. Magamit kini natong tanan sa Simbahan.

Sa dihang si Presidente J. Reuben Clark Jr. mitambag niadtong gitawag sa mga posisyon sa awtoridad sa Simbahan, sultihan niya sila nga dili kalimtan ang lagda numero sayes.

Dili kalikayan, dunay tawo nga mangutana, “Unsa man ang lagda numero sayes?”

“Ayaw kaayo seryusoha ang imong kaugalingon,” moingon siya.

Siyempre, moresulta kini sa follow-up nga pangutana: “Unsa man ang laing lima ka mga lagda?”

Uban sa nahimuot nga panagway, si Presidente Clark moingon, “Wala.”⁶

Aron mahimong epektibong mga lider sa Simbahan, kinahanglang makat-on kita niining importante nga leksyon: ang pagpangulo sa Simbahan dili kaayo kabahin sa paggiya sa uban kay sa atong kaandam nga giyahan sa Dios.

Ang Mga Calling isip mga Oportunidad sa Pagserbisyo

Isip mga Santos sa Labing Halangdon nga Dios, kinahanglang atong “[hinumduman] diha sa tanan nga mga butang ang kabus ug ang timawa, ang masakiton ug ang nag-antus, kay siya nga wala magbuhat niini nga mga butang, ang mao dili akong tinun-an.”⁷ Ang mga oportunidad sa pagbuhat og kaayohan ug sa pagserbisyo sa uban walay kinutuban. Makakita kita niini sa atong mga komunidad, sa atong mga ward ug branch, ug sigurado sa atong mga panimalay.

Dugang pa, ang matag miyembro sa Simbahan hatagan og piho nga pormal nga mga oportunidad sa pagserbisyo. Gitawag nato kini nga mga oportunidad isip mga “calling”—usa ka pulong nga angayng mopahinumdom kanato kon kinsa ang nagtawag kanato sa pagserbisyo. Kon atong ikonsiderar ang atong mga calling isip mga oportunidad sa

pagserbisyo sa Dios ug pagpangalagad sa uban diha sa pagtuo ug kamapaubsanon, ang matag buhat sa pagserbisyo maoy usa ka lakang diha sa dalan sa pagkadisipulo. Niining paagiha, ang Dios wala lamang maglig-on sa Iyang Simbahan apan usab naglig-on sa Iyang mga sulugoon. Ang Simbahan gidesinyo sa pagtabang kanato nga mahimong tinuod ug matinud-anong mga disipulo ni Kristo, maayo ug halangdong mga anak sa Dios. Mahitabo kini dili lang kon kita motabong sa mga miting ug maminaw sa mga pakigpulong apan usab kon kita maghunahuna sa uban ug moserbisyo kanila. Kini ang paagi nga mahimo kitang “dako” diha sa gingharian sa Dios.

Modawat kita sa mga calling uban sa dignidad, pagpaubos, ug pagpasalamat. Kon i-release kita gikan niini nga mga calling, dawaton nato ang kausaban uban sa samang dignidad, pagpaubos, ug pagpasalamat.

Sa panan-aw sa Dios, walay calling sa gingharian nga mas importante kay sa uban. Ang atong serbisyo—dako o gamay—mohas-has sa atong mga espiritu, mobukas sa tamboanan sa langit, ug mobuhi sa mga panalangin sa Dios dili lang ngadto sa atong giserbisyo apan kanato usab. Kon motabang kita sa uban, masayud kita uban sa mapainubsanong pagsalig nga giila sa Dios ang atong pagserbisyo uban sa pagtugot ug pag-uyon. Mopahiyom siya kanato samtang atong ihalad ang kinasingkasing nga mga buhat sa kamanggiloy-on, ilabi na sa mga buhat nga dili makita ug dili mamatikdan sa uban.⁸

Matag higayon nga atong ihatag ang atong kaugalingon sa uban, naganam kita sa pagkahimong maayo ug tinuod nga mga disipulo sa Tawo kinsa mihatag sa Iyang tanan alang kanato: ang atong Manluluwas.

Gikan sa Pagdumala ngadto sa Parada

Atol sa ika-150 nga anibersaryo sa pag-abut sa mga pioneer sa Salt Lake Valley, si Brother Myron Richins nagserbisyo isip stake president sa Henefer, Utah. Ang selebrasyon naglakip sa pasundayag sa pag-agi sa mga pioneer sa iyang lungsod.

Si Presidente Richins nalambigit pag-ayo sa mga plano sa selebrasyon, ug mitambong siya og daghang mga miting sa mga General Authority ug sa uban aron sa paghisgot sa mga kalihokan. Hingpit gayud siya nga naapil.

Sa wala pa ang aktwal nga pagsa-ulog, ang stake ni Presidente Richins gi-reorganisar, ug na-release siya isip presidente. Usa ka Dominggo wala madugay niana, nagtambong siya sa miting sa priesthood sa iyang ward sa dihang ang mga lider nangayo og mga boluntaryo nga motabang sa selebrasyon. Si Presidente Richins, lakip sa uban, mipataas sa iyang kamot ug gihatagan og instruksyon sa pagsul-ob og sinina pangtrabaho ug sa pagdala sa iyang trak ug pala.

Sa katapusan, miabut ang buntag sa kalihokan, ug si Presidente Richins mireport sa pagtuman sa iyang katungdanan isip boluntaryo.

Mga pipila lang ka semana ang milabay, impluwensyal siya nga kontribyutor sa pagplano ug pagdumala niining dakong kalihokan. Nianang adlaw, hinoon, ang iyang trabaho mao ang pagsunod sa mga kabayo diha sa parada ug paghipos sa mga hugaw niini.

Gibuhat kini ni Presidente Richins nga malipayon.

Nakasabut siya nga ang usa ka matang sa serbisyo dili labaw sa uban.

Nasayud siya ug gisunod niya ang mga pulong sa Manluluwas: “Ang labing dako kaninyo, ma-inyo siyang sulugoon.”⁹

Matarung nga Pagbuhat sa Pagkadisipulo

Usahay, sama sa mga Tawo nga Morag Dalugdog, magtinguha kita og inila nga mga posisyon. Magtinguha kita nga mailado. Gusto nato nga mangulo ug mohimo og halandumon nga kontribusyon.

Dili sayop ang gusto nga moserbisyo sa Ginoo, apan kon magtinguha kita nga makaangkon og impluwensya sa Simbahan alang sa atong kaugalingon—aron dayegon sa katawhan—mao kana ang atong ganti. Kon “magpaapekto” kita sa pagdayeg sa uban, kana nga pagdayeg maoy atong ganti.



Unsa ang labing importanting calling sa Simbahan? Kana ang unsay inyong gihuptan karon. Bisan unsa pa ka mapaubsanon o inila kini, ang inyong calling karon mao ang magtugot kaninyo dili lamang sa pagbayaw sa uban apan usab aron mahimong tawo sa Dios nga kamo gilalang nga mamahimo.

Akong minahal nga mga higala ug mga kaigsoonan sa priesthood, paningkamuti ang inyong posisyon karon!

Si Pablo mitudlo sa mga Taga-Filipos, “Imbis nga madasig sa hinakog nga ambisyon o garbo sa kaugalingon, ang matag usa kaninyo, uban sa pagpau-bos, motagad sa uban nga mas importante kay sa inyong kaugalingon.”¹⁰

Dungganon nga Pagserbisyo

Ang pagtinguha og dungog ug pagkainila diha sa Simbahan imbis nga mohatag og tinuod ug mapaubsanong serbisyo sa uban susama gayud sa gibuhat ni Esau.¹¹ Tingali makadawat kita og yutan-ong ganti, apan sa dakong bili—ang pagkawagtang sa pag-uyon sa Dios.

Atong sundon ang ehemplo sa atong Manluluwas, kinsa maaghup ug mapaubsanon, kinsa nagtinguha dili sa pagdayeg sa tawo apan sa pagbuhat sa kabubut-on sa Iyang Amahan.¹²

Moserbisyo kita nga mapainubsanon sa uban—uban sa kalagsik,

pasalamat, ug dungog. Bisan kon ang atong mga buhat sa pagserbisyo daw ubos ra, gamay, o walay bili, kadtong mitabang uban sa kamabination ug kalooy sa uban sa usa ka adlaw masayud sa bili sa ilang pagserbisyo pinaagi sa mahangturon ug bulahang grasya sa Dios nga Makagagahum.¹³

Minahal nga mga kaigsoonan, minahal nga mga higala, hinaut nga atong pamalandungan, sabton, ug sundon kining importante kaayo nga leksyon sa pagpangulo sa Simbahan ug pagdumala sa priesthood: “Ang labing dako kaninyo, ma-inyo siyang sulugoon.” Kini ang akong pag-ampo ug panalangin sa sagra-dong pangalan sa atong Agalon, atong Manunubos, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Marcos 3:17.
2. Tan-awa sa Lucas 9:54.
3. Tan-awa sa Marcos 10:35–40, New International Version (2011) ug King James Version.
4. Tan-awa sa Marcos 10:42–44.
5. Tan-awa sa Mateo 6:4.
6. Tan-awa sa John E. Lewis, “The Gospel and a Sense of Humor, Too,” *Ensign*, Hunyo 1974, 24.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 52:40.
8. Tan-awa sa Mateo 6:1–2.
9. Mateo 23:11.
10. Philippians 2:3, New English Translation (2005).
11. Tan-awa sa Genesis 25:33.
12. Tan-awa sa Juan 5:41; 6:38.
13. Tan-awa sa Mateo 25:31–46.



Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

“Lakaw Uban Kanako”

Ang atong pagka-orden sa priesthood usa ka pagdapit gikan sa Ginoo sa paglakaw uban Kaniya, sa paghimo unsay Iyang gihimo, sa pagserbisyo sama sa Iyang pagserbisyo.

Minahal kong mga kaigsoonan sa priesthood, tuyo nako karon ang pagpaniguro ug pagpalagsik kaninyo sa inyong priesthood nga pagserbisyo. Sa ubang paagi, susama kini sa akong nahunahuna nga katuyoan sa Manluluwas dihang gikatagbo Niya ang adunahang batan-ong lalaki, “Unsa bay maayong buhaton ko aron makapanagiya ako sa kinabuhing dayon?” (Mateo 19:16). Tingali mianhi mo niining komperensya, sama sa pag-adto niining batan-on ngadto sa Manluluwas, naghunahuna kon ang inyong pagserbisyo igo ba. Ug sa samang higayon, tingali gibati ninyong may dugang pang buhaton—tingali mas daghan pa! Manghinaot ko nga akong mahatud ang mapinanga-gaong pag-uyon sa Ginoo sa inyong nahimo, samtang magtanyag usab og makaawhag nga daklit nga panan-aw kon unsa ang inyong makab-ot, uban sa Iyang tabang, isip tighupot sa Iyang balaan nga priesthood.

Ang adunahan nga batan-ong lalaki gihangyo nga ibaligya ang tanan nga naa kaniya ug mohatag sa kabus ug mosunod sa Manluluwas; ang inyong umaabut nga kalamboan tingali wala magkinahanglan niana, apan nanginahanglan kini og pagsakripisyo. Bisan sa unsang paagi, manghinaot ko nga

ang akong mensahe dili hinungdan nga kamo “[molakaw] nga masulub-on” sama sa gibuhat sa batan-ong lalaki. (Tan-awa sa Mateo 19:20–22.) Apan, mosalig ko nga kamo “[mollakaw sa [inyong] agianan nga magmaya” (D&P 84:105) tungod kay gusto ninyong molambo ug nagtuo mo nga makahimo kamo sa paglambo.

Bisan pa, natural lang nga mobati og kakulang kon magkonsiderar kita unsay gipabuhat kanato sa Ginoo. Sa tinuod, kon inyo kong sultihan nga mibati kamo nga hingpit ninyong matuman ang inyong mga katungdanan sa priesthood, tingali mabalaka ko basin og wala kamo makasabut niini. Sa laing bahin, kon ingnon ko ninyo nga daw kasurenderon na mo tungod kay dili makaya sa inyong abilidad ang inyong tahas, nan motabang ko nga masabtan ninyo sa unsang paagi mopasarang ug molig-on ang Ginoo sa mga tighupot sa Iyang priesthood sa paghimo og mga butang nga dili nila mahimo nga sila ra.

Pareho ra kini sa akong calling ug sa inyong calling. Walay usa kanato ang makahimo sa buhat sa priesthood, ug maayong mohimo niini, nga mosalig ra sa kaugalingon natong kaalam ug mga talento. Tungod kay dili kini atong buhat—buhat kini sa Ginoo. Mao nga

ang bugtong paagi aron molampus mao ang pagsalig Kaniya, bag-ong deacon man kamo nga gisaligan og tahas sa pagdala og igong gahum para sa ordinansa sa sakrament; o batan-ong home teacher nga gi-assign sa Ginoo sa paghigugma ug pag-alagad sa pamilya nga wala pa ninyo mailhi ug ingon og dili ganahan sa inyong gugma o sa inyong pangalagad; o amahan kamo nga nahibalong kamo ang mag-preside sa inyong panimalay diha sa katarung, apan dili sigurado unsaon sa paghimo niini, ug ang panahon nagkapupos na, tungod kay paspas nga nagdako ang mga bata ug ang kalibutan ingon og bangis og dili mahigalaon.

Busa kon mibati kamo nga daw nabug-atan, himoa kana nga maayong timailhan. Nagpasabut kana nga inyong nabatyagan ang gidak-on sa pagsalig nga gihatag sa Dios kaninyo. Nagpasabut kana nga may gamay kamong nasabtan unsa gayud ang priesthood.

Diyutay ra kaayo ang mga tawo sa kalibutan nga aduna niana nga panabut. Bisan gani kadtong maka-recite og taas nga depinasyon tingali wala gayud makasabut niini. Dunay mga kasulatan nga, pinaagi sa gahum sa Espiritu nga dala niini, makapalawom sa atong pagbati sa katingala bahin sa balaang priesthood. Ania ang pipila niadto nga mga kasulatan:

“Ang gahum ug pagtugot sa . . . Melchizedek nga Pagkapari, mao ang paghupot sa mga yawe sa tanan nga espirituhanon nga mga panalangin sa simbahan—



“Aron makaangkon sa kahigayunan sa pagdawat sa mga misteryo sa gingharian sa langit, aron maabli ang kalangitan ngadto kanila, makahimamat sa kinatibuk-an nga pundok ug sa simbahan sa Una nga Natawo, ug aron makasinati sa pakig-ambit ug sa pagtambong sa Dios nga Amahan, ug ni Jesus ang tigpataliwala sa bag-o nga pakigsaad.

“Ang gahum ug pagtugot sa . . . Aaronic nga Pagkapari,mao ang paghupot sa mga yawe sa pagpangalagad sa mga anghel” (D&P 107:18–20).

“Diha sa mga ordinansa [sa priesthood], ang gahum sa pagka-diosnon gipakita. . . .

“Kay kon wala kini walay tawo nga makakita sa nawong sa Dios, gani sa Amahan, ug mabuhi” (D&P 84:20, 22).

“Kini nga halangdon nga pagkapari . . . gisunod sa kapunongan sa [Anak sa Dios], kansang kapunongan gikan sa katukuran sa kalibutan; o sa lain nga pagkasulti, ingon nga walay sinugdanan sa mga adlaw o katapusan sa mga tuig, ingon nga giandam gikan sa kahangturan ngadto sa tanan nga mga kahangturan, sumala sa iyang daan nga kasayuran sa tanan nga mga butang” (Alma 13:7).

“Ang matag usa ka binuhat nga giorden sunod niini nga kapunongan ug balaan nga tawag kinahanglan makabaton og gahum, pinaagi sa hugot nga pagtuo, sa pagbuak sa mga bukid, sa pagbahin sa mga dagat, sa pagpahubas sa mga tubig, sa pagbalhin kanila gikan sa ilang agianan;

“Sa pagpasukol sa mga kasundalohan sa mga nasud, sa pagbahin sa yuta, sa pagbungkag sa matag pundok, sa pagbarug diha sa atubangan sa Dios; sa pagbuhat sa tanan nga mga butang sumala sa iyang kabubut-on, sumala sa iyang sugo, sa pagbuntog sa mga kagamhanan ug mga gahum; ug kini pinaagi sa kabubut-on sa Anak sa Dios diin gikan sa wala pa ang katukuran sa kalibutan” (Hubad ni Joseph Smith, Genesis 14:30–31 [sa Giya ngadto sa mga Kasulatan]).

Usa ka paagi nga masanong ang ingon ka makadasig nga deskripsyon sa gahum sa priesthood mao ang



paghunahuna nga dili kini haum kanato. Laing paagi sa pagsanong mao ang makasiksik sa kalag nga mga pangutana, nga gipangutana sa atong kasingkasing, sama niini: Mibati na ba ko nga ang kalangitan naabli ngari nako? May mogamit ba sa mga pulong nga “pagpangalagad sa mga anghel” sa paghulagway sa akong priesthood nga pagserbisyo? Gidala ba nako ang “gahum sa pagka-diosnon” sa kinabuhi sa akong giserbisuhan? Nakabuak ba ko og bukid, misukol sa sundalo, mibugto sa mga higot sa uban, o mibuntog sa mga kalibutanong gahum—bisan sa mahulagwayong paagi lamang—aron matuman ang kabubut-on sa Dios?

Ang ingon nianang pagtimbang-timbang magdala og pagbati nga daghan pa kita’g mahimo sa pagserbisyo sa Ginoo. Hinaot nga magdala usab kini og pagbati nga *gustohon* ninyo ang paghimo pa og daghan—usa ka pangandoy nga mas hingpit nga moapil sa milagrusong buhat sa Ginoo. Ang ingon nianang mga pagbati maoy unang lakang sa pagkahimong tawo nga maoy tuyong moresulta sa priesthood nga pagserbisyo.

Ang sunod nga lakang gihulagway nga usa ka inter-aksyon tali kang Jehova ug kang Enoch. Nailhan nato si Enoch isip talagsaong propeta kinsa miestablisar sa Zion taliwala sa grabing kaudatan. Apan sa wala pa siya

mahimong talagsaong propeta, nakita ni Enoch ang iyang kaugalingon nga “usa lamang ka batan-on, . . . dili maayo nga mosulti,” ug gidumtan sa tanang katawhan (Moises 6:31). Paminawa ang mga pulong nga gigamit sa Ginoo sa pagdasig kang Enoch. Iya usab kining mga pulong diha ninyo kinsa gitawag sa pag-alagad sa uban isip tighupot sa priesthood:

“Ug ang Ginoo miingon ngadto ni Enoch: Lakaw ug buhata ingon nga Ako misugo kanimo, ug walay tawo makatulisok kanimo. Bukha ang imong ba-ba, ug kini mapuno, ug Ako mohatag kanimo og igsusulti, kay ang tanan nga unod ania sa akong mga kamot, ug Ako mobuhat ingon sa akong gihunahuna nga maayo. . . .

“Tan-awa ang akong Espiritu anaa kanimo, busa ang imong tanan nga mga pulong Ako mohatag og kaangayan; ug ang mga bukid mahanaw sa imong atubangan, ug ang mga sapa mobalhin sa ilang agianan; ug ikaw magpuyo ngari kanako, ug Ako nganha kanimo; busa lakaw uban kanako” (Moises 6:32, 34).

Mga kaisugsoonan, ang atong pagkaorden sa priesthood usa ka pagdapit gikan sa Ginoo sa paglakaw uban Kaniya. Unsay buot ipasabut sa paglakaw uban sa Ginoo? Nagpasabut kana sa paghimo unsay Iyang gihimo, sa pagserbisyo sama sa Iyang pagserbisyo. Gisakripisyo Niya ang kaugalingon

Niyang kaharuhay sa pagpanalangin niadtong nanginahanglan, mao nga kana ang paningkamutan natong buhaton. Ingon og piho Niyang gitagad ang mga tawo nga nataligam-an ug sinalikway sa katilingban, mao nga paningkamutan usab nato kana. Maisugon apan mapinanggaon Siyang mipamatuod sa tinuod nga doktrina nga Iyang nadawat gikan sa Iyang Amahan, bisan og dili ganahan ang uban niini, ug mao usab kita. Miingon Siya sa tanan, “Umari [kamo] kanako” (Mateo 11:28), ug moingon kami sa tanan, “Duol kamo Kaniya.” Isip mga tighupot sa priesthood, Iya kitang mga representante. Molihok kita dili para sa atong kaugalingon apan para Kaniya. Mosulti kita dili sa atong mga pulong apan sa Iyang mga pulong. Ang mga tawo nga atong serbisyuhan mas makaila Kaniya tungod sa atong pagserbisyo.

Kon dawaton na nato ang pagdapit sa Ginoo “Lakaw uban kanako,” mause ang pamaagi sa atong priesthood nga pagserbisyo. Mas motubo ug mas dungganon dayon kini apan mas daling makab-ot, tungod kay nasayud kita nga wala kita mag-inusara. Gibati nako kini sa hilabihan gayud dihang si Presidente Thomas S. Monson mipandong sa iyang mga kamot sa akong ulo siyam ka tuig nang milabay ug mipanalangin kanako dihang gisugdan nako ang akong pagserbisyo sa karon nako nga calling. Niana nga panalangin, gilitok niya ang mga pulong sa Manluluwas: “Ug kinsa kadto nga modawat kaninyo, didto atua usab Ako, kay Ako molakaw diha sa inyong atubangan. Ako anaa sa inyong tuo nga kamot ug sa inyong walà, ug ang akong Espiritu mahimo nga anaa sa inyong mga kasingkasing, ug ang akong mga anghel anaa libut kaninyo, aron sa pagtabang kaninyo” (D&P 84:88).

Misalig ako niana nga saad sa daghang higayon, ug akong nakita nga natuman kini sa daghang paagi sa 72 ka tuig nako nga priesthood nga pagserbisyo. Nahitabo kini sa bag-o pa kong nakahupot sa Aaronic Priesthood nga may assignment nga moapud-apud sa sakrament. Sa kahadlok basin og masayop ko, migawas ko sa chapel sa

wala pa magsugod ang miting ug nag-ampo sa dakong tinguha nga tabangan ko sa Dios. Miabut ang tubag. Akong gibati nga kauban nako ang Ginoo. Akong gibati ang Iyang kamasaligon kanako, ug mao nga mibati ko og kamasaligon sa akong bahin sa Iyang buluhaton.

Nahitabo na usab kana dihang nagserbisyo ko isip bishop. “Nakadawat ko og tawag sa telepono gikan sa usa ka babaye kinsa nakahimo og seryusong sayop ug nag-atubang og lisud, maka-usab sa kinabuhi nga desisyon. Sa pagbisita nako niya, gibati nakong nasayud ko sa tubag sa iyang problema, apan kusog usab ang akong pagbati nga dili *nako* ihatag kana nga tubag—kinahanglan nga siya mismo ang makaangkon niini sa iyang kaugalingon. Ang akong gisulti kaniya mao “Nagtuo ko nga sultihan ka sa Dios unsay buhaton kon mangutana ka Kaniya.” Wala madugay mireport siya nga nangutana siya Kaniya ug Siya misulti kaniya.

Sa laing okasyon usa ka tawag sa telepono ang miabut sa dihang bishop ko—niining higayuna gikan sa pulis. Gisultihan ko nga gidusmog sa usa ka hubog nga drayber ang iyang sakyanan lahos sa bildo ngadto sa lobby sa bangko. Sa dihang ang nakalitan nga driver nakakita sa gwardya nga giwara ang armas, misinggit siya, “Ayaw pagpabuto! Mormon ko!”

Nadiskubrihan nga ang hubog nga drayber sakop diay sa akong ward, bag-o lang nabunyagan. Samtang naghulat ko nga makig-istorya kaniya sa office sa bishop, nagplano ko’g unsay akong isulti aron magbasol siya tungod sa iyang pagsupak sa pakigsaad ug pagpakaaulaw sa Simbahan. Apan sa dihang naglingkod ko nga nagtan-aw niya, nakadungog ko og tingog diha sa akong hunahuna nga nag-ingon, sama ka klaro kon adunay tawo nga mamulong kanako, “Pakit-on ka nako unsay akong nakita kaniya.” Ug dayon, sa mubo nga panahon, ang tibuk niyang panagway nausab sa akong panan-aw. Dili ang lipong nga batan-ong tawo ang akong nakita apan usa ka sanag, maybuot nga anak sa Dios. Kalit nga gibati nako ang gugma sa Dios kaniya.

Kadto nga panan-awon miusab sa among panagsulti. Nakapausab kini kanako.

Nakakat-on ko og importanting mga leksyon gikan niining mga kasinatian sa paglakaw uban sa Ginoo sa paghimo sa Iyang mga buluhaton. Gusto kong mopaambit kaninyo og tulo niini. Ang una mao nga ang Dios makamatikud ug mosuporta bisan sa pinakabag-o ug pinakabata nga deacon. Dili gayud kamo angayang mobati nga gamay ra kaayo o walay kahulugan Kaniya aron makamatikud Siya kaninyo ug sa serbisyo nga inyong gihatag pinaagi sa Iyang pangalan.

Ang ikaduhang leksyon mao nga ang buluhaton sa Ginoo dili lang pagsulbad og mga problema; paglig-on kini og mga tawo. Busa kon kamo mouban Kaniya sa paglakaw sa priesthood nga pagserbisyo, inyong makita nga usahay ang butang nga daw epektibong sulbad dili maoy gipili sa Ginoo nga sulbad tungod kay dili kini makapalambo sa mga tawo. Kon maminaw kamo, tudloan mo Niya sa Iyang pamaagi. Hinumdumi nga ang buhat ug himaya sa Dios dili lang ang pagpadagan og epektibong organisasyon; kini ang “pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo” (Moises 1:39). Mao kini ang rason nga nong gihatag Niya ang Iyang awtoridad sa priesthood ngadto sa dili perpektong mga tawo sama ninyo ug nako ug midapit nga kita moapil sa Iyang buhat. Ang atong pag-uswag *mao* ang Iyang buhat!

Karon ang ikatulong leksyon: Ang paglakaw uban sa Ginoo sa priesthood nga pagserbisyo mause sa inyong pagtan-aw sa uban. Tudloan Niya kamo nga inyo silang makita pinaagi sa Iyang mga mata, nagpasabut nga ilapas ang pagtan-aw sa panagway ug motan-aw sa kasingkasing (tan-awa sa 1 Samuel 16:7). Sa ingon niining paagiha nakita Niya si Simeon dili isip madali-daliong mangingisda apan isip si Pedro, ang sama kalig-on sa bato nga umaabut nga lider sa Iyang Simbahan (tan-awa sa Lucas 5:1–11). Sa ingon niining paagiha nakita Niya si Zacheo dili isip kurakot nga kolektor sa buhis

nga maoy tan-aw sa uban apan usa ka matinuoron, tarung nga anak ni Abraham (tan-awa sa Lucas 19:1–9). Kon maglakaw kamo uban sa Manluluwas sa igong panahon, makakat-on kamo sa pagtan-aw sa tanan isip anak sa Dios nga walay limit ang potensyal, bisan unsa pa ang iyang mga nangagi. Ug kon padayon kamong maglakaw uban sa Manluluwas, makapalambo kamo og laing gasa nga naa Kaniya—abilidad sa pagtabang sa mga tawo nga makakita niana nga potensyal diha sa ilang kaugalingon ug maghinulsol.

Minahal kong mga igsoon sa priesthood, sa daghang paagi, sama kita sa duha ka mga disipulo kinsa naglakaw sa dalan sa Emmaus nianang unang Adlaw sa Pagkabanhaw. Buntag kadto sa Pagkabanlaw, apan dili pa sila sigurado kon may pagkabanhaw ba gyud ug unsay ipasabut sa pagkabanhaw. Sila “nanaglaum . . . nga [si Jesus sa Nazareth] mao gayud ang magtubos sa Israel,” apan ang ilang “kasingkasing hinayan nga motuo” sa tanan nga gitudlo sa kasulatan mahitungod sa pagkabanhaw. Samtang naglakaw sila ug nagpangutan-anay, “si Jesus miduol ug mikuyog kanila. Apan ang ilang mga mata nahipugngan aron dili sila makaila kaniya.” (Tan-awa sa Lucas 24:13–32.)

Mopamatuod ko nga kon maglakaw kita sa dalan sa priesthood nga pagserbisyo, ang Manluluwas nga si Jesukristo mag-uban kanato, kay Iya kana nga dalan, Iyang agianan. Ang Iyang kahayag mag-una kanato, ug ang Iyang mga anghel managlibut kanato. Posibling magkulang kita sa hingpit nga panabut kon unsa ang priesthood o kon unsaon sa paggamit niini sama sa Iyang gihimo. Apan kon hatagan nato og dakong pagtagad kadtung mga panahon nga ang atong kasingkasing “nagdilaab sulod nato” (Lucas 24:32), maabli ang atong mga mata ug makita nato ang Iyang mga kamot sa atong kinabuhi ug sa atong pagserbisyo. Mopamatuod ko nga mas mailhan nato Siya pinaagi sa pakigtambayayong Kaniya ug pagserbisyo Kaniya sa dakong buluhaton sa pagdala og kaluwasan sa mga anak



sa Dios. “Kay unsaon pagkasayud sa usa ka tawo sa agalon kinsa siya wala makaalagad, ug kinsa usa ka dili kaila ngadto kaniya, ug layo gikan sa mga lawom nga mga pagbati ug katuyoan sa iyang kasingkasing?” (Mosiah 5:13). Si Jesukristo ang atong Agalon. Kini ang Iyang Simbahan. Iya nga priesthood ang atong gihuptan. Unta ang matag usa kanato mopili sa paglakaw uban Kaniya ug makahibalo sa unsang paagi Siya molakaw uban kanato.

Akong ipaambit kaninyo ang sagrado nakong pagsaksi nga si Jesus mao ang Kristo, ang atong nabanhaw nga Ginoo. Mohatag ko sa akong

pagpamatuod kaninyo nga ang priesthood nga Iyang gisalig kanato mao ang gahum sa pagsulti ug pagbuhat pinaagi sa Iyang ngalan. Mga anak kita sa mapinanggaong Langitnong Amahan kinsa motubag sa mga pag-ampo ug mopadala sa Espiritu Santo sa pagligion kanato sa matag priesthood nga responsibilidad nga gipanalangin kanato nga madawat. Si Joseph Smith nakakita sa Amahan ug sa Anak. Nadawat niya ang mga yawe sa priesthood, ug kini napasa ngadto kang Presidente Thomas S. Monson, nga naggamit niini karon. Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



Sesyon sa Dominggo sa Buntag | Abril 2, 2017

Ni Presidente Thomas S. Monson

Ang Gahum sa Basahon ni Mormon

Mohangyo ko natong tanan nga mainampoong magtuon ug mamalandong sa Basahon ni Mormon kada adlaw.

Minahal nga kaigsoonan, mainiton akong motimbaya kaninyo sa atong panagkita pag-usab niining kinatibuk-ang komperensya sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Sa dili pa nako sugdan ang akong pormal nga mensahe karon, gusto nakong

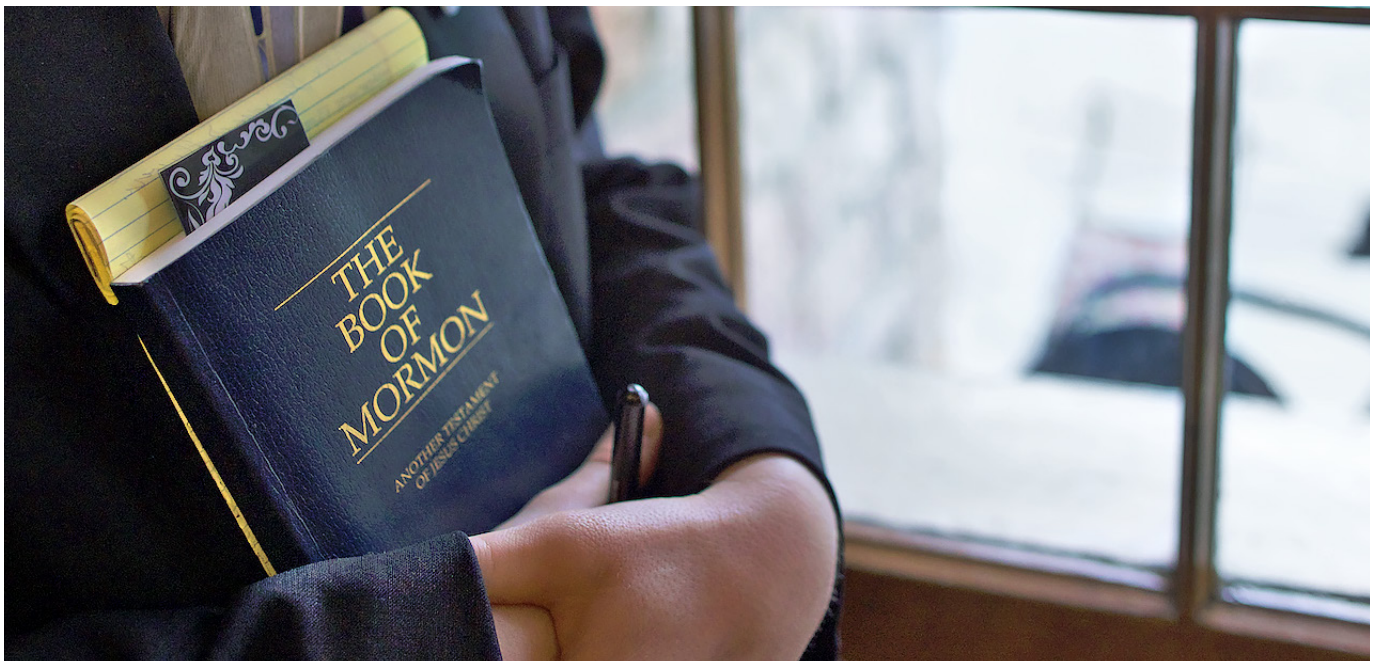
ipahibalo ang lima ka bag-ong mga templo nga tukuron sa mosunod nga mga dapit: Brasília, Brazil; greater Manila, Philippines, area; Nairobi, Kenya; Pocatello, Idaho, USA; ug Saratoga Springs, Utah, USA.

Karong buntaga maghisgot ko bahin sa gahum sa Basahon ni Mormon ug

sa kritikal nga panginahanglan natong mga miyembro niini nga Simbahan sa pagtuon, pagpamalandong, ug paggamit sa mga pagtulun-an niini sa atong kinabuhi. Ang kaimportante sa pagbaton og lig-on ug sigurado nga pagpamatuod sa Basahon ni Mormon kinahanglang mapasabut og maayo.

Nagpuyo kita sa usa ka panahon sa daghang kagubot ug kadautan. Unsay makapanalipod nato gikan sa sala ug dautan nga ania sa kalibutan karon? Moingon ko nga ang lig-ong pagpamatuod sa atong Manluluwas, nga si Jesukristo, ug sa Iyang ebanghelyo makatabang sa paggiya kanato padulong sa kaluwasan. Kon kamo wala magbasa sa Basahon ni Mormon kada adlaw, palihug himoa na. Kon mobasa kamo niini nga mainampo-on ug uban sa sinsero nga tinguha nga makahibalo sa kamatuoran, ang Espiritu Santo mopadayag sa kamatuoran niini nganha kaninyo. Kon kini tinuod—ug ligdong ako mopamatuod nga *kini* tinuod—nan si Joseph Smith usa ka propeta nga nakakita sa Dios nga Amahan ug sa Iyang Anak, nga si Jesukristo.

Tungod kay ang Basahon ni Mormon tinuod, Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mao



ang Simbahan sa Ginoo dinhi sa yuta, ug ang balaan nga priesthood sa Dios gipahiuli alang sa kaayohan ug panalanganin sa Iyang mga anak.

Kon kamo wala pay pagpamatuod niining mga butanga, buhata kanang gikinahanglan aron makabaton niini. Mahinungdanon alang kaninyo nga adunay inyong kaulingon nga pagpamatuod niining malisud nga mga panahon, kay ang mga pagpamatuod sa uban igo lang nga moabag kaninyo. Hinoon, sa higayon nga kini maangkon, ang pagpamatuod kinahanglan nga lig-unon ug bag-uhon pinaagi sa padayon nga pagsunod sa mga sugo sa Dios ug pinaagi sa kanunay nga pag-ampo ug pagtuon sa kasulatan kada adlaw.

Minahal ko nga mga kauban sa buhat sa Ginoo, mohangyo ko natong tanan nga mainampoong magtuon ug mamalandong sa Basahon ni Mormon kada adlaw. Kon buhaton nato, anaa kita sa posisyon nga makadungog sa tingog sa Espiritu, sa pagbatok sa tintasyon, sa pagbuntog sa pagduhaduha ug kahadlok, ug sa pagdawat sa tabang sa Langit sa atong mga kinabuhi. Niini ako mopamatuod sa tibuok nakong kasingkasing sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



Ni Joy D. Jones

Kinatibuk-ang Presidente sa Primary

Usa ka Henerasyon nga Makabatok sa Sala

Samtang kamo nagtudlo, naggiya ug naghigugma sa kabataan, makadawat kamo og personal nga pagpadayag nga motabang kaninyo sa pagmugna ug pag-andam og walay kahadlok nga kabataan nga makabatok sa sala.

Usa ka tuig ug tunga ang milabay, namulong si Presidente Russell M. Nelson sa panginahanglan sa “pagtudlo ug pagtabang sa pagpadako og henerasyon nga makabatok sa sala.”¹ Ang mga pulong nga “henerasyon nga makabatok sa sala” adunay lawom nga espirituhanong kahulugan kanako.

Atong gitahud ang kabataan kinsa naninguha sa pagpuyo og putli ug masulundong mga kinabuhi. Nasaksihan ko ang kalig-on sa daghang kabataan sa tibuok kalibutan. Nagbarug sila nga mainantuson, “makanunayon ug dili mausab”² diha sa lain-laing mahagitong mga sitwasyon ug mga palibut. Kini nga kabataan nakasabut sa ilang balaang pagkatawo, nakabati sa gugma sa Langitnong Amahan alang kanila, ug naninguha sa pagsunod sa Iyang kabubut-on.

Hinoon, adunay kabataan kinsa nakigbisog sa pagbarug nga “magmakanunayon ug dili mausab” ug kansang mahuyang nga mga salabutan nasamdan.³ Gi-atake sila sa tanang bahin pinaagi sa “nagdilaab nga mga pana sa kaaway”⁴ ug nagkinahanglan og

dugang kalig-on ug suporta. Usa kini ka dakong hinungdan alang kanato nga moapil ug makiggubat batok sa sala sa atong paningkamot sa pagdala sa atong mga kabataan ngadto ni Kristo.

Paminaw sa mga pulong ni Elder Bruce R. McConkie hapit 43 ka tuig na ang milabay:

“Isip mga miyembro sa Simbahan, apil kita sa usa ka dakong panag-away. Kita anaa sa pakiggubat. Kita miapil sa kawisa ni Kristo sa pakig-away batok ni Lucifer. . . .

“Ang espirituhanong gubat nga nag-ulbo sa tanang bahin ug sa kaa-laot miresulta sa daghang tawo nga nahisalaag, ang uban makalaglag, dili bag-ong butang. . . .

Karon walay mga neutral niini nga gubat.”⁵

Karon ang gubat nagpadayon sa nagdugang nga kakusog. Ang gubat nagtandog kanatong tanan, ug ang atong mga kabataan anaa sa atubangan nakigharong sa kaatbang nga mga pwersa. Busa, ang panginahanglan nagkakusog nga atong lig-unon ang atong espirituhanong mga paagi.

Ang pagpanalipod sa kabataan aron mahimong makabatok sa sala usa ka buhat ug panalangin alang sa mga ginikanan, mga apohan, mga sakop sa pamilya, mga titser, ug mga lider. Kitang tanan adunay responsibilidad sa pagtabang. Hinoon, piho nga nagtudlo ang Ginoo sa mga *ginikanan* sa pagtudlo sa ilang mga anak “sa pagsabut sa doktrina sa paghinulsol, hugot nga pagtuo diha ni Kristo ang Anak sa buhi nga Dios, ug sa bunyag ug sa gasa sa Espiritu Santo” ug sa “pag-ampo, ug sa paglakaw nga matarung sa atubangan sa Ginoo.”⁶

Unsaon sa “pag-amuma sa [atong] mga anak diha sa kahayag ug kamatuoran”⁷ tingali usa ka mahagitong pangutana kay kini gipaangay sa kada pamilya ug kada bata, apan ang Langitnong Amahan mihatag og nga mga giya nga motabang kanato. Ang Espiritu modasig kanato sa labing epektibo nga mga paagi nga atong madepensahan sa espirituhanong paagi ang atong mga anak.

Sa pagsugod, ang pagbaton og panan-awon sa importansya niini nga responsibilidad mahinungdanon. Kinahanglan gayud nga sabton nato ang atong—ug ilang—balaang pagkatawo ug katuyoan sa dili pa kita motabang sa atong mga anak sa pagtan-aw kon *kinsa* sila ug *nganong* sila ania. Kinahanglan gayud nga atong tabangan sila nga mahibalo sa walay pagduhaduha nga sila mga anak sa atong mahigugmaong Langitnong Amahan ug Siya adunay balaang mga gipaabut kanila.

Ikaduha, ang pagsabut sa doktrina sa paghinulsol importante aron mahimong makabatok sa sala. Ang pagkahimong makabatok sa sala wala magpasabut nga walay sala, apan kini nagpasabut nga kanunay mahinulsolon, mabinantayon, ug takus. Tingali ang pagkahimong makabatok sa sala modangat isip panalangin gikan sa kanunay nga pagbatok sa sala. Sama sa gisulti ni Santiago, “Sukli ninyo ang yawa, ug kini siya mokaratil pagdala-gan gikan kaninyo.”⁸

Ang mga stripling warriors “hilabihan ka walay kahadlok tungod sa pagkaisug . . . ; apan tan-awa, kini dili mao ang tanan—sila mga . . . matinud-anon

sa tanan nga panahon sa bisan unsa nga butang nga gisalig kanila. Oo, . . . sila gitudloan sa paghupot sa mga sugo sa Dios ug sa paglakaw nga matarung sa iyang atubangan.”⁹ Kining batan-ong mga lalaki miadto sa gubat nga nagdala sa Kristohanong mga hiyas isip mga armas batok sa ilang mga kaaway. Si Presidente Thomas S. Monson mipahinumdom nato nga “ang tawag sa kaisug moabut kanunay sa matag usa nato. Kada adlaw sa atong kinabuhi gikinahanglan ang kaisug—dili lang sa importanting mga kalihokan apan sa kasagaran kon kita mohimo og mga desisyon o motubag sa mga kahimtang sa atong palibut.”¹⁰

Ang atong mga kabataan nagsul-ob sa espirituhanong taming samtang sila nagtukod og mga sundanan sa personal nga inadlaw nga pagkadisipulo. Tingali atong gipakaubos ang mga abilidad sa mga kabataan sa paggunit sa konsepto sa inadlaw nga pagkadisipulo. Mitambag si Presidente Henry B. Eyring kanato sa “pagsugod og sayo ug pagmakunayon.”¹¹ Busa ang ikatulong yawe sa pagtabang sa mga kabataan nga mahimong makabatok sa sala mao ang pagsugod sa sayo kaayo nga mga edad aron sa mapinanggaong paagi motudlo kanila sa nag-unang mga doktrina sa ebanghelyo—gikan sa mga kasulatan, Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo,

Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan nga booklet, mga kanta sa Primary, mga himno, ug atong kaugalingong mga pagpamatuod—nga mogiya sa kabataan ngadto sa Manluluwas.

Ang pagmugna og makanunayon nga mga gawi sa pag-ampo, scripture study, family home evening, pagsimba ma-Dominggo naggiya ngadto sa bug-os, mapadayunon, ug lig-ong mga hiyas sa pamatasan—sa laing pagkasulti, espirituhanong kalig-on. Sa kalibutan karon, diin ang espirituhanong kalig-on hapit na tanan mawala, ang atong kabataan angay nga makasabut unsa ang tinuod nga espirituhanong kalig-on ug nganong importante kini—ilabi na sa atong pag-andam kanila sa paghimo ug pagtuman og sagradong mga pakigsaad diha sa bunyag ug sa templo. Sama sa gitudlo sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo*, “Ang pagtuman sa mga pasalig nag-andam sa mga tawo [lakip ang kabatan-onan] sa paghimo ug pagtuman sa sagrado nga mga pakigsaad.”¹²

Gitudlo ni Elder Jeffrey R. Holland, “Kon kita maghisgut kabahin sa pagtuman sa mga pakigsaad, kita naghisgut kabahin sa kasingkasing ug kalag sa atong katuyoan sa pagkamortal.”¹³ Adunay dili sagad nga gahum sa paghimo ug pagtuman og mga pakigsaad uban sa atong Langitnong Amahan. Ang kaaway nahibalo niini, busa



gilibug niya ang konsepto sa paghimo og pakigsaad.¹⁴ Ang pagtabang sa kabataan sa pagsabut, paghimo, ug pagtuman og sagradong mga pakigsaad laing yawe sa pagmugna og usa ka henerasyong makabatok sa sala.

Sa unsa nga paagi atong maandam ang kabataan sa paghimo ug pagtuman og sagradong mga pakigsaad sa ilang pagsulod ug pag-uswag subay sa dalan sa pakigsaad? Ang pagtudlo sa kabataan sa pagtuman og yanong mga saad samtang sila gagmay pa mohatag kanila og gahum sa pagtuman og balaang mga pakigsaad sa ilang pagdako.

Tugoti akong makigbahin og yanong panig-ingnan: Sa family home evening, usa ka amahan nangutana, “Kumusta ang atong pagsinabtanay isip usa ka pamilya?” Ang singko anyos nga si Lizzie nagmulo nga ang iyang magulang nga lalaki, si Kevin, sobra kaayong nagsungog kaniya ug nasakitan siya. Nagpanagana nga miangkong si Kevin nga husto si Lizzie. Nangutana ang inahan ni Kevin unsay iyang mabuhat aron mas maayo ang pagsinabtanay nila sa iyang igsoong babaye. Mihunahuna ug mihukom si Kevin nga mosaad siya ni Lizzie nga dili mosungog niya og usa ka adlaw.

Sa katapusan sa sunod adlaw samtang ang tanan nagpundok alang sa pag-ampo sa banay, ang papa ni Kevin nangutana bahin sa iyang saad. Mitubag si Kevin og “Pa, gituman ko ang akong saad!” Malipayong miuyon si Lizzie, ug ang pamilya mipahalipay kang Kevin.

Dayon misugyot ang inahan ni Kevin nga kon siya makatuman sa iyang saad sulod sa usa ka adlaw, nganong dili siya makahimo niini og duha ka adlaw? Miuyon si Kevin sa pagsulay niini og usab. Duha ka adlaw ang milabay, nagmalampuson si Kevin sa pagtuman sa iyang saad, ug si Lizzie gani mas mapasalamaton! Sa dihang nangutana ang iyang amahan nganong maayo kaayo siyang mituman sa iyang mga saad, miingon si Kevin, “Akong gituman ang akong saad kay miingon man ako nga akong tumanon.”

Usa ka nagsunod-sunod nga ginagmay, malampusong gituman nga



mga saad moresulta sa espirituhanong kalig-on. Ang makanunayong buhat sa pagtuman og saad usa ka espirituhanong pagpangandam alang sa kabataan sa pagdawat sa ilang unang pakigsaad sa bunyag ug sa gasa sa Espiritu Santo, diin sila makigsaad sa pagserbisyo sa Dios ug sa pagtuman sa Iyang mga sugo.¹⁵ Ang mga saad ug mga pakigsaad dili mabulag.

Sa basahon ni Daniel, nakat-on kita kabahin ni Sadrach, Mesach ug Abednego nga midumili sa pagsimba sa dios ni Hari Nabucodonosor.¹⁶ Gipasidan-an sila sa hari nga itambug sila ngadto sa hudno nga nagadilaab sa kalayo kon sila dili motuman. Midumili sila ug miingon:

“Kon mao kana, ang among Dios nga among gialagaran makahimo sa pagluwas kanamo gikan sa hudno nga nagadilaab sa kalayo. . . .

Apan kon dili ugaling, angay mo nga hisayran, O hari, nga kami dili gayud moalagad sa imong mga dios.”¹⁷

“Apan kon dili.” Ikonsiderar ang kahulugan niining tulo ka mga pulong ug sa unsa nga paagi kini may kalabut sa pagtuman og mga pakigsaad. Kining tulo ka batan-ong mga lalaki wala magbase sa ilang pagkamasulundon diha sa pagkaluwas. Bisan kon sila dili luwason, tumanon nila ang ilang saad ngadto sa Ginoo tungod kay sila miingon nga ilang himoon. Ang pagtuman sa atong mga pakigsaad sa kanunay dili

mag-agad sa atong sitwasyon. Kining tulo ka batan-ong mga lalaki, sama sa stripling warriors, nindot nga mga ehemplo sa pakigbatok sa sala alang sa atong mga kabataan.

Sa unsa nga mga paagi kini magamit sa atong mga panimalay ug sa atong mga pamilya? “Pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda,”¹⁸ kita motabang sa mga kabataan nga makasinati og ginagmay nga kalampusan. Samtang nagtuman sila sa ilang mga saad, bation nila ang Espiritu sa ilang mga kinabuhi. Gitudlo ni Elder Joseph B. Wirthlin nga “ang labing nindot nga ganti sa espirituhanong kalig-on mao ang kanunay nga pakig-uban sa Espiritu Santo.”¹⁹ Unya ang pagsalig sa atong mga kabataan “mosamot pagkalig-on diha sa atubangan sa Dios.”²⁰ Gikan sa tinubdan sa espirituhanong kalig-on nagagikan ang henerasyon nga gamhanang makabatok sa sala.

Mga kaisoonan, guniti og maayo ang inyong gagmay nga mga anak—maayo kaayo nga ilang makita ang inyong inadlaw nga relihiyusong kinaiya ug magtan-aw kaninyo nga nagtuman sa inyong mga saad ug mga pakigsaad. “Ang kabataan maayo kaayong mga tigsundog, busa hatagi sila og nindot kaayo nga sundugon.”²¹ Sa pagkatinuod kita nagtabang sa pagtudlo ug pagpasanay og usa ka

makabatok sa sala nga henerasyon ngadto sa Ginoo saad human sa usa ka saad ug pakigsaad human sa usa ka pakigsaad.

Mopamatuod ako nga si Jesukristo naggiya niini nga Simbahan. Samtang kamo nagtudlo, naggiya, ug naghigugma sa kabataan sa paagi sa Manluluwas, makadawat kamo og personal nga pagpadayag nga motabang kaninyo sa pagmugna ug pag-andam og walay kahadlok, makabatok sa sala nga kabataan. Ang akong pag-ampo mao nga ang atong mga kabataan mopalanog sa mga pulong ni Nephi: “Ikaw mohimo ba kanako nga ako mokurog atubangan sa sala?”²² Ako mopamatuod nga ang atong Manluluwas mitubos sa mga sala sa kalibutan²³—tungod kay Siya miingon nga Iyang buhaton—ug nga Siya nahigugma kanato labaw kay sa masabtan nato nga mga yanong mortal²⁴—tungod kay Siya miingon nga Iyang buhaton. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Russell M. Nelson, “Usa ka Hangyo ngadto sa Akong mga Sister,” *Liahona*, Nob. 2015, 97.
2. Mosiah 5:15.
3. Tan-awa sa Jacob 2:9.
4. 1 Nephi 15:24; tan-awa usab sa Helaman 5:12.
5. Bruce R. McConkie, “Be Valiant in the Fight of Faith,” *Ensign*, Nob. 1974, 33, 34.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 68:25, 28.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:40.
8. Santiago 4:7; tan-awa usab sa Alma 19:33.
9. Alma 53:20–21.
10. Thomas S. Monson, “Magmakusganon Ka ug Magmaisug,” *Liahona*, Mayo 2014, 67.
11. Henry B. Eyring, “Espirituhanong Pagkaandam: Pagsugod ug Sayo ug Magmakanunayon,” *Liahona*, Nob. 2005, 38.
12. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 238.
13. Jeffrey R. Holland, “Keeping Covenants: A Message for Those Who Will Serve a Mission,” *New Era*, Ene. 2012, 2.
14. Tan-awa sa 1 Nephi 13:26–28.
15. Tan-awa sa Mosiah 18:10.
16. Tan-awa sa Daniel 1.
17. Daniel 3:17–18.
18. 2 Nephi 28:30.
19. Joseph B. Wirthlin, “Personal Integrity,” *Ensign*, Mayo 1990, 33.
20. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:45.
21. Wala magpaila.
22. 2 Nephi 4:31.
23. Tan-awa sa 3 Nephi 27:14–15.
24. Tan-awa sa Juan 15:13.



Ni Elder Yoon Hwan Choi
Sa Seventy

Ayaw Pagtan-aw sa Palibut, Hangad!

Ang pagdapit sa uban nga moduol kang Kristo maoy atong katuyoan, ug matuman nato kini pinaagi sa paghangad ngadto kang Jesukristo.

Ang akong katuyoan mao ang “[pag]pangimbitar sa uban sa pagduol ngadto kang Kristo.”¹ Mao usab kini ang inyong katuyoan. Matuman nato kini nga katuyoan pinaagi sa paghangad ngadto kang Jesukristo.

Nabunyagan ko dungan sa akong mga ginikanan dihang 16 anyos ko. Ang akong manghud, si Kyung-Hwan, nga 14 anyos, namiyembro sa Simbahan tungod sa akong uyoan, si Young Jik Lee, ug midapit kanamo sa iyang simbahan. Ang matag usa sa 10 ka sakop sa among pamilya sakop sa managlahi nga simbahan, mao nga nalipay kaming nakakita sa kamatuoran ug gustong mopaambit niana nga kalipay nga among nakaplagan sa ebanghelyo ni Jesukristo human kami nabunyagan.

Si papa ang pinakamahinamon namong tanan nga makakat-on ug mopaambit sa kamatuoran. Naanad siyang momata og sayo sa buntag sa pagtuon sa mga kasulatan sa kapin duha ka oras matag adlaw. Inig kahunan sa trabaho mokuyog siya sa mga misyonaryo sa pagbisita sa among pamilya, mga higala, ug mga silingan

hapit kada adlaw. Pito ka bulan human kami nabunyagan, 23 sa among pamilya ug mga paryente namiyembro usab sa Simbahan. Gisundan kana sa milagro nga makita ang 130 ka tawo nga nabunyagan sa misunod nga tuig tungod sa member-missionary work sa akong papa.

Ang family history importante usab kaniya, ug nakompleto niya ang walo ka henerasyon sa among katigulangan. Sukad niana, ang mga bunga sa pagkakabig sa among pamilya, nagsugod sa 14-anyos nakong igsoon, midaghan sa dili maihap nga pamaagi dili lang sa mga buhi apan usab sa mga patay na. Sa pagpalambo sa buhat sa akong papa ug sa uban, ang among family tree karon 32 na ka henerasyon, ug nagkompleto kami karon sa buhat sa templo para sa daghang sanga. Karon nahingangha ko ug mibati og dakong kalipay nga nakasumpay ko sa among mga katigulangan ug sa among kaliwatan.

Si Presidente Gordon B. Hinckley mirekord og susamang kasinatian sa Columbus Ohio Temple:

“Namalandong sa mga kinabuhi [sa lolo sa akong papa, akong lolo, ug ni

papa] samtang naglingkod ko diha sa templo, mitan-aw ko sa akong anak nga babaye, nga anaa tungod sa iyang anak nga babaye, kinsa akong apo, ug anaa sa iyang mga anak, ang akong mga apo sa tuhod. Kalit lang kong nakaamgo nga nagbarug ko taliwala niining pito ka henerasyon—tulo sa nag-una nako ug tulo human nako.

“Diha nianang sagrado ug balaan nga balay didto milabay sa akong hunahuna ang hilabihan ka dako nga obligasyon nga akong ipasa ang tanan nga akong nadawat agi og kabilin gikan sa akong mga katigulangan hangtud sa mga henerasyon kinsa miabut human nako.”²

Tanan kita kabahin sa usa ka mahangturong pamilya. Ang atong tahas mao ang importanting bahin diin ang makahuluganong mga kausaban mahitabo sa positibo o negatibong mga paagi. Mipadayon si Presidente Hinckley, “Ayaw *tuguti ang imong kaugalingon* nga mahimong huyang nga sumpay sa imong mga henerasyon.”³ Ang inyong kamatinud-anon sa ebanghelyo molig-on sa inyong pamilya. Unsaon nato sa pagsiguro nga lig-on kitang sumpay sa atong mahangturong nga pamilya?

Usa ka adlaw, pipila ka bulan human sa akong bunyag, nakadungog ko’g mga miyembro nga nagsinawayay sulod sa simbahan. Nasagmuyo kaayo ko. Mipauli ko ug gisultihan ang akong papa nga tingali dili na gyud ko mosimba. Lisud ang makakita og mga miyembro nga magsinawayay. Human maminaw, gidudloan ko ni papa nga ang ebanghelyo gipahiuli na ug hingpit kini apan ang mga miyembro dili pa, bisan gani siya ug ako. Tinuoray siyang pagtuo tungod lang sa mga tawo sa imong palibut, apan palamboa ang lig-on relasyon uban ni Jesukristo. Ayaw pagtan-aw sa palibut, hangad!”

Hangad ngadto kang Jesukristo—ang maalamong tambag sa akong papa—milig-on sa akong pagtuo sa matag higayon nga nag-atubang ko og mga hagit sa kinabuhi. Iya kong gidudloan unsaon sa paggamit sa mga pagtulun-an ni Kristo, sama niini nga mga pulong: “Paghunahuna ngari kanako sa matag hunahuna; ayaw pagduha-duha, ayaw kahadlok.”⁴

Dihang nag-preside ko sa Washington Seattle Mission, nagsige og ulan sa daghang mga adlaw sa tuig. Sa gihapon, ang among mga misyonaryo

gisugo sa paggawas ug pag-proselyte bisan nag-ulan. Sigihan nako sila og sulti, “Lakaw bisan ulan, hangad sa langit, bukha ang inyong ba-ba, ug imna kini! Kon kamo mohangad, mas mabuka ninyo ang inyong ba-ba ngadto sa tanan nga walay kahadlok.” Simbolikanhong leksyon kadto kanila nga mohangad kon mag-atubang sila og mga hagit bisan human sa ilang misyon. Palihug ayaw mo og sulay ani sa hugaw nga mga dapit.

Samtang nagserbisyo ko sa Seattle mission, nakadawat ko og tawag gikan sa kamagulangan nakong anak, si Sunbeam, nga usa ka pianist. Miingon siya nga may kahigayunan siyang mopasundayag sa Carnegie Hall sa New York kay nakadaog siya og internasyunal nga kompetisyon. Lipay kaayo mi ug nahimuot kaayo kaniya. Apan, nianang gabhiona, samtang nag-ampo uban sa pasalamat, nakaamgo ang akong asawa nga dili kami makatambong sa pasundayag ug misulti sa Langitnong Amahan og sama niini: “Langitnong Amahan, salamat sa panalangin nga Imong gihatag ni Sunbeam. Hinoon, nagsubo ko kay dili ko makaadto. Makaadto unta ko kon Imo pang gihatag kini nga panalangin sa wala pa o pagkahuman na niini nga misyon. Wala ko magreklamo, apan may gamay kong kasubo.”

Sa pagkahuman dayon niya niini nga pag-ampo, nakadungog siya og klarong tingog: “Tungod kay dili ka makaadto, ang imong anak nga lalaki gihatagan niini nga pribilehiyo. Gusto ba nimong ibaylo?”

Nakalitan ang akong asawa. Nasayud siya nga mapanalangin ang mga anak pinaagi sa matitud-anong buhat sa ilang mga ginikanan sa gingharian sa Dios, apan primero kadtong higayon nga klaro niyang nasabtan ang iyang tahas. Diha-diha mitubag dayon siya Kaniya: “Dili, dili, ok ra nako nga dili moadto. Ihatag niya kana nga pasidungog.”

Mga kaigsoonan, dili sayon ang pagila sa gugma sa Langitnong Amahan kon molibut kita’g tan-aw gamit ang temporal natong mga mata, tungod kay makita nato og una ang problema, kapildihan, mga palas-anon, o kasubo.





Sa laing bahin, makita nato ang mga panalangin lapas niini kon mohangad kita. Ang Manluluwas mipadayag, “Ug kon kita makadawat og bisan unsa nga panalangin gikan sa Dios, kini tungod sa pagsunod niana nga balaod diin diha kini gipasikad.”⁵ Sa tanan nga nag-sugod sa bisan *unsang* pagserbisyo sa Dios, hibalo nga kamo ang paagi nga mahatag ang gamhanang mga panalangin ngadto sa mga nag-una kaninyo ug sa mga henerasyon human kaninyo.

Karon mapasalamatong kong nakakita og daghang sakop sa among pamilya nga nagmatinud-anon sa dalan sa pakigsaad apan nagsubo sa paghuhuna nga dunay sakop sa pamilya nga dili uban kanamo. Miingon si Elder M. Russell Ballard: “Kon mopili kamo nga mahimong dili aktibo o mobiya sa gipahiuli nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, asa man kamo moadto? Unsay inyong buhaton? Ang desisyon nga “dili na makiglakaw” uban sa mga miyembro sa Simbahan ug sa pinili nga mga lider sa Ginoo adunay malungtarong

epekto nga dili kanunay masabtan sa pagkakaran.”⁶ Si Presidente Thomas S. Monson miawhag kanato, “Hinaut nga pilion nato ang mas lisud nga sakto, kay sa mas sayon nga sayop.”⁷

Dili pa gayud ulahi ang paghangad ngadto kang Jesukristo. Ang iyong mga kamot abli kanunay para kaninyo. Dunay mga henerasyon nga nanag-una ug nanagsunod kanato nga nag-agad kanato nga mosunod kang Kristo aron mahimo kitang mahangturon nga pamilya sa Dios.

Dihang na-release ko sa akong calling nga stake president, nangalipay ang akong mga anak kay mas dako na sila’g panahon nga makauban ako. Paglabay sa tulo ka semana gitawag ko nga mahimong Seventy. Sa sinugdanan abi nako og masagmuyo sila, apan ang reaksyon sa akong kamanghurang anak mao ang “Daddy, ayaw kabalaka. Mahangturon pamilya kita.” Pagkayano ug klaro nga kamatuoran! Nabalaka ko og gamay tungod kay una kong mitan-aw palibut niining mortal nga kinabuhi, apan nalipay ang akong anak tungod kay

dili sa palibut ang iyong gitan-aw apan mihangad sa pagtan-aw sa kahangturan ug sa mga katuyoan sa Ginoo.

Dili kanunay sayon ang paghangad kon supak sa ebanghelyo ang inyong mga ginikanan, kon sakop mo sa usa ka gamayng unit sa Simbahan, kon ang inyong asawa dili miyembro, kon single gihapon mo bisan og gihimo ninyo ang tanan aron maminyo, kon nahisalaag ang anak, kon nahimo kamong single parent, kon may problema mo sa pisikal o emosyunal, kon biktima mo sa kata-lagman, ug uban pa. Hugti ang inyong pagtuo sa ingon niana nga mga panahon sa kalisud. Hangad ngadto kang Kristo para sa kalig-on, balanse, ug pag-kaayo. Pinaagi sa gahum sa Pag-ula ni Jesukristo, “ang tanan nga mga butang molihok alang sa [inyong] kaayohan.”⁸

Mosaksi ko kang Jesukristo, nga Siya atong Manluluwas ug Manunubos. Kon atong sundon ang atong buhing propeta, si Presidente Thomas S. Monson, naghangad kita kang Jesukristo. Kon mag-ampo ug magtuon kita sa mga kasulatan matag adlaw ug sinsero nga moambit sa sakrament matag semana, maangkon nato ang kalig-on nga maka-hangad ngadto Kaniya sa *kanunay*. Malipayon ko nga nahimong miyembro niini nga Simbahan ug nahimong kabahin sa mahangturon pamilya. Kalipay nako nga mopaambit niining talagsaong ebanghelyo ngadto sa uban. Ang pagdapat sa uban nga moduol kang Kristo maoy atong katuyoan, ug matuman nato kini pinaagi sa paghangad ngadto kang Jesukristo. Mapaubsanon kong mopamatuod niining mga butanga sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 1.
2. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Gordon B. Hinckley* (2016), 96.
3. Gordon B. Hinckley, “Keep the Chain Unbroken” (Brigham Young University devotional, Nob. 30, 1999), 3, speeches.byu.edu; emphasis gidugang.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:36.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 130:21.
6. M. Russell Ballard, “Kang Kinsa man Kami Moadto?” *Liahona*, Nob. 2016, 91.
7. Thomas S. Monson, “Mga Pagpili,” *Liahona*, Mayo 2016, 86.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 100:15.



Ni Elder Ronald A. Rasband

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Tuguti ang Balaang Espiritu nga mao ang Mogiya

Pinaagi sa balaanong buluhaton, ang Espiritu Santo nagdasig, nagpamatuod, nagtudlo, ug nag-aghat kanato nga maglakaw diha sa kahayag sa Ginoo.

Mga kaigsoonan, ako, sama ninyong tanan, miila nga atong nakita ang pagpadali sa buhat sa Ginoo pinaagi ni Presidente Thomas S. Monson ug sa iyang mensahe karong buntaga. Presidente Monson, kami nahigugma nimo, mipaluyo nimo, ug kanunayng nag-ampo para nimo, “ang among minahal nga propeta.”¹

Atong gibati ang kabuhong sa Espiritu niining tapos sa semana. Maanaa man kamo niining dakong hawanan o nagtan-aw gikan sa mga panimalay o nagpundok sa mga meetinghouse sa layong mga dapit sa kalibutan, duna kamo sa oportunidad nga mobati sa Espiritu sa Ginoo. Kana nga Espiritu nagpamatuod sa inyong mga kasingkasing ug hunahuna sa mga kamatuoran nga gitudlo niini nga komperensya.

Hunahunaa ang mga pulong niining pamilyar nga himno:

*Tuguti ang Balaang Espiritu nga mao ang mogiya;
Unsay tinuod patudloa siya.*

*Kang Kristo mopamatuod siya,
Nagbanwag sa hunahuna ta.*²

Gikan sa pinadayag sa ulahing mga adlaw atong nasayran nga ang Dios nga Kapangulohan gilangkuban sa tulo ka managlahi ug bulag nga mga nilalang: ang atong Amahan sa Langit; ang Iyang Bugtong Anak, nga si Jesukristo; ug ang Espiritu Santo. Nasayud kita nga “ang Amahan adunay lawas nga unod ug mga bukog nga mahikap ingon sa tawo, ang Anak usab, apan ang Espiritu Santo walay lawas nga unod ug mga bukog, apan usa ka personahe sa Espiritu. Kon dili tungod niini, ang Espiritu Santo dili makapuyo sulod kanato.”³

Ang akong mensahe karon nakatutok sa kaimportante sa Espiritu Santo diha sa atong kinabuhi. Ang atong Amahan sa Langit nasayud nga sa mortalidad magsagubang kita og mga hagit, kalisdanan, ug kasamok; nasayud Siya nga manlimbasug kita sa mga pangutana, mga kasagmuyo, mga tintasyon, ug mga kahuyang. Aron mahatagan kita

og kalig-on ug balaanong giya, gihatagan kita Niya sa Balaang Espiritu, lain nga pangalan alang sa Espiritu Santo.

Ang Espiritu Santo nagbugkos kanato ngadto sa Ginoo. Pinaagi sa balaanong buluhaton, Siya nagdasig, nagpamatuod, nagtudlo, ug nag-aghat kanato nga maglakaw diha sa kahayag sa Ginoo. Kita adunay sagradong responsibilidad nga magkat-on sa pag-ila sa Iyang impluwensya diha sa atong kinabuhi ug molihok.

Hinumdumi ang saad sa Ginoo: “Ako mohatag nganha kanimo sa akong Espiritu, nga mohatag og kahayag sa imong hunahuna, nga mopuno sa imong kalag uban sa hingpit nga kalipay.”⁴ Ganahan ko niana nga pasalig. Ang hingpit nga kalipay nga mopuno sa atong mga kalag magdala og mahangturong panglantaw nga suk-wahi sa adlaw-adlaw nga pagpakabuhi. Kanang hingpit nga kalipay moabut isip kalinaw taliwala sa kalisdanan o kasakit. Maghatag kini og kahupayan ug kaisug, mopasabut sa mga kamatuoran sa ebanghelyo, ug mopalambo sa atong gugma alang sa Ginoo ug sa tanang mga anak sa Dios. Bisan kon ang panginahanglan alang sa maong mga panalangin dako kaayo, sa daghang paagi gikalimtan ug gisalikway kini sa kalibutan.

Matag semana samtang moambit kita sa balaan nga sakrament, mihi-mo kita og pakigsaad nga “kanunay mohinumdom kaniya,” ang Ginoong Jesukristo, ug sa Iyang maulaong sakripisyo. Kon motuman kita niini nga





sagradong pakigsaad, ang saad gihatag nga kita “unta sa kanunay makabaton sa iyang Espiritu uban [kanato].”⁵

Unsaon man nato sa paghimo niana?

Una, maningkamot kita aron mahimong takus sa Espiritu.

Ang Espiritu Santo magauban niadtong kinsa “higpit sa paghinumdom sa Ginoo nga ilang Dios adlaw-adlaw.”⁶ Sama sa gitambag sa Ginoo, kinahanglan gayud kitang “mosalikway sa mga butang niini nga kalibutan, [mangita sa] mga butang nga maayo,”⁷ kay “ang Espiritu sa Ginoo dili mopuyo sa dili balaan nga mga templo.”⁸ Kinahanglan gayud kitang maningkamot kanunay sa pagtuman sa mga balaod sa Dios, magtuon sa mga kasulatan, mag-ampo, motambong sa templo, ug magpakabuhi nga matinud-anon sa ikatrese nga artikulo sa hugot nga pagtuo, “pagkamatinuoron, pagkamatinud-anon, pagkaputli, pagkamanggiloloy-on, mahiyason ug . . . pagbuhat sa matarung ngadto sa tanan nga mga tawo.”

Ikaduha, kinahanglan gayud nga andam kita nga modawat sa Espiritu.

Ang Ginoo misaad, “Ako mosulti kanimo diha sa imong hunahuna ug sa imong kasingkasing, pinaagi sa Espiritu Santo, nga moabut diha kanimo ug nga mopuyo diha sa imong kasingkasing.”⁹ Nagsugod ko sa pagkasabut niini isip batan-ong misyonaryo didto sa Scotch Plains, New Jersey. Usa ka init nga buntag sa Hulyo ang akong kompanyon ug ako naaghat nga mangita sa usa ka referral gikan sa Temple Square. Nanuktok kami sa pultahan sa balay ni Elwood Schaffer. Si Mrs. Schaffer matinahurong mibalibad kanamo.

Sa dayon niyang sira sa pultahan, mibati ko og butang nga wala pa gayud nako mabuhay sa una ug wala pa gayud mahimo sukad! Gibangil nako ang akong tiil sa pultahan, ug nangutana, “Duna pa kahay lain nga tingali interesado sa among mensahe?” Ang iyang 16 anyos nga anak nga babaye, nga si Marti, dunay interes ug kinasingkasing nga nag-ampo alang sa giya sa miagi lang gayud nga adlaw. Nakighimamat si Marti namo, ug wala madugay ang iyang inahan miapil sa

mga diskusyon. Silang duha nagpasakop sa Simbahan.

Agig resulta sa bunyag ni Marti, 136 ka tawo, lakip na ang daghan sa kaugalingon niyang pamilya, ang nabunyan ug mihimo og mga pakigsaad sa ebanghelyo. Mapasalamaton kaayo ko nga naminaw ko sa Espiritu ug mibangil sa akong tiil diha sa pultahan nianang init nga adlaw sa Hulyo. Si Marti ug ubang minahal nga sakop sa iyang pamilya ania karon dinhi.

Ikatulo, kinahanglan gayud kitang makaila sa Espiritu kon moabut kini.

Ang akong kasinatian mao nga ang Espiritu kasagaran makig-istorya pinaagi sa pagbati. Mabati ninyo kini diha sa mga pulong nga pamilyar ninyo, nga masabtan ninyo, nga moaghat ninyo. Hunahunaa ang reaksyon sa mga Nephite samtang nanimaw sila sa Ginoo nga nag-ampo alang kanila: “Ug ang pundok sa mga katawhan nakadungog ug nakapamatuod; ug ang ilang mga kasingkasing nabukas ug sila nakasabut diha sa ilang mga kasingkasing sa mga pulong nga iyang giampo.”¹⁰ Gibati nila diha sa ilang kasingkasing ang mga pulong sa Iyang pag-ampo. Ang tingog sa Balaang Espiritu hinay ug hinagawhaw.

Sa Daang Tugon, si Elijah nakiharong sa mga pari ni Baal. Ang mga pari naglaum nga ang “tingog” ni Baal moabut isip dalugdug ug mosunog sa ilang sakripisyo. Apan walay tingog, ug walay kalayo.¹¹

Sa wala madugay, si Elijah nag-ampo. “Ug, ania karon, ang Ginoo milabay, ug usa ka dako ug makusog nga hangin mibuak sa mga bukid, ug mibuak sa ginagmay sa mga bato sa atubangan sa Ginoo; apan ang Ginoo wala diha sa hangin: ug sa tapus sa hangin, ang usa ka linog; apan ang Ginoo wala diha sa linog:

“Ug sa tapus sa linog, ang usa ka kalayo; apan ang Ginoo wala diha sa kalayo: ug sa tapus sa kalayo, ang usa ka malinawon nga diyutayng tingog.”¹²

Nakaila ba kamo niana nga tingog?

Si Presidente Monson nagtudlo, “Sa pagpadayon nato sa panaw sa kinabuhi, magkat-on kita sa pinulongan sa Espiritu.”¹³ Ang Espiritu nagsulti sa mga

pulong nga atong gibati. Kini nga mga pagbati malumo, hinay nga pag-awhag nga molihok, nga mobuhat og butang, mosulti og butang, motubag sa piho nga paagi. Kon kita kaswal ra o kontento na sa atong pagsimba, nadani palayo ug nawad-an og pagbati tungod sa kalibutanong mga kalihokan, mabantayan nato ang atong kaugalingon nga maminusan ang atong abilidad nga mobati. Miingon si Nephi ngadto nila ni Laman ug Lemuel, “Kamo nakadungog sa iyang tingog matag karon ug unya; ug siya nakapamulong nganha kaninyo sa usa ka hinay nga hinagawhaw nga tingog, apan kamo ingon sa walay pagbati, mao nga kamo dili makabati sa iyang mga pulong.”¹⁴

Sa miaging Hunyo, duna koy buluhaton didto sa South America. Busy kaayo ang among 10 ka adlaw nga iskedyul sa pagbisita sa Colombia, Peru, ug Ecuador. Usa ka kusog nga linog ang mikalas og gatusan, miangol og liboan, miguba ug mihugno og kabalayan ug mga komunidad didto sa

mga siyudad sa Ecuador nga Portoviejo ug Manta. Naaghat ko nga idugang sa among iskedyul ang pagbisita sa mga miyembro nga nagpuyo niadtong mga siyudad. Tungod sa kaguba sa kadalan, dili mi sigurado kon makaabut ba mi didto. Gani, gisultihan mi nga dili mi makaabut didto, apan ang pag-aghat wala mobiya. Sa katapusan, napanalanginan mi ug nakabisita sa duha ka siyudad.

Sa kamubo sa oras sa pagpahibalo, nagdahum ko nga pipila lamang ka lokal nga mga priesthood lider ang motabong sa dinalian kaayo nga naorganisar nga panagpundok. Hinoon, miabut mi sa matag stake center nga nakita ang mga chapel nga napuno hangtud na sa likod paingon sa stage. Ang uban nga mitabong mao ang kinalig-unang mga miyembro sa rehiyon, ang mga pioneer kinsa nagmatinud-anon sa Simbahan, nag-awhag sa uban nga ubanan sila sa pagsimba ug sa pagbati sa Espiritu diha sa ilang kinabuhi. Naglingkod diha sa

atubangan mao ang mga miyembro nga nawad-an sa ilang mga minahal sa kinabuhi ug mga silingan tungod sa linog. Naaghat ko nga mohatag og apostolikanhong panalangin sa tanan nga nanabong, usa sa una gayud nakong gihatag. Bisan kon nagbarug ko sa atubangan niana nga lawak, morag ang akong mga kamot diha sa matag usa sa ilang mga ulo ug akong gibati nga ang mga pulong sa Ginoo nanggawas.

Wala kini matapos didto. Naaghat ko nga mamulong kanila sama sa gibuhat ni Jesukristo sa dihang mibisita sa katawhan sa Amerika. “Siya mikuha sa ilang gagmay nga mga bata . . . ug mipanalangin kanila, ug nag-ampo ngadto sa Amahan alang kanila.”¹⁵ Didto kami sa Ecuador, nagtrabaho sa buluhaton sa atong Amahan, ug kini sila Iyang mga anak.

Ikaupat, kinahanglan gayud kitang molihok sa *unang* pag-aghat.

Hinumdumi ang mga pulong ni Nephi. “Ako giubanan sa Espiritu, wala masayud sa sinugdanan sa mga butang nga ako mobuhat. Bisan pa niana,” miingon siya, “ako miadto.”¹⁶

Ug mao usab kita. Kinahanglan gayud nga masaligon kita sa atong unang mga pag-aghat. Usahay mangatarungan kita; maghunahuna kita kon mibati ba kita og espirituhanong impresyon o ato lang ba kining mga hunahuna. Kon magsugod na kita sa pagpangagpas sa ikaduhang higayon, gani sa pagpangagpas sa ikatulong higayon, sa atong mga gibati—ug nakahimo kitang tanan niini—atong gibaliwala ang Espiritu; atong gikwestyon ang balaanong tambag. Si Propeta Joseph Smith mitudlo nga kon maminaw kamo sa unang mga pag-aghat, makuha ninyo kini og husto kasiyam sa napulo ka higayon.¹⁷

Karon usa ka pasidaan: ayaw pagpaabut og dramatikanhong ganti tungod kay mitubag mo sa Espiritu Santo. Hinumdumi, nagsunod kamo sa pag-aghat sa hinay, hinagawhaw nga tingog.

Samtang nagserbisyo isip mission president didto sa Siyudad sa New York, didto ko kauban ang pipila sa





among mga misyonaryo sa usa ka restaurant sa Bronx. Usa ka pamilya ang misulod ug milingkod duol namo. Makita nga daw andam na sila alang sa ebanghelyo. Gitan-aw nako ang atong mga misyonaryo samtang padayon silang nakig-istorya nako, dayon nakabantay samtang ang pamilya mitapos sa ilang pagkaon ug migawas sa pultahan. Dayon miingon ko, “Elders, dunay leksyon dinhi karon. Nakakita mo og nindot nga pamilya nga misulod niining restaurant. Unsa unta ang atong nabuhat?”

Usa sa mga elders dali nga misulti: “Naghunahuna ko nga mobarug ug moduol aron makig-istorya nila. Gibati nako ang hinay nga pag-awhag, apan wala ko molihok.”

“Elders,” miingon ko, “kinahanglan gayud kitang molihok kanunay sa atong unang pag-aghat. Kanang hinay nga pag-awhag nga imong gibati mao ang Espiritu Santo!”

Ang unang mga pag-aghat putli nga inspirasyon gikan sa langit. Kon kini mokumpirmar o mopamatuod kanato, kinahanglan kitang moila niini kon para sa unsa kini ug dili gayud kini

palabyon. Kasagaran, kini ang Espiritu nga nagdasig kanato nga motabang sa usa ka tawo nga nanginahanglan, ilabi na sa pamilya ug mga higala. “Sa ingon . . . ang ligdong nga hinagawhaw nga tingog, nga naghong-hong ngadto ug midulot sa tanan nga mga butang,”¹⁸ motudlo kanato sa mga oportunidad sa pagtudlo sa ebanghelyo, sa pagpamatuod bahin sa Pagpahiuli ug kang Jesukristo, sa pagtanyag og suporta ug pagpakabana, ug sa pagluwas sa usa sa bililhong mga anak sa Dios.

Hunahunaa kini isip ang maoy gitawag nga unang tigresponde. Sa daghang mga komunidad ang mga unang tigresponde sa trahedya, kata-lagman, o kalamidad mao ang mga bombero, mga polis, mga paramedic. Moabut sila nga magkidlap-kidlap ang mga suga, ug akong dugangan, mapasalamaton kaayo kita kanila. Ang paagi sa Ginoo dili kaayo makita apan nagkinahanglan og ingon kadinalian nga tubag. Ang Ginoo nasayud sa mga panginahanglan sa tanan Niyang mga anak—ug nasayud Siya kon kinsa ang andam nga motabang. Kon tugutan nato ang Ginoo nga masayud diha sa

atong mga pag-ampo sa buntag nga kita andam, Siya motawag kanato aron moresponde. Kon kita moresponde, Siya motawag kanato sa daghang higa-yon ug atong mabantayan ang atong kaugalingon diha sa unsay gitawag ni Presidente Monson nga “anaa sa bulu-haton sa Ginoo.”¹⁹ Mahimo kitang mga unang tigresponde sa espirituhanong paagi nga magdala og tabang gikan sa kahitas-an.

Kon hatagan nato og pagtagad ang mga pag-aghat nga moabut kanato, molambo kita diha sa diwa sa pagpada-yag ug makadawat ug mas daghan pa nga panabut ug direksyon nga dinasig sa Espiritu. Ang Ginoo miingon, “Itug-yan ang imong pagsalig diha niana nga Espiritu nga nagtultol sa pagbuhat og maayo.”²⁰

Hinaut nga seryuso natong dawa-ton ang panawagan sa Ginoo nga “paglipay, kay Ako mogiya kaninyo.”²¹ Siya mogiya kanato pinaagi sa Espiritu Santo. Hinaut nga magpakabuhi kita nga duol sa Espiritu, molihok dayon sa atong una nga mga pag-aghat, kay nasayud nga kini nagagikan sa Dios. Mohatag ko sa akong pagsaksi bahin sa gahum sa Espiritu Santo nga mogiya kanato, mobantay kanato, ug magauban kanunay kanato, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “God Bless Our Prophet Dear,” *Hymns*, nu. 24.
2. “Let the Holy Spirit Guide,” *Hymns*, nu. 143.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 130:22.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 11:13.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
6. Alma 58:40.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 25:10.
8. Helaman 4:24.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 8:2.
10. 3 Nephi 19:33.
11. Tan-awa sa 1 Mga Hari 18:17–29.
12. 1 Mga Hari 19:11–12.
13. Thomas S. Monson, “The Spirit Giveth Life,” *Ensign*, Mayo 1985, 70.
14. 1 Nephi 17:45.
15. 3 Nephi 17:21.
16. 1 Nephi 4:6–7.
17. Tan-awa sa Truman G. Madsen, *Joseph Smith the Prophet* (1989), 103.
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 85:6.
19. Thomas S. Monson, “Sa Pagkat-on, sa Pagbuhat, sa Pagkahimo,” *Liahona*, Nob. 2008, 62.
20. Doktrina ug mga Pakigsaad 11:12.
21. Doktrina ug mga Pakigsaad 78:18.



Ni Elder L. Whitney Clayton
Sa Kapangulohan sa Seventy

Unsa ganiy Iyang Isugo Kaninyo, Buhata Ninyo

Kon modesisyon kita sa pagbuhat sa “unsa ganiy [isugo sa Dios]” kanato, matinguhaon kitang mopasalig nga ipahaum ang atong inadlaw nga kinaiya sa kabubut-on sa Dios.

Ang Manluluwas mihimo sa Iyang unang narekord nga milagro diha sa kumbira sa kasal sa Cana sa Galilea. Si Maria, nga Iyang inahan, ug ang Iyang mga disipulo anaa usab didto. Si Maria tataw nga mibati nga dunay responsibilidad alang sa kalam-pusan sa kumbira. Atol sa pagsaulog, dunay mitumaw nga problema—ang tagtungod sa kasal nahutdan og bino. Si Maria nabalaka ug miadto ni Jesus. Nag-istorya sila kadiyot; dayon si Maria miatubang sa mga sulugoon ug miingon:

“Unsa ganiy iyang isugo kaninyo, buhata ninyo.

“Ug didtoy nahimutang nga unom ka buok tadyaw nga bato. . . [Kini nga mga tadyaw wala gamita sa pagpundo og ilimnon nga tubig apan gigamit alang sa seremonyas nga paghugas ubos sa balaod ni Moises.]

“Si Jesus miingon [sa iyang mga sulugoon], Pun-a ninyog tubig ang mga tadyaw. Ug kini ilang gipanagpuno hangtud sa ngabil.

“Ug unya siya miingon kanila, Pagkabo na kamo niana ug dad-a ngadto sa punoan sa kumbira. Ug kini ilang gidala ngadto kaniya.

“[Dayon] natilawan sa punoan sa kumbira ang tubig nga nahimo nang bino” ug mipahayag og katingala nga ang pinakamaayo nga bino gidalit sa ulahing bahin sa kumbira.¹

Kasagaran atong mahinumduman kini nga hitabo tungod kay ang pag-usab sa tubig ngadto sa bino usa ka pagpakita sa gahum sa Dios—usa kini ka milagro. Usa kana ka importante nga mensahe, apan adunay laing importante nga mensahe sa istorya ni Juan. Si Maria “usa ka bililhon ug pinili



nga tawo,”² gitawag sa Dios nga maoy manganak, moalima, ug mopadako sa mismong Anak sa Dios. Labaw siyang nasayud Kaniya kay ni bisan kinsa nga tawo dinhi sa yuta. Nasayud siya sa kamatuoran sa Iyang milagrosong pagkatawo. Nasayud siya nga Siya walay sala ug nga Siya “wala magsulti sama sa uban nga mga tawo, ni siya matudloan; kay siya wala magkinahanglan nga adunay tawo nga magtudlo kaniya.”³ Si Maria nasayud sa Iyang talagsa-ong kapasidad sa pagsulbad og mga problema, lakip ang personal sama sa pagsangkap og bino alang sa kumbira sa kasal. Aduna siyay dili matarug nga pagsalig diha Kaniya ug sa Iyang balaang gahum. Ang iyang yano, direkta nga instruksyon ngadto sa mga sulugoon walay pakapin, walay kondisyon, walay limitasyon: “Unsa ganiy iyang isugo kaninyo, buhata ninyo.”

Si Maria batan-on pa nga babaye sa dihang ang anghel Gabriel mipakita kaniya. Sa sinugdanan siya “nakulbaan” nga gitawag og “hinatagan sa grasya” ug “dalaygon . . . diha sa mga kababayan-an . . . ug iyang gipamalandong kon unsa kahay kahulogan niadtong pangomustaha.” Si Gabriel mipasalig kaniya nga wala siyay angay kahadlok—ang balita nga iyang dala maayo. Siya “magasamkon . . . sa Anak sa Labing Halangdon” ug “iganaak ang usa ka batang lalaki . . . [kinsa] pagaharian ang banay ni Jacob hangtud sa kahangturan.”

Ug si Maria nangutana, “Unsaon ba pagkahimo niini nga wala man akoy bana?”

Ang anghel mipasabut apan mubo lang, nagmatuod kaniya nga “sa Dios walay butang nga dili mahimo.”

Si Maria mapainubsanong mitubag nga buhaton niya kon unsay gisugo sa Dios, wala mangutana og mga detalye ug walay pagduha-duha bisan pa sa daghang pangutana sa mga implikasyon niini sa iyang kinabuhi. Mipasalig siya bisan kon walay saktong pagsabut nganong Siya naghanyo niana kaniya o unsay mahitabo sa umaabut. Midawat siya sa pulong sa Dios nga walay kondisyon ug sa sayo pa,⁴ nga wala kaayoy nahibaloan sa unsay anaa sa unahan.



Uban sa yanong pagsalig sa Dios, si Maria miingon, “Tan-awa, ako ulipon sa Ginoo; matuman unta kanako kanang imong giingon.”⁵

Kon modesisyon kita sa pagbuhat sa “unsa ganiy [isugo sa Dios]” kanato, matinguhaon kitang mopasalig nga ipahaum ang atong inadlaw nga kinaiya sa kabubut-on sa Dios. Ang ingon ka yano nga mga buhat sa pagtuo sama sa inadlaw nga pagtuon sa kasulatan, regular nga pagpuasa, ug pag-ampo uban sa tinuod nga katuyoan mopada-ko sa atong espirituhanong kapasidad sa pagtubag sa mga panginahanglan sa mortalidad. Paglabay sa panahon, ang yanong mga gawi sa pagtuo mosangput sa milagrosong mga resulta. Mousab kini sa atong pagtuo gikan sa usa ka binhi ngadto sa kusganong gahum alang sa kaayohan sa atong kinabuhi. Dayon, kon ang mga hagit moabut kanato, ang atong pundasyon diha kang Kristo maghatag og kama-kanunayon alang sa atong mga kalag. Ang Dios mopalig-on sa atong mga kahuyang, modugang sa atong kalipay,

ug mohimo nga “ang tanan nga mga butang maghiusa sa paglihok alang sa [atong] kaayohan.”⁶

Pipila ka tuig ang milabay, nakigsulti ko sa usa ka batan-ong bishop kinsa migahin og daghang oras matag semana sa pagtambag sa mga miyembro sa iyang ward. Duna siyay talagsaong nabantayan. Ang mga problema nga giatubang sa mga miyembro sa iyang ward, miingon siya, mao kadtong giatubang sa mga miyembro sa Simbahan bisan asa—mga isyu sama sa unsaon pag-establisar og malipayong kaminyon; mga panlimbasug sa pagbalanse sa trabaho, pamilya, ug mga katungdanan sa Simbahan; mga hagit sa Pulong sa Kaalam, panarbaho, o pornograpiya; o kalisud sa pag-angkon og kalinaw kabahin sa polisiya sa Simbahan o pangutana sa kasaysayan nga wala nila masabti.

Ang iyang tambag sa mga miyembro sa ward kanunay naglakip sa pagbalik ngadto sa yanong mga buhat sa pagtuo, sama sa pagtuon sa Basahon ni Mormon—sama sa gitambag ni Presidente Thomas S. Monson nga atong buhaton—pagbayad sa ikapulo, ug pagserbisyo diha sa Simbahan uban sa debosyon. Hinoon, ang ilang tubag kaniya kanunay nga maduha-duhaon: “Dili ko mouyon nimo, Bishop. Kitang *tanan* nasayud nga maayong buhaton kadto nga mga butang. Mag-istorya kita niana nga mga butang sa Simbahan *kanunay*. Apan dili ko sigurado kon nakasabut ka nako. Sa unsang paagi ang pagbuhat *niadto* nga mga butang dunay kalabutan sa mga isyu nga *akong* giatubang?”

Angay lang kana nga pangutana. Paglabay sa panahon, kana nga batan-ong bishop ug ako nakamatikud nga kadtong tuyo nga nagbuhat sa “gagmay ug yano nga mga butang”⁷—nagsunod sa daw gamayng mga paagi—mapanalanginan og pagtuo ug kalig-on nga lapas pa mismo sa aktwal nga mga lihok sa pagkamasulundon ug, sa pagkatinuod, daw walay kalabutan kanila. Daw lisud ang paghimo og koneksyon tali sa inadlaw nga mga buhat sa pagkamasulundon ug sa mga solusyon sa dagkong komplikadong mga problema nga atong giatubang. Apan *konektado*

kini. Sa akong kasinatian, ang tukma nga paghimo sa gagmay nga inadlawng buhat sa pagtuo maoy labing maayong paagi sa paglig-on sa atong kaugalingon batok sa mga kagubot sa kinabuhi, bisan unsa pa kini. Ang gagmay nga mga buhat sa pagtuo, bisan kon daw dili mahinungdanon o dili konektado sa piho nga mga problema nga nagsamok kanato, mopanalangin kanato sa *tanan* natong buhaton.

Hunahunaa si Naaman, usa ka “kapitan sa panon . . . sa Syria, . . . usa ka gamhanang tawo sa kaisug,” ug usa ka sanglahon. Usa ka sulugoon nga babaye misulti kabahin sa usa ka propeta sa Israel nga makaayo ni Naaman, ug mao nga mibiyahe siya uban sa mga sulugoon, mga sundalo, ug mga gasa ngadto sa Israel, sa katapusan miabut sa balay ni Eliseo. Ang sulugoon ni Eliseo, dili si Eliseo mismo, mipahibalo ni Naaman nga ang sugo sa Ginoo mao ang “[paglakaw] ug maghugas . . . didto sa [Suba sa] Jordan sa makapito.” Usa ka yanong butang. Tingali kining yano nga preskripsyon daw dili resonable, binurong, o ubos sa dignidad sa gamhanang manggugubat nga nasilo siya sa maong sugyot. Sa labing ubos, ang intruksyon ni Eliseo dili masabtan ni Naaman, “busa siya mitalikod ug mipahawa nga naglagut.”

Apan ang mga sulugoon ni Naaman hinay nga miduol kaniya ug misulti nga mobuhat unta siya og “dakong butang” kon si Eliseo pa ang mihangyo kaniya niini. Mipasabut sila nga tungod kay gihangyo siya sa pagbuhat og gamay lang nga buluhaton, dili ba angay niya kining buhaton, bisan kon wala siya makasabut kon ngano? Girekonsiderar ni Naaman ang iyang reaksyon ug tingali nagduha-duha, apan masulundon, “miadto, ug misugmaw sa iyang kaugalingon sa makapito didto sa Jordan” ug milagrosong naayo.⁸

Ang ubang ganti sa pagkamasulundon moabut dayon; ang uban moabut lang human kita masulayan. Sa Perlas nga Labing Bililhon, atong mabasa ang walay kapoy nga pagkugi ni Adan sa pagsunod sa sugo nga mohalad og mga sakripisyo. Sa dihang ang anghel nangutana kang Adan nganong

naghalad siya og mga sakripisyo, mitubag siya, “Wala ako masayud, gawas nga ang Ginoo misugo kana-ko.” Gipasabut sa anghel nga ang iyang mga sakripisyo “usa ka pagkasma sa sakripisyo sa Bugtong Anak sa Amahan.” Apan kana nga pagpasabut miabut lang human si Adan mipakita sa iyang pasalig sa pagsunod sa Dios sulod sa “daghan nga mga adlaw” bisan wala masayud *nganong* kinahanglan siyang mohalad niadto nga mga sakripisyo.⁹

Ang Dios mopanalangin kanato kanunay sa atong makanunayon nga pagsunod sa Iyang ebanghelyo ug pagkamaunungon sa Iyang Simbahan, apan panagsa ra nga sayo Niyang ipakita kanato ang Iyang panahon sa pagbuhat niini. Dili Niya ipakita kanato ang tibuok hulagway gikan sa

sinugdanan. Diha mosulod ang pagtuo, paglaum, ug pagsalig sa Ginoo.

Ang Dios naghangyo kanato sa pagsabut Kaniya—sa pagsalig Kaniya ug pagsunod Kaniya. Naghangyo Siya kanato nga “ayaw pakiglalalis tungod kay kamo wala makakita.” Nagpasidaan siya kanato nga dili kita magdahum og sayon nga mga tubag o dali nga mga solusyon gikan sa langit. Mamaayo ra ang tanan kon mobarug kita nga lig-on panahon sa “pagsulay sa [atong] hugot nga pagtuo,” bisan unsa pa ka lisud sagubangon kana nga pagsulay o unsa ka hinay moabut sa tubag.¹⁰ Wala ko magpasabut sa “walay hunahuna nga pagsunod”¹¹ apan sa mahunahunaon nga pagsalig diha sa hingpit nga gugma ug hingpit nga panahon sa Ginoo.

Ang pagsulay sa atong pagtuo *kanunay* maglakip sa pagpabiling

matinud-anon sa yano, inadlaw nga mga buhat sa pagtuo. Dayon, ug niana lamang, nga mosaad Siya nga atong madawat ang balaang tubag nga atong gipangandoy. Sa higayon lang nga mapamatud-an nato ang atong kaandam sa pagbuhat sa unsay Iyang ipabuhat nga dili mangayo nga masayud sa mga detalye nga kita “moani sa mga ganti sa [atong] hugot nga pagtuo, ug sa [atong] kakugi, ug sa pailub, ug sa pagkamaintuson.”¹² Ang tinuod nga pagkamasulundon modawat sa mga sugo sa Dios nga walay kondisyon ug sa sayo pa.¹³

Matag adlaw, tinuyo man o dili, kitang tanan mopili “kinsa ang [atong] alagaran.”¹⁴ Atong mapakita ang atong determinasyon sa pagserbisyo sa Ginoo pinaagi sa matinud-anong pag-apil sa inadlaw nga mga buhat sa debosyon. Ang Ginoo nagsaad nga mogiya sa atong mga dalan,¹⁵ apan aron mabuhat kana Niya, kinahanglan kitang mopadayon, mosalig nga nasayud Siya sa dalan tungod kay Siya *mao* ang dalan.”¹⁶ Kinahanglan atong pun-on ang atong kaugalingong tadyaw hangtud sa ngabil. Kon mosalig kita ug mosunod Kaniya, ang atong kinabuhi, sama sa tubig nga nahimong bino, mausab. Mamahimo kitang labaw pa ug mas maayo kay sa unsa unta kita mamahimo. Salig sa Ginoo, ug “unsanganyang isugo kaninyo. buhata ninyo.” Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Juan 2:5–9; tan-awa usab sa Juan 2:10.
2. Alma 7:10.
3. Hubad ni Joseph Smith, Mateo 3:25 (sa Giya ngadto sa mga Kasulatan).
4. Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, *Christ and the New Covenant: The Messianic Message of the Book of Mormon* (1997), 18.
5. Tan-awa sa Lucas 1:26–38.
6. Mga Taga-Roma 8:28; Doktrina ug mga Pakigsaad 90:24.
7. Alma 37:6.
8. Tan-awa sa 2 Mga Hari 5:1–14.
9. Tan-awa sa Moises 5:5–11.
10. Tan-awa sa Ether 12:6.
11. Tan-awa sa Boyd K. Packer, “Agency and Control.” *Ensign*, Mayo 1983, 66–68; Robert C. Oaks, “Believe All Things,” *Ensign*, Hulyo 2005, 30–33.
12. Alma 32:43.
13. Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, *Christ and the New Covenant*, 18.
14. Josue 24:15.
15. Tan-awa sa Mga Proverbio 3:6.
16. Juan 14:6.





Ni Elder Dallin H. Oaks
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Dios nga Kapangulohan ug ang Plano sa Kaluwasan

Tungod kay anaa kanato ang kamatuoran mahitungod sa Dios nga Kapangulohan ug sa atong relasyon Kanila, kita adunay pinakatalagsaong giya alang sa atong panaw sa mortalidad.

I. Ang atong unang artikulo sa hugot nga pagtuo namahayag, “Kami nagtuo sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan, ug sa Iyang Anak, si Jesukristo, ug sa

Espiritu Santo.” Miduyog kita sa ubang mga Kristiyano bahin niini nga pagtuo sa usa ka Amahan ug Anak ug Espiritu Santo, apan ang atong gituohan mahitungod Kanila lahi kay sa gituohan sa



uban. Wala kita motuo sa gitawag sa Kristiyanong kalibutan og doktrina sa Balaang Trinidad. Sa una niyang panan-awon, nakita ni Joseph Smith ang duha ka managlahing personahe, duha ka binuhat, nga nagklaro nga dili tinuod ang nagpatigbabaw nga gituohan mahitungod sa Dios ug sa Dios nga Kapangulohan.

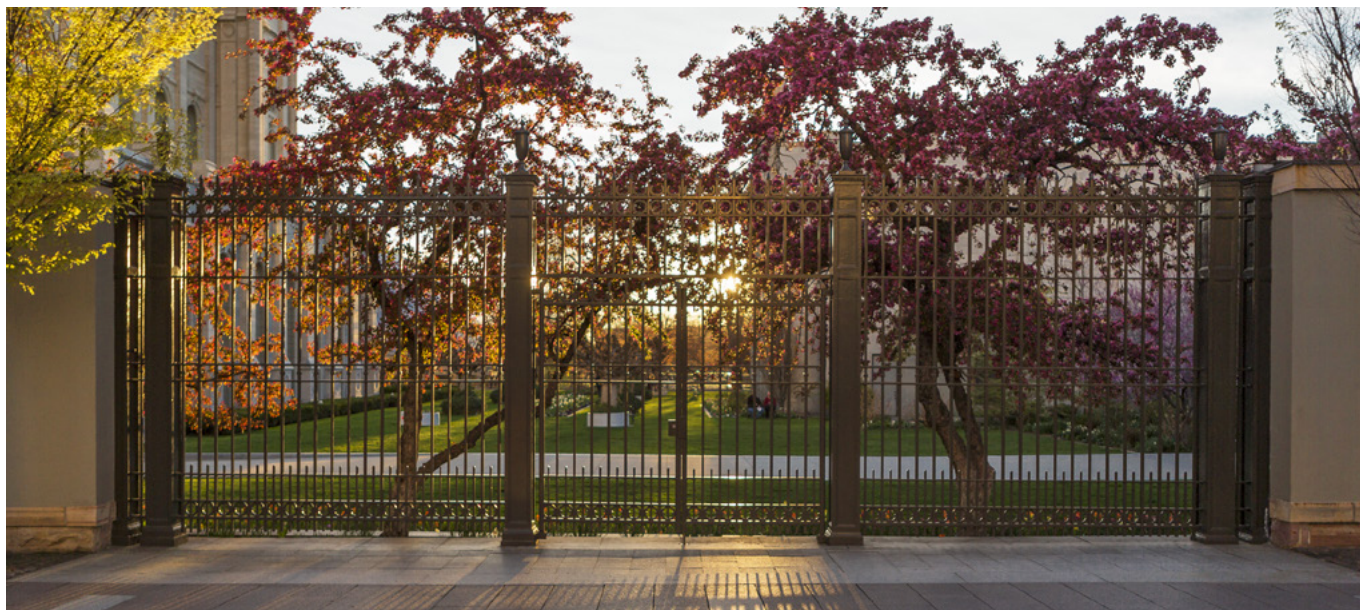
Sukwahi sa gituohan nga ang Dios dili matugkad ug misteryo nga dili mahibaloan mao ang kamatuoran bahin sa kinaiyahan sa Dios ug ang atong relasyon Kaniya mahibaloan ug mao gayud ang yawe sa tanan natong doktrina. Girekord sa Biblia ang nabantog nga Mapangaliyupoong Pag-ampo ni Jesus, diin gipahayag Niya nga “ang kinabuhing dayon mao kini, ang ilang pagpakaila kanimo nga mao ang bugtong tinuod nga Dios, ug kang Jesukristo nga imong pinadala” (Juan 17:3).

Ang paningkamot nga makaila sa Dios nagsugod sa wala pa ang mortalidad ug dili matapos dinhi. Mitudlo si Propeta Joseph Smith, “Apan mahimo nga madugay-dugay nga ikaw makaaninag sa luyo sa tabil sa dili pa ikaw makakat-on . . . sa tanang mga prinsipyo sa kahimayaan.”¹ Misalig kita sa kahibalo nga atong naangkon didto sa premortal nga kalibutan sa espiritu. Sa ingon, diha sa pagsulay og tudlo sa mga Israelite bahin sa kinaiyahan sa Dios ug sa Iyang relasyon ngadto sa Iyang mga Anak, namahayag si propeta Isaias, sama sa narekord sa Biblia:

“Nan kang kinsa man diay ninyo igapakasama ang Dios? kun unsang dagwaya ang inyong iindig kaniya? . . .

“Wala ba kamo mahibalo? wala ba kamo makadungog? wala ba kini ika-sugilon kaninyo gikan pa sa sinugdan? wala ba kamo makasabut gikan pa sa sinugdan? wala ba kamo makasabut gikan pa sa mga pagkatukod sa yuta?” (Isaias 40:18, 21).

Nasayud kita nga kining tulo ka sakop sa Dios nga Kapangulohan buwag ug managlahing binuhat. Nasayud kita niini gikan sa instruksyon gikan ni Propeta Joseph Smith: “Ang Amahan adunay lawas nga unod ug mga bukog nga mahikap ingon sa tawo, ang Anak usab, apan ang



Espiritu Santo walay lawas nga unod ug mga bukog, apan usa ka personahe sa Espiritu. Kon dili tungod niini, ang Espiritu Santo dili makapuyo sulod kanato (D&P 130:22).

Kabahin sa kinatas-ang dapit sa Dios nga Amahan diha sa Dios nga Kapangulohan, ingon man usab sa tagsa-tagsa nga mga tahas nga gipahigayon sa matag personahe, mipasabut si Propeta Joseph:

“Si bisan kinsang tawo nga nakakita sa langit nga naabli nasayud nga adunay tulo ka mga personahe sa kalangitan kinsa naghupot sa gahum, ug nagdumala sa tanan. . . .

“ . . . Kini nga mga personahe . . . gitawag nga Dios ang sinugdanan, ang Tiglalang; Dios ang ikaduha, ang Manunubos; ug ang Dios ikatulo, ang Saksi o Tigpamatuod.

“[Katungod] sa Amahan ang pagdumala isip Labaw o Presidente, si Jesus isip Tigpataliwala, ug ang Espiritu Santo isip Tigpamatuod o Saksi.”²

II. Ang Plano

Nasabtan nato ang atong relasyon sa mga sakop sa Dios nga Kapangulohan gikan sa unsay gipadayag mahitungod sa plano sa kaluwasan.

Ang mga pangutana sama sa “Diin man kita gikan?” “Nganong nia kita dinhi?” ug “Asa kita padulong?” gitubag diha sa gitawag sa mga kasulatan nga

“[plano] sa kaluwasan,” ang “talagsaong [plano] sa kalipay,” o ang “[plano] sa katubsanan” (Alma 42:5, 8, 11). Ang ebanghelyo ni Jesukristo maoy sentro niini nga plano.

Isip espiritu nga mga anak sa Dios, nga diha na sa wala pa ang mortalidad, nagtinguha kita sa atong destinasyon sa kinabuhing dayon apan miuswag kutob sa atong mahimo nga wala ang mortal nga kasinatian sa pisikal nga lawas. Aron mahatag kana nga oportunidad, gipangulohan sa atong Langitnong Amahan ang Paglalang niini nga kalibutan, diin, gihikaw kanato ang atong panumduman sa wala pa kita matawo, mapamatud-an nato ang atong kaandam sa pagtuman sa Iyang mga sugo ug makasinati ug molambo pinaagi sa uban pang mga hagit sa mortal nga kinabuhi. Apan sa dagan nianang mortal nga kasinatian, ug isip sangputanan sa Pagkapukan sa atong unang mga ginikanan, mag-antus kita og espiritwal nga kamatayon nga ibulag sa presensya sa Dios, makasala, ug makasinati og pisikal nga kamatayon. Ang plano sa Amahan naglaum ug naghatag og mga paagi sa pagbuntog nianang tanan nga babag.

III. Ang Dios nga Kapangulohan

Sa pagkahibalo sa katuyoan sa talagsaong plano sa Dios, gikonsiderar na nato karon ang tagsa-tagsang

tahas sa tulo ka sakop sa Dios nga Kapangulohan niana nga plano.

Sugdan nato pinaagi sa usa ka pagtulun-an gikan sa Biblia. Sa pagtapos sa ikaduha niyang sulat ngadto sa mga taga-Corinto, gihimo ni Apostol Pablo kining daw diretso lang nga pagpasabut bahin sa Dios nga Kapangulohan nga gilangkuban sa Amahan, sa Anak, ug sa Espiritu Santo: “Ang grasya sa Ginoong Jesukristo, ug ang gugma sa Dios, ug ang pakig-ambit [o pakigdait³] sa Espiritu Santo, magauban kaninyong tanan” (2 Mga Taga-Corinto 13:14).

Kining biblikanhong kasulatan nagrepresentar sa Dios nga Kapangulohan ug nagpasabut sa malukpanon ug makadasig nga gugma sa Dios nga Amahan, sa manggiloy-on ug makaluwas nga misyon ni Jesukristo, ug sa pakigdait sa Espiritu Santo.

Dios nga Amahan

Nagsugod kining tanan sa Dios nga Amahan. Samtang ingon og diyutay ra kita’g nasayran bahin Kaniya, ang atong nasayran makahuluganon sa pagsabut sa kinatas-an Niyang dapit, sa atong relasyon Kaniya, ug sa tahas Niya sa pagdumala sa plano sa kaluwasan, sa Paglalang, ug sa tanan pang nagsunod.

Sa gisulat ni Elder Bruce R. McConkie sa dayon niyang pagkamatay: “Diha sa pinakatalagsaon ug pinakaimportante

nga kahulugan sa pulong, dunay usa lamang ka tinuod ug buhi nga Dios. Siya ang Amahan, ang Labawng Makagagahum nga Elohim, ang Labing Halangdon nga Binuhat, ang Tiglalang ug Tigmando sa uniberso.”⁴ Siya ang Dios ug Amahan ni Jesukristo, ingon man usab kanatong tanan. Mitudlo si Presidente David O. McKay nga “ang unang sukaranang kamatuoran nga gipasiugdahan ni Jesukristo mao kini, nga adunay nagdumala sa tanan nga mao ang Dios nga Amahan, ang Ginoo sa langit ug sa yuta.”⁵

Unsay atong nasayran sa kinaiyahan sa Dios nga Amahan kadaghanan maoy atong nakat-unan gikan sa pangalagad ug mga pagtulun-an sa Iyang Bugtong Anak, si Jesukristo. Sama sa gitudlo ni Elder Jeffrey R. Holland, usa sa pina-kaimportante nga katuyoan sa pangalagad ni Jesus mao ang pagpadayag ngadto sa mga mortal “unsa gayud ang Dios ang atong Mahangturong Amahan, . . . sa pagpadayag ug sa paghimong personal ngari kanato sa tinuod nga kinaiya sa Iyang Amahan, ang atong Amahan sa Langit.”⁶ Ang Biblia naglangkob og apostolikanhong saksi nga si Jesus “tukma nga hulad”

sa kinaiya sa Iyang Amahan (Mga Hebreohanon 1:3), nga nagpasabut lang sa kaugalingong pagtulun-an ni Jesus nga “ang nakakita kanako nakakita sa Amahan” (Juan 14:9).

Ang Dios nga Amahan mao ang Amahan sa atong mga espiritu. Kita Iyang mga anak. Nahigugma siya kanato, ug gihimo Niya ang tanan para sa mahangturong natong kaayohan. Siya ang tigpasiugda sa plano sa kaluwasan, ug pinaagi kini sa Iyang gahum nga natuman sa Iyang plano ang mga katuyoan niini alang sa katapusang himaya sa Iyang mga anak.

Ang Anak

Para sa mga mortal, ang kanunayng makita nga sakop sa Dios nga Kapangulohan mao si Jesukristo. Usa ka talagsaong doktrinal nga pamahayag sa Unang Kapangulohan niadtong 1909 nag-ingon nga Siya “ang unang natawo sa tanang anak sa Dios—ang unang anak sa espiritu, ug ang bugtong anak sa unod.”⁷ Ang Anak, nga pinakatalagsaon sa tanan, gipili sa Amahan sa pagtuman sa plano sa Amahan—mogamit sa gahum sa Amahan sa paglalang sa dili maihap nga kalibutan (tan-awa sa

Moises 1:33) ug pagluwas sa mga anak sa Dios gikan sa kamatayon pinaagi sa Iyang Pagkabanhaw ug gikan sa sala pinaagi sa Iyang Pag-ula. Ang langit-nong sakripisyo tinuod nga gitawag og “ang labing importanting buhat sa tibuok tawhanong kasaysayan.”⁸

Nianang lahi ug sagradong mga okasyon dihang personal nga gipaila sa Dios nga Amahan ang Anak, miingon Siya, “Mao kini ang akong Anak nga pinalangga: patalinghugi ninyo siya” (Marcos 9:7; Lucas 9:35; tan-awa usab sa 3 Nephi 11:7; Joseph Smith—Kasaysayan 1:17). Sa ingon, si Jesukristo, si Jehova, ang Ginoong Dios sa Israel, ang namulong pinaagi sa mga propeta.⁹ Mao nga sa dihang mipakita si Jesus sa mga Nephite human sa Iyang Pagkabanhaw, gipaila Niya ang Iyang kaugalingon isip “ang Dios sa tibuok yuta” (3 Nephi 11:14). Mao nga si Jesus kasagaran namulong sa mga propeta sa Basahon ni Mormon ug sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw isip “ang Amahan ug ang Anak,” usa ka tawag nga gipasabut sa dinasig nga doktrinal nga paghulagway 100 ka tuig na ang milabay.¹⁰

Ang Espiritu Santo

Ang ikatulong sakop sa Dios nga Kapangulohan mao ang Espiritu Santo, nga gipasabut usab nga mao ang Balaang Espiritu, ang Espiritu sa Ginoo, ug ang Maghuhupay. Siya ang sakop sa Dios nga Kapangulohan nga mao ang pamaagi sa personal nga pagpadayag. Isip personahe sa espiritu (tan-awa sa D&P 130:22), makasulod Siya kanato ug makahimo sa mahinungdanong tahas sa pagkakigsulti tali sa Amahan ug sa Anak ug sa mga anak sa Dios dinhi sa yuta. Daghang kasulatan nagtudlo nga ang Iyang misyon mao ang pagpamatuod sa Amahan ug sa Anak (tan-awa sa Juan 15:26; 3 Nephi 28:11; D&P 42:17). Ang Manluluwas misaad nga ang Maghuhupay motudlo kanato sa tanang butang, magapahinumdom kanato sa tanang butang, ug mogiya kanato sa tanang kamatuoran (tan-awa sa Juan 14:26; 16:13). Sa ingon, ang Espiritu Santo makatabang nato sa pag-ila sa matuod ug sa sayop, mogiya



sa dinagko natong mga desisyon, ug motabang natong makatabok sa mga hagit sa mortalidad.¹¹ Siya usab ang pamaagi diin mabalaan kita, nga mao ang, pagkalimpyo ug pagkalunsay gikan sa sala (tan-awa sa 2 Nephi 31:17; 3 Nephi 27:20; Moroni 6:4).

IV.

Busa, sa unsang paagi diay nga ang pagsabut niining doktrina nga langit-nong gipadayag mahitungod sa Dios nga Kapangulohan ug sa plano sa kaluwasan makatabang kanato sa atong mga hagit karon?

Tungod kay anaa kanato ang kamatuoran mahitungod sa Dios nga Kapangulohan ug sa atong relasyon Kanila, sa katuyoan sa kinabuhi, ug sa kinaiyahan sa mahangturon natong padulngan, kita adunay pinakatalagsa-ong giya ug kasiguroan alang sa atong panaw sa mortalidad. Kahibalo kita kinsay atong simbahon ug nganong mosimba kita. Kahibalo kita kon kinsa kita ug unsay posible natong maabut (tan-awa sa D&P 93:19). Kahibalo kita kinsay naghimo niining tanan nga posible, ug kahibalo kita unsay angay natong buhaton aron matagamtam ang kinatas-ang mga panalangin nga moabut pinaagi sa plano sa Dios sa kaluwasan. Unsaon nato pagkahibalo niining tanan? Kahibalo kita pinaagi sa mga pagpadayag sa Dios ngadto sa Iyang mga propeta ug sa matag usa kanato.

Ang pagkab-ot sa gihulagway ni Apostol Pablo nga “sukod sa gidak-on sa kahupnganan ni Kristo” (Mga Taga-Efeso 4:13) nagkinahanglan og labaw pa sa pag-angkon og kahibalo. Gani dili igo kanato nga *makombinsir* lang sa ebanghelyo; kinahanglan nga molihok kita ug mohunahuna aron kita *makabig* niini. Agig sukwahi ang mga institusyon sa kalibutan, nga nagtudlo kanato nga *mahibalo* og mga butang, ang plano sa kaluwasan ug ang ebanghelyo ni Jesukristo naghagit kanato sa *pagkahimong* mas maayo.

Sigun sa gitudlo ni Presidente Thomas S. Monson sa miagi natong kinatibuk-ang komperensya:

“Ang mahinungdanong bahin sa plano [sa kaluwasan] mao ang atong



Manluluwas, si Jesukristo. Kon wala ang Iyang maulaong sakripisyo, ang tanan mawala. Hinoon, dili igo, ang magtuo lamang Kaniya ug sa Iyang misyon. Kinahanglan kitang molihok ug magkat-on, mangita ug mag-ampo, maghinulsol ug molambo. Kinahanglan kitang masayud sa mga balaod sa Dios ug mosunod niini. Kinahanglan kitang makadawat sa Iyang makaluwas nga mga ordinansa. Pinaagi lamang sa pagbuhat nga kita makaangkon sa tinuod, nga mahangturon nga kalipay. . . .

“Gikan sa kahiladman sa akong kalag ug kamapainubsanon,” si Presidente Monson namahayag, “ako mopamatuod sa dakong gasa sa plano sa atong Amahan alang kanato. Mao kini ang usa ka hingpit nga dalan sa kalinaw ug kalipay dinhi ug sa kalibutan nga moabut.”¹²

Akong idugang ang akong pagpamatuod nianang mensahe sa atong pinalanggang propeta-presidente. Ako mopamatuod nga kita dunay Langitnong Amahan, kinsa nahigugma kanato. Ako mopamatuod nga kita dunay Espiritu Santo, kinsa naggiya kanato. Ug ako mopamatuod mahitungod ni Jesukristo,

ang atong Manluluwas, nga mihimo niining tanan nga posible, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 323.
2. *Mga Pagtulun-an: Joseph Smith*, 49.
3. Komon kini nga kahulugan sa *pakig-ambit* dihang gipili kana nga pulong sa mga tighubad sa King James (tan-awa sa *The Oxford Universal Dictionary*, 3rd ed., giusab [1955], 352).
4. Bruce R. McConkie, *A New Witness for the Articles of Faith* (1985), 51.
5. David O. McKay, sa Conference Report, Okt. 1935, 100.
6. Jeffrey R. Holland, “Ang Kahalangdon sa Dios,” *Liahona*, Nob. 2003, 70.
7. Unang Kapangulohan, “The Origin of Man,” *Ensign*, Feb. 2002, 26, 29.
8. Tan-awa, pananglitan, Russell M. Nelson, “Pagdawat sa Gahum ni Jesukristo diha sa Atong Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2017, 40; “Ang Buhi nga Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Apostoles,” *Liahona*, Abr. 2000, 2.
9. Tan-awa sa Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation*, comp. Bruce R. McConkie (1954), 1:27.
10. Tan-awa sa Unang Kapangulohan ug ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “The Father and the Son,” *Ensign*, Abr. 2002, 13–18.
11. Tan-awa sa Robert D. Hales, “Ang Espiritu Santo,” *Liahona*, Mayo 2016, 105–7.
12. Thomas S. Monson, “Ang Hingpit nga Dalan sa Kalipay,” *Liahona*, Nob. 2016, 80–81.



Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Hingpit nga Gugma Nagahingilin sa Kahadlok

Atong ihiklin ang atong mga kahadlok ug magpuyo hinoon uban sa kalipay, kamapainubsanon, paglaum, ug maisugong pagsalig nga ang Ginoo nagauban kanato.

Minahal kong mga kaigsoonan, pinalanggang mga higala, pagkadakong pribilehiyo ug kalipay nga mag-abut isip tibuok kalibutan nga Simbahan nga nagkahiusa sa atong pagtuo ug gugma alang sa Dios ug sa Iyang mga anak.

Mapasalamaton kaayo ko sa presensya sa atong minahal nga propeta, si Thomas S. Monson. President, kanunay namong timan-an ang imong mga pulong sa paggiya, pagtambag, ug kaalam. Kami nagmahal kanimo,

President Monson, ug kanunay kaming nag-ampo alang kanimo.

Mga tuig ang milabay, samtang nagserbisyo ko isip stake president sa Frankfurt, Germany, usa ka minahal apan magul-anong sister miduol nako pagkahuman sa usa sa among mga miting sa stake.

“Dili ba lain kaayo?” miingon siya. “May upat o lima ka tawo nga nakatulog og maayo atol sa imong pakigpulong!”

Naghunahuna ko kadali ug mitubag,

“Sigurado ko nga ang pagkatulog diha sa simbahan maoy usa sa labing maayo sa tanang pagkatulog.”

Ang akong talagsaong asawa, nga si Harriet, nakadungog niining kaswal nga pag-istoryahanay ug mihisgot sa wala madugay nga usa kini sa labing nindot nga tubag nga akong nahatag sukad.

Ang Dakong Pagkahigmata

Pipila ka gatus ka tuig ang milabay sa North America, usa ka kalihokan nga gitawag og ang “Dakong Pagkahigmata [Great Awakening]” mikatap sa tibuok nasud. Usa sa nag-unang tumong niini mao ang pagpukaw sa mga tawo nga daw nakatulog kalabut sa espirituhanong mga butang.

Ang batan-ong si Joseph Smith naimpluwensyahan sa mga butang nga iyang nadunggan gikan sa mga tigsangyaw kinsa kabahin niining relihiyosong pagkahigmata. Usa kini sa mga rason nganong nakahukom siya nga matinud-anong magtinguha sa kabubut-on sa Ginoo diha sa pribado nga pag-ampo.

Kini nga mga tigsangyaw dunay maukyabon, emosyonal nga estilo sa pagsangyaw, nga ang mga wali nailhan sa ilang paghatag og gibug-aton sa mga kalisang sa nagdilaab nga impyerno nga naghulat sa makasasala.¹ Ang ilang mga pakigpulong dili makapatulog sa mga tawo—apan miresulta tingali kini sa pipila ka mga urom. Ang ilang tuyo ug plano mao ang paghadlok sa mga tawo aron mosimba.

Kahadlok isip Paagi sa Pagmanipular

Sa kasaysayan, ang kahadlok kasagaran gigamit isip paagi aron dunay buhaton ang mga tawo. Ang mga gini-kanan migamit niini sa ilang mga anak, ang mga amo ngadto sa mga empleyado, ug ang mga politiko ngadto sa mga botante.

Ang mga eksperto sa marketing nakasabut sa gahum sa kahadlok ug kanunayng migamit niini. Mao kini nganong ang ubang mga advertisement daw nagdala sa mensahe nga kon dili kita mopalit sa ilang breakfast cereal o sa labing bag-o nga video game o cell phone, mameligro kita nga magpuyo



og miserable nga kinabuhi, mamatay nga nag-inusara ug masulub-on.

Mopahiyom kita niini ug maghunahuna nga dili gayud kita madala niana nga pagmanipular, apan madala kita usahay. Grabe pa, mogamit kita usahay sa samang mga paagi aron pabuhaton ang uban sa unsay atong gusto.

Ang akong mensahe karon dunay duha ka tuyo: Ang una mao ang pag-awhag kanato nga mamalandong ug maghunahuna sa kagrabe sa *atong* paggamit sa kahadlok aron madasig ang uban—lakip ang atong kaugalingon. Ang ikaduha mao ang pagsugyot og mas maayong paagi.

Ang Problema sa Kahadlok

Una, atong hisgutan ang problema sa kahadlok. Tatal, kinsa man nato ang wala mapugos tungod sa kahadlok aron mokaon og mas maayo, motaud sa seatbelt, mas mag-ehersisyo, magtigum og kwarta, o gani maghinulsol sa sala?

Tinuod nga ang kahadlok mahimong dunay kusganong impluwensya sa atong mga lihok ug kinaiya. Apan kana nga impluwensya daw temporaryo ug taphaw ra. Ang kahadlok panagsa ra nga dunay gahum sa pag-usab sa atong mga kasingkasing, ug dili gayud kini makausab nato nga mahimong mga tawo nga nagmahal sa matarung ug gustong mosunod sa Langitnong Amahan.

Ang mga tawo nga nahadlok tingali *mosulti* ug mobuhat sa saktong mga butang, apan dili sila *mobati* sa hustong mga butang. Kanunay silang mobati nga walay mahimo ug masuk-anon, gani maglagot. Paglabay sa panahon kini nga mga pagbati moresulta sa pagduda, pagsupak, gani pagsukol.

Subo palandungon, kining sayop nga paagi sa kinabuhi ug pagpangulo dili limitado sa sekular nga kalibutan. Maguol ko nga makadungog og mga miyembro sa Simbahan nga migamit og dili matarung nga kamandoan—diha man sa ilang mga panimalay, sa ilang mga calling sa Simbahan, sa trabahoan, o sa ilang inadlaw-adlaw nga inter-aksyon sa uban.

Kasagaran, ang mga tawo tingali manghimaraut sa pagpangdaug-daug sa uban, apan dili nila kini makita



sa ilang kaugalingon. Sila mamugos nga tumanon ang ilang kaugalingong mapatuyangong mga lagda, apan kon ang uban dili mosunod niining pasulagmang mga lagda, sila mopanton kanila pinaagi sa pulong, emosyon, ug usahay gani sa pisikal nga paagi.

Ang Ginoo miingon nga “kon kita . . . [mogamit] sa gahum o kaman-doan o pagpugos sa mga pagbati sa mga katawhan, bisan unsa nga matang sa pagkadili matarung, . . . ang langit sa ilang mga kaugalingon mobiya [ug] ang Espiritu sa Ginoo maguol.”²

Duna tingali mga higayon nga matintal kita sa pagpangatarungan sa atong mga binuhatan pinaagi sa pagtuo nga ang bisan unsang binuhatan maayo kon ang tumong maayo. Tingali maghunahuna pa kita nga ang pagkontrolar, pagmanipular, ug kapintas alang sa kaayohan sa uban. Sayop kana, kay giklaro kini sa Ginoo nga “ang bunga sa Espiritu mao ang gugma, kalipay, kalinaw, pailub, pagkamapuanguron, pagkamaayo, pagtuo, kaaghup, [ug] pagpugong sa kaugalingon.”³

Mas Maayong Paagi

Dihang mas nakaila ko sa akong Langitnong Amahan, mas nakita nako kon giunsa Niya pagdasig ug paggiya ang Iyang mga anak. Dili Siya masuk-anon, madumtanan, o mapanimaslon.⁴ Ang Iya mismong katuyoan—Iyang buhat ug Iyang himaya—mao ang pagtudlo, pagbayaw, ug paggiya kanato ngadto sa Iyang kahingpitan.⁵

Ang Dios mihulagway sa iyang Kaugalingon ngadto ni Moises nga “maloloy-on ug mapuanguron, mahinay sa pagkasuko, ug dako sa mahigugma-ong-kalolot ug kamatuoran.”⁶

Ang gugma sa atong Amahan sa Langit alang kanato, ang Iyang mga anak, labaw pa sa atong abilidad sa pagsabut.⁷

Nagpasabut ba kini nga ang Dios mopaundayon o mobaliwala sa mga batasan nga supak sa Iyang mga sugo? Dili, siguradong dili!

Apan gusto Niyang mousab labaw pa kay sa atong mga batasan. Gusto Niyang mausab ang ato mismong mga kinaiya. Gusto Niyang mausab ang atong kasingkasing.

Gusto Niya nga mokab-ot kita ug mogunit og maayo sa gunitanang put-haw, moatubang sa atong mga kahadlok, ug maisugong molakang paunahan ug pasaka subay sa higpit ug pig-ot nga dalan. Gusto Niya kini alang kanato tungod kay nagmahal Siya kanato ug tungod kay kini ang dalan ngadto sa kalipay.

Busa, unsaon man sa Dios pagdasig sa Iyang mga anak sa pagsunod Kaniya sa atong panahon?

Gipadala Niya ang Iyang Anak!

Gipadala Niya ang Iyang Bugtong Anak, si Jesukristo, aron ipakita kanato ang saktong dalan.

Ang Dios modasig pinaagi sa pagdani, pagkamainantuson, kalumo, kaaghup, ug tiunay nga paghigugma.⁸ Ang Dios nagsuporta kanato. Nahigugma Siya kanato, ug kon kita mapandol, gusto Niya nga mobarug kita, mosulay pag-usab, ug mahimong mas lig-on.

Siya ang atong tigtudlo.

Siya ang atong dako ug bililhon nga paglaum.

Nagtinguha siya sa pagdasig kanato diha sa pagtuo.

Misalig Siya nga makakat-on kita gikan sa atong mga sayop ug mohimo og husto nga mga pagpili.

Kini ang mas maayong paagi!⁹

Unsa man ang kabahin sa mga Dautan sa Kalibutan?

Usa sa mga paagi nga gusto ni Satanang atong imanimanipular ang uban

mao ang pagtutok ug gani pagpasobra sa kadautan sa kalibutan.

Sigurado nga ang atong kalibutan kanunay, ug magpadayon, nga dili perpekto. Daghan kaayong inosente nga mga tawo ang nag-antus tungod sa mga sirkumstansya sa kinaiyahan ingon man sa kabangis sa tawo. Ang korapsyon ug kadautan sa atong panahon lahi ug makapaalarma.

Apan bisan pa niining tanan, dili nako ibaylo ang pagpuyo niining panahon sa bisan kanus-ang panahon sa kasaysayan sa kalibutan. Bulahan kaayo kita nga nagpuyo sa panahon sa dili ordinaryong kauswagan, kalamdagan, ug kaayohan. Labaw sa tanan, bulahan kita nga maangkon ang kahingpitan sa ebanghelyo ni Jesukristo, nga naghatag nato og talagsaong panglantaw sa mga peligro sa kalibutan ug nagpakita kanato unsaon sa paglikay niini nga mga peligro o pagsagubang niini.

Kon maghunahuna ko niini nga mga panalangin, gusto kong moluhod ug mohalad og mga pagdayeg sa atong Langitnong Amahan tungod sa Iyang walay katapusang gugma alang sa tanan Niyang mga anak.

Dili ko motuo nga gusto sa Dios nga ang Iyang mga anak magmahadlukon o maghunahuna kanunay sa mga kadautan sa kalibutan. “Kay kita wala sa Dios hatagig espiritu sa katalaw; kondili sa espiritu sa gahum, ug sa gugma, ug sa pagpugong sa kaugalingon.”¹⁰

Gihatagan kita Niya og daghang mga rason sa pagmaya. Kinahanglan lang gayud natong makakita ug makaila niini. Ang Ginoo kanunay nga nagpahinumdom kanato nga “ayaw pagkahadlok,” nga “sumalig kamo,”¹¹ ug “ayaw na kamo pagkahadlok, gamayng panon.”¹²

Ang Ginoo Makigbisog sa Atong mga Away

Mga kaigsoonan, kita ang “gamayng panon” sa Ginoo. Kita ang mga Santos sa ulahing mga adlaw. Tiunay sa atong ngalan mao ang pasalig nga magpaabut sa pagbalik sa Manluluwas ug sa pag-andam sa atong kaugalingon ug sa kalibutan aron sa pagdawat Kaniya. Busa, moserbisyo kita sa Dios ug mohigugma sa atong isigkatawo. Buhaton nato kini uban sa pagsalig, uban sa pagpaubos, nga dili gayud mopakaubos sa ubang relihiyon o grupo sa mga tawo. Mga kaigsoonan, gisangunan kita sa pagtuon sa pulong sa Dios ug sa pagpatalinghug sa tingog sa Espiritu, aron kita “masayud sa mga timailhan sa mga panahon, ug ang mga timailhan sa pag-anhi sa Anak sa Tawo.”¹³

Busa, kita dili ignorante sa mga hagit sa kalibutan, ni wala masayud sa mga kalisdanan sa atong panahon. Apan wala kini magpasabut nga pabugatan nato ang atong kaugalingon o ang uban sa makanunayong kahadlok. Imbis nga maghunahuna sa gidakon sa atong mga hagit, dili ba mas

maayong motutok sa walay kinutubang kahalangdon, kaayo, ug hingpit nga gahum sa atong Dios, mosalig Kaniya ug mangandam uban sa malipayong kasingkasing sa pagbalik ni Jesus nga mao ang Kristo?

Isip Iyang katawhan sa pakigsaad, dili kinahanglang maparalisar kita sa kahadlok nga basin dunay ngil-ad nga mahitabo. Hinoon, mopadayon kita uban sa hugot nga pagtuo, kaisug, determinasyon, ug pagsalig sa Dios samtang atong atubangon ang mga hagit ug mga oportunidad sa umaabut.¹⁴

Dili kita molakaw sa dalan sa pagkadisipulo nga mag-inusara. “Ang Ginoo nga imong Dios . . . magauban kanimo; dili ka pasagdan niya, ni pagabiyaan ikaw niya.”¹⁵

“Ang Ginoo makig-away alang kaninyo, ug magpakahilum kamo.”¹⁶

Kon mag-atubang sa kahadlok, magmaisugon kita, magbaton og pagtuo, ug mosalig sa saad nga “walay hinagiban nga gibuhat batok kanimo nga magmalampuson.”¹⁷

Nagpuyo ba kita sa panahon sa kakuyaw ug kasamok? Oo, siyempre.

Ang Dios Mismo miingon, “Dinhi sa kalibutan aduna kamoy kagul-anan: apan sumalig kamo; gidaug ko na ang kalibutan.”¹⁸

Makahimo ba kita sa paggamit sa atong hugot nga pagtuo ug molihok sumala niana? Makatuman ba kita sa atong mga pasalig ug sagradong mga pakigsaad? Makasunod ba kita sa mga sugo sa Dios bisan sa mahagitong mga kahimtang? Siyempre makahimo kita!

Makahimo kita tungod kay ang Dios misaad, “Ang tanan nga mga butang maghiusa sa paglihok alang sa inyong kaayohan, kon kamo maglakaw nga matarung.”¹⁹ Busa, atong ihiklin ang atong mga kahadlok ug magpuyo hinoon uban sa kalipay, kamapainubsanon, paglaum, ug maisugong pagsalig nga ang Ginoo nagauban kanato.

Ang Hingpit nga Gugma Nagahingilin sa Kahadlok

Akong pinalanggang mga higala, akong minahal nga mga kaigsoonan diha kang Kristo, kon atong makita





ang atong kaugalingon nga nagpuyo sa kahadlok o kabalaka, o kon atong makita nga ang atong kaugalingong mga pulong, kinaiya, o linihukan maoy hinungdan sa kahadlok sa uban, mag-ampo ko uban sa tanang kusog sa akong kalag nga makalingkawas kita gikan niini nga kahadlok pinaagi sa balaanong gitakda nga tambal sa kahadlok: ang tiunay nga gugma ni Kristo, kay “ang hingpit nga gugma nagahingilin sa kahadlok.”²⁰

Ang hingpit nga gugma ni Kristo mobuntog sa mga tintasyon nga mopasakit, mopugos, modaug-daug, o manlupig.

Ang hingpit nga gugma ni Kristo makapahimo kanato nga molakaw uban sa pagpaubos, dignidad, ug maisugong pagsalig isip mga sumusunod sa atong pinalanggang Manluluwas. Ang hingpit nga gugma ni Kristo naghatag kanato niining pagsalig nga mopadayon tadlas sa atong mga kahadlok ug mobutang sa atong hingpit nga pagsalig sa gahum ug kamaayo sa atong Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo.

Sa atong mga panimalay, mga dapit sa negosyo, mga calling sa Simbahan, sa atong mga kasingkasing, atong pulihan ang kahadlok og hingpit nga gugma ni Kristo. Ang gugma ni Kristo mopuli sa kahadlok og pagtuo!

Ang Iyang gugma magtugot kanato nga makaila, mosalig, ug magbaton og pagtuo sa kaayo sa atong Langitnong Amahan, sa Iyang balaang plano, sa

Iyang ebanghelyo, ug sa Iyang mga sugo.²¹ Ang paghigugma sa Dios ug sa atong isigkatawo mohimo sa atong pagsunod sa mga sugo sa Dios ngadto sa usa ka panalangin imbis nga usa ka palas-anon. Ang gugma ni Kristo makatabang kanato nga mahimong mas mabination, mas mapasayloon, mas maamumahon, ug mas mapahinunuron sa Iyang buhat.

Samtang atong pun-on ang atong mga kasingkasing sa gugma ni Kristo, mahigmata kita uban sa nabag-o nga espirituhanong kalagsik ug maglakaw kita nga malipayon, masaligon, abtik, ug madasigon diha sa kahayag ug himaya sa atong pinalanggang Manluluwas, si Jesukristo.

Mopamatuod ko, uban ni Apostol Juan, nga “Ang kahadlok wala diha sa gugma [ni Kristo].”²² Mga kaigsoonan, minahal nga mga higala, ang Dios nakaila kaninyo sa hingpit. Nahigugma Siya kaninyo sa hingpit. Nasayud Siya sa inyong umaabut. Gusto Niya nga kamo “[dili mahadlok], sumalig . . . lamang”²³ ug “magapabilin . . . diha sa iyang [hingpit nga] gugma.”²⁴ Kini ang akong pag-ampo ug panalangin sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Sila si George Whitehead ug Jonathan Edwards maoy duha sa inila nga mga ehemplo niini nga matang sa tigsangyaw.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:37.
3. Mga Taga-Galacia 5:22–23.
4. Sa usa ka higayon, ang Manluluwas gustong mosulod sa usa ka balangay sa mga Samarianhon, apan gisalikway sa katawhan si Jesus ug wala modawat Kaniya sa ilang balangay. Duha sa Iyang mga disipulo nasilo pag-ayo niini ug mihangyo, “Ginoo, buot Ka ba nga among ingnon ang kalayo sa pagkanaug gikan sa langit ug sa pag-ut-ot kanila?” Si Jesus mitubag uban niini nga pasidaan: “Wala kamo masayud unsang espirituha ang inyong gipakig-ambitan. Kay ang Anak sa Tawo mianhi dili aron sa paglaglag sa kinabuhi sa mga tawo kondili sa pagluwas kanila” (tan-awa sa Luke 9:51–56, New King James Version [1982]).
5. Tan-awa sa Moises 1:39; tan-awa usab sa Mga Taga-Efeso 3:19.
6. Exodo 34:6.
7. Tan-awa sa Mga Taga-Efeso 3:19.
8. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:41. Sigurado nga kon ang Dios naglaum kanato, ang Iyang mortal nga mga anak, sa paglihok niini nga paagi ngadto sa usag usa, Siya—usa ka hingpit nga binuhat nga nanag-iya sa tanang hiyas—mao ang modelo sa ingon nga kinaiya.

9. Ang premortal nga Konseho sa Langit maoy maayo kaayo nga ehemplo niini nga nagpakita sa kinaiya sa Dios. Didto ang atong Langitnong Amahan mipresentar sa Iyang plano alang sa atong mahangturong pag-uswag. Ang importanting mga elemento niana nga plano naglakip sa kabubut-on, pagkamasulundon, ug kaluwasan pinaagi sa Pag-ula ni Kristo. Si Lucifer, hinoon, misugyot og lahi nga paagi. Iyang gigarantiya nga ang tanan mosunod—walay usa nga mawala. Ang bugtong paagi aron matuman kini mao ang pinaagi sa pagpanglupig ug pagpamugos. Apan ang atong mahigugmaong Langitnong Amahan dili motugot niana nga plano. Gipakabilihon Niya ang kabubut-on sa Iyang mga anak. Nasayud Siya nga kinahanglang makahimo kita og mga sayop aron tinud-anay gayud kitang makat-on. Ug mao kana nga mihatag Siya og Manluluwas, kansang mahangturong sakripisyo makalimpyo kanato gikan sa sala ug motugot sa atong pagsulod balik ngadto sa gingharian sa Dios.

Sa dihang nakita sa atong Amahan sa Langit nga daghan sa Iyang hinigugmang mga anak nadani ni Lucifer, mipugos ba Siya kanila sa pagsunod sa Iyang plano? Gihadlok o gihulga ba Niya kadtong mihimo og ingon ka terrible nga pagpili? Dili Ang atong labaw ka makagagahum nga Dios siguradong makapahunong unta niini nga rebelyon. Makahimo unta Siya sa pagpugos sa Iyang kabubut-on diha sa mga masupilon ug makapahimo kanila sa pagsunod. Apan hinoon, gitugutan Niya ang Iyang mga anak sa pagpili alang sa ilang kaugalingon.

10. 2 Timoteo 1:7.
11. Tan-awa, pananglit, sa Josue 1:9; Isaias 41:13; Lucas 12:32; Juan 16:33; 1 Pedro 3:14; Doktrina ug mga Pakigsaad 6:36; 50:41; 61:36; 78:18.
12. Lucas 12:32.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 68:11.
14. Ang tambag ni Moises sa mga tawo sa iyang panahon magamit gihapon: “Ayaw kahadlok. . . Tan-awa ninyo ang kaluwasan sa Ginoo, nga Iyang pagabuhaton karon kaninyo” (Exodus 14:13, New King James Version).
15. Deuteronomio 31:6.
16. Exodus 14:14, New King James Version.
17. Isaias 54:17.
18. Juan 16:33.
19. Doktrina ug mga Pakigsaad 90:24; tan-awa usab sa 2 Mga Taga-Corinto 2:14; Doktrina ug mga Pakigsaad 105:14.
20. 1 Juan 4:18.
21. Atong hinumduman nga ang Manluluwas mianhi dili “aron ang kalibutan iyang pagahukman sa silot; kondili aron ang kalibutan maluwas pinaagi kaniya” (Juan 3:17). Gani, “dili siya maghimo og bisan unsa gawas kon kini alang sa kaayohan sa kalibutan; kay siya nahigugma sa kalibutan, gani siya mitugyan sa iyang kaugalingon nga kinabuhi aron siya makadani sa tanan nga mga tawo ngadto kaniya” (2 Nephi 26:24).
22. 1 Juan 4:18; tan-awa usab sa 1 Juan 4:16.
23. Marcos 5:36.
24. Juan 15:10.



Ni Elder D. Todd Christofferson
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Tingog sa Pagpasidaan

Samtang gibati gayud sa mga propeta ang katungdanan nga mopasidaan sa uban, katungdanan kini nga anaa usab sa uban.

Si propeta Ezequiel natawo mga duha ka dekada sa wala pa mobiya si Lehi ug ang iyang pamilya sa Jerusalem. Niadtong 597 BC, sa edad nga 25, si Ezequiel usa sa mga bihag nga gidala ni Nabucodonosor ngadto sa Babelonia, ug kutob sa atong nasayran, didto niya gigahin ang nahabilin niyang kinabuhi.¹ Nalakip siya sa kaliwat nga mangalagad isip pari sama ni Aaron, ug sa dihang 30 anyos na siya, nahimo siyang usa ka propeta.²

Sa pagsugo kang Ezequiel, si Jehova migamit sa samingay sa usa ka magbalantay.

“Kong, sa diha nga makakita [ang magbalantay] sa espada nga moabut sa yuta, huypon niya ang trumpeta, ug pasidan-an ang katawhan;

“Unya bisan kinsa kadto nga makadungog sa tingog sa trumpeta, ug dili manumbaling sa pasidaan; kong ang espada moabut na, ug magakuha kaniya, ang iyang dugo anha sa iyang kaugalingon nga ulo.”³

Sa laing bahin, “kong ang magbalantay makakita sa espada nga moabut, ug dili huyupon ang trumpeta, ug ang katawhan dili mapasidan-an, ug ang espada moabut, ug mokuha sa bisan

kinsang tawo gikan sa taliwala nila, . . . ang iyang dugo panilngon ko sa kamot sa magbalantay.”⁴

Dayon direktang namulong kang Ezequiel, mideklarar si Jehovah, “Busa ikaw, Oh anak sa tawo, gibutang ko ikaw nga usa ka magbalantay alang sa balay sa Israel; tungod niini patalinghugi ang pulong sa akong ba-ba, ug ihatag kanila ang pasidaan gikan kanako.”⁵ Ang pasidaan mao nga mohunong sila sa pagpakasala.

“Sa diha nga ako moingon sa dautan: Oh dautan nga tawo, ikaw sa pagkamatuod mamatay gayud, ug ikaw dili mosulti sa pagpasidaan sa tawong dautan gikan sa iyang dalan; kanang tawo nga dautan mamatay gayud diha sa iyang kasal-anan, apan ang iyang dugo panilngon ko diha sa imong kamot.

“Apan, kong ikaw nakapasidaan sa tawong dautan mahitungod sa iyang dalan sa pagpabiya niini; ug siya dili motalikod sa iyang dalan, siya mamatay gayud sa iyang kasal-anan; ugaling ginapagawas mo ang imong kalag. . . .

“Ingon man usab, sa diha nga ako moingon sa tawong dautan: Ikaw sa pagkamatuod mamatay; kong siya

mobiya sa iyang sala, ug magabuhat niana nga uyon sa balaod ug matarung; . . .

“Walay mausa sa iyang mga sala nga iyang nahimo pagahinumduman pa batok kaniya: gibuhat niya ang uyon sa balaod ug matarung; siya sa pagkamatuod mabuhi.”⁶

Makapainter, kini nga pasidaan alang usab sa mga matarung. “Sa diha nga ako moingon sa tawong matarung, nga siya sa pagkamatuod mabuhi; kong siya mosalig sa iyang kaugalingon nga pagkamatarung, ug magabuhat sa kadautan, walay usa sa iyang matarung nga mga buhat nga pagahinumduman; hinonoa diha sa iyang kasal-anan nga iyang nahimo, siya mamatay tungod niini.”⁷

Naghangyo sa Iyang mga anak, ang Dios misulti kang Ezequiel, “Umingon ka kanila: Ingon nga ako buhi, nagingon ang Ginoong Dios, ako walay kalipay sa kamatayon sa tawong dautan, apan nga motalikod ang dautan gikan sa iyang dalan ug mabuhi: bumiya kamo, bumiya kamo gikan sa inyong dautan nga mga dalan; kay ngano man nga magpakamatay kamo, Oh balay sa Israel?”⁸

Imbis ganahan nga mosilot kanato, ang atong Langitnong Amahan ug ang atong Manluluwas nagtinguha sa



atong kalipay ug naghangyo kanato sa paghinulsol, hingpit nga nasayud nga ang “pagkadautan dili mahitabo [ug dili gayud] mahimo nga kalipay.”⁹ Mao nga si Ezequiel ug ang matag propeta kaniadto ug sukad, namulong sa pulong sa Dios uban sa lawom nga pagbati, mipasidaan sa tanan nga mopalayo kang Satanas, ang kaaway sa ilang mga kalag, ug “[mopili] sa kalingkawasan ug sa kinabuhi nga dayon, pinaagi sa halangdon nga Tigpataliwala sa tanan nga mga tawo.”¹⁰

Samtang gibati gayud sa mga propeta ang katungdanan nga mopasidaan sa uban, katungdanan kini nga anaa usab sa uban. Gani, “matag tawo kinsa napasidan-an magpasidaan sa iyang silingan.”¹¹ Kita nga nakadawat og kahibalo sa mahinungdanong plano sa kalipay—ug sa mga sugo kalabut niini—kinahanglang mobati og tinguha sa pagpaambit niana nga kahibalo tungod kay kini makahimo og dakong epekto dinhi ug sa kahangturan. Ug kon kita mangutana, “Kinsa ang silingan nga akong pasidan-an?” sigurado nga makita ang tubag diha sa sambingay nga nagsugod og, “May usa ka tawo nga sa naglugsong siya gikan sa Jerusalem paingon sa Jerico, nahulog ngadto sa mga kamot sa mga tulisan,”¹² ug uban pa.

Ang pagkonsiderar sa sambingay sa maayong Samarianhon niini nga konteksto mopahinumdom kanato nga ang pangutana nga “Kinsa ang akong silingan?” konektado sa duha ka dagkong mga sugo: “Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong kusog, ug sa tibuok mong hunahuna; ug ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.”¹³ Ang makaaghat sa pagpalanog sa tingog sa pasidaan mao ang gugma—gugma sa Dios ug gugma sa isigkatawo. Ang pagpasidaan mao ang pagpakabana. Ang Ginoo mitudlo nga buhaton kini “sa kalumo ug sa kaaghup”¹⁴ ug “sa pagdani, sa pagkamainantuson, sa kalumo . . . , ug sa tiunay nga paghigugma.”¹⁵ Mahimong dinalian kini, sama sa pagpasidaan nato sa bata nga dili ibutang ang iyang kamot sa kalayo. Kinahanglang klaro kini ug



usahay kusganon. Usahay, ang pasidaan mahimong pinaagi sa pagbadlong “kon gidasig sa Espiritu Santo”,¹⁶ apan kanunay kining gibase sa gugma. Saksihi, pananglit, ang gugma nga nagdasig sa pagserbisyo ug mga sakripisyo sa atong mga misyonaryo.

Sigurado nga ang gugma mopugos sa mga ginikanan sa pagpasidaan sa ilang labing suod nga “mga silingan”—ang ilang kaugalingong mga anak. Nagpasabut kini sa pagtudlo ug pagpamatuod sa mga kamatuoran sa ebanghelyo. Nagpasabut kini sa pagtudlo sa mga anak sa doktrina ni Kristo: hugot nga pagtuo, paghinulsol, bunyag, ug sa gasa sa Espiritu Santo.¹⁷ Ang Ginoo nagpahinumdom sa mga ginikanan, “Ako nagsugo kaninyo sa pag-amuma sa inyong mga anak diha sa kahayag ug kamatuoran.”¹⁸

Usa ka mahinungdanong elemento sa katungdanan sa ginikanan sa pagpasidaan mao ang paghulagway dili lang sa makaguol nga mga sangputanan sa sala apan sa kalipay usab nga resulta sa pagkamasulundon sa mga sugo. Hinumdumi ang mga pulong ni Enos kon unsay nakaaghat kaniya nga mangita sa Dios, modawat og kapasayloan sa mga sala, ug makabig:

“Tan-awa, ako miadto sa lasang aron mangayam; ug ang mga pulong nga akong madunggan kanunay nga gipamulong sa akong amahan mahitungod sa kinabuhi nga dayon, *ug ang hingpit*

nga kalipay sa mga santos, mituhop gayud pag-ayo sa akong kasingkasing.

“Ug ang akong kalag gigutom; ug ako miluhod sa atubangan sa akong Magbubuhay, ug ako nangamuyo ngadto kaniya sa hilabihan nga pag-ampo ug nangaliya.”¹⁹

Tungod sa Iyang hingpit nga gugma ug pagpakabana sa uban ug sa ilang kalipay, si Jesus wala magduha-duha sa pagpasidaan. Sa pagsugod sa Iyang pangalagad, “si Jesus misugod sa pagwali nga nag-ingon, Paghinulsol kamo, kay ang gingharian sa langit haduol na.”²⁰ Tungod kay nasayud Siya nga dili lang ang bisan unsang dalan mopadulong sa langit, Siya misugo:

“Sumulod kamo agi sa pultahan nga masigpit; kay dako ang pultahan ug sangkad ang dalan nga padulong sa kapildihan, ug daghan ang nagasulod agi niini:

“Kay masigpit ang pultahan ug hiktin ang dalan nga padulong sa kinabuhi, ug diyutay ra ang mga nakatultol niini.”²¹

Migahin Siya og panahon sa mga makasasala, nag-ingon, “Wala ako moanhi sa pagtawag sa mga matarung, kondili sa mga makasasala aron sila managhinulsol.”²²

Alang sa mga escriba ug mga Pariseo ug mga Saduceo, si Jesus hugtanon sa pagpanghimaraut sa ilang pagpakaaron-ingnon. Ang Iyang mga pasidaan ug mga sugo direkta: “Alaut

kamo, mga escriba ug mga Pariseo, mga maut! kay nagahatag kamog ikapulo sa yerbabuyna ug sa anis ug sa komino, apan wala ninyo buhata ang labi pang hinungdanong mga butang sa kasugoan, nga mao ang hustisya, ug kalooy, ug pagtuo; kining mga butanga kinahanglan gayud unta nga inyong pagabuhaton, sa walay pagbiya sa uban.”²³ Siguradong walay usa nga mopasangil sa Manluluwas nga wala mahigugma niini nga mga escriba ug Pariseo—total, Siya nag-antus ug namatay aron usab sa pagluwas kanila. Apan kay nahigugma kanila, dili Siya makatugot nga magpadayon sila sa sala nga dili klarong makorihian. Adunay misulat, “Si Jesus mitudlo sa iyang mga sumusunod sa pagbuhat sama sa iyang gibuhat: sa pag-abi-abi sa tanan apan sa pagtudlo usab kabahin sa sala, tungod kay ang gugma nagkinahanglan nga pasidan-an ang mga tawo kon unsay makadaut kanila.”²⁴

Usahay kadtong mopasidaan ibaliwala sa mga tawo isip mahukmanon. Sa sukwahing paagi, kadtong nangangkon nga ang kamatuoran mag-agad sa tawo ug ang moral nga mga sumbanan magdepende sa personal nga gusto kasagaran maoy grabeng mosaway sa mga tawo nga dili modawat sa unsay gikonsiderar karon nga “saktong panghunahuna.” Usa ka manunulat mipasabut niini isip ang “kultura sa kaulaw”:

“Sa kultura sa kahasol sa tanlag masayran ninyo kon maayo o dautan kamo pinaagi sa unsay gisulti sa inyong konsensya. Sa kultura sa kaulaw masayran ninyo kon maayo o dautan kamo pinaagi sa unsay gisulti sa komunidad bahin kaninyo, kon mipasidungog o misalikway ba kini kaninyo. . . . [Sa kultura sa kaulaw,] ang moral nga kinabuhi wala gibase sa mga baruganan sa unsay husto ug sayop; gibase kini sa mga opinyon kon unsay naapil ug wala maapil. . . .

“ . . . Ang tanan kanunay nga dili sigurado sa moral nga sistema nga gibase sa naapil ug wala maapil. Walay permanente nga mga sumbanan, ang pausab-usab ra nga paghukom sa mga tawo. Kultura kini sa sobrang kasensitibo, sobrang reaksyon ug kanunay



nga kahadlok sa moral nga mga isyu, diin ang tanan daw napugos sa pagpa-uyon-uyon. . . .

“Ang kultura sa kahasol sa tanlag tingali lisud, apan sa labing minos, mahimo kang masilag sa sala ug sa gihapon mohigugma sa makasasala. Ang modernong kultura sa kaulaw mohatag kuno og bili sa mga mithi sa pagpaapil ug kamatugtanon, apan makatingala nga dili kini malooy niadtong dili mouyon ug niadtong lahi sa kadaghanan.”²⁵

Katugbang niini mao ang “lig-on nga sukaranan sa atong Manunubos,”²⁶ usa ka lig-on ug permanente nga pundasyon sa kaangayan ug hiyas. Mas maayo pa nga makabaton sa dili mausab nga balaod sa Dios diin mahimo kitang mopili sa atong kapalaran kay sa mahimong bihag sa walay klarong mga lagda ug kasuko sa gubot nga mga tawo sa social media. Mas maayo pa nga masayud sa kamatuoran kay sa “igatuya-tuya ug igaliyok-liyok sa tanang hangin sa tuluohan.”²⁷ Mas maayo pa nga maghinulsol ug mokabot sa sumbanan sa ebanghelyo kay sa magpakaaron-ingnon nga walay husto o sayop ug mag-antus diha sa sala ug pagmahay.

Ang Ginoo mideklarar, “Ang tingog sa pagpasidaan modangat ngadto sa

tanan nga mga katawhan, pinaagi sa mga ba-ba sa akong mga tinun-an, kinsa Ako mipili niining katapusan nga mga adlaw.”²⁸ Isip mga magbalantay ug mga disipulo, dili kita mahimong mobaliwala niining “labi pa ka dagkong mga hiyas.”²⁹ Sama ni Ezequiel, dili mahimong makita nato ang espada nga nagsingabut “ug dili huyupon ang trumpeta.”³⁰ Wala kita magsulti nga atong dukdukon ang pultahan sa atong silingan o mobarug sa plasa nga magsinggit og, “Paghinulsol!” Sa tinuod, kon hunahunaon kini ninyo, aduna kita diha sa gipahiuli nga ebanghelyo sa unsay gusto gayud kaayo sa katawhan. Busa ang tingog sa pasidaan sa kinatibuk-an dili lamang matinahuron, apan sa mga pulong pa sa Salmista, kini “tingog nga malipayon.”³¹

Ang opinion editor sa *Deseret News* nga si Hal Boyd mihatag og ehemplo nga ang pagpakahilum mahimong makadaut sa uban. Iyang nakita nga samtang ang ideya sa kaminyoon usa gihapon ka butang nga “intelektwal nga gidebatihan” sa mga elitista sa Amerikanhong katilingban, ang mismong kaminyoon dili butang nga ilang gidebatihan diha sa buhat. “Ang mga elitista magminyo ug magpabiling minyo ug mosiguro nga ang ilang mga anak makatagamtam sa mga benepisyo sa lig-ong kaminyoon.’ . . . Ang problema, hinoon, mao nga kasagaran dili [nila] isangyaw ang unsay ilang gibuhat.” Dili sila gustong “modiktar” niadtong labing makagamit sa ilang moral nga pagpangulo, apan “panahon na tingali nga kadtong dunay edukasyon ug lig-ong mga pamilya mohunong sa pagpakaaron-ingnong neutral ug mosugod sa pagsangyaw sa ilang gibuhat kalabut sa kaminyoon ug pagkaginikanan . . . [ug] motabang sa ilang isigka-Amerikano sa paghangup niini.”³²

Mosalig kami nga ilabi na kamo sa bag-ong henerasyon, mga kabatanonan ug mga young adult nga gisaligan sa Ginoo alang sa kalampanan sa Iyang buhat sa umaabut nga katuigan, mosuporta sa mga pagtulun-an sa ebanghelyo ug sa mga sumbanan sa Simbahan sa dayag ug ingon man sa pribado.

Ayaw pasagdi nga kadtong modawat sa kamatuoran magkasayup-sayop ug mapakyas diha sa pagka-ignorante. Ayaw padala sa sayop nga mga ideya sa pagkamatugtanon o sa kahadlok—kahadlok sa kahasol, pagdumili, o gani sa pag-antus. Hinumdumi ang saad sa Manluluwas:

“Bulahan kamo sa diha nga panamastamasan kamo sa mga tawo, ug pagalutuson kamo, ug pagabutangbutangan kamo sa tanang matang sa kadautan batok kaninyo tungod kanako.

“Kinahanglan managmaya ug managkalipay kamo, kay dako ang inyong balus didto sa langit, kay sa ingon man niini gilutos sa mga tawo ang mga propeta nga nanghiuna kaninyo.”³³

Sa katapusan, kitang tanan manubag sa Dios alang sa atong mga pagpili ug sa atong pagpakabuhi. Ang Manluluwas mideklarar, “Ang akong Amahan mipadala kanako nga Ako unta ituboy nganha sa krus; ug human niana nga Ako matuboy diha sa krus, nga Ako unta makadala sa tanan nga mga tawo ngari kanako, nga ingon nga Ako gituboy sa mga tawo mao usab ang mga tawo ituboy pinaagi sa Amahan, sa pagbarug sa akong atubangan, aron pagahukman sa ilang mga buhat, kon sila matarung o kon sila dautan.”³⁴

Nag-ila niini, ang labing pagkagamhanan sa Ginoo, mangamuyo ko gamit ang mga pulong ni Alma:

“Ug karon, akong mga kaigsoonan, ako manghinaut gikan sa kinahiladman nga bahin sa akong kasingkasing, oo, uban ang dako nga kabalaka gani ngadto sa kasakit, nga kamo . . . [mosalikway sa] inyong mga sala, ug dili ilang ngay ang adlaw sa inyong paghinulsol;

“Apan nga kamo magpaubos sa inyong mga kaugalingon sa atubangan sa Ginoo, ug motawag sa iyang balaan nga ngalan, ug magbantay ug magampo sa kanunay, nga kamo mahimo nga dili matintal labaw niana nga kamo makalahutay, ug sa ingon giyahan pinaagi sa Balaang Espiritu . . . ;

“Mag-angkon ug hugot nga pagtuo diha sa Ginoo; mag-angkon ug paglaum nga kamo makadawat og kinabuhi



nga dayon; mag-angkon og gugma sa Dios sa kanunay diha sa inyong mga kasingkasing, nga aron kamo bayawon sa katapusan nga adlaw ug makasulod ngadto sa iyang kapahulayan.”³⁵

Unta ang matag usa kanato makasulti ngadto sa Ginoo uban ni David: “Wala ko pagtagoi ang imong pagkamatarang sa sulod sa akong kasingkasing; gipahayag ko ang imong pagkamatinumanon ug ang imong kaluwasan: wala ko pagtagoi ang imong mahigugmaongkalolot ug ang imong kamatuoran gikan sa dako nga katilingban. Ayaw ipahilayo ang imong mga malumong kalooy gikan kanako, O Ginoo.”³⁶ Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Richard Neitzel Holzapfel, Dana M. Pike, ug David Rolph Seely, *Jehovah and the World of the Old Testament* (2009), 344.
2. Tan-awa sa Ezequiel 1–3; Holzapfel, *Jehovah and the World of the Old Testament*, 344.
3. Ezequiel 33:3–4.
4. Ezequiel 33:6.
5. Ezequiel 33:7.
6. Ezequiel 33:8–9, 14, 16.
7. Ezequiel 33:13.
8. Ezequiel 33:11.
9. Alma 41:10.
10. 2 Nephi 2:27.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:81.
12. Lucas 10:30.
13. Lucas 10:27.
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 38:41.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:41.
16. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:43.
17. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 68:25.
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:40.
19. Enos 1:3–4; emphasis gidugang. Sama sa gipahayag ni Presidente Russell M. Nelson sa kinatibuk-ang komperensya unom ka

bulan ang milabay: “Mga kaigsoonan, ang kalipay nga atong gibati dili kaayo konektado sa mga sirkumstansya sa atong kinabuhi apan konektado kaayo sa gitutokan sa atong kinabuhi. . . . Ang kalipay moabut gikan ug tungod [ni Jesukristo]. Siya ang tinubdan sa tanang kalipay” (“Hingpit nga Kalipay ug Espirituhanon nga Pagsugakod,” *Liahona*, Nob. 2016, 82).

20. Mateo 4:17.
21. Mateo 7:13–14.
22. Lucas 5:32.
23. Mateo 23:23.
24. Chris Stefanick, *Absolute Relativism: The New Dictatorship and What to Do about It* (2011), 33.
25. David Brooks, “The Shame Culture,” *New York Times*, Mar. 15, 2016, A29.
26. Halaman 5:12.
27. Mga Taga-Efeso 4:14. Kinahanglang atong timan-an nga ang pipila nga gitinguha nato nga pasidan-an tingali wala makaamgo sa ilang sitwasyon. Ang Ginoo naghisgot bahin sa daghang tawo sa atong panahon sa dihang miingon Siya: “Ikaw magakanayon, Ako dato, ako mauswagon, ug walay nakulang kanako; sa walay pagpanghibalo nga ikaw alaut, makaloolooy, kabus, buta ug hubo: “Tambagan ko ikaw nga gikan kanako magpalit kag bulawan nga inulay sa kalayo, aron madato ka; ug mga maputing bisti nga imong ikasul-ob aron dili magdayag ang pagkamakaulaw sa imong pagkahubo; ug tambal nga ikapadapat sa imong mga mata aron ikaw [tinud-anay nga] makakita” (Pinadayag 3:17–18).
28. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:4; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 1:5.
29. 1 Mga Taga-Corinto 12:31.
30. Ezequiel 33:6.
31. Salmo 66:1; 98:4.
32. Hal Boyd, “Hey Progressive Elites! It’s Time to Preach What You Practice,” *Deseret News*, Okt. 20, 2016, deseretnews.com. Gikutlo usab niya ang sociologist sa University of Virginia nga si W. Bradford Wilcox.
33. Mateo 5:11–12.
34. 3 Nephi 27:14.
35. Alma 13:27–29.
36. Salmo 40:10–11.



Ni Elder Joaquin E. Costa
Sa Seventy

Sa mga Higala ug mga Investigator sa Simbahan

Kon bayaran ninyo ang bugti alang sa pagpadayag, magpaubos sa inyong kaugalingon, magbasa, mag-ampo, ug maghinulsol, maabli ang kalangitan ug inyong masayran nga si Jesus mao ang Kristo.

Biyernes sa hapon, Septyembre 16, 1988, sa Vicente López Ward meetinghouse sa Buenos Aires, Argentina, gibunyagan ko sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang buotan kaayo nakong higala, si Alin Spannaus, ang mibunyag nako, ug gibati nako ang kalipay, kagan, ug kahinam pa nga magkat-on.

Karon, gusto nakong ipakigbahin ang pipila ka leksyon nga akong nakat-unan sa akong pagpabunyag—mga leksyon nga gipanghinaut nakong makatabang ninyo nga mga dili miyembro sa Simbahan nga naminaw. Mag-ampo ko nga ang inyong kasingkasing matandog sa Espiritu, sama nako.

Una, Pakigtagbo sa mga Misyonaryo

Ngano kaha nga ang tawo nga wala kaayoy makapugos nga mga hagit, mga panginahanglan, o mga pangutana mainteresado man sa pakigtagbo sa mga misyonaryo ug maminaw sa ilang mga leksyon? Ah, sa akong bahin kini tungod sa gugma—paghigugma sa babaye, nga ginganlan og Renee. Nahigugma ko kaniya, ug gusto nako siyang pakaslan. Lahi siya ug dunay

mga sumbanan nga lahi sa kadaghanang mga babaye nga akong nailhan. Apan nadani ko niya ug gihangyo nga magpakasal siya nako—ug siya miingon nga dili!

Naglibug ko. Abi nako'g swerte ang makaangkon nako! Gwapo ko, 24 anyos, gradwado sa kolehiyo ug nindot kaayo'g trabaho. Gisulti niya ang iyang mga tumong—nga magminyo lang og tawo nga makadala niya sa templo, nga

magbaton og mahangturong pamilya—ug mibalibad siya sa akong tanyag. Gusto nakong ipadayon ang relasyon, mao nga miuyon kong maminaw sa mga misyonaryo. Maayo ba ning rason sa pakigtagbo og mga misyonaryo? Ah, para nako oo.

Sa una nakong pakigtagbo sa mga misyonaryo, wala kaayo ko kasabut sa ilang gipanulti, ug sa tinuod lang, wala kaayo ko maminaw nila. Sarado ang akong kasingkasing sa bag-ong relihiyon. Gusto lang nakong pruwebahan nga sayop sila ug makakumbinsir ni Renee nga makigminyo nako.

Karon ang akong mga anak naka-serbisyo ug nanagserbisyo og misyon, ug akong nasabtan ang mga sakripisyo nga gihimo niining mga batan-ong lalaki ug babaye sa pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo. Karon nakapanghinaut ko nga unta gitagad nakog tarung sila si Elder Richardson, Elder Farrell, ug Elder Hyland, ang talagsaong mga misyonaryo nga nagtudlo nako.

Busa, gikan sa una nakong leksyon, mosulti lang ko ninyo mga higala ug mga investigator sa Simbahan: *kon makatagbo kamo og mga misyonaryo, palihug seryusoha ninyo sila; gibiyaan nila ang importante nga mga tuig sa ilang kinabuhi para lang ninyo.*

Ikaduha, Pagsimba

Sa una nakong pagtambong og miting sa Simbahan, daghan kog pulong nga nadungog apan kanako



wala kini kahulugan. Kinsa man ning mga Beehive? Unsa ang Aaronic Priesthood? ang Relief Society?

Kon primero ninyo kining pag-tambong og miting sa Simbahan ug naglibug mo sa butang nga wala ninyo hisabti, ayaw kabalaka! Ako ingon ana sab. Apan mahinumduman gihapon nako ang mga impresyon, ang bag-ong mga pagbati sa kalinaw ug kalipay nga akong nasinati. Niadtong higayuna wala ko masayud niini, apan mihung-hong ang Espiritu Santo sa akong mga dalunggan ug sa akong kasingkasing, “Husto kini.”

Busa tuguti ko nga ibutang kini nga leksyon sa usa ka sentence: *kon naglibug mo, ayaw kabalaka—hinumdumi ang mga pagbati nga inyong nasinati; naggikan kana sa Dios.*

Ikatulo, Pagbasa sa Basahon ni Mormon

Human sa pipila ka pakigtagbo sa mga misyonaryo, dili kaayo maayo ang akong pag-uswag. Gibati nako nga wala makadawat og kumpirmasyon sa katinuod sa ebanghelyo.

Usa ka adlaw, nangutana si Renee nako, “Gibasa ba nimo ang Basahon ni Mormon?”

Mitubag ko, “Wala.” Nanimaw man ko sa mga misyonaryo—dili pa ba na igo?

Nga may luha sa iyang mga mata, gipaniguro ni Renee kanako nga nasayud siya nga tinuod ang Basahon ni Mormon ug mipasabut nga kon gusto kong masayud kon tinuod kini, ang bugtong paagi mao—tag-ana unsa—basahon kini! Ug dayon mangutana!

Basaha, pamalandungi sa inyong kasingkasing, ug “mangutana sa Dios, ang Amahan sa Kahangturan, sa ngalan ni Kristo, . . . sa kinasingkasing, uban sa tinuod nga katuyoan, nga may hugot nga pagtuo kang Kristo” (Moroni 10:4) kon tinuod ba ang Basahon ni Mormon, kon kini ba ang tinuod nga Simbahan.

Ang ikatulong leksyon, sa usa ka sentence: *kon madawat ninyo kining mga butanga—ang Basahon ni Mormon—ug giawhag kamo nga basahon ug mangutana sa Dios kon kini tinuod, palihug buhata lang kini!*



Katapusan, Paghinulol

Ang katapusang kasinatian nga gusto nakong ipaambit mao ang paghinulol. Pagkahuman nako sa tanang leksyon sa misyonaryo, wala gihapon ko makumbinsir nga dunay angayang usabon sa akong kinabuhi. Si Elder Cutler kadto, usa ka batan-on, masaligong misyonaryo nga kasulti og gamayng Spanish, kinsa usa ka adlaw miingon, “Joaquin, magbasa ta og dungan sa Alma 42, ug iapil nato ang imong ngalan sa atong pagbasa niini.”

Naghunahuna ko nga binuang kini, apan gisunod nako ang gihangyo ni Elder Cutler ug gibasa ang bersikulo 1: “Ug karon, akong anak [Joaquin], ako nakasabut nga ingon og aduna pay nakahasol sa imong hunahuna, diin ikaw dili makasabut.” Ah! Ang libro nakigsulti kanako.

Ug gibasa namo ang bersikulo 2: “Karon tan-awa, akong anak [Joaquin], ako mopasabut niini nga butang nganha kanimu,” ug dayon gihulagway ang Pagkapukan ni Adan.

Ug dayon sa bersikulo 4: “Ug sa ingon kita nakasabut, nga dihay usa ka panahon nga gihatag ngadto [kang Joaquin] sa paghinulol.”

Padayon mi sa hinay-hinayng pagbasa, bersikulo human sa bersikulo, hangtud miabut mi sa katapusang tulo ka bersikulo. Dayon giigo ko sa usa ka

talagsaong pwera. Ang basahon *direktang* namulong kanako, ug nagsugod ko og hilak samtang nagbasa ko, “Ug karon, [Joaquin,] akong anak, ako nagtinguha nga ikaw kinahanglan dili motugot niini nga mga butang nga mohasol pa kanimu, ug himoa nga ang imong mga sala mosamok kanimu, uban niana nga paghasol diin modala kanimu . . . sa paghinulol” (bersikulo 29).

Karon akong naamguhan nga nagpaabut kong makadawat og pagpadayag apan wala koy gihimo. Wala ko kasulay og tinuorayng pakigsulti sa Dios hangtud nahitabo kadto, ug ang ideya nga makig-istorya sa tawo nga wala diha ingon og binuang. Kinahanglan kong magpaubos ug buhaton ang gipahimo bisan og, sa kalibutanon nakong hunahuna, daw binuang.

Nianang adlaw giablihan nako ang akong kasingkasing ngadto sa Espiritu, nagtinguhang makahinulol, ug gustong magpabunyang! Sa wala pa kadto, negatibo ang akong hunahuna bahin sa paghinulol, nga may kalambigitan lang kini sa sala ug binuhatang sayop, apan sa kalit ako kining nakita sa lahi nga kahayag—isip positibong butang nga mihawan sa dalan ngadto sa paglambo ug kalipay.

Nia karon dinhi si Elder Cutler, ug gusto nako siyang pasalamat sa pag-abli sa akong mga mata. Ang matag

desisyon nga akong gihimo sa akong kinabuhi sukad niana naimpluwensyahan niadtong higayuna dihang nagpaubos ko sa akong kaugalingon ug nag-ampo alang sa kapasayloan, ug ang Pag-ula ni Jesukristo alang kanako nahimong kabahin sa akong kinabuhi.

Ang katapusang leksyon, sa usa ka pamahayag: *sinatia ang paghinulsol; walay mas makapaduol kaninyo ngadto ni Ginoong Jesukristo kay sa tinguhang mag-usab.*

Minahal kong mga investigator, higala sa Simbahan, kon naminaw man kamo karon, hapit na ninyo makab-ot ang talagsaong kalipay. Duol na kaayo kamo!

Dapiton ko kamo, uban sa tanang kusog sa akong kasingkasing ug gikan sa kinahiladman sa akong kalag: lakaw ug pagpabunyang! Pinakamaayo kang butang nga inyong mahimo. Mousab kini dili lang sa inyong kinabuhi apan sa kinabuhi usab sa inyong mga anak ug mga apo.

Ang Ginoong mipanalangin kanako og usa ka pamilya. Gipakaslan nako si Renee, ug may upat kami ka anak nga matahum. Ug tungod sa akong bunyang, makahimo ko, sama ni propeta Lehi sa karaan, makadapit nila sa pag-ambit sa bunga sa kahoy sa kinabuhi, nga mao ang gugma sa Dios (tan-awa sa 1 Nephi 8:15; 11:25). Matabangan nako sila sa pagduol kang Kristo.

Palihug ikonsiderar ang akong mga kasinatian, ug (1) seryusoha ang pag-atubang sa mga misyonaryo, (2) mosimba ug hinumdumi ang mga pagbati nga espirital, (3) basaha ang Basahon ni Mormon ug pangutan-a ang Ginoong kon tinuod ba kini, ug (4) sinatia ang paghinulsol ug magpabunyang.

Mopamatuod ko kaninyo nga kon bayaran ninyo ang bugti alang sa pagpadayag, magpaubos sa inyong kaugalingon, magbasa, mag-ampo, ug maghinulsol, maabli ang kalangitan ug inyong masayran, sama sa akong nasayran, nga si Jesus mao ang Kristo, nga Siya ang ako ug inyong Manluluwas. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



Ni Elder S. Mark Palmer
Sa Seventy

Ug si Jesus, sa Nagsud-ong Siya Kaniya, Nahigugma Kaniya

Sa bisan unsang panahona nga mabati ninyo nga gipabuhat mo og lisud nga butang, hunahunaa ang Ginoong nga nagsud-ong ninyo, naghigugma ninyo, ug nagdapit ninyo nga mosunod Kaniya.

Pipila ka tuig ang milabay natawag ko, uban sa akong asawa, si Jacqui, aron sa pagdumala sa Washington Spokane Mission. Miabut mi sa misyon nga dunay kahadlok ug kahinam sa responsibilidad sa pakigtambayayong sa daghang dalaygong batan-ong mga misyonaryo. Nagkalain-lain ang ilang kagikan ug dali kaayo namo silang giisip nga among kaugalingong mga anak.

Bisan og ang kadaghanan maayo gyud ang ilang gibuhay, ang pipila nanglimbasug sa dakong gilauman sa

ilang calling. Nakahinumdom ko sa usa ka misyonaryo nga nagsulti nako. “President, dili lang gyud ko ganahan sa mga tawo.” Ang pipila misulti nako nga nagkulang ang ilang tinguha sa pagsunod sa istrikto nga mga lagda sa misyonaryo. Nabalaka ko ug naghunahuna kon unsay among mahimo sa pag-usab sa kasingkasing niadtong pipila ka misyonaryo nga wala pa makat-on nga malipay sa pagkamasulundon.

Usa ka adlaw samtang nagdrayb agi sa maanindot nga umahan sa trigo didto sa utlanan sa Washington-Idaho,





naminaw ko sa rekording sa Bag-ong Tugon. Sa akong pagpaminaw sa pamilyar nga istorya bahin sa batan-ong adunahan nga miduol sa Manluluwas sa pagpangutana unsay iyang buhaton aron makaangkon og kinabuhing dayon, wala lang damha nakadawat ko og personal nga pagpa-dayag nga usa na karon ka sagradong panumduman.

Pagkadungog nga mibatbat si Jesus sa kasugoan ug ang batan-on mitubag nga gisunod niya kining tanan sukad sa iyang pagkabatan-on, naminaw ko sa Manluluwas nga malumong mikorihir: “Kulang kag usa ka butang: . . . ibaligya ang imong katigayunan, ug . . . umanhi ka, . . . sumunod ka kanako.”¹ Apan sa akong kahibulong, nakadungog hinoon ko og unom ka pulong sa wala pa kanang bahina sa bersikulo nga daw wala pa nako madungog o mabasa sukad. Mura kini og gidugang sa mga kasulatan. Natingala ko sa dinasig nga salabutan nga gibutyag nianang higayuna.

Unsa man kining unom ka mga pulong nga dunay dakong epekto? Paminaw aron masuta kon makabantay ba kamo niining daw ordinaryo nga mga pulong, dili makit-an sa ubang

istorya sa Ebanghelyo apan makita lamang sa Ebanghelyo ni Marcos:

“Dihay usa ka tawo nga midalagan ngadto kaniya . . . ug kaniya nangun-tana, Maayong Magtutudlo, unsa bay akong buhaton aron makapanunod ako sa kinabuhing dayon?”

“Ug kaniya mitubag si Jesus, . . .

“Nahibalo ikaw sa mga sugo, Ayaw pagpanapaw, Ayaw pagbuno, Ayaw pagpangawat, Ayaw pagsaksig bakak, Ayaw pagpanikas, Tumahod ka sa imong amahan ug inahan.

“Ug siya miingon kaniya . . . , Magtutudlo, kanang tanan ako nang ginabantayan sukad pa sa akong pagkabatan-on.”

“Ug si Jesus, sa nagsud-ong siya kaniya, nahigugma kaniya, ug miingon kaniya, kulang kag usa ka butang: ibaligya ang imong katigayunan ug ang halin ihatag ngadto sa mga kabus, ug makabaton kag bahandi didto sa langit: ug unya umanhi ka ug sumunod ka kanako.”²

“Ug si Jesus, sa nagsud-ong siya kaniya, nahigugma kaniya.”

Sa akong pagkadungog niining mga pulong, naghunahuna ko sa atong Ginoo nga mihunong ug *nagsud-ong* niining batan-on. *Nagsud-ong*—nagpasabut nga

pagtan-aw nga midulot sa iyang kalag, nakamatngon sa iyang kamaayo ug usab sa iyang potensyal, ingon man nasabtan ang iyang kinadak-ang panginahanglan.

Dayon ang yanong mga pulong—si Jesus *nahigugma kaniya*. Mibati Siya og bug-at nga gugma ug kalooy alang niining maayong batan-on, ug *tungod* niini nga gugma ug *numot* niini nga gugma, si Jesus naghangyo pa gani kaniya. Akong nahunahuna kon unsay gibati niining batan-on nga mapuno sa ingon nga gugma gani samtang gihangyo sa pagbuhay og lisud kaayong butang sama sa pagbaligya sa tanan niyang gipanag-iyay ug ihatag kini ngadto sa mga kabus.

Nianang higayuna, kahibalo ko nga dili lang kasingkasing sa pipila namo ka misyonaryo ang kinahanglang mausab. Ingon man usab ang akong kasingkasing. Ang pangutana dili na “Unsaon man sa nasagmuyo nga mission president nga mapatarung ang usa ka nanglimbasug nga misyonaryo?” Hinoon, ang pangutana mao “Unsaon nga mapuno ko sa Kristohanong gugma aron ang misyonaryo mobati sa gugma sa Dios pinaagi nako ug magtinguha sa pagbag-o?” Unsaon nako sa *pagsud-ong* kaniya nga sama sa Ginoo nga nagsud-ong sa batan-ong adunahan, magtan-aw nila kon kinsa gayud sila ug kinsa sila sa umaabut, kay sa unsay ilang gibuhay o unsay wala nila gibuhay? Unsaon nako nga mas mahisama sa Manluluwas?

“Ug si Jesus, sa nagsud-ong siya kaniya, nahigugma kaniya.”

Sukad nianang panahona, kon mag-atubang ko sa batan-ong misyonaryo nga nanglimbasug sa aspeto sa pagsunod, diha sa akong kasingkasing nakita na nako karon ang usa ka matinud-anong batan-on nga lalaki o babaye kinsa mipakita og tinguha sa pag-adto sa misyon. Dayon ako makasulti uban sa pagbati sama sa malumo nga ginikanan:³ “Elder o Sister, kon ako wala mahigugma nimo, dili ko manginlabut unsay mahitabo sa imong misyon. Apan gihigugma ko ikaw, ug tungod kay gihigugma ko ikaw, nagpakabana ko kon si kinsa ka sa umaabut. Busa ako modapit nimo sa pag-usab

niadtong mga butang nga maglisud ka ug mahimo kang si kinsa nga maoy gusto sa Ginoo.”

Sa matag interbyu nako sa mga misyonaryo, mag-ampo una ko alang sa gasa sa gugmang putli ug nga makita nako ang matag elder ug sister sama sa pagtan-aw sa Ginoo niya.

Sa dili pa ang mga komperensya sa zone, samtang si Sister Palmer ug ako nakighimamat sa matag misyonaryo, mohunong ko ug tutokan sila, *mosud-ong* nila—usa ka interbyu nga walay pulong—ug dili masipyat, mapuno ko sa dakong *gugma* alang niining bilil-hong mga anak sa Dios.

Nakat-on ko og daghang leksyon nga makausab sa kinabuhi gikan niining personal nga kasinatian sa Marcos kapitulo 10. Aniyay upat niining leksyon nga nagtuo ko nga makatabang kanato:

1. **Kon magkat-on kita sa pagtan-aw sa uban sama sa pagtan-aw sa Ginoo kanila kay sa makita lang sa atong mata, ang atong gugma kanila molambo ug ingon man ang atong tinguha sa pagtambang nila.** Makita nato ang potensyal sa uban nga wala nila makita sa

ilang kaugalingon. Uban sa Kristohanon nga gugma dili kita mahadlok sa pagsulti, tungod kay ang “hingpit nga gugma nagahingilin sa kahadlok.”⁴ Ug kita dili gayud mohunong, nga maghinumdom nga kadtong labing lisud higugmaon maoy sagad nagkinahanglan og gugma.

2. **Walay tinuod nga pagtudlo o pagkat-on nga mahitabo kon buhaton diha sa kasagmuyo o kasuko, ug ang mga kasingkasing dili mausab diin wala diha ang gugma.** Nagbuhat man kita sa atong mga tahas isip mga ginikanan, magtududlo, o mga lider, ang tinuod nga pagtudlo mahitabo lang diha sa kahimtang nga dunay pagsalig imbis nga pagpanghimaraut. Ang atong mga panimalay kinahanglang himoong luwas nga kapasilongan sa atong mga anak—dili makuyaw nga palibot.
3. **Ang gugma kinahanglan dili ihikaw kon ang usa ka bata, higala, o sakop sa pamilya mapakyas sa pagkab-ot sa atong gilauman.** Wala kita masayud unsay nahitabo niadtong adunahan nga batan-on human nga mipalayo nga magul-anon, apan masaligon ko nga si

Jesus hingpit gihapon nga nahigugma kaniya bisan gipili niya ang mas sayon nga dalan. Tingali sa ulahing bahin sa kinabuhi, kon iyang makita nga ang iyang kabtangan haw-ang, nahinumduman niya ug misunod nianang iyang talagsaong kasinatian sa Iyang Ginoo sa pagsud-ong, paghigugma, ug pagdapit kaniya sa pagsunod Kaniya.

4. **Tungod kay Siya nahigugma kanato, ang Ginoo naglaum og dako kanato.** Kon mapainubsanon kita, atong hangupon ang imbitasyon sa Ginoo sa paghinulsol, pagsakripisyo, ug magsilbing ebidensya sa Iyang hingpit nga gugma alang nato. Tatal, ang imbitasyon sa paghinulsol usa man usab ka imbitasyon sa pagdawat sa maanindot nga gasa sa kapasayloan ug kalinaw. Busa, “dili mo pagtamayon . . . ang pagpanton gikan sa Ginoo, ni magkaluya ka sa diha nga pagabadlongon ikaw niya: kay ang Ginoo nagapanton kaniya nga iyang ginahigugma.”⁵

Minahal kong mga kaigsoonan, karon sa bisan unsang panahona nga mabati ninyo nga gipabuhat mo og lisud nga butang—undanga ang dili maayong batasan o adiksiyon, ipadaplin ang pagpaningkamot nga kalibutanon, isakripisyo ang kinaham nga kalihokan tungod kay kini Igpapahulay, pasayloa ang tawo nga nakasala ninyo—hunahunaa ang Ginoo nga *nagsud-ong* ninyo, *naghigugma* ninyo, ug nagdapit ninyo nga buhian kini ug *mosunod Kaniya*. Ug hatagi Siya og pasalamat sa paghigugma kaninyo nga igo sa pagdapit kaninyo sa pagbuhat og mas daghan pa.

Ako mopamatuod mahitungod sa atong Manluluwas, si Jesukristo, ug maglantaw niana nga adlaw nga Iya na kitang gakson, *mosud-ong* kanato ug mopalibot kanato sa Iyang hingpit nga *gugma*. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Marcos 10:21.
2. Marcos 10:17–21; emphasis gidugang.
3. Tan-awa sa 1 Nephi 8:37.
4. 1 Juan 4:18.
5. Mga Hebreohanon 12:5–6.





Ni Elder Gary E. Stevenson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Unsaon sa Espiritu Santo Pagtabang Kaninyo?

Ang Espiritu Santo mopasidaan, ang Espiritu Santo mohupay, ug ang Espiritu Santo mopamatuod.

Usa ka Lunes sa gabii dili pa lang dugay, ang akong asawa, nga si Lesa, ug ako mibisita sa panimalay sa usa ka batan-ong pamilya diha sa among kasilinganan. Samtang didto mi, ang pamilya midapit namo nga magpabilin alang sa family home evening, nagsulti kanamo nga ang ilang nuybe anyos nga anak nga lalaki mao ang nag-andam sa leksyon. Siyempre nagpabilin mi!

Human sa pangbukas nga awit, pag-ampo, ug hilisgutan sa pamilya, ang nuybe anyos misugod sa pagbasa og puno sa panabut nga pangutana sa iyang sinulat nga leksyon: “Unsaon sa Espiritu Santo pagtabang kaninyo?” Kini nga pangutana misugod og usa ka makahuluganon nga panaghisgot sa pamilya samtang ang tanan mipakigbahin og mga ideya ug mga panabut. Nakadayeg ko sa pagpangandam sa among magtutudlo ug sa maayo kaayo niyang pangutana, nga padayon nakong gihunahuna.

Sukad niana, padayon kong nangutana sa akong kaugalingon, “Unsaon sa Espiritu Santo pagtabang

kaninyo?”—usa ka pangutana nga importante gayud sa mga bata sa Primary nga mag-otso anyos na ug nangandam alang sa bunyag ug niadtong mga bata nga bag-o lang nabunyan ug nakadawat sa gasa sa Espiritu Santo. Importante usab kini alang sa liboan ka bag-ong mga kinabig.

Gidapit nako ang matag usa kanato, ilabi na ang mga bata sa Primary, sa paghunahuna, “Unsaon sa Espiritu Santo pagtabang kaninyo?” Samtang namalandong ko niini nga pangutana, dali nakong nahunahunaan ang usa ka kasinatian gikan sa akong kabatan-on. Usa kini ka istorya nga akong nasulti ngadto ni Elder Robert D. Hales human dayon sa pagkatawag nako sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles ug iyang giapil sa usa ka artikulo sa magasin sa Simbahan nga iyang gisulat bahin sa akong kinabuhi.¹ Tingali ang pipila kaninyo nakadungog na niini nga istorya, apan tingali daghan ang wala pa makadungog.

Sa dihang mga 11 anyos pa ko, ang akong amahan ug ako naglakaw

sa usa ka init nga adlaw sa summer didto sa kabukiran nga duol sa among panimalay. Samtang naglakaw si Papa sa tungason nga agianan, naglayat-layat ko gikan sa usa ka dakong bato ngadto sa lain diha sa kilid sa agianan. Nagtinguha nga mokatkat sa usa sa dakong mga bato, nagsugod ko sa pagsaka ngadto sa ibabaw niini. Sa pagbuhat nako sa ingon, natingala ko sa dihang iyang gigunitan ang akong bakos ug gibira ko paubos, nga nag-ingon, “Ayaw og katkat niana nga bato. Mosubay lang ta sa agianan.”

Mga gutlo ang milabay, samtang among gilantaw ang ubos gikan sa ibabaw nga agianan, nakurat mi samtang among nakita ang usa ka dakong bitin [rattle snake] nga nagpinit sa adlaw sa ibabaw sa mismong bato nga ganahan nakong katkaton.

Wala madugay, samtang nagbiyahe na mi pauli, nahibalo ko nga naghulat si Papa nga mangutana ko, “Giunsa nimo pagkahibalo nga tua didto ang bitin?” Mao nga nangutana ko, ug ang akong pangutana miresulta sa panaghisgot bahin sa Espiritu Santo ug sa unsang paagi nga ang Espiritu Santo makatabang kanato. Wala gayud nako makalimti kon unsay akong nakat-unan nianang adlaw.

Nakita ba ninyo kon giunsa sa Espiritu Santo pagtabang kanako? Mapasalamaton ko sa kahannguran nga ang akong amahan naminaw sa hinay, hinagawhaw nga tingog sa Espiritu Santo, kay nakaluwas kini sa akong kinabuhi.



Unsay Atong Nahibaloan bahin sa Espiritu Santo

Sa dili pa kita mopadayon sa pag-hunahuna sa pangutana nga “Unsaon sa Espiritu Santo pagtabang kaninyo?” balikan una nato ang pipila sa unsay gipadayag sa Ginoo bahin sa Espiritu Santo. Dunay daghang mahangturong mga kamatuoran nga atong matan-aw, apan karon akong hatagan og gibug-aton ang tulo lang.

Una, ang Espiritu Santo mao ang ikatulong sakop sa Dios nga Kapangulohan. Atong nakat-unan kining kamatuoran diha sa unang artikulo sa hugot nga pagtuo: “Kami nagtuo sa Dios, ang Amahan sa Kahangturon, ug sa Iyang Anak, nga si Jesukristo, ug sa Espiritu Santo.”²

Ikaduha, ang Espiritu Santo usa ka personahe sa espiritu, sama sa gihulagway sa moderno nga kasulatan: “Ang Amahan adunay lawas nga unod ug mga bukog nga mahikap ingon sa tawo; ang Anak usab; apan ang Espiritu Santo walay lawas nga unod ug mga bukog, apan usa ka personahe sa Espiritu. Kon dili tungod niini, ang Espiritu Santo dili makapuyo sulod kanato.”³ Nagpasabut kini nga ang Espiritu Santo adunay espiritu nga lawas, dili sama sa Dios nga Amahan ug ni Jesukristo, nga dunay pisikal nga mga lawas. Kini nga kamatuoran miklaro sa ubang mga ngalan nga gihtag sa Espiritu Santo ug pamilyar nato, lakip na ang Balaang Espiritu, Espiritu sa Dios, Espiritu sa Ginoo, Balaang Espiritu sa Saad, ug ang Maghuhupay.⁴

Ikatulo, ang gasa sa Espiritu Santo moabut pinaagi sa pagpandong sa mga kamot. Kini nga ordinansa, human sa bunyag, mopasarang nato alang sa kanunayng pagpakig-uban sa Espiritu Santo.⁵ Aron mapahigayon kini nga ordinansa, ang takus nga mga naghupot sa Melchizedek Priesthood mobutang sa ilang mga kamot diha sa ulo sa indibidwal,⁶ motawag kaniya sa iyang ngalan, mosulti sa ilang awtoridad sa priesthood, ug diha sa ngalan ni Jesukristo, mokumpirma kaniya nga usa ka sakop sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ug molitok sa importante

nga mga pulong nga “Dawata ang Espiritu Santo.”

Unsaon sa Espiritu Santo Pagtabang Kaninyo?

Pinaagi nianang simple nga pagrib-yu sa tulo ka mahinungdanong mga kamatuoran bahin sa Espiritu Santo, mobalik kita sa atong unang pangutana: “Unsaon sa Espiritu Santo pagtabang kaninyo?”

Ang Espiritu Santo Mopasidaan

Sama sa akong gihulagway diha sa akong kasinatian sa pagkabata, ang Espiritu Santo makatabang kaninyo pinaagi sa pagpasidaan kaninyo og una bahin sa pisikal ug espirituhanong mga kakuyaw. Nakat-unan na usab nako ang bahin sa importante nga tahas sa Espiritu Santo sa pagpasidaan samtang nagserbisyo ko sa Area Presidency sa Japan.

Atol niining panahona, nagtrabaho ko kauban ni President Reid Tateoka

sa Japan Sendai Mission. Isip kabahin sa naandan na niyang buluhaton sa misyon, si President Tateoka nagplano og miting alang sa mga lider sa mga misyonaryo sa habagatang bahin sa iyang misyon. Pipila ka adlaw sa wala pa ang miting, si President Tateoka dunay impresyon, usa ka pagbati sa iyang kasingkasing, nga dapiton ang *tanang* mga misyonaryo niana nga zone ngadto sa miting sa pagpangulo, imbis sa naandang gamay rang mga lider nga mga elder ug mga sister.

Sa dihang iyang gipahibalo ang iyang intensyon, gipahinumduman siya nga kini nga miting wala gitumong alang sa tanang mga misyonaryo apan alang lamang sa mga lider sa misyon. Bisan pa man niana, gikalimtan una ang naandang buluhaton aron mosunod sa pag-aghat nga iyang nadawat, iyang gidapit ang tanang mga misyonaryo nga nagserbisyo sa pipila ka siyudad duol sa dagat, lakip



na ang siyudad sa Fukushima, ngadto sa miting. Sa adlaw nga gikasabutan, Marso 11, 2011, ang mga misyonaryo nagpundok alang sa gipalapdan nga miting sa misyon sa siyudad sa Koriyama nga anaa sa sulod.

Atol niini nga miting usa ka 9.0 magnitude nga linog ug tsunami ang miigo sa rehiyon sa Japan diin nahimutang ang Japan Sendai Mission. Sa dakong trahedya, daghang siyudad nga duol sa dagat—lakip na kadtong gigikanan sa mga misyonaryo nga gipundok—ang nagun-ob ug nakalasan og daghang kinabuhi. Ug ang siyudad sa Fukushima nag-antus og insidente nga may kalabutan sa nukleyar.

Bisan kon ang meetinghouse diin nagmiting ang mga misyonaryo naguba sa linog, pinaagi sa pagsunod sa mga pag-aghat sa Espiritu Santo, si President ug Sister Tateoka ug ang tanang mga misyonaryo luwas nga napundok.

Didto sila sa luwas nga dapit ug mga milya gikan sa kadaut tungod sa tsunami ug sa nukleyar nga kontaminasyon.

Sa pagpatalinghug ninyo sa mga pag-aghat gikan sa Espiritu Santo—ang mga impresyon sa kasagaran hilum ug hinay—mahimong mapalayo mo, nga wala gani masayud, gikan sa espirituhanon ug temporal nga kakuyaw.

Mga kaigsoonan, ang Espiritu Santo motabang kaninyo pinaagi sa pagpasidaan kaninyo, sama sa gibuhat Niya sa akong amahan ug ni President Tateoka.

Ang Espiritu Santo Mohupay

Sa pagpadayon sa pagtubag sa pangutana nga “Unsaon sa Espiritu Santo pagtabang kaninyo?” ato karong susihon ang Iyang tahas isip Maghuhupay. Wala damha nga mga panghitabo sa atong kinabuhi maoy hinungdan sa kagulan-anan, kasakit, ug kasagmuyo. Apan, taliwala niining mga pagsulay, ang Espiritu Santo nagserbisyo kanato sa usa sa Iyang importante nga mga tahas—isip Maghuhupay, nga sa tinuod lang usa sa Iyang mga ngalan. Kining malinawon, mapasaligon nga mga pulong gikan ni Jesukristo naghulagway niining sagradong tahas: “Ako mangamuyo sa Amahan, ug kamo iyang pagahatagan og laing

Manlalaban, nga magapakig-uban kaninyo hangtud sa kahangturan.”⁷

Sa pagpadayon og hulagway niini, ipakigbahin nako ang usa ka tinuod nga istorya sa pamilya nga dunay lima ka mga anak nga lalaki nga mibalhin gikan sa Los Angeles, California, USA, ngadto sa gamayng komunidad pipila ka tuig na ang milabay. Ang duha ka magulang nga mga anak nagsugod sa pagdula og sports sa high school ug nakig-uban sa mga higala, mga lider, mga coach—daghan kanila matinud-anong mga miyembro sa Simbahan. Kini nga mga relasyon nakatabang nga miresulta sa bunyag ni Fernando, ang kinamagulangan, ug sa nagsunod niya nga manghud.

Sa wala madugay mibiya si Fernando sa panimalay, diin nagpadayon siya sa iyang pag-eskwela ug nagdula og football sa kolehiyo. Naminyo siya sa iyang hinigugma sa high school, nga si Bayley, didto sa templo. Sa paghuman ni Fernando ug Bayley sa ilang pag-eskwela, naghinam-hinam silang nagpaabut sa pagkatawo sa una nilang anak—usa ka batang babaye. Apan atol sa proseso nga ang ilang mga pamilya mitabang aron makapauli na sila si Fernando ug Bayley sa balay, si Bayley ug ang iyang igsoong babaye nagdrayb diha sa dako nga dalan ug nakasugat og makalilisang nga aksidente nga naglambigit og daghang sakyanan. Si Bayley ug ang wala pa matawo niyang anak nakabsan sa ilang kinabuhi.

Apan bisan pa man sa hilabihan nga kasakit ni Fernando, ingon man usab sa mga ginikanan ug mga igsoon ni Bayley, mao usab ang hilabihan nga kalinaw ug kahupayan nga ilang nasinati hapit diha-diha dayon. Ang Espiritu Santo sa Iyang tahas isip Maghuhupay tinud-anay nga mipatunhay kang Fernando agi niining dili masabut nga kasakit. Ang Espiritu mipadangat og malungtarong kalinaw nga midala kang Fernando ngadto sa kinaiya sa pagpasaylo ug gugma sa tanan nga nalambigit sa makalilisang nga bangga.

Ang mga ginikanan ni Bayley mitawag sa iyang igsoong lalaki nga nagserbisyo isip misyonaryo atol sa aksidente. Iyang gihulagway diha sa sulat ang



iyang mga gibati sa pagkadungog sa dili maayong balita bahin sa iyang minahal nga igsoong babaye: “Talagsaon nga makadungog sa inyong mga tingog nga kalmado kaayo taliwala sa usa ka unos. Wala ko masayud kon unsay isulti. . . . Ang ako ra gyung mahunahuna mao ang akong igsoon nga wala na diha kon mopauli na ko. . . . Nahupay ko sa ligon ninyong mga pagpamatuod bahin sa Manluluwas ug sa Iyang plano. Ang samang nindot nga espiritu nga hapit makapahilak nako samtang magtuon ug magtudlo mipuno sa akong kasingkasing. Nahupay dayon ko ug napahinumduman sa mga butang nga akong nahibaloan.”⁸

Ang Espiritu Santo motabang kaninyo pinaagi sa paghupay kaninyo, sama sa gibuhat Niya kang Fernando ug sa pamilya ni Bayley.

Ang Espiritu Santo Mopamatuod

Ang Espiritu Santo mopamatuod ug mosaksi usab bahin sa Amahan ug sa Anak ug sa tanang kamatuoran.⁹ Ang Ginoo, nga namulong ngadto sa Iyang mga disipulo, miingon, “Apan inig-abut unya sa Manlalaban, ang akong igapadala ninyo gikan sa Amahan, . . . kini siya mao ang magahimog panghimatuod mahitungod kanako.”¹⁰



Aron mahulagway ang bilihong tahas sa Espiritu Santo isip saksi, magpadayon ko sa istorya nila ni Fernando ug Bayley. Kon nahinumdom mo, mipakigbahin ko nga si Fernando ug ang iyang igsoon nabunyagan, apan ang iyang mga ginikanan ug tulo ka manghud wala. Ug, bisan pa man sa daghang pagdapit nga makighimamat sa mga misyonaryo sulod sa katuigan, matag higayon ang pamilya mibalibad.

Sa pagkamatay ni Bayley ug sa iyang anak, ang pamilya ni Fernando lisud nga mahupay. Dili sama kang Fernando ug sa pamilya ni Bayley, wala sila makakaplag og kahupayan o kalinaw. Wala nila masabti kon giunsa sa kaugalingon nilang anak, kauban sa pamilya ni Bayley, pagpas-an sa bug-at nila nga palas-anon.

Sa katapusan, ilang nasabtan nga unsay anaa sa ilang anak ug wala nila mao ang gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo ug kini gayud ang iyang tinubdan sa kalinaw ug kahupayan. Human niining pagkaamgo, gidapit nila ang mga misyonaryo sa pagtudlo sa ilang pamilya sa ebanghelyo. Isip resulta, nakadawat sila sa kaugalingon nilang pagsaksi ug pagpamatuod bahin sa mahinungdanong plano sa kalipay, nga nagdala kanila sa malumo nga

kalinaw ug makapakalma nga kahupayan nga gikinahanglan gayud nila pag-ayo.

Duha ka bulan human sa pagkamatay ni Bayley ug sa wala matawo nila nga apo, ang mga ginikanan ni Fernando ingon man usab ang duha niya ka manghud nabunyagan ug nakumpirmahan ug nakadawat sa gasa sa Espiritu Santo. Ang kinamanghurang igsoon ni Fernando nagpaabut sa iyang bunyag kon mag-otso anyos na siya. Matag usa nila mipamatuod nga ang Espiritu, ang Espiritu Santo, misaksi sa katinuod sa ebanghelyo, nga nakapahimo nila sa pagtinguha nga mabunyagan ug makadawat sa gasa sa Espiritu Santo.

Mga kaigsoonan, ang Espiritu Santo motabang kaninyo pinaagi sa pagpamatuod kaninyo sama sa gibuhat Niya sa pamilya ni Fernando.

Summary

Ato kining i-summarize karon. Natino nato ang tulo ka gipadayag nga mga kamatuoran nga nagdala kanato sa kahibalo bahin sa Espiritu Santo. Kini mao nga ang Espiritu Santo ang ikatulong sakop sa Dios nga Kapangulohan, ang Espiritu Santo usa ka personahe sa espiritu, ug ang gasa sa Espiritu Santo moabut pinaagi sa pagpandong sa mga kamot. Natino usab nato ang tulo ka tubag sa pangutana nga “Unsaon sa Espiritu Santo pagtabang kaninyo?” Ang Espiritu Santo mopasidaan, ang Espiritu Santo mohupay, ug ang Espiritu Santo mopamatuod.

Katakus nga Mapabilin ang Gasa

Alang kaninyo nga nangandam nga mabunyagan ug nakumpirmahan, kadtong bag-o lang nga nabunyagan ug nakumpirmahan, o kadtong nabunyagan ug nakumpirmahan sa dugay nang panahon, importante sa atong pisikal ug espirituhanong kaluwasan nga mapabilin nato ang gasa sa Espiritu Santo. Makasugod kita sa pagbuhat sa ingon pinaagi sa pagpaningkamot sa pagtuman sa mga sugo, pagbaton og indibidwal ug pamilya nga pag-ampo, pagbasa sa mga kasulatan, ug pagtinguha og mahigugmaon ug mapasayloon nga mga relasyon uban sa

pamilya ug mga minahal sa kinabuhi. Kinahanglan nga atong ipabiling mahiyason ang atong mga hunahuna, mga binuhatan, ug pinulongan. Kinahanglan natong simbahon ang atong Langitnong Amahan diha sa atong mga panimalay, sa simbahan, ug, kon mahimo, didto sa templo. Paduol sa Espiritu, ug ang Espiritu mopaduol kaninyo.

Pagpamatuod

Ako karong tapuson uban sa pagdapit ug sa akong sigurado nga pagpamatuod. Ako kamong dapiton nga sundon pa sa hingpit ang mga pulong nga gikanta sa atong mga bata sa Primary, mga pulong nga sigurado ko nga ilang nailhan: “Paminaw, paminaw. Ang Espiritu Santo mohunghong. Paminaw, paminaw sa hinay nga hinagawhaw nga tingog.”¹¹

Minahal kong mga kaigsoonan, mga tigulang ug batan-on, gitanyag nako ang akong pagsaksi sa mahimayaong pagkaanaa sa balaanong mga binuhat nga naglangkob sa Dios nga Kapangulohan: ang Dios nga Amahan, si Jesukristo, ug ang Espiritu Santo. Mopamatuod ko nga usa sa mga pribilehiyo nga atong natakamtaman isip mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga nagpuyo sa kahingpitan sa mga panahon mao ang gasa sa Espiritu Santo. Nasayud ko nga ang Espiritu Santo *nakahimo ug mohimo* sa pagtabang kaninyo. Ako usab nga idugang ang akong linain nga pagsaksi bahin ni Jesukristo ug sa Iyang tahas isip atong Manluluwas ug Manunubos ug sa Dios isip atong Langitnong Amahan. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Robert D. Hales, “Elder Gary E. Stevenson: Usa ka Masinabuton nga Kasingkasing,” *Liahona*, Hunyo 2015, 14.
2. Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:1.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 130:22.
4. Tan-awa sa Mosiah 18:13; Alma 5:46; 9:21; Doktrina ug mga Pakigsaad 88:3.
5. Tan-awa sa 1 Nephi 13:37; 2 Nephi 31:12; Doktrina ug mga Pakigsaad 121:46.
6. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 138:33.
7. Juan 14:16.
8. Personal nga pagsinulatay, Dis. 18, 2016.
9. Tan-awa sa Mga Hebreohanon 10:15; 2 Nephi 31:18; Jacob 4:13.
10. Juan 15:26.
11. “The Still Small Voice,” *Children’s Songbook*, 107.



Ni Elder C. Scott Grow
Sa Seventy

Ug Ang Kinabuhing Dayon Mao Kini

Ang Dios nakaila kaninyo ug nagdapit kaninyo nga makaila Kaniya.

Mamulong ako kaninyo, ang bag-ong henerasyon—mga kabatan-onan ug mga young adult, minyo o dili—kamo nga umaabut nga mga lider niini nga Simbahan sa Ginoo. Uban sa tanang kadautan, kasamok, kahadlok, ug kalibug sa kalibutan karon, klaro akong mamulong kaninyo bahin sa kaharianon ug panalangin nga makaila sa Dios.

Si Jesukristo mitudlo og daghang mga kamatuoran nga nagpasabut sa plano sa Langitnong Amahan alang sa kalipay ug sa inyong luna diha niini. Motutok ko sa duha niini aron sa pagtabang ninyo nga makasabut sa inyong *pagkatawo* isip anak sa Dios ug masayud sa inyong *katuyoan* sa kinabuhi.

Una: “Kay gihigugma gayud sa Dios ang kalibutan, nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag, kondili may kinabuhing dayon.”¹

Ikaduha: “Ug ang kinabuhing dayon mao kini, ang ilang pagpakaila kani-mo nga mao ang bugtong tinuod nga Dios, ug kang Jesukristo, nga imong pinadala.”²

Palihug ibutang sa hunahuna kini nga mga kamatuoran—nagtudlo kini sa *ngano*—samtang maningkamot ko

sa paghulagway kon *sa unsang paagi* kamo ug kitang tanan makaila sa Dios.

Ilha Siya pinaagi sa Pag-ampo

Akong batan-ong mga higala, maka-sugod kita sa pag-ila sa Dios pinaagi sa pag-ampo.

Niadtong Abril 7, 1829, ang 22 anyos nga si Oliver Cowdery misugod sa pagtrabaho isip tigsulat alang sa 23 anyos nga si Joseph Smith. Mga batan-on sila—sama gayud kaninyo.

Si Oliver nangayo og kumpirmasyon gikan sa Dios kalabut sa Pagpahiuli ug sa iyang buhat diha niini. Agi og tubag, nakadawat siya sa mosunod nga pagpadayag:

“Tan-awa, ikaw nahibalo nga ikaw nagpakisayud kanako ug Ako milamdag sa imong panumduman. . . .

“Oo, Ako mosulti kanimo, nga ikaw unta mahibalo nga walay lain gawas sa Dios nga nasayud sa imong mga hunahuna ug sa mga katuyoan sa imong kasingkasing. . . .

“ . . . Kon ikaw nagtinguha og dugang nga kamatuoran, hinumdumi ang gabii nga ikaw misang-pit ngari kanako diha sa imong kasingkasing. . . .

“Wala ba Ako magsulti og kalinaw nganha sa imong hunahuna . . . ? Unsa ka labaw nga kamatuoran ang imong maangkon kay sa gikan sa Dios?”³

Kon mag-ampo *kamo* uban sa pagtuo, inyong mabati ang gugma sa Dios samtang ang Iyang Espiritu mamulong sa *inyong* kalag. Bisan unsa pa ka nag-inusara o walay kasiguroan ang inyong bation usahay, wala mo mag-inusara niini nga kalibutan. Ang Dios personal nga nakaila *kaninyo*. Samtang mag-ampo kamo, makaila kamo *Kaniya*.

Ilha Siya pinaagi sa Pagtuon sa Kasulatan

Samtang magtuon kamo sa mga kasulatan, dili lang kamo makat-on *mahitungod* sa Manluluwas,



apan kamo sa tinuod *makaila* sa Manluluwas.

Niadtong Abril 1985, si Elder Bruce R. McConkie namulong sa kina-tibuk-ang komperensya—13 lang ka adlaw sa wala pa siya mamatay. Mitapos siya uban niini nga pagpamatuod:

“Usa ako sa Iyang mga saksi, ug sa umaabut nga adlaw akong mahikap ang mga marka sa lansang sa Iyang mga kamot ug sa Iyang mga tiil ug mabasa sa akong mga luha ang Iyang mga tiil.

“Apan dili molabaw ang akong *pagkaila* unya kaniya kay sa karon nga Siya ang Anak sa Labawng Makagagahum nga Dios, nga Siya ang atong Manluluwas ug Manunubos, ug nga ang kaluwasan moabut pinaagi sa iyang maulaong dugo ug wala nay laing paagi.”⁴

Kadtong nakadungog ni Elder McConkie nga namulong nianang adlaw wala gayud makalimot kon unsay among gibati. Sa pagsugod niya sa iyang pakigpulong, gipadayag niya *nganong* ang iyang pagsaksi gamhanan kaayo. Siya miingon:

“Sa paghisgot niining talagsaong mga butang, mogamit ko sa kaugalingon nakong mga pulong, bisan tuod maghunahuna kamo nga mga pulong kini sa kasulatan. . . .

“Tinuod nga sa sinugdanan gisangyaw kini sa uban, apan *ako na kini karon*, tungod kay ang Balaang Espiritu sa Dios nagpamatuod kanako nga kini tinuod, ug daw gipadayag kini karon sa Ginoo kanako sa unang higayon. Sa ingon akong *nadungog* ang Iyang tingog ug *nasayud* sa Iyang pulong.”⁵

Samtang magtuon ug mamalandong kamo sa mga kasulatan, madungog usab ninyo ang tingog sa Dios, masayud sa Iyang mga pulong, ug maka-ila Kaniya. Ang Dios personal nga mopadayag sa Iyang mahangturong mga kamatuoran nganha kaninyo. Kini nga mga doktrina ug mga baruganan mahimong kabahin kon kinsa kamo ug magagikan sa inyo gayung kalag.

Agig dugang sa indibidwal nga pagtuon, ang pagtuon sa mga kasulatan isip usa ka pamilya importante.

Sa among balay gusto namong makat-on ang among mga anak sa

pag-ila sa tingog sa Espiritu. Nagtuo kami nga nahitabo kana samtang nagtuon kami sa Basahon ni Mormon matag adlaw isip usa ka pamilya. Ang among pagpamatuod nalig-on samtang nag-istorya kami bahin sa sagradong mga kamatuoran.

Ang pagtuon sa kasulatan mahimong paagi aron ang Espiritu makahatag sa matag usa kanato og pinahaum nga pagtudlo. Samtang magtuon kamo sa mga kasulatan matag adlaw, maginusara, ug uban sa inyong pamilya, makakat-on *kamo* sa pag-ila sa tingog sa Espiritu ug makaila sa Dios.

Ilha Siya pinaagi sa Pagbuhat sa Iyang Kabubut-on

Agig dugang sa atong pag-ampo ug pagtuon sa mga kasulatan, kinahanglan natong buhaton ang kabubut-on sa Dios.

Ang Manluluwas mao ang atong hingpit nga ehemplo. Miingon Siya, “Kay ako nanaug gikan sa langit, dili sa pagbuhat sa akong kaugalingong kabubut-on, kondili sa kabubut-on sa nagpadala kanako.”⁶

Sa dihang ang nabanhaw nga Manluluwas mipakita sa mga Nephite, miingon Siya, “Tan-awa, Ako ang kaha-yag ug ang kinabuhi sa kalibutan; ug Ako nakainom gikan sa pait nga kopa nga gihatag sa Amahan ngari kanako, ug gihimaya ang Amahan sa akong pagpas-an sa mga sala sa kalibutan, diin pinaagi niini Ako mituman sa *kabubut-on* sa Amahan sa *tanang nga mga butang* gikan sa sinugdanan.”⁷

Kamo ug ako mobuhat sa kabubut-on sa Amahan pinaagi sa pagtuman sa atong mga pakigsaad, pagsunod sa mga sugo, ug pagserbisyo sa Dios ug sa atong isigkatawo.

Ang akong asawa, si Rhonda, ug ako dunay mga ginikanan nga ordinar-yo lang nga mga tawo—tingali susama sa inyong mga ginikanan. Apan usa ka butang nga ganahan kaayo nako sa among mga ginikanan mao nga gipahinungod nila ang ilang kinabuhi sa pagserbisyo sa Dios, ug mitudlo sila kanamo sa pagbuhat usab niini.

Sa dihang ang mga ginikanan ni Rhonda duha pa lang ka tuig nga naminyo, ang iyang 23 anyos nga



amahan gitawag sa pagserbisyo og full-time nga misyon. Gibiyaan niya ang iyang batan-ong asawa ug ang ilang 2 anyos nga anak nga babaye. Dayon ang iyang asawa gitawag sa pagserbisyo uban kaniya sa katapusang pito ka bulan sa iyang misyon—gibilin ang ilang anak sa mga paryente.

Paglabay sa pipila ka tuig, nga karon dunay *upat* ka anak, mibalhin sila sa Missoula, Montana, aron ang iyang papa makaeskwesta sa unibersidad. Hinoon, pipila pa lang sila ka bulan didto dihang si Presidente Spencer W. Kimball ug Elder Mark E. Petersen mitawag sa akong ugangang lalaki nga mahimong unang presidente sa bag-ong gitukod nga Missoula stake. 34 anyos pa lang siya. Ang mga plano sa unibersidad gibiyaan samtang naningkamot siya sa pagbuhat sa kabubut-on sa *Ginoo*—dili sa iyang kaugalingon.

Ang *akong* mga ginikanan nakaserbisyo sa templo sobra sa 30 ka tuig—si Papa isip sealer, si Mama isip usa ka ordinance worker. Nakaserbisyo usab sila og lima ka full-time nga misyon—sa Riverside, California; Ulaanbaatar,

Mongolia; Nairobi, Kenya; sa Nauvo Illinois Temple; ug sa Monterrey Mexico Temple. Sa Mexico naningkamot sila og maayo nga makat-on og bag-ong pinulongan, nga dili sayon sa 80 anyos. Apan nagtinguha sila sa pagbuhat sa kabubut-on sa Ginoo kay sa pagpadayon sa ilang kaugalingong mga tinguha sa kinabuhi.

Ngadto kanila, ug sa tanang ingon ka mapahinunguron nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa tibuok kalibutan, akong ipalanog ang mga pulong nga gisulti sa Ginoo ngadto ni propeta Nephi, ang anak ni Helaman: “Bulahan [kamo], . . . alang niadto nga mga butang nga [inyong] nabuhat . . . sa walay kaluya . . . [kay kamo] wala magtinguha sa [inyong] kaugalingon nga kinabuhi, apan nagtinguha sa akong kabubut-on, ug sa paghupot sa akong mga sugo.”⁸

Samtang magtinguha *kita* sa pagbuhat sa kabubut-on sa Dios pinaagi sa matinud-anong pagserbisyo Kaniya ug sa atong isigkatawo, atong mabati ang Iyang pag-aprubar ug makaila gayud Kaniya.

Ilha Siya pinaagi sa Pagkahimong sama Kaniya

Ang Manluluwas misulti kanato nga ang labing maayong paagi sa pag-ila sa Dios mao ang pagkahimong *sama* Kaniya. Mitudlo Siya: “Busa, unsa nga matang sa mga tawo kamo mahisama? Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, gani sama nga Ako mao.”⁹

Ang katakus mahinungdanon aron mahimong sama Kaniya. Siya mimitando, “Magbalaan sa inyong mga kaugalingon; oo, limpyohi ang inyong mga kasingkasing, ug hugasi ang inyong mga kamot . . . aron Ako makahimo kaninyo nga limpyo.”¹⁰ Sa pagsugod sa proseso nga mahimong sama Kaniya, kita maghinulsol ug modawat sa Iyang kapasayloan, ug Siya molimpyo sa atong mga kalag.

Sa pagtabang kanato sa atong pag-uswag padulong sa Amahan, ang Ginoo mihatag kanato niini nga saad: “Ang matag kalag kinsa mobiya sa iyang mga sala ug moduol ngari kanako, ug motawag sa akong ngalan,

ug mosunod sa akong tingog, ug mohupot sa akong mga sugo, makakita sa akong panagway ug *masayud* nga Ako mao.”¹¹

Pinaagi sa atong pagtuo sa Iyang maulaong sakripisyo, ang Manluluwas molimpyo kanato, moayo kanato, ug makapahimo kanato nga *makaila* Kaniya pinaagi sa pagtabang kanato nga mahimong *sama* Kaniya. Si Mormon mitudlo, “Pag-ampo ngadto sa Amahan uban sa tibuok kusog sa kasingkasing, . . . aron mahimo kamo nga mga anak sa Dios; nga kon siya moabut kita *mahisama* kaniya.”¹² Samtang maningkamot kita nga mahisama sa Dios, Siya makahimo kanato nga labaw pa kay sa atong mahimo sa atong kaugalingon.

Ilha Siya pinaagi sa Pagsunod sa mga Tigtudlo

Aron pagtabang kanato sa atong paningkamot, ang Dios mihatag kanato og mga ehemplo ug mga tigtudlo. Gusto nakong ipaambit ang akong mga pagbati kabahin sa usa nakong tigtudlo, si Elder Neal A. Maxwell. Kanunay siyang nagtinguha sa pagtugyan sa iyang kabubut-on ngadto sa kabubut-on sa Amahan sa iyang paningkamot nga mahimong sama sa Dios.

Sobra sa 20 ka tuig na ang milabay, iyang gipakigbahin ang iyang mga pagbati ngari nako human siya na-diagnose nga may kanser. Iya kong gisultihan, “Gusto ko nga anaa sa team, dinhi nga bahin [sa tabil] o sa pikas

bahin. Dili ko gustong magpadaplin. Gusto kong moapil sa dula.”¹³

Sa misunod nga mga semana, nagduha-duha siyang mohangyo sa Dios sa pag-ayo kaniya; gusto lang niyang buhaton ang kabubut-on sa Dios. Ang iyang asawa, si Colleen, mipasabut nga ang unang hangyo ni Jesus sa Tanaman sa Getsemani mao ang “Kon mahimo man, isaylo lang kanako kining kopa.” Una pa ang Manluluwas miingon, “Ngani, dili sumala sa akong pagbuot, kondili sa *imo*.”¹⁴ Giawhag niya si Elder Maxwell sa pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas, nga mangayo og kahu-payan ug *dayon* motugyan sa iyang kabubut-on ngadto sa kabubut-on sa Dios, nga iyang gibuhat.¹⁵

Human mag-antus sa hilabihan, makapaluya nga pagtambal sa hapit usa ka tuig, siya hingpit nga nakabalik “sa dula.” Miserbisyo siya og pito pa ka tuig.

Duna koy pipila ka mga assignment uban niya atol niadto nga katuigan. Akong nabati ang iyang kamabination, kalooy, ug gugma. Nasaksihan nako ang iyang dugang espirituhanong kalunsay sa iyang nagpadayon nga pag-antus ug sa iyang padayon nga pagserbisyo samtang naningkamot siya nga mahisama sa Manluluwas.

Ang *labing mahinungdanong* ehemplo ug tigtudlo, nga anaa natong tanan, mao ang atong Ginoo ug Manluluwas, si Jesukristo, kinsa miingon: “Ako mao ang dalan, ang



kamatuoran, ug ang kinabuhi: walay bisan kinsa nga makaadto sa Amahan, gawas kon pinaagi kanako.”¹⁶ “Umanhi ka ug sumunod kanako.”¹⁷

Akong batan-ong mga kaigsoonan, ang pag-ila sa Dios mao ang tibuok kinabuhi nga paningkamot. “Ug ang kinabuhing dayon *mao* kini, ang [*among*] pagpakaila . . . [sa] bugtong tinuod nga Dios, ug kang Jesukristo, nga pinadala [sa Amahan].”¹⁸

“Kita dili ba mopadayon sa hilabihan nga mahinungdanon nga katuyoan? . . . Pagmaisugon, [akong batan-ong mga higala]; ug sa kanunay, ngadto sa kadaugan!”¹⁹

Ang Dios nakaila *kaninyo* ug nagdapit *kaninyo* nga makaila *Kaniya*. Pag-ampo ngadto sa Amahan, pagtuon sa mga kasulatan, paningkamot sa pagbuhat sa kabubut-on sa Dios, paningkamot nga mahisama sa Manluluwas, ug pagsunod sa matarung nga mga tigtudlo. Samtang inyong buhaton, *kamo makaila* sa Dios ug ni Jesukristo, ug kamo makapanunod sa kinabuhing dayon. Kini ang akong pagdapit kaninyo isip gi-orden nga linain nga saksi Kanila. Sila buhi. Nahigugma Sila kaninyo. Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Juan 3:16.
2. Juan 17:3.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:15–16, 22–23.
4. Bruce R. McConkie, “The Purifying Power of Gethsemane,” *Ensign*, Mayo 1985, 11; emphasis gidugang.
5. Bruce R. McConkie, “The Purifying Power of Gethsemane,” 9; emphasis gidugang.
6. Juan 6:38.
7. 3 Nephi 11:11; emphasis gidugang.
8. Helaman 10:4.
9. 3 Nephi 27:27.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:74.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:1; emphasis gidugang.
12. Moroni 7:48; emphasis gidugang.
13. Tan-awa ang susama nga mga pamahayag sa Bruce C. Hafen, *A Disciple’s Life: The Biography of Neal A. Maxwell* (2002), 19.
14. Mateo 26:39; emphasis gidugang.
15. Tan-awa sa Bruce C. Hafen, *A Disciple’s Life*, 15.
16. Juan 14:6.
17. Mateo 19:21.
18. Juan 17:3; emphasis gidugang.
19. Doktrina ug mga Pakigsaad 128:22.



Ni Elder Benjamín De Hoyos
Sa Seventy

Aron ang Atong Kahayag Mahimong Sukaranan alang sa Tanan nga Kanasuran

Ang ebanghelyo sa Manluluwas ug ang Iyang gipahiuli nga Simbahan naghatag kanato og daghang oportunidad alang sa atong kahayag nga mahimong bahin sa talagsaong sumbanan alang sa kanasuran.

Mga tuig ang milabay, samtang nagserbisyo ko isip seminary teacher, nadunggan nako ang usa sa akong mga kauban nga mihangyo sa iyang mga estudyante nga pamalandungan ang mosunod nga pangutana: Kon nagpuyo mo sa panahon sa Manluluwas, ngano kaha nga mosunod man mo Kaniya isip usa

sa Iyang mga disipulo? Miabut sila sa konklusyon nga kadtong misunod sa Manluluwas karon ug naningkamot nga mahimo Niyang disipulo tingali mao gihapon ang ilang himoon nianang panahona.

Sukad niana, gipamalandungan nako kana nga pangutana ug ang ilang konklusyon. Sa kasagaran



maghunahuna ko unsa kahay akong bation nga makadungog sa Manluluwas mismo dihang gisulti niya ang mosunod diha sa Wali sa Bukid:

“Kamo mao ang kahayag alang sa kalibutan. Ang siyudad nga mahimutang sa ibabaw sa bungtod dili gayud mahisalipdan.

“Ang mga tawo dili usab magdagkot og suga aron ibutang kini sa ilawom sa gantangan, kondili sa ibabaw sa tongtonganan; ug kini magaiwag kanilang tanan nga anaa sa sulod sa balay.

“Pasigaa ninyo ang inyong kahayag sa atubangan sa mga tawo, aron makita nila ang inyong mga maayong buhat, ug dayegon nila ang inyong Amahan nga anaa sa langit.” (Mateo 5:14–16).

Mahunahuna ba ninyo unsa kahay inyong bation nga makadungog sa tingog sa Manluluwas? Sa tinuod lang, dili na kita kinahanglang maghunahuna pa. Nahimo na kining padayon nga kasinatian nga atong madungog ang tingog sa Ginoo tungod kay kon maminaw kita sa tingog sa Iyang mga sulugoon, susama ra kini.

Niadtung 1838, sa usa ka mensahe nga susama sa gihatag sa Wali sa Bukid, mipahayag ang Ginoo sa mosunod pinaagi ni Propeta Joseph Smith:

“Kay sa ingon ang akong simbahan pagatawgon sa katapusan nga mga adlaw, gani Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

“Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyong tanan: Tindog ug pakita aron ang inyong kahayag mao ang usa ka sukaranan alang sa tanan nga mga nasud” (D&P 115:4–5).

Lahi kaayo karon ang atong kapanahunan nga gani gipakita kini sa usa ka panan-awon kang propeta Isaias; siya usab nakakita ug nanagna sa atong panahon sa Pagpahiuli sa Simbahan ni Jesukristo ug sa katuyoan niini, nga nag-ingon, “Ug siya magatindog og usa ka bandila alang sa mga nasud, ug magapatigum sa hininginlan gikan sa Israel, ug pagatigumon ang nangatpatlaag gikan sa Juda gikan sa upat ka kasuokan sa yuta” (Isaias 11:12).

Sa usa ka konteksto sa kasulatan, ang bandila, o sumbanan, usa ka bandera diin ang mga tawo magpundok



para sa naghiusa nga katuyoan. Sa karaang mga panahon ang sumbanan magsilbi nga simbolo para sa mga sundalo nga naa sa gubat. Sa simbolikahong pagkasulti, ang Basahon ni Mormon ug ang gipahiuling Simbahan ni Jesukristo mao ang mga sumbanan sa tanang kanasuran. (Tan-awa sa Giya sa mga Kasulatan, “Bandila,” scriptures.lds.org.)

Sa walay pagduda, usa sa talagsaong mga sumbanan niining katapusang mga adlaw mao kining nabantog nga kinatibuk-ang komperensya, diin ang talagsaong buhat ug plano sa atong Langitnong Amahan “ang pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo” (Moises 1:39) padayong gisangyaw.

Ang padayon nga paghimo og kinatibuk-ang komperensya sa pagkatinuod usa sa pinakatalagsaong pagpamatuod nga kita isip mga Santos sa Ulahing mga Adlaw “nagtuog sa tanan nga gipadayag sa Dios, sa tanan nga gipadayag niya karon, ug [kita] nagtuog nga siya

mopadayag pa og daghan nga dagko ug mahinungdanon nga mga butang kalabut sa Gingharian sa Dios” (Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:9).

Nan, unsa pa ang gipadayag sa Ginoo pinaagi ni Presidente Monson nga angay natong ipadayon aron ang atong kahayag mahimong sumbanan sa mga kanasuran? Unsa ang pipila ka importante nga mga butang nga himuonon niining sanag nga panahon sa pagtukod og Zion ug pagpundok sa Israel?

Ang Ginoo kanunay nga mipadayag sa Iyang kabubut-on ngari kanato “pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda, diyutay dinhi ug diyutay didto” (2 Nephi 28:30). Busa, dili kita angayang mahibulong sa giingon nga gagmayng butang tungod sa ilang yano ug pasubli-subli nga matang, kay gitambagan na kita sa Ginoo, nagsulti kanato nga “bula-han kadto kinsa mopatalinghug ngari sa akong mga lagda, ug maminaw ngari sa akong mga tambag, kay sila



makakat-on og kaalam; kay ngadto kaniya nga modawat Ako mohatag og dugang pa” (2 Nephi 28:30).

Mopamatuod ko nga pinaagi sa pagkat-on og “pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda, diyutay dinhi ug diyutay didto” ug pinaagi sa pagpatalinghug sa tambag sa atong mga lider, aduna kitay lana sa atong mga lampara aron makahatag kita og kahayag ngadto sa uban sigun sa gisugo sa Ginoo kanato.

Samtang dunay daghang butang nga atong mahimo sa pagkahimong kahayag ug sumbanan para sa uban, gusto nakong tutukan kining tulo ka butang: pagbalaan sa adlawng Igpapahulay; pagpadali sa buhat sa kaluwasan sa isigkabahin sa tabil, ug pagtudlo sa pamaagi sa Manluluwas.

Ang kahayag nga atong gihisgutan nagagikan sa debosyon nga atong gihatag sa pagbalaan sa adlawng Igpapahulay, diha sa Simbahan ingon man usab sa panimalay; kahayag kini

nga molambo kon magpadayon kitang walay lama sa kalibutan; kahayag kini nga moabut gumikan sa paghalad sa atong mga sakrament sa Iyang balaang adlaw ug sa atong debosyon sa Labawng Makagagahum—kining tanan makahimo nga kanunay kitang makabaton sa Iyang Espirtu uban kanato. Mao kana ang kahayag nga motubo ug makita kon mouli kita nga may pagbati sa pagpasaylo nga gihisgutan ni Presidente Henry B. Eyring sa milabayng Oktubre nga kinatibuk-ang komperensya dihang miingon siya: “Sa tanang panalangin nga atong maihap, ang labing mahinungdanon mao ang pagbati sa pagpasaylo nga moabut gikan sa pag-ambit nato sa sakrament. Mobati kita sa mas dako nga gugma ug pasalamat sa Manluluwas, kansang walay kinutuban nga sakripisyo naghimong posible nga kita malimpyo gikan sa sala” (“Pagpasalamat sa Adlawng Igpapahulay,” *Liahona*, Nob. 2016, 100).

Kon atong ibalaan ang adlawng Igpapahulay ug moambit sa sakrament, dili lamang kita malimpyo, apan mas mosanag ang atong kahayag.

Mosanag usab ang atong kahayag kon atong ipahinungod ang atong panahon sa pagpangita og mga ngalan sa atong katigulangan, dad-on ang ilang mga ngalan ngadto sa templo, ug tudloan ang atong pamilya ug ang uban sa paghimo sa ingon.

Kining sagrado nga templo ug buhat sa family history nga giambitan natong mga Santos sa duha ka bahin sa tabil nagpadayon samtang padayon ang pagtukod og mga templo sa Ginoo. Karon nga may espesyal na nga oras ang templo para sa mga pamilyang moadto dala ang mga kard sa kaugalingon nilang pamilya, ako ug ang akong asawa dunay makalipay nga mga kasinatian dihang nagserbisyo kami sa templo kauban sa among mga anak ug mga apo.

Kon mangita kita ug magdala og mga ngalan ngadto sa templo ug motudlo usab sa uban kon unsaon, manag-uban kitang mosanag isip usa ka sumbanan.

Ang pagkat-on sa pagtudlo sa pamaagi sa Manluluwas lain usab nga

paagi nga makabarug kita ug mosanag. Nalipay ko dungan sa tanan nga nagkat-on sa pagtudlo sa pamaagi sa Manluluwas. Itugot nga akong basahon ang bag-ong manwal sa pagtudlo: “Ang tumong sa matag magtutudlo sa ebanghelyo—matag ginikanan, matag magtutudlo nga pormal nga gitawag, matag home teacher ug visiting teacher, ug matag sumusunod ni Kristo—mao ang pagtudlo sa lunsay nga doktrina sa ebanghelyo, pinaagi sa Espiritu, aron sa pagtabang sa mga anak sa Dios sa pagpalambo sa ilang pagtuo diha sa Manluluwas ug mahimong mas sama Kaniya” (*Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas* [2016]).

Karon, liboan sa matinud-anon natong mga magtutudlo nagpakita og kahayag samtang nagkat-on sila unsaon sa pagtudlo sumala sa pamaagi sa Manluluwas. Niini nga konteksto ang bag-ong teacher council meeting usa ka paagi sa pagbarug ug pagsanag samtang magtagbo ang mga estudyante sa sumbanan sa doktrina ni Kristo, kay “ang importante sa pagtudlo sama sa pagtudlo sa Manluluwas mao ang pagpakabuhi sama sa pagpakabuhi sa Manluluwas” (*Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas*, 4).

Samtang kitang tanan magtudlo ug magkat-on sa Iyang pamaagi ug mahimong mas sama Kaniya, mas mosanag pa ang atong kahayag ug dili matago ug mamahimong sumbanan niadtong nagpangita og kahayag sa Manluluwas.

Minahal nga mga kaigsoonan, kinahanglang dili ug dili gayud nato itago ang atong kahayag. Gisugo kita sa Manluluwas nga ipadan-ag ang atong kahayag sama sa siyudad nga naa sa bungtod o sa suga nga naa sa tongtongnanan. Kon kita mohimo niini, atong mahimaya ang atong Amahan sa Langit. Ang ebanghelyo sa Manluluwas ug ang Iyang gipahiuli nga Simbahan naghatag kanato og daghang oportunidad alang sa atong kahayag nga mahimong bahin sa talagsaong sumbanan alang sa kanasuran.

Mopamatuod ko nga si Jesukristo mao ang kahayag nga kinahanglang natong hunahunaon, sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■



Ni Elder Quentin L. Cook

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Mga Pundasyon sa Hugot nga Pagtuo

Ang akong pangamuyo mao nga maghimo kita og mga sakripisyo ug magbaton sa pagpaubos nga gikinahanglan aron malig-on ang mga pundasyon sa atong hugot nga pagtuo diha ni Ginoong Jesukristo.

Usa kani ka talagsaon nga kinatibuk-ang komperensya. Tinud-anay gayud kita nga nalig-on. Kon dunay labing importante nga tumong sa kinatibuk-ang komperensya, kani ang pag-ugmad og hugot nga pagtuo diha sa Dios nga Amahan ug sa atong Manluluwas, nga si Jesukristo.

Ang akong pakigpulong maghigot sa mga pundasyon sa hugot nga pagtuo.

Ang personal nga mga pundasyon, sama sa daghang angay nga mga paningkamot, kasagaran natukod og hinay-hinay—usa ka patong, usa ka kasinatian, usa ka hagit, usa ka problema, ug usa ka kalampusan sa usa ka higayon. Ang labing gihandum nga pisikal nga kasinatian mao ang unang mga lakang sa bata. Talagsaon kining tan-awon. Ang bililhong panagway nga makita—usa ka kombinasyon sa determinasyon, kalipay, kasurpresa, ug nakab-ot—importante gayud nga panghitabo.

Sa among pamilya, dunay usa ka panghitabo sa susama nga kahintang nga mahinumduman dayon. Sa dihang ang among kinamanghurang anak nga

lalaki mga kwatro anyos pa, misulod siya sa balay ug malipayong mipahibalo sa pamilya uban sa dakong garbo: “Mahimo na nako ang tanan karon. Makamao na kong mohigot, makamao

na kong mosakay, ug makamao na kong mosira sa zipper.” Nasabtan namo nga misulti siya nga makamao na siyang mohigot sa liston sa iyang sapatos, makasakay na sa iyang traysikad nga Dagko og Ligid, ug makasira siya sa zipper sa iyang coat. Nangatawa ming tanan apan nakaamgo nga alang niya dako na kaayo kadtong iyang nakab-ot. Naghunahuna siya nga hamtong na siya ug dako na.

Ang pisikal, mental, espirituhanong kalamboan dunay butang nga komon. Ang pisikal nga kalamboan sayon ra nga makita. Magsugod kita sa mga lakang sa bata ug mouswag matag adlaw, matag tuig, motubo ug molambo aron makab-ot ang katapusan natong pisikal nga gidak-on. Ang paglambo managlahi alang sa matag tawo.

Kon motan-aw kita og nindot nga athletic o pasundayag sa musika, pirme kitang moingon nga ang tawo nagasahan gayud og talento, nga kasagaran tinuod. Apan ang pagpasundayag gibase sa mga tuig nga pagpangandam ug pagpraktis. Usa ka inila nga manunulat, si Malcolm Gladwell, mitawag niini nga 10,000 ka oras nga lagda. Gitino sa mga researcher nga kining gidaghanon sa





pagpraktis gikinahanglan sa athletics, pasundayag sa musika, akademikanhong kabatid, espesyal nga mga kahanas sa panarbaho, medikal o legal nga kaeksperto, ug daghan pa. Usa sa mga eksperto niini nga research miangkon “nga diyes mil ka oras sa pagpraktis ang gikinahanglan aron makab-ot ang lebel sa kahanas nga may kalabutan sa pagkahimong usa ka eksperto sa kalibutan—sa tanang butang.”¹

Kadaghanan sa mga tawo miila nga aron makab-ot ang pinakamaayo sa pisikal ug mental nga pagpasundayag, ang maong pagpangandam ug pagpraktis mahinungdanon.

Subo lang nga palandongon, sa nagkaanam kasekular nga kalibutan, minos ang gihatag nga gibug-aton sa kada-ko sa espirituhanong paglambo aron mahimong mas mahisama kang Kristo ug maestablisar ang mga pundasyon nga moresulta sa malahutayong pagtuo. May kalagmitan kita nga mohatag og gibug-aton sa malumong espirituhanon nga panabut. Bililhon kini nga mga higayon kon masayud kita nga ang Espiritu Santo nakasaksi og espesyal nga espirituhanong mga ideya ngadto sa atong kasingkasing ug hunahuna. Magmaya kita niining mga panghitabo; kinahanglang dili kini maminusan sa bisan unsang paagi. Apan alang sa malahutayong pagtuo ug aron makabaton sa kanunayng pagpakig-uban sa Espiritu, walay ikailis sa indibidwal nga relihiyusong pagsunod nga matandi sa pisikal ug mental nga kalamboan. Kinahanglan kitang mobarug diha niining mga kasinatian, nga usahay nagsimbolo sa inisyal nga mga lakang sa bata. Gihimo nato kini pinaagi sa gipahinungod nga pasalig sa sagradong mga sakrament miting, pagtuon sa kasulatan, pag-ampo, ug pagserbisyo kon gitawag. Sa usa ka bag-ohay lang nga obituary tribute alang sa amahan sa 13 ka mga anak, gireport nga ang iyang “pagkamatinud-anon sa inadlaw nga pag-ampo ug pagtuon sa kasulatan nakaimpluwensya gayud sa iyang mga anak, naghatag kanila og dili matarug nga pundasyon sa hugot nga pagtuo diha ni Ginoong Jesukristo.”²

Usa nako ka kasinatian sa dihang 15 anyos pa ko nakapalig-on sa akong pundasyon. Ang akong matitud-anong inahan maisugong misulay sa pagtabang nako nga maestablisar ang mga pundasyon sa hugot nga pagtuo sa akong kinabuhi. Mitambong ko sa sakrament miting, Primary, dayon Young Men ug seminary. Nagbasa ko sa Basahon ni Mormon ug kanunayng nag-ampo nga ako ra. Nianang higayuna usa ka dakong panghitabo ang nahitabo sa among pamilya sa dihang ang akong minahal nga magulang nga igso-ong lalaki mikonsiderar sa potensyal nga tawag sa misyon. Ang akong talagsaong amahan, usa ka dili kaayo aktibo

nga miyembro sa Simbahan, gusto nga ipadayon niya ang iyang pag-eskwela ug dili moserbisyo og misyon. Nahimo kining punto sa panagbingkil.

Sa usa ka talagsaong panaghisgot uban sa akong igsoong lalaki, kinsa lima ka tuig ang kamagulang ug nangulo sa panaghisgot, among nahanuna nga ang iyang desisyon kon moserbisyo ba og misyon nagdepende sa tulo ka isyu: (1) Si Jesukristo balaan ba? (2) Ang Basahon ni Mormon tinuod ba? (3) Si Joseph Smith mao ba ang propeta sa Pagpahiuli?

Samtang sinsero kong nag-ampo nianang gabhiona, ang Espiritu nagpamatuod nako sa kamatuoran sa tulo ka pangutana. Nasabtan usab nako nga hapit tanang desisyon nga akong himon sa tibuok nakong kinabuhi magbase sa mga tubag niadtong tulo ka pangutana. Naamguhan gayud nako nga ang hugot nga pagtuo diha ni Ginoong Jesukristo mahinungdanon. Sa paghinumdom, akong nabantayan, tungod sa akong inahan, ang mga pundasyon napahimutang aron akong madawat ang espirituhanong panghimatuod nianang gabhiona. Ang akong igsoong lalaki, kinsa duna nay pagpamatuod, mihimo sa desisyon nga moserbisyo og misyon ug sa katapusan nakadawat sa suporta sa among amahan.

Ang espirituhanong giya madawat kon gikinahanglan, sa panahon sa Ginoog ug sumala sa Iyang kabubut-on.³ Ang Basahon ni Mormon: Lain nga Tugon ni Jesukristo usa ka nindot kaayo nga ehemplo. Bag-ohay lang kong nakakita og unang edisyon sa Basahon ni Mormon. Nahuman ni Joseph Smith ang paghubad sa dihang 23 anyos siya. Nahibalo kita sa proseso ug sa mga instrumento nga iyang gigamit niana nga paghubad. Nianang unang pag-imprinta niadtong 1830, gilakip ni Joseph ang usa ka mubo nga pasiuna ug yano ug klarong namahayag nga gihubad kini “pinaagi sa gasa ug gahum sa Dios.”⁴ Kumusta man ang mga himan sa paghubad—ang Urim ug Thummim, ang mga bato sa manalagna? Mahinungdanon ba kini, o sama kini sa mga ligid nga pangbansay diha sa bisikleta hangtud nga mapakita

ni Joseph ang iyang hugot nga pagtuo nga gikinahanglan aron madawat ang mas direkta nga pagpadayag?⁵

Ingon nga ang pagbalik-balik ug makanunayong paningkamot gikinahanglan aron makaangkon og pisikal o mental nga kapasidad, mao usab kini sa espirituhanong mga butang. Hinumdumi nga si Propeta Joseph nakadawat sa samang bisita, si Moroni, uban sa pareha gayud nga mensahe sa upat ka higayon agig pagpangandam alang sa pagdawat sa mga palid. Mituo ko nga ang sinemanang pag-apil sa sagradong mga sakrament miting dunay espirituhanong mga implikasyon nga wala nato masabti sa hingpit. Ang kanunayng pagpamalandong sa mga kasulatan—imbis nga magbasa lang niini panagsa—makailis sa usa ka taphaw nga panabut alang sa usa ka malumo, makapausab sa kinabuhi nga paglambo sa atong pagtuo.

Ang hugot nga pagtuo usa ka baru-ganan sa gahum. Akong ihulagway: Sa dihang batan-ong misyonaryo pa ko, usa ka bantugang mission president⁶ ang mipaila nako sa talagsaong paagi sa istorya sa kasulatan nga makita diha sa Lucas 8 bahin sa usa ka babaye nga gitalinug-an sulod sa 12 ka tuig ug migasto sa tanang anaa niya sa mga doktor nga dili makaayo niya. Nagpabilin kini hangtud karon nga usa sa paborito nakong mga kasulatan.

Mahinumduman ninyo nga duna siyay pagtuo nga kon makahikap lang siya sa borlas sa saput sa Manluluwas, mamaayo siya. Sa dihang gihimo niya, naayo dayon siya. Ang Manluluwas, kinsa naglakaw uban sa Iyang mga disipulo, miingon, “Kinsa ba ang naghi- kap kanako?”

Ang tubag ni Pedro mao nga silang tanan, nga dungang naglakaw, naga- dudtod Kaniya.

“Ug si Jesus miingon, May mihikap kanako: kay gibati ko nga may [hiyas] gahum nga migula kanako.”

Ang tinubdang pulong alang sa *hiyas* sayon nga mahubad isip “gahum.” Sa Spanish ug Portuguese, gihubad kini isip “gahum.” Apan bisan pa man niana, ang Manluluwas wala makakita kaniya; wala Siya magatutok sa iyang



panginahanglan. Apan ang iyang hugot nga pagtuo hilabihan nga ang paghikap sa saput maoy hinungdan sa makapaa- yong gahum sa Anak sa Dios.

Samtang ang Manluluwas miingon kaniya, “Anak, ang imong pagsalig nakapaayo kanimo; lumakaw ka nga malinawon.”⁷

Namalandong ko niining istorya sa tibuok nakong kinabuhi sa pagka- hamtong. Akong naamguhan nga ang atong personal nga mga pag-ampo ug mga pangamuyo ngadto sa usa ka mahigugmaong Amahan sa Langit diha sa pangalan ni Jesukristo makadala og mga panalangin sa atong kinabuhi lapas pa sa atong abilidad sa pagsabut. Ang mga pundasyon sa hugot nga pag- tuo, ang matang sa hugot nga pagtuo nga gipakita niining babaye, kinahang- lang mao ang dakong tinguha sa atong kasingkasing.

Hinoon, ang inisyal nga mga pun- dasyon sa hugot nga pagtuo, bisan dunay espirituhanong panghimatuod, wala magpasabut nga dili na kita mag- atubang og mga hagit. Ang pagkakabig

sa ebanghelyo wala magpasabut nga tanan natong mga problema masulbad.

Ang unang kasaysayan sa Simbahan ug narekord nga mga pinadayag diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad naglang- kob og nindot kaayo nga mga ehemplo sa pag-establisar og mga pundasyon sa hugot nga pagtuo ug sa pag-atubang sa wala damha nga kausaban ug mga hagit nga giatubang sa tanan.

Ang pagkahuman sa Templo sa Kirtland nahimong pundasyon alang sa tibuok Simbahan. Giubanan kini sa espirituhanong pagbu-bu, doktrinal nga mga pagpadayag, ug pagpahi- uli sa mahinungdanong mga yawe alang sa padayon nga pag-establisar sa Simbahan. Sama sa karaang mga Apostoles sa adlaw sa Pagkunsad, daghang miyembro ang nakasinati og talagsaong espirituhanong mga kasinatian kalabut sa pagpahinungod sa Templo sa Kirtland.⁸ Apan, sama sa kaugalingon natong kinabuhi, wala kini magpasabut nga dili sila mag-atubang og mga hagit o kalisdanan sa umaa- but. Wala masayud kining unang mga

miyembro nga magsagubang sila og pinansyal nga krisis sa Estados Unidos—ang Kalisang niadtong 1837—nga mosulay sa ilaha gayung mga kalag.⁹

Usa ka ehemplo sa mga hagit nga may kalabutan niining pinansyal nga krisis nasinati ni Elder Parley P. Pratt, usa sa bantugang mga lider sa Pagpahiuli. Usa siya ka orihinal nga miyembro sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Sa sayong bahin sa 1837, ang minahal niyang asawa, si Thankful, namatay human sa pagpanganak sa ilang unang anak. Sila si Parley ug Thankful naminyo hapit na sa 10 ka tuig, ug ang iyang kamatayon grabe gayung nakaapekto kaniya.

Paglabay sa pipila ka bulan, nabantayan ni Elder Pratt ang iyang kaugalingon sa usa sa labing lisud nga panahon nga nasinati sa Simbahan. Taliwala sa nasudnong krisis, lokal nga ekonomikanhong mga problema—lakip na ang pagpamalit og baratong yuta aron makaginansya ug sa mga panlimbasug sa pinansyal nga institusyon nga gitukod ni Joseph Smith ug sa ubang mga miyembro sa Simbahan—nakamugna og panagsumpaki ug

panagbingkil didto sa Kirtland. Ang mga lider sa Simbahan wala kanunay makahimo og maalamong temporal nga mga desisyon sa kaugalingon nilang kinabuhi. Nag-antus si Parley sa pagkawala sa dakong kantidad ug sa usa ka higayon nasilo kang Propeta Joseph.¹⁰ Misulat siya og mapintas nga pagpanaway ngadto ni Joseph ug namuloong agig pagsupak kaniya gikan sa pulpito. Sa samang higayon, miingon si Parley nga padayon siyang mituo sa Basahon ni Mormon ug sa Doktrina ug mga Pakigsaad.¹¹

Nawala kang Elder Pratt ang iyang asawa, ang iyang yuta, ug ang iyang panimalay. Si Parley, nga wala mosulti kang Joseph, mibiya ngadto sa Missouri. Sa pagpaingon didto, sa wala damha nahimamat niya ang iyang isigka-Apostoles nga sila si Thomas B. Marsh ug David Patten nga pabalik na ngadto sa Kirtland. Ilang gibati ang dakong panginahanglan nga mahibalik ang panaghiusa sa Korum ug miagni kang Parley nga mobalik uban kanila. Iyang naamguhan nga walay lain nga nawad-an og mas daghan pa kay kang Joseph Smith ug sa iyang pamilya.

Gipangita ni Parley ang Propeta, nagbakho, ug mikumpisal nga sayop ang iyang nahimo. Sa mga bulan human sa kamatayon sa iyang asawa, nga si Thankful, si Parley nahimutang “ubos sa usa ka dag-um” ug nabuntog sa kahadlok ug kasagmuyo.¹² Si Joseph, kay nasayud kon unsay bation kon manlimbasug batok sa pagsupak ug tintasyon, “mipasaylo dayon” ni Parley, nag-ampo alang kaniya ug mipanalangin kaniya.¹³ Si Parley ug ang uban nga nagpabiling matinud-anon naka-benepisyo gikan sa mga hagit didto sa Kirtland. Milambo sila diha sa kaalam ug nahimong mas halangdon ug mahiyason. Ang kasinatian nahimong kabahin sa ilang mga pundasyon sa hugot nga pagtuo.

Ang kalisdanan dili kinahanglang isipon nga pasakit gikan sa Ginoo ug pagbawi sa Iyang mga panalangin. Ang katugbang sa tanang butang kabahin sa kalayo sa magtutunaw aron sa pag-andam kanato alang sa mahangturong celestial nga padulngan.¹⁴ Sa dihang si Propeta Joseph didto sa Liberty Jail, ang mga pulong sa Ginoo ngadto kaniya naghulagway sa tanang matang sa mga hagit—lakip na ang kalisdanan ug sayop nga mga pasangil—ug mitapos:

“Kon ang mga apapangig gayud sa impyerno mobuka ug moabli sa ba-ba og dako diha kanimo, ikaw masayud, akong anak, nga kining tanan nga mga butang makahatag kanimo og kasinatian, ug alang sa imong kaayohan.

“Ang Anak sa Tawo mikunsad ubos kanilang tanan. Labaw pa ba ikaw kay kaniya?”¹⁵

Ang Ginoo, niini nga instruksyon ngadto ni Joseph Smith, miklaro nga ang iyang mga adlaw nahibaloan ug dili makulangan. Ang Ginoo mitapos, “Ayaw kahadlok unsa ang mahimo sa tawo, kay ang Dios mouban kanimo hangtud sa kahangturan.”¹⁶

Nan, unsa man ang mga panalangin sa hugot nga pagtuo? Unsa ang makabot sa hugot nga pagtuo? Ang lista hapit walay kinutuban:

Ang atong mga sala mapasaylo tungod sa hugot nga pagtuo diha ni Kristo.¹⁷





Kutob sa dunay hugot nga pagtuo makabaton og panagdait sa Balaang Espiritu.¹⁸

Ang kaluwasan moabut pinaagi sa hugot nga pagtuo diha sa ngalan ni Kristo.¹⁹

Makadawat kita og kalig-on sumala sa atong hugot nga pagtuo diha ni Kristo.²⁰

Walay makasulod sa kapahulayan sa Ginoo gawas niadto kinsa makahugas sa ilang mga saput sa dugo ni Kristo tungod sa ilang hugot nga pagtuo.²¹

Ang mga pag-ampo matubag sumala sa hugot nga pagtuo.²²

Kon walay hugot nga pagtuo diha sa mga anak sa tawo, ang Dios dili makahimo og milagro diha kanila.²³

Sa katapusan, ang atong pagtuo diha ni Jesukristo mao ang gikinahanglan nga pundasyon alang sa atong kaluwasan ug kahimayaan. Sama sa gitudlo ni Helaman sa iyang mga anak nga lalaki, “Hinumdumi nga kini diha sa lig-on nga sukaranan sa atong Manunubos, kinsa mao si Kristo, ang anak sa Dios, nga kamo kinahanglan gayud motukod sa inyong tukuranan . . . , nga mao ang tinuod nga tukuranan, usa ka tukuranan

diin kon ang mga tawo magtukod dili sila mapukan.”²⁴

Mapasalamaton ko sa paglig-on sa mga pundasyon sa hugot nga pagtuo nga miabut tungod niini nga kompensya. Ang akong pangamuyo mao nga maghimo kita og mga sakripisyo ug magbaton sa pagpaubos nga gikinahanglan aron malig-on ang mga pundasyon sa atong hugot nga pagtuo diha ni Ginoong Jesukristo. Kaniya ako mohatag sa akong tinuod nga pagsaksi sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Malcolm Gladwell, *Outliers: The Story of Success* (2008), 40. Gikutlo niya ang neurologist nga si Daniel Levitin.
2. Obituary ni Bryant Hinckley Wadsworth, *Deseret News*, Ene. 15, 2017, legacy.com/obituaries/deseretnews.
3. Tan-awa sa 2 Nephi 28:30. Dili kita makadawat sa kinatibuk-an nga kahibalo bahin sa butang o sa tanang baruganan nga may kalabutan niini. Moabut kini kon kinahanglanon kini: pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda.
4. Sa unang edisyon sa Basahon ni Mormon, nga giimprinta niadtong 1830, si Propeta Joseph Smith misulat, “Ako mopahibalo kaninyo nga ako mihubad, pinaagi sa gasa ug gahum sa Dios” (tan-awa sa pasiuna sa Basahon ni Mormon [1830]). Ang nagsunod nga mga edisyon sa Basahon ni Mormon

naglakip sa susama nga pamahayag: “Ang mga palid gitugyan ngadto kang Joseph Smith, kinsa mihubad kanila pinaagi sa gasa ug gahum sa Dios” (tan-awa sa pasiuna sa Basahon ni Mormon [2013]).

5. Nahinumduman ni Orson Pratt nga didto siya sa daghang higayon sa dihang naghubad si Joseph Smith sa Bag-ong Tugon ug naghunahuna nganong wala siya mogamit og instrumento niana nga proseso. “Si Joseph, ingon og siya nakabasa sa iyang mga hunahuna, mitan-aw ug mipasabut nga ang Ginoo mihatag kaniya sa Urim ug Thummim sa dihang siya walay kasinatian diha sa Espiritu sa pagdasig. Apan karon miuswag na siya og maayo nga iyang nasabtan ang paglihok niana nga Espiritu, ug wala na magkinahanglan og panabang nianang instrumento” (“Two Days’ Meeting at Brigham City, June 27 and 28, 1874,” *Millennial Star*, Ago. 11, 1874, 499; tan-awa usab sa Richard E. Turley Jr., Robin S. Jensen, ug Mark Ashurst-McGee, “Si Joseph ang Manalagna,” *Liahona*, Okt. 2015, 10–17). (*Liahona*, Okt. 2015, 10–17).
6. Ang mission president mao si Elder Marion D. Hanks, kinsa usa usab ka General Authority.
7. Tan-awa sa Lucas 8:43–48.
8. Tan-awa sa Mga Buhat 2.
9. Tan-awa sa Mosiah 2:36–37; tan-awa usab sa Henry B. Eyring, “Espirituhanong Pagkaandam: Pagsugod og Sayo ug Magmakanunayon,” *Liahona*, Nob. 2005, 38; “Busa, ang dakong pagsulay sa kinabuhi mao ang pagsuta kon mopatalinghug ug motuman ba kita sa mga isugo sa Dios taliwala sa mga kalisdanan sa kinabuhi. Dili ang paglahutay sa mga kalisdanan, pero ang pagpili sa matarang samtang mikusokuso kini. Ug ang trahedyra sa kinabuhi mao ang pagkapakyas niana nga pagsulay ug sa ingon mapakyas nga mahimong takus nga mobalik diha sa himaya ngadto sa atong langitnong panimalay.”
10. Tan-awa sa Terryl L. Givens ug Matthew J. Grow, *Parley P. Pratt: The Apostle Paul of Mormonism* (2011), 91–98; pasiuna sa volume ug pasiuna sa part 5, *The Joseph Smith Papers, Documents, Volume 5: October 1835–January 1838*, ed. Brent M. Rogers ug uban pa (2017), xxviii–xxxi, 285–93.
11. Tan-awa sa “Letter from Parley P. Pratt, 23 May 1837,” sa *The Joseph Smith Papers, Documents, Volume 5: October 1835–January 1838*, 386–91.
12. Tan-awa sa “History of John Taylor by Himself,” 15, sa *Histories of the Twelve, 1856–1858, 1861*, Church History Library; Givens ug Grow, *Parley P. Pratt*, 101–2.
13. Tan-awa sa *The Autobiography of Parley P. Pratt*, ed. Parley P. Pratt Jr. (1874), 183–84.
14. Tan-awa sa 2 Nephi 2:11.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 122:7–8.
16. Doktrina ug mga Pakigsaad 122:9.
17. Tan-awa sa Enos 1:5–8.
18. Tan-awa sa Jarom 1:4.
19. Tan-awa sa Moroni 7:26, 38.
20. Tan-awa sa Alma 14:26.
21. Tan-awa sa 3 Nephi 27:19.
22. Tan-awa sa Moroni 7:26.
23. Tan-awa sa Ether 12:12.
24. Helaman 5:12.



Paghimo sa Komperensya nga Kabahin sa Atong mga Kinabuhi

Ikonsiderar ang paggamit sa pipila niining mga kalihokan ug mga pangutana isip sinugdanan sa panaghisgutan o personal nga pagpamalandong.

Para sa mga Bata

- Pahina 86: Si Presidente Thomas S. Monson midapit kanato sa pagbasa sa Basahon ni Mormon matag adlaw, nagsaad, “Ang Espiritu Santo mopadayag sa kamatuoran niini nganha kaninyo.” Agig dugang sa inyong kaugalingon nga pagtuon, mahimo ninyong batasanon ang inadlaw nga pagtuon sa Basahon ni Mormon uban sa inyong pamilya. Mahimo ninyong himoan og drama o mga eksena aron sa pagtabang sa paghinumdom sa importanting mga bersikulo ug mga istorya. Adto sa friend.lds.org ug pangitaa ang 2016 nga *Liahona* magasin alang sa mga istorya, mga tsart sa pagbasa sa Basahon ni Mormon, ug dugang pa.
- Pahina 117: Elder Gary E. Stevenson misulti kon sa unsang paagi ang iyang papa naminaw sa Espiritu Santo ug miluwas kaniya gikan sa usa ka bitin. Pangutan-a ang inyong mga ginikanan kon kamo aduna bay panaghisgutan sa pangutana, Sa unsang paagi ang Espiritu Santo motabang kaninyo? Ipakigbahin

ang panahon nga ang Espiritu Santo mipasidan-an, mihupay, o mipamatuod kaninyo. Mahimo gani ninyo kini isulat ug makahimo og libro.

- Pahina 87: Si Sister Joy D. Jones mitudlo nga makaandam kamo sa paghimo sa balaan nga mga pakig-saad unya pinaagi sa pagkat-on sa pagtuman sa saad sa karon. Paghimo og tumong ug mga saad sa pagsunod niini. Hangyog ang usa ka kauban sa pagsusi nimo ug mosiguro nga imong tumanon ang imong saad.
- Pahina 90: Si Elder Yoon Hwan Choi mihatag og tambag gikan sa iyang amahan: “Ayaw pagtan-aw sa palibut, kon dili hangad!” Usahay kita mabalda ug makalimot sa pag-focus sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo. Busa pahinumdumi ang imong kaugalingon sa paghangad! Mahimo kamong makataud og litrato ni Jesus sa inyong kwarto. Adto sa gawas ug tan-awa ang panganud. Paggahin og hilom nga panahon matag adlaw sa paghunahuna kabahin sa Langitnong Amahan ug ni Jesus ug mobati sa Espiritu.

Para sa mga Kabatan-onan

- Pahina 93 ug 117: Nakapangutana ba kamo sa inyong kaugalingon: Sa unsang paagi nako mabaturan kanunay ang Espiritu Santo uban kanako? Unsaon nako sa pag-ila ang Espiritu Santo? Sa unsa nga paagi makatabang ang Espiritu Santo kanako? Si Elder Ronald A. Rasband ug Gary E. Stevenson mitubag niini ug sa ubang daghang mga pangutana. “Kita adunay sagradong responsibilidad nga magkat-on sa pag-ila sa Iyang impluwensya diha sa atong kinabuhi ug molihok,” mii-ngon si Elder Rasband. Sa unsang paagi ninyo matuman kana nga responsibilidad?
- Pahina 33: Si Elder Ulisses Soares mikutlo sa kabahin sa tema sa Mutual nga mga kasulatan: “Mangayo siya uban sa pagtuo, sa walay pagduhaduha. Kay siya nga nagaduhaduha, sama sa balud sa dagat nga ginahandos ug ginakosokoso sa hangin” (Santiago 1:6). Unsaon ninyo sa paglikay sa pagduhaduha? Sugdi ang paglig-on sa inyong hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo. Pagtuon pa og dugang mahitungod kaniya. Hinumdumi ang mga panahon nga gibati ninyo ang Iyang gugma ug kalinaw.
- Pahina 86 ug 9: si Presidente Thomas S. Monson midapit kanato, “Kon kamo wala magbasa sa Basahon ni Mormon kada adlaw, palihug himoa na.” Ug si Sister Carol F. McConckie nangutana: “Ato bang biyaan ang telepono, ang walay



katapusang lista sa buhatunon, ug ang mga kabalaka nga mga kalibutanon? Ang pag-ampo, pagtuon, ug pagpaminaw sa pulong sa Dios makadapit sa Iyang gugma nga makapaayo ug makalimpyo sa atong mga kalag.” Pagplano og panahon matag adlaw sa pagbasa sa Basahon ni Mormon ug pagbutang og pahinumdom sa inyong planner o sa inyong cell phone.

Para sa mga Young Adult

- Pahina 62: Unsa ang inyong mga tumong sa inyong kinabuhi? Mga tumong sa inyong trabaho, pamilya, ug gani sports ug lingaw-lingaw, apan “ang atong kinadak-an ug kinatas-an nga mga tumong kinahanglang mohaum sa mahangtulong plano sa Langitnong Amahan,” mitudlo si Elder M. Russell Ballard. Kon sa unsang paagi nga ang inyong mga plano nahiangay sa plano sa Langitnong Amahan alang kaninyo? Sa unsang paagi kamo mas maka-focus sa tumong sa pagpuyo sa kahanngturan uban sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo?
- Pahina 39: Sayo niining tuiga, si Presidente Russell M. Nelson midapit sa mga young adult sa “pagpahinungod og porsyon sa ilang panahon matag semana sa pagtuon sa *tanan* sa gisulti ug gibuhat ni Jesus nga narekord diha sa [sumbanang mga basahon]” (“Mga Propeta, Pagpangulo, ug Balaan nga Balaod” [tibuok kalibutan nga debosyonal alang sa young adults, Ene. 8, 2017], broadcasts.lds.org). Iyang gisubli ang pagdapit sa kinatibukang komperensya isip usa sa upat ka importanting mga elemento sa pagpaduol sa gahum sa Manluluwas sa atong kinabuhi. Tun-i ang pakigpulong ni Presidente Nelson aron makat-on kon sa unsang paagi kamo makagamit sa “gahum igo sa pagatubang sa mga palas-anon, mga babag, ug mga tintasyon sa atong panahon.”
- Mga pahina 100 ug 26: Gusto ba kamo og mapa sa dalan alang sa inyong kinabuhi? Mitudlo si Elder Dallin H. Oaks, “Tungod kay anaa

kanato ang kamatuoran mahitungod sa Dios nga Kapangulohan ug sa atong relasyon Kanila, sa katuyoan sa kinabuhi, ug sa kinaiyahan sa mahangturon natong padulngan, kita adunay pinakatalagsaong giya ug kasiguroan sa atong panaw sa mortalidad.” Siya ug si Elder Weatherford T. Clayton mitudlo nga ang kahibalo sa plano sa kaluwasan makatabang sa atong mga hagit karon. Tun-i ang ilang mga mensahe ug pangutan-a ang Langitnong Amahan sa unsa nga paagi nga ang mahangtulong kamatuoran makahatag og usa ka mapa sa dalan sa inyong kinabuhi.

- Pahina 104: Ang kahadlok makapadasig, apan si Presidente Dieter F. Uchtdorf nagtudlo nga ang kahadlok “dili gayud kini makausab nato nga mahimong mga tawo nga nagmahal sa matarung ug gustong mosunod sa Langitnong Amahan.” Sa unsang paagi nga ang tiunay nga gugma ni Kristo nga “ang balaanong gitakda nga tambal sa kahadlok?

Para sa mga Hamtong

- Pahina 86: Samtang kita mainampung magtuon ug mamalandong sa Basahon ni Mormon matag adlaw, si Presidente Thomas S. Monson miingon, “anaa kita sa posisyon nga makadungog sa tingog sa Espiritu, sa pagbatok sa tintasyon, sa pagbuntog sa pagduhaduha ug kahadlok, ug sa pagdawat sa tabang sa Langit sa atong mga kinabuhi.” Isip personal ug pamilya, paghimo og tumong sa pagbasa sa Basahon ni Mormon matag adlaw.
- Pahina 39: Pag-apil sa mga hagit nga gihatag ni Presidente Russell M. Nelson ngadto sa mga young adult (tan-awa sa ibabaw sa “Alang sa Young Adult”). Sa unsang paagi kamo mopahiangay niini nga mga hagit sa inyong mga kaugalingon ug sa inyong pamilya? Ang paghigot sa mga panalangin nga moabut gikan sa Manluluwas.
- Pahina 93 ug 117: Samtang kamo nagbasa sa mga pakigpulong ni



Elder Ronald A. Rasband og ni Elder Gary E. Stevenson, pangita og mga paagi sa kanunay makabaton sa Espiritu ug sa unsang paagi ang Espiritu makatabang kaninyo. Ilha ang mga paagi sa pagpalambo sa Iyang impluwensya sa inyong kinabuhi.

- Mga pahina 39 ug 62: si Presidente Russell M. Nelson ug si Elder M. Russell Ballard miawhag sa mga miyembro sa pagtuon sa “Ang Buhi nga Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Apostoles” (tan-awa sa sulod sa atubangang hapin). Si Elder Ballard miingon, “Pagbutang og kopya diin inyo kining makita, ug paggahin og panahon sa pagribyu sa matag usa sa mga pamahayag nga makita niining dinasig nga pagpamatuod kang Kristo.” Isip usa ka pamilya, basaha ang “Ang Buhi nga Kristo” ug hisguti unsay inyong nakat-unan.
- Pahina 127 ug 97: si Elder Quentin L. Cook mitudlo nga ang atong mga pundasyon sa hugot nga pagtuo natukod “hinay-hinay—usa ka patong, usa ka kasinatian, usa ka hagit, usa ka problema, ug usa ka kalampusan sa usa ka higayon.” Si Elder L. Whitney Clayton miingon: Ang paghimo sa gagmay nga inadlawng buhat sa pagtuo maoy labing maayong paagi sa paglig-on sa atong kaugalingon batok sa mga kagubot sa kinabuhi, bisan unsa pa kini. Unsa man ang inyong mabuhat kada adlaw aron sa paglig-on sa inyong pundasyon sa hugot nga pagtuo? ■

Indeks sa mga Istorya sa Komperensya

Ang mosunod usa ka lista sa pinili nga mga kasinatian gikan sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya nga magamit sa personal nga pagtuon, family home evening, ug ubang pagtudlo. Ang numero nagpasabut sa unang pahina sa pakigpulong.

Mamumulong	Istorya
Neil L. Andersen	(58) Sa panan-awon si Presidente David O. McKay nakakita sa Manluluwas ug niadtong “kinsa nakabuntog sa kalibutan.” Elder Bruce D. Porter nag-antus sa sakit sa kidney apan nakabuntog sa kalibutan pinaagi sa iyang gugma alang sa Manluluwas.
David A. Bednar	(67) David A. Bednar mitabang sa usa ka nasagmuyo nga returned missionary.
Mark A. Bragg	(36) Mga bombero miluwas sa mga painting ni Jesukristo gikan sa nagdilaab nga stake center.
M. Joseph Brough	(23) Ang amahan ni M. Joseph Brough maminaw sa maalamon nga giya sa iyang inahan. Isip usa ka batan-ong lalaki, si M. Joseph Brough nagtinguha sa kabubut-on sa Langitnong Amahan samtang siya nag-andam sa paghatag sa iyang iro. Sa templo, si M. Joseph Brough nakat-on nga ang Langitnong Amahan nagpakabana kaniya.
Linda K. Burton	(12) Human maparalisar ang iyang bana, si Drusilla Hendricks naningkamot nga mabuhi ang sa iyang pamilya. Usa ka presidente sa Relief Society nagserbisyo sa uban samtang nakigbatok sa kanser.
Gérald Caussé	(75) Tungod sa seminary, ang 30 anyos Gérald Caussé na-promote. Ang mga miyembro sa ward nangita og mga paagi alang sa usa ka batan-ong lalaki nga makaserbisyo.
Yoon Hwan Choi	(90) Yoon Hwan Choi amahan nagtudlo kaniya, “ayaw milingi sa palibut, hangad lang.” Si Sunbeam Choi napanalangin samtang ang iyang mga ginikanan nagserbisyo og misyon. Si Yoon Hwan Choi gitawag ngadto sa Seventy nagpasabut nga minus na og panahon alang sa iyang pamilya, apan ang iyang anak nga malipayon tungod kay sila “usa ka mahangturong pamilya.”
L. Whitney Clayton	(97) Usa ka batan-ong bishop mitambag sa naproblema nga mga miyembro sa ward nga mogamit sa sukaranang mga praktises sa hugot nga pagtuo.
Weatherford T. Clayton	(26) Nakita ni Weatherford T. Clayton ang kalipay nga gikahatag sa bag-ong natawo nga anak ngadto sa inahan. Human sa kamatayon sa ilang mga inahan, duha ka anak nga babaye makakaplag og kahupayan pinaagi sa ilang hugot nga pagtuo sa Manluluwas.
Quentin L. Cook	(127) Ang kwatro anyos nga anak nga lalaki ni Quentin L. Cook “mahimo na nako ang tanan karon.” Isip usa ka batan-ong lalaki, si Quentin L. Cook nakadawat og espirituhanong pagmatuod sa gipahiuli nga ebanghelyo. Pinaagi sa magpabiling matitud-anon bisan sa kalisdanan, si Parley P. Pratt milambo sa kaalam ug sa hiyas.
Bonnie H. Cordon	(6) ang apo nga batang lalaki ni Bonnie H. Cordon mihangyo nga magpabasa pa og dugang mga kasulatan. Ang kalinaw nga iyang gibati gikan sa iyang pag-ampo sa iyang inahan nakahatag og kaisug ni Bonnie H. Cordon sa pagsalig sa Ginoo. Pinaagi sa pagserbisyo sa uban, usa ka pasyente sa kanser nakadawat og kalig-on ug kaisug sa pagpakigbatok sa iyang sakit.
Valeri V. Córdón	(55) isip usa ka batan-ong lalaki, si Valeri V. Córdón nakakita nga ang iyang pamilya napanalangin tungod sa pagbayad sa ikapulo.
Joaquin E. Costa	(112) Samtang naminaw sa mga panaghigugan sa misyonaryo, si Joaquin E. Costa nagpaubos sa iyang kaugalingon ug nakakita nga ang paghinulsol isip dalan padulong sa kalamboan ug kalipay.
Henry B. Eyring	(15) Ang mapaubanong mga miyembro sa Austria nakapahimo sa Espiritu Santo misanag diha sa gipasilongan diin sila maghimo sa sakrament miting. Ang Espiritu Santo nagtugot ni Henry B. Eyring sa pagtan-aw sa iyang kiat nga batan-ong anak nga lalaki sama sa pagtan-aw sa Dios kaniya. (19) bisan sa labing maayo nga mga teknolohiya dili makapuli sa personal nga pagpadayag. (82) Misalig si Henry B. Eyring sa mga saad nga ang Espiritu anaa sa iyang kasingkasing ug ang mga anghel moagag kaniya samtang siya mohatag og priesthood nga pagserbisyo.
C. Scott Grow	(121) Ang mga ginikanan ni C. Scott Grow ug mga umagad nagserbisyo og misyon. C. Scott Grow nakasaksi sa espirituhanong kalamboan ni Elder Neal A. Maxwell
Joy D. Jones	(87) Ang usa ka magulang nga lalaki mituman sa iyang saad ngadto sa iyang mga ginikanan nga dili mosug-sug sa iyang singko anyos nga igsoong babaye.
Carol F. McConkie	(9) Ang presidente sa klase sa 13 anyos nga Beehive sa Ghana mitabang sa iyang mga higala sa buluhaton sa balay aron sila makasimba.
Russell M. Nelson	(39) Usa ka Laurel mituman sa iyang saad nga moapil sa miting sa Relief Society sa stake bisan og nadiskwalipikado sa tibook nasud nga kompetisyon.
S. Mark Palmer	(114) Isip presidente sa misyon, si S. Mark Palmer nakakat-on sa “pagtan-aw sa” mga misyonaryo ug sa paghigugma kanila sama sa Amahan ug Anak nga nahigugma kanila.
Ronald A. Rasband	(93) Isip usa ka full-time nga misyonaryo, si Ronald A. Rasband migamit sa iyang tiil sa pagpugong sa usa ka pultahan nga mosira. Si Elder Ronald A. Rasband mibati nga naaghat sa pagbisita ug pagpanalangin sa mga miyembro sa Simbahan didto sa Ecuador human sa linog didto. Isip presidente sa misyon, si Ronald A. Rasband miawhag sa mga misyonaryo sa pagsunod sa unang mga pag-aghat.
Dale G. Renlund	(29) Sa <i>Les Misérables</i> , ang kalooy sa usa ka bishop nakaaghat ni Jean Valjean sa pag-usab sa iyang kinabuhi. Isip usa ka tin-edyer sa Europe, si Dale G. Renlund gibugal-bugalan ug gilutos.
Gary B. Sabin	(52) Usa ka Boy Scout naggahin og usa ka gabii sa kabugnaw. Usa ka inflatable punching bag bounces balik tungod kay “siya nagbarug sa sulod.” Ang amahan ni Gary B. Sabin mitudlo sa duha ka kauban sa barko kinsa nadani sa iyang matarung nga ehemplo.
Joseph W. Sitati	(33) Usa ka full-time nga misyonaryo mibag-o sa iyang pasalig sa makugihong pagserbisyo sa Dios human iyang nahibaloan nga namatay ang iyang igsoong babaye.
Gary E. Stevenson	(117) Si Gary E. Stevenson nadasig sa leksyon sa family home evening sa usa ka nuybe anyos nga batang lalaki. Ang usa ka pag-aghat nakapaluwas sa batan-on nga si Gary E. Stevenson gikan sa usa ka bitin. Ang usa ka pag-aghat nakapaluwas sa mga misyonaryo atol sa linog sa Japan. Mga sakop sa pamilya makadawat og kahupayan gikan sa Espiritu Santo human sa usa ka makalilisang nga aksidente sa sakyanan.
Dieter F. Uchtdorf	(104) Dieter F. Uchtdorf nalipay sa pagkahuman sa Madrid Spain Temple bisan og wala imbitara atol sa pagpahinungod. Si Presidente James E. Faust misulti ni Dieter F. Uchtdorf nga dili “pagpadala” sa pagdayeg sa mga miyembro sa Simbahan. Mitambag si Presidente J. Reuben Clark jr. sa bag-ong mga lider sa pagsunod sa ikaunom nga lagda. Usa ka kanhi presidente sa stake mibuluntaryo sa pagpanglimpyo human sa parada sa kabayo diha sa siyudad.



Elder Taylor G. Godoy

General Authority Seventy

Sa daghang katuigan sa iyang propesyon, si Elder Taylor G. Godoy mihimo og mahinungdanong mga desisyon nga dako og epekto sa iyang kinabuhi.

Nagtrabaho siya isip dentista, nakasugod na og usa ka klinika, ug nagplanong motudlo og mga academic sa dental surgery. Apan usa ka pinalangga ug kasaligang lider sa priesthood midapit kaniya nga motrabaho sa Seminaries and Institutes.

Ang pagbiya sa malambuog makapawili nga pagpili nga para sa batan-ong dentista, kinsa gipaluyohan niadtong Abril 1, 2017, isip General Authority Seventy. Daghan sa iyang mga kaubanan dili makatuo nga makaako siya sa pagbiya sa iyang propesyon.

“Apan nasayud ko nga husto kini nga pagpili,” miingon siya. Ang dili kaduha-duhaang kaminud-anon maoy timaan sa pagkakabig sa Simbahan. Ang pagtabang sa uban nga makadiskobre ug mahigugma sa ebanghelyo napamatud-an nga usa ka oportunidad nga makapausab sa kinabuhi ug panalangin.

Atol sa iyang panarbaho sa edukasyon sa Simbahan, si Elder Godoy nagtrabaho isip magtutudlo sa institute, coordinator, direktor ug direktor sa nasud. Bag-ohay lang, siya ang area director sa South America Northwest sa Seminaries and Institutes.

Si Taylor Guillermo Godoy Atanacio natawo sa Lima, Peru, niadtong 1968, kang Taylor Godoy ug Adalzahinda Atanacio. Namatay ang iyang papa sa bata pa siya, ug gipadako siya sa iyang ama-ama nga si Elias Rebaza. Mipasakop sa Simbahan si Elder Godoy dihang 17 anyos siya.

Human makaserbisyo sa Peru Lima North mission, miuli siya sa yuta niyang natawhan sa Arequipa. Didto milambo ang iyang kasuod sa usa ka batan-ong babaye nga ginganlan og Carol Pacheco. Ang magkaparehong kinabig gikasal niadtong Mayo 31, 1994, sa Lima Peru Temple. Mga ginikanan sila sa duha ka mga anak.

Nakaangkon si Elder Godoy og bachelor's degree sa dentistry sa Catholic University of Santa Maria niadtong 1993 ug master's degree in administration sa Technical University sa Madrid niadtong 2006.

Nakaserbisyo siya isip bishop, high councilor, stake president, direktor sa public affairs sa area, ug Area Seventy. ■



Elder Joni L. Koch

General Authority Seventy

Si Elder Joni Luiz Koch taga-Brazil nga ikaduhang henerasyon nga miyembro sa Simbahan. Ang iyang mga ginikanan, sila si Luiz ug Etelca Gascho Koch, nakabisita og lain-laing mga lokal nga simbahan sa sayong bahin sa ilang kaminyoon sa pagpangita og esprituhanong kamatuoran.

Pila ka oras pagkahuman sa iyang mama mihalad og kinasingkasing nga pag-ampo ug pagsaad nga mosunod sa Dios, nangabut ang mga misyonaryo sa pultahan sa balay sa iyang mga ginikanan. Wala kaabti og unom ka bulan, nabun-yagan sila.

Natawo niadtong 1962, si Elder Koch nagtubo sa Joinville, Santa Catarina, Brazil. Ang impluwensya sa mga lider sa Simbahan, sama sa usa ka mapahinungurong magtutudlo sa Primary, bishop nga sama og amahan, ug lig-ong stake president, nakatabang sa iyang pasalig nga sundon ang ebanghelyo.

Human makakompleto og full-time nga misyon sa Brazil São Paulo North Mission, si Elder Koch nagtuon og statistics sa Brigham Young University sa Provo, Utah, USA. “Sa usa ka biyahe balik sa Brazil, mibisita ko sa ward sa usa nako ka higala, diin didto akong nahimamat ang akong umaabut nga asawa,” miingon si Elder Koch. “Miduol siya nako og nangutana kon minyo na ba ko.” Human sa walo ka bulan sa long-distance nga pagpangulitawo—ug sa tinud-anay nga 15 lang ka adlaw nga panagkuyog—nakigminyo siya ni Liliane Michele Ludwig niadtong Abril 26, 1988, sa São Paulo Brazil Temple. Duna silay tulo ka anak.

Human makagradwar sa BYU ug makaangkon og executive master's degree sa business administration, nagtrabaho si Elder Koch sa international logistics. Sa gidugayon nga 25 ka tuig, nagtrabaho siya sa lainlaing kompanya hangtud gitawag sa pagserbisyo og full-time alang sa Simbahan.

Si Elder Koch nakaserbisyo isip bishop, stake president, ug Area Seventy. Nagserbisyo siya isip presidente sa Mozambique Maputo Mission atol sa pagtawag kaniya nga General Authority Seventy.

“Ang akong pagpamatuod hinay-hinayng nalig-on pinaagi sa esprituhanong mga kasinatian nga akong nadawat pinaagi sa pagsunod sa ebanghelyo,” miingon si Elder Koch. “Ang Basahon ni Mormon mao ang usa sa importante kaayong mga elemento sa kalig-on sa akong pagpamatuod ni Ginoong Jesukristo, sa Iyang Simbahan, ug ni Propeta Joseph Smith.” ■



Elder Adilson de Paula Parrella

General Authority Seventy

Dihang otso anyos pa si Elder Adilson de Paula Parella, nagsugod sa pagtudlo ang mga misyonaryo sa iyang pamilya bahin ni Propeta Joseph Smith ug sa Gipahiuli nga ebanghelyo.

“Bisan bata pa ko, wala na koy pagduha-duha nga si Joseph Smith nakakita gayud sa Dios ug ni Jesukristo,” miingon si Elder Parella, kinsa gipaluyohan niadtong Abril 1, 2017, isip General Authority Seventy. “Wala gayud ako magduha-duha sukad niadto.”

Natawo si Elder Parrella niadtong 1962 sa Guarujá, Brazil, sa baybay sa Atlantic duol sa São Paulo, kang Fioravante ug Vany de Paula de Paula Parella.

Ang duha niya ka magulang nga lalaki nakaserbisyo og misyon. Ang ilang mga ehemplo ug ang ehemplo sa mahigugmaong bishop nga si Angelino Borges de Freitas, kinsa mitudlo kaniya unsaon nga mahimong usa ka tighupot sa Aaronic Priesthood, nakapaisugda diha kaniya og tinguha sa pagserbisyo og full-time nga misyon. Ang pagserbisyo niya og misyon naghatag og dugang panabut “sa pagkatinuod sa Dios ug sa Iyang Anak ug nga kitang tanan mga anak sa Dios.”

Human makaalagad sa Brazil Porto Alegre Mission, si Elder Parrella mieskwela sa Brigham Young University sa Provo, Utah, USA, diin iyang naangkon ang bachelor’s degree sa communication ug usa ka master of business administration. Nagtrabaho siya isip tigdumalang direktor sa Kodak Polychrome Graphics ug isip partner sa Korn’s Ferry International. Bag-o lang partner siya sa Caldwell Partners.

Nakigminyo siya ni Elaine Finholdt niadtong Disyembre 1988 sa São Paulo Brazil Temple. Ginikanan sila sa lima ka anak nga lalaki.

Si Elder Parrella nakaserbisyo sa pagka-branch president, bishop, high councilor, counselor sa stake presidency, Area Seventy ug presidente sa Brazil Belo Horizonte Mission sugod 2009 hangtud 2012.

Sukad iyang nahimamat ang mga misyonaryo, ang iyang kinabuhi nahimong usa ka biyahe aron masabtan ang pagbati nga iyang nasinati sa nag-edad pa siya og otso anyos. Ang pagsimba, ang padayong pagkat-on sa pulong sa Dios, ug paningkamot nga masunod ang mga sugo nakatabang nga mapalapad ang iyang panan-awon gikan sa daklit nga panan-aw sa kamatuoran nga gihatag kaniya sa bata pa. “Kini gayud ang gingharian sa Dios dinhi sa yuta,” miingon siya. ■



Elder John C. Pingree Jr.

General Authority Seventy

Ang akong pagpamatuod nalig-on paglabay sa panahon, asa hinay-hinay, pinaagi sa pagkadawat og mga tubag sa pag-ampo, pagbati sa Espiritu samtang nagbasa sa mga kasulatan, paghinulsol, ug pagserbisyo sa Ginoo,” miingon si Elder John C. Pingree Jr., kinsa gipaluyohan niadtong Abril 1, 2017, isip General Authority Seventy.

Natawo niadtong 1966 sa Salt Lake City Utah, USA, nilang Carmen ug John C. Pingree Sr., iyang gipasidunggan ang debosyon sa iyang mga ginikanan sa pagtabang nga mahulma ang iyang kinabuhi.

“Sa adlaw human ko gihimugso, misulat kanako ang akong papa,” miingon si Elder Pingree. “Iyang gitagoan kana nga sulat, dihang mibiya ko para sa full-time nga misyon iya kining gipadala kanako. Ang sulat naglakip sa daghang pahina sa iyang pagpamatuod ug mga leksyon nga gusto niya nga akong makat-unan sa akong kinabuhi. Samtang akong gibasa, ang Espiritu mipamatuod kanako nga ang gitudlo ngari nako sa akong mga ginikanan mahitungod sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo tinuod.”

Si Elder Pingree nakaserbisyo sa Massachusetts Boston Mission, Spanish nga pinulongan.

Nakadawat siya og degree sa English ug political science gikan sa University of Utah ug degree sa master of business administration gikan sa Harvard Business School. Nakigminyo siya ni Anne Pugsley niadtong Marso 1990, ug nahimong ginikanan sa lima ka anak.

Hapit tanan niyang panarbaho nakatutok sa pagtabang sa uban. Presidente siya sa usa ka medical humanitarian aid nga organisasyon ug bise presidente sa duha ka health care nga kompanya.

Presidente siya sa Texas Houston Mission gikan 2011 hangtud 2014 ug nakaserbisyo isip Area Seventy, stake president, bishop, elders quorum president, ug teacher sa institute ug seminary.

“Ang Ginoo miingon, ‘Kon ikaw magtinguha, ikaw mao ang paagi sa pagbuhat og daghan nga kaayohan niini nga kalawatan’ (D&P 11:8),” miingon si Elder Pingree. “Alang kanako, ang Ginoo nag-ingon, ‘ako makagamit kanimo sa pagbuhat og maayo sa mga kinabuhi sa ubang mga tawo, kon ikaw motugot kanako.’ Kon mangita kita og mga oportunidad, ang Langitnong Amahan mogamit kanato sa pagpanalangin sa ubang tawo.” ■



Elder Brian K. Taylor

General Authority Seventy

Si Brian King Taylor gipaluyohan isip General Authority Seventy niadtong Abril 1, 2017.

Si Elder Taylor natawo niadtong 1964 sa Ogden, Utah, USA, nilang Lowell Moon ug Marie King Taylor. Nagdako siya sa kasilinganan sa Kaysville, ikaupat siya sa lima ka anak nga ganahang mangisda ug mga sport.

Ang magulang niyang si Craig eskolar sa basketball sa Utah State University sa Logan, Utah, ug anaa pa sa pagdesisyon kon magmisyon ba o ipadayon ang iyang pag-eskwela sa kolehiyo.

“Usa ka gabii sa panihapon miingon ko [niya], ‘Manoy, kon magmisyon ka, magmisyon pud ko,’” nahinumdom si Elder Taylor. Ang duka ka managsoon nagserbisyo og misyon, nga si Elder Taylor miadto sa Spain Seville Mission.

Sa wala pa siya magmisyon, si Elder Taylor midula sa Brigham Young University basketball team sugod 1982 hangtud 1984 uban ni Devin G. Durrant, kinsa nagserbisyo karon isip sakop sa Sunday School General Presidency.

Nahimamat usab niya ang iyang pangasaw-unon nga si Jill Featherstone, sa BYU. Nagtudlo si Jill og klase sa Gospel Doctrine sa iyang student ward. Gidapit sa iyang igsoon, si Elder Taylor mibisita sa iyang klase ug nagkita sila. Milambo ang paghigugmaay, ug nagminyo sila niadtong Abril 30, 1987, sa Salt Lake Temple. Mga ginikanan sila sa pito ka anak.

Si Sister Taylor bugtong nga anak nga babaye sa pito ka anak ni Elder Vaughn J. Featherstone, emeritus nga General Authority, ug Sister Merlene Featherstone. “Sila tinuod gayud nga maabi-abihon ug mabination,” si Elder Taylor miingon bahin sa iyang mga ugangan. “Mibati dayon ko nga gihigugma diha-diha.”

Nakakuha og bachelor’s degree sa BYU, si Elder Taylor nakatukod og daghang negosyo, lakip sa kompanya nga modesinyo og mga software nga makig-coordinate og mga emergency calls tali sa mga ahensya sa public safety.

Nakaserbisyo siya nga institute teacher, high councilor, ward Young Men president, stake president, ug, atol sa iyang pagkawatag sa Seventy, presidente siya sa Texas Dallas Mission. ■



Elder Taniela B. Wakolo

General Authority Seventy

Gipahinugod ni Elder Taniela Biu Wakolo ang matag adlaw sa iyang kinabuhi sukad sa iyang bunyag niadtong Marso 1994 sa pagserbisyo sa Ginoo.

Natawo niadtong 1967 sa gamayng isla sa Lomaloma, Lau, Fiji, kang Taniela Vosa ug Temalesi Buadromo Wakolo, si Elder Wakolo ang kinamanghuran sa unom ka anak. “Gipadako ko sa kabus kaayong panimalay, apan buhong sa gugma alang sa usag usa,” miingon siya.

Sa edad nga 12, mibiya si Elder Wakolo sa balay sa iyang mga ginikanan aron moeskwela sa boarding school nga dunay kapin sa 500 ka batan-ong lalaki, nga nanag-edad og 12 hangtud 19. “Usa kadto ka talagsaong dapit sa pagbansay para kanako,” miingon siya. “Didto ko nakakat-on og disiplina sa kaugalingon.”

Nakig-date siya ni Anita Herberta Moimoi, bag-ong kinabig, kapin pa sa usa ka tuig. Nagminyo sila niadtong Agosto 22, 1987, sa Suva, Fiji.

Ang pagkakabig wala dayon mahitabo ni Elder Wakolo, ug kapin sa walo ka tuig sa ilang panag-uban sa kaminyoon, nakatagbo siya’g daghang misyonaryo. “Nakahuman ko sa mga diskusyon [sa misyonaryo] upat ka higayon sulod sa walo ka tuig,” miingon siya. “Naka-24 ka misyonaryo ko.”

Usa ka yanong pangutana gikan sa usa ka misyonaryo mahitungod sa ngalan sa Simbahan ang nakausab sa akong hunahuna mahitungod sa bunyag. “Ang Simbahan kinahanglang nganlan kon kinsa ang tag-iya niini,” miingon siya. “Mao kadto alang kanako.”

Si Elder Wakolo ug ang iyang asawa na-seal sa Nuku’alofa Tonga Temple niadtong 1995. Mga ginikanan sila sa duha ka mga anak.

Mga oportunidad sa pagserbisyo diha-diha dayon misunod sa iyang bunyag. Duha ka semana human sa iyang bunyag, gitawag siya nga mahimong sakop sa ward Young Men presidency ug magtudlo sa seminary kauban sa iyang asawa. Wala dangti og usa ka tuig, gidawat niya ang tawag nga branch president. Sa wala madugay nagserbisyo siya nga counselor sa stake presidency, stake president, ug Area Seventy. Sa panahon nga gitawag siyang General Authority Seventy, nag-preside siya sa Arkansas Little Rock Mission.

Si Elder Wakolo nagtuon og management and public administration ug nakaangkon og master’s degree sa management. Bag-o lang, siya ang manager sa Fiji Service Center sa Simbahan. ■



Jean B. Bingham

Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society

Nakapuyo sa daghang mga dapit sa Estados Unidos, si Sister Jean B. Bingham nakadayeg kon sa unsang paagi ang ebanghelyo naghatag og lig-ong impluwensya atol sa mga kausaban sa palibut.

Natawo niadtong 1952 sa Provo, Utah, USA, kang Robert ug Edith Joy Barrus, nagtubo siya kauban sa unom ka igsoong babaye ug duha ka lalaki. Nakaeskwela siya og elementarya sa Texas ug Minnesota, USA, ug nakahuman og high school sa New Jersey. Siya ug ang iyang mga igsoon lang ang mga LDS sa ilang eskwelahan hangtud nga namalhin sila sa New Jersey, diin nalipay siyang nakakita og usa ka babaye sa iyang klase nga gikan sa bag-o niyang ward.

Human siya naminyo ni Bruce Bingham sa Templo sa Provo Utah niadtong Disyembre 22, 1972, namalhin sila sa Illinois sa pagpadayon sa iyang pag-eskwela.

Duha ka anak ang natawo nilang Brother ug Sister Bingham, ug giisip nilang ilang kaugalingong mga anak ang ilang gipangsagop. Nakaangkon siya og associate degree sa family living, ug sa dihang nag-high school ang kinamanghuran nilang anak, mibalik siya og eskwela ug nakakuha og master's degree sa pagkamagtutudlo.

Ang unang calling ni sister Bingham sa Relief Society miabut wala madugay human natawo ang una niyang anak. “Gitawag kong motudlo sa mga klase sa mother education. Talagsaon kadtong oportunidad nga makakat-on sa mga ehemplo gikan sa ubang mga sister ug gikan sa manwal usab.”

Daghan kaayo og mga biyahe si sister Bingham atol sa iyang panerbisyo isip Primary general board member ug isip magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary. Nakita niya ang mga hagit ug panalangin sa pagkamiyembro sa Simbahan sa mga dapit sa tibuok kalibutan.

Naglaum siya nga ang mga sister sa Relief Society makamatikud sa pagkamaayo sa usag usa. “Usa ka tintasyon ang pagkumpara sa atong kaugalingon ngadto sa uban, maka-daot kini ug sukwahi sa unsay gusto sa Langitnong Amahan kanato.” Miingon siya nga ang Relief Society makatabang sa matag sister nga makapalambo og panabut kon si kinsa siya sa mahangturong plano sa gingharian. “Kon atong isentro ang atong kinabuhi kang Jesukristo, makaila gayud kita og si kinsa kita,” miingon siya. ■



Sharon Eubank

Unang Magtatambag, Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society

Isip bag-ong empleyado sa LDS Humanitarian Services, nasak-sihan ni Sharon Eubank ang mga kasakit, kapait, kasub-anan, ug pagbangutan nga nagpalisud kaniya sa pagtrabaho. Pinaagi sa pag-ampo, iyang nasabtan nga bisan og makatabang siya sa Ginoo sa pag-atiman sa Iyang mga anak, dili siya ang gisangunanan niana nga kasubo. “Si Jesukristo ang gisangunanan. Iyang pas-anon kini nga palas-anon. Sila Iyang mga katawhan, ug maminaw ug motubag Siya sa ilang mga pag-ampo.” Kana nga tubag miusab sa iyang abilidad sa pagtabang ug pagserbisyo.

Mga tuig ang milabay, si Sister Eubank, isip direktor sa LDS Charities—nga humanitarian arm sa Simbahan—mihatud og tabang ug gi-promote ang self-reliance sa tibuok kalibutan niadtong nanginahanglan.

Gipaluyohan niadtong Abril 1, 2017, ngadto sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society, padayon siya sa iyang tahas isip direktor sa LDS Charities. Dunay “talagsaong relasyon” tali sa LDS Charities ug Relief Society, diin ang mga sakop sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society molingkod uban sa mga board of director alang sa LDS Charities, mipasabut siya. Ang iyang mga responsibilidad sa duha ka organisasyon molig-on niana nga sumpay.

Natawo niadtong 1963 sa Redding, California, USA, si Sharon ang kinamagulangan sa pito ka anak nila ni Mark ug Jean Eubank. Gipadako sa Bountiful, Utah, USA, si Sister Eubank nagtubo sa usa ka 10-acre (4 hektaryas) nga luna diin ang mga batang Eubank mamu-pu og mga apricot, moayo og mga ligadira [sprinklers], ug dunay dakong akses sa mga kabungturan sa Utah.

Nakadawat si Sister Eubank sa iyang bachelor's degree sa English ug history gikan sa Brigham Young University sa Provo, Utah, ug nagserbisyo sa Finland Helsinki Mission.

Agig dugang sa iyang trabaho sa Church Welfare Department, si Sister Eubank nagtrabaho sa Capitol Hill sa Washington, D.C., USA, usa sa mga tag-iya sa gamayng negosyo, nga nagpuyo sa tabok sa dagat sa Japan ug France.

Ang matag oportunidad usa ka “dako nga kausaban sa pagtuo” nga nakatabang nga iyang makat-unan ang kahanas nga iyang gigamit karon, naghimo nga iyang matagboan ang talagsaong mga tawo sa sulod ug gawas sa Simbahan, ug naghatag kaniya og gugma ug pagdayeg sa daghang mga kultura sa kalibutan, pinulongan, ug sa pagkaon. ■



Reyna I. Aburto

Ikaduhang Magtatambag, Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society

Si sister Reyna I. Aburto natawo sa Managua, Nicaragua, skang Noel Blanco ug Delbi Cardoza niadtong 1963. “Ang akong mga ginikanan kanunayng naningkamot aron ila kaming masangkapan,” miingon si Sister Aburto. “Duna koy malipayon kaayong panahon sa pagkabata.”

Mga tungang gabii niadtong Disyembre 23, 1972, sa nuybe anyos pa ko, usa ka linog miigo sa Managua. “Naluwas ko kay dunay usa ka piraso nga furniture sa akong luyo, apan napiit ang akong mga bitiis.” Nakadungog sa iyang singgit ug sa iyang mama, nangabut ang mga silingan aron sa pagbira nila gikan sa nahagsa nga balayng adobe. Sa mga guba, ilang nakit-an ang lawas sa iyang magulang nga lalaki sa katre nga tupad sa iyaha. “Ang mga kabtangan temporaryo ra gyud kaayo, apan ang importanting butang mao ang atong pamilya,” miingon siya.

Sa nag-21 na siya, milangyaw si Sister Aburto ngadto sa Estados Unidos kuyog sa iyang pamilya. Samtang nagpuyo sa San Francisco, California, gipaila siya sa mga misyonaryo ug mihukom nga moadto sa simbahan. “Dihang mitikang ko pasulod niana nga building, akong gibati ang Espiritu. Stake conference kadto, ug akong gibati nga ang matag mensahe para gyud kanako,” miingon siya. Nabunyagan siya niadtong 1989.

Niining higayona iyang nakatagbo si Carlos Aburto, ug nagkahigalaay sila. Padayon silang nagsinulatay, bisan og mibalhin na si Sister Aburto sa Orem, Utah. Nagminyo sila niadtong Mayo 8, 1993, sa Jordan River Utah Temple. Mga ginikanan sila sa tulo ka anak.

Si Sister Aburto, gipaluyohan niadtong Abril 1, 2017, sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society, nagtrabaho sa industriya sa translation sulod sa kapin nga 25 ka tuig, lakip sa Novell Inc. ug Lemoine International. Siya ug ang iyang bana karon nanag-iya og gamay nga translation agency. Nagtuon siya og industrial engineering sa Central American University sa Managua, Nicaragua sulod sa upat ka tuig ug nakaangkon og associate degree sa computer science gikan sa Utah Valley State College niadtong 1997.

Si Sister Aburto nakaserbisyo og daghang lain-lain nga calling sa Simbahan, lakip sa pagkasakop sa Primary general board gikan sa 2012 hangtud 2016. ■



Cristina B. Franco

Ikaduhang Magtatambag, Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary

Sa batan-ong edad, nakat-unan ni Sister Cristina B. Franco nga kon duna siyay pangutana, makaduol ra siya sa Langitnong Amahan sa pag-ampo alang sa tubag.

“Nahinumdom ko nga miadto ko ni mama dihang 11 anyos pa ko ug nangutana ko og usa ka pangutanang doktrinal,” miingon siya. “Gitubag niya ang akong pangutana apan iya kong giingnan, ‘Dili ang akong gisulti ang imong tuohan.’ Mao nga nag-ampo ug nangutana ko sa akong Langitnong Amahan kon kini tinuod ba.”

Gitubag ang iyang pag-ampo, ug sukad niana nasayud siya nga siya dunay Langitnong Amahan kinsa nahigugma kaniya ug motubag sa iyang mga pag-ampo.

Gipaluyohan niadtong Abril 1, 2017, sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary, si Cristina Beatriz Fraga natawo niadtong 1958 kang Hugo R. ug si Maria A. Godoy Fraga sa Buenos Aires, Argentina.

Sa tres anyos pa siya, nanuktok ang mga misyonaryo sa pultahan sa balay sa iyang mga ginikanan. Human makatuon ug makasimba sulod sa mga walo ka bulan, nagpasakop sa Simbahan ang magtiayon ug nagsugod sa pagpadako sa ilang mga anak diha sa ebanghelyo. Sa Primary niya natagboan si Rodolfo C. Franco, usa ka bata nga nahimo niyang suod nga higala.

Sa iyang pag-18, ang pamilya ni Sister Franco namalhin sa Utah, USA. Nianang higayona, siya ug si Rodolfo nasayud nga gusto silang magminyo, apan nagkinahanglan pang moserbisyo og kadiyot si Rodolfo sa militar sa Argentine. Nagsinulatay sila, ug dihang nakompleto niya ang pagserbisyo sa militar, nagminyo sila niadtong Disyembre 15, 1978, sa Salt Lake Temple. Mga ginikanan sila sa tulo ka anak.

Nagsunod sa mga tunob sa amahan ni Sister Franco nga tighimo og relo, ang magtiayon nagtrabaho sa usa ka shop sa relo sa Salt Lake City hapit sa tulo ka dekada.

Si Sister Franco nakaserbisyo og daghang kapasidad sa Simbahan. Nakaserbisyo siya sa Primary general board gikan 2005 hangtud 2010 ug, sa panahon sa pagtawag kaniya sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary, nagserbisyo siya uban sa iyang bana nga nag-preside sa Argentina Resistencia Mission. ■



Ang Katuyoan sa Relief Society

Ang Relief Society mi-update sa mga pulong niini sa pamahayag sa katuyoan [purpose statement]. Karon kini mabasa, “Ang Relief Society nagtabang sa kababayan-an alang sa mga panalangin sa kinabuhing dayon samtang gipalambo nila ang pagtuo ngadto sa Langitnong Amahan ug kang Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula; molig-on sa mga indibidwal, mga pamilya, ug panimalay pinaagi sa mga ordinansa ug mga pakigsaad; ug molihok nga maghiusa sa pagtabang sa naningahanglan.”

Ang pamahayag nagpakita og dugang nga mga ideya nga makatabang sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga kababayan-an sa pagsabot sa balaan nilang pagkatawo, mahangturon nga buhat, ug katuyoan sa matag sister sa Relief Society. ■

Bag-ong mga Calling Gipahibalo

Atol sa kinatibuk-ang komperensya, ang mga calling sa unom ka bag-ong General Authority Seventy, bag-ong Kapangulohan sa Relief Society, ug reorganisasyon sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary gipahibalo.

Ang gitawag nga moserbisyo isip mga General Authority Seventy mao sila si Elder Taylor G. Godoy, Elder Joni L. Koch, Elder si Adilson de Paula Parella, si Elder John C. Pingree jr., si Elder Brian K. Taylor, ug si Elder Taniela B. Wakolo.

Si Jean B. Bingham moserbisyo isip Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society uban ni Sharon L. Eubank

isip Unang Magtatambag, ug Reyna I. Aburto isip Ikaduhang Magtatambag. Sa wala pa ang iyang tawag, si Sister Bingham nagserbisyo isip Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary. Si Bonnie H. Cordon, kinsa nagserbisyo isip Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary, gipahibalo nga maoy bag-ong Unang Magtatambag, uban ni Cristina B. Franco isip Ikaduhang Magtatambag.

Ang mga biography makita sugod sa pahina 135. Ang mga calling sa 36 ka mga Area Seventy gipahibalo usab (tan-awa sa pahina 44). ■

Lima ka Bag-ong Templo

Gipahibalo ni Presidente Thomas S. Monson ang plano sa pagtukod og lima ka bag-ong dugang nga templo, nga nahimutang sa mosunod nga mga siyudad:

Brasília, Brazil. Ang Brasília Brazil Temple mao ang ika-10 nga templo sa Brazil, lakip sa unom ka mga templo nga magamit ug ang tulo gipahibalo na o gipangtukod pa. Gawas sa Estados Unidos ug Mexico, daghan pang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw (kapin sa 1.3 milyones) ang nagpuyo sa Brazil kay sa bisan asang nasud. Ang Brazil dunay populasyon nga 211 ka milyon.

Sa Greater Manila, sa Pilipinas.

Kini nga templo maoy ikaduha sa Manila ug ikaupat sa Pilipinas. Dunay dul-an sa 750,000 ka mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa Pilipinas, sa populasyon nga 104 ka milyon.

Nairobi, Kenya. Ang templo moserbisyo sa kapin sa 30,000 ka mga miyembro sa eastern Africa, lakip sa 13,000 ka mga miyembro sa Kenya, nga ang populasyon 48 ka milyon. Mototal kini sa gidaghanon nga walo ka templo ang gigamit na, gitukod pa, o gipahibalo na sa Africa.

Pocatello, Idaho, USA. Ang Pocatello Idaho Temple mao ang ika-unom nga templo sa Idaho, sa estado nga dunay gibana-bana nga 450,000 ka mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug sa populasyon nga 1.7 ka milyon.

Saratoga Springs, Utah, USA. Kini nga templo makita nga usa ka pinakapaspas nga nagtubong mga dapit sa Utah ug mamahimo kining ika-18 nga templo niana nga estado. Sa Utah, diin ang punoang buhatan sa Simbahan nahimutang, dunay 2.1 ka milyon ka mga miyembro, nga dunay populasyon sa estado nga mga 3.1 ka milyon.

Ang lima ka templo nga gipahibalo mototal sa gidaghanon nga (155) ka magamit nga mga templo ug ang gipahibalo na nga mga templo o gipangtukod/gipang-ayo (27) mototal tanan sa gidaghanon nga 182 sa tibuok kalibutan.

Sukad sa Oktubre 2016 nga kinatibuk-ang komperensya, ang Fort Collins Colorado Temple, ang Star Valley Wyoming Temple, ug ang Hartford Connecticut Temple sa USA gipahinungod na, ug ang Suva Fiji Temple gipahinungod pag-usab.

Ang umaabut nga mga pagpahinungod giplano sigun sa gipakita sa ubos:

TEMPLO	PETSA SA PAGPAHINUNGOD
Paris France	Mayo 21, 2017
Idaho Falls Idaho (USA)	Hunyo 4, 2017 (ipahinungod og usab)
Tucson Arizona (USA)	Agosto 13, 2017
Meridian Idaho (USA)	Nobyembre 19, 2017
Cedar City Utah (USA)	Disyembre 10, 2017

Gihimo na ang ground breaking para sa Winnipeg Manitoba Temple (Canada), sa Kinshasa Democratic Republic of the Congo Temple, sa Barranquilla Colombia Temple, sa Arequipa Peru Temple, ug sa Rio de Janeiro Brazil Temple.

Usab importanting mahibaloan, samtang padayon ang pagtukod sa Rome Italy Temple, ang mga estatuwa ni Jesukristo ug sa orihinal nga Napulog Duha ka mga Apostoles gibutang na sa visitors' center, ug ang estatuwa ni anghel Moroni gibutang na sa spire. ■

Pangitaa ang mga update ug impormasyon diha sa temples.lds.org.

Pathway sa Edukasyon

Ang Unang Kapangulohan mipahibalo sa gihimo nga new global higher education nga organisasyon sa Simbahan, gitawag og BYU-Pathway Worldwide. Kining bag-o nga organisasyon magsugod na karong Mayo 1, 2017. Ang organisasyon makahatag og mga oportunidad niadtong walay higayon sa pag-angkon niini.

“Ang Pathway maoy taytayan sa kalibutan mahitungod sa college education gamit ang internet ug dalan kini sa mga oportunidad alang sa malampusong panginabuhin,” miingon si Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang kapangulohan. ■

Pangita pa og dugang nga impormasyon diha sa pathway.lds.org.



Ang Pagpangalagad sa mga Apostoles sa Tibuok Kalibutan Nagpadayon

Ang mga propeta ug mga apostoles nagpadayon sa pagpangalagad sa tibuok kalibutan (tan-awa sa D&P 107:23). Sa milabayng unom ka bulan:

Sa Face to Face nga broadcast nga naggikan sa **Palmyra, New York, USA**, giawhag ni Presidente Henry B. Eyring ug Elder Jeffrey R. Holland ang kabatan-onan sa simbahan sa pag-angkon og personal nga pagpamatuod. “Dali kamo aron makaila kamo sa inyong kaugalingon nga tinuod kining mga butanga,” miingon si Presidente Eyring.

Sa **Mexico**, si Presidente Russell M. Nelson gipaila sa national National Chamber of Deputies (sa ubos nga balay balauranan sa Kongreso), ug gipasidunggan ang Simbahan sa maa-yong nabuhat niini sa pagpanalipud sa relihiyusong kagawasan ug paglig-on sa mga pamilya. Nakighimamat usab si Presidente Nelson sa mga miyembro ug mga misyonaryo ug miingon nga ang mga miyembro “mao ang aktibong pwersa alang sa kaayo sa ilang mga komunidad.”

Sa **Arizona, USA**, giawhag ni Elder Dallin H. Oaks ang tanang miyembro sa Simbahan nga panalipdan ang kagawasan sa relihiyon. (Pangita og daghan pang impormasyon diha sa religiousfreedom.lds.org.)

Si Presidente Dieter F. Uchtdorf namulong sa mga miyembro sa Parleys Creek (Swahili) Branch sa **Salt Lake City, Utah, USA**. Daghan sa mga miyembro sa branch mga refugee nga gikan sa mga nasud sa Africa, ug si Presidente Uchtdorf mismo kaduha nahimong refugee. “Hinumdumi kanunay nga bisan asa kita, ang ebanghelyo mao ang panimalay,” miingon siya.

Si Elder M. Russell Ballard ug D. Todd Christofferson mitambong sa



Padulong sa tuo gikan sa wala sa ibabawng bahin: Si Elder Bednar mibisita sa mga miyembro sa Simbahan sa Pilipinas; Si Presidente Russell M. Nelson nakighimamat sa mga sakop sa Chamber of Deputies (sa ubos nga balay balauranan sa Kongreso sa Mexico) aron hisgutan ang kagawasan sa relihiyon; usa ka inila nga panagpundok sa Mormon ug mga lider nga Judeo gikan sa USA mibisita sa prime minister sa Israel nga si Benjamin Netanyahu; Gitimbaya ni Elder Stevenson ang usa ka young adult nga nagserbisyo isip magtatambag sa usa ka conference nga Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan sa Uruguay; mga tin-edyer mitan-aw og live nga broadcast uban ni Elder Holland ug ni Presidente Eyring sa Palmyra, New York, USA; Si Elder ug Sister Renlund mitimbaya sa mga suster sa usa ka miting sa Tonga; ug si Elder Rasband mibisita sa ospital sa mga batang dunay kanser sa Guatemala City, Guatemala.

seremonya sa pag-instalar sa bag-ong bishop sa Roman Catholic Diocese sa Siyudad sa Salt Lake ug gi-welcome siya sa komunidad.

Sa **Yuta nga Balaan**, si Elder Holland ug Elder Quentin L. Cook miapil sa usa ka delegasyon sa mga

lider sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug sa kadagkoang mga Judeo gikan sa USA kinsa nagpundok sa usa ka makasaysayan nga dapit sa **Jerusalem** sa paghandom sa ika-175 nga anibersaryo ni Elder Orson Hyde (1805–78) sa Korum sa Napulog Duha

ka mga Apostoles nga mipahinungod sa yuta isip usa ka pundukanang dapit sa katawhang Judeo.

Si Elder Holland mibisita usab sa mga miyembro ug mga misyonaryo sa **Japan, Korea, ug Guam**, diin “among nahimo ang pagpaniguro kanila sa [mahayag] nga kaugmaon,” miingon siya. Nakita niya nga ang live nga broadcast sa mga debosyunal sa tibuok nasud “mitanyag kanamo sa posibling kinalapdang maabut sa among mga mensahe,” nga nagkonektar sa napulo ka liboang mga miyembro.

Sa **New York, USA**, si Elder David A. Bednar miapil sa usa ka forum mahitungod sa kaminyoon, nag-ingon nga usa sa dakong buluhaton sa atong panahon—nga makahiya sa nagkalain-laing mga tinuohan sa komunidad—mao ang pagtabang sa mga tawo nga makasabut sa tinuod nga kahulugan ug katuyoan sa kaminyoon.

Samtang namisita sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa **Japan ug Korea**, miingon si Elder Bednar nga ang Simbahan nakasinati og hinay apan makanunayon nga pagtubo sa Asia. “Dili kapugngan kondili makapasalamat ka sa kakugi, kamadasigon, ug kamatinud-anon niining mga Santos sa Ulahing mga Adlaw,” miingon siya. Namulong usab si Elder Bednar sa liboan ka mga miyembro sa Simbahan ug gitudloan ang 7 sa 21 ka misyon nga mga misyonaryo sa **Pilipinas**.

Sa **Mexico**, gitambagan ni Elder Neil L. Andersen ang mga miyembro sa Simbahan sa pagbuntog sa mga babag nga nagpugong kanila sa pagtambong sa templo, pagbalaan sa Igpapahulay, ug paglig-on sa mga relasyon sa pamilya. Iya silang gidapit nga dad-on sa hingpit ang Manluluwas diha ilang kinabuhi.

Mibisita si Elder Quentin L. Cook sa **Pilipinas**, 20 ka tuig human siya miserbisyo didto sa bag-o pa siyang natawag nga General Authority. Miingon siya nga sukad niadto midoble ang gidaghanon sa Simbahan sa Pilipinas. “Diin ang mga branch kaniadto,” miingon siya, “karon mga stake na. Ang gagmayng mga bata nga among nailhan kaniadto karon mga returned

missionaries na. Ang mga returned missionary karon mga stake president na. Dili katuohan ang makitang kalamboan sa Simbahan.”

Sa **Bolivia ug Peru**, gitambagan ni Elder Cook ang mga miyembro nga tutukan nila ang pagbaton og pagtuo sa Ginoo nga si Jesukristo. Miingon siya nga ang kabatan-onan ug mga young single adult didto maayo kaayo ug nagpakita og gugma para sa Manluluwas ug sa Iyang Pag-ula ug Pagkabanhaw.

Sa **Africa West Area**, miingon si Elder Gary E. Stevenson nga ang iyang pagbisita naghatag og oportunidad nga makapamalandong sa gugma ug kalipay sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga makita diha sa ebanghelyo, bisan sa “mga hagit ug kalisdanan” nga ilang giatubang.

Wala madugay, sa **Uruguay, Chile, ug Argentina**, namulong si Elder Stevenson atol sa usa ka komperensya sa Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan. Miingon siya nga daghan sa kabatan-onan “naghimo og mga desisyon nga magmisyon ug magpabiling makanunayon sa ilang tumong nga maminyo sa templo ug sa . . . [pag-angkon] og mas taas nga edukasyon.”

Gitambagan ni Elder Ronald A. Rasband ang mga miyembro ug mga misyonaryo sa **Central America Area** sa pagpabiling matinud-anon sa ilang mga pakigsaad ug sa pagsalig sa Ginoo atol sa gubot nga panahon. Gibisitahan niya sa ospital ang mga batang dunay kanser sa **Guatemala**, mihatag sa pinakamahinungdanong pakigpulong sa usa ka gipasiugdahan sa Simbahan nga symposium bahin sa kagawasan sa relihiyon sa **El Salvador**, ug nakighimamat sa presidente sa **Nicaragua**.

Sa **Tonga**, si Elder Dale G. Renlund nakighimamat sa rayna ug sa ubang mga sakop sa halangdong pamilya. Mibisita usab siya sa **Australia ug New Zealand**, diin gihangyo siya sa mga miyembro nga ipaabut ang ilang gugma kang Presidente Thomas S. Monson. ■

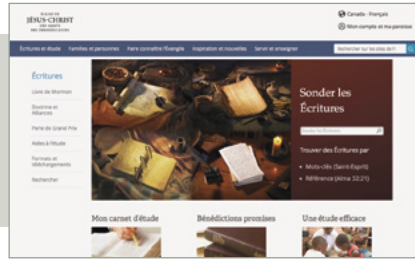
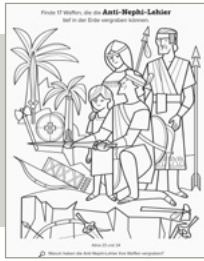
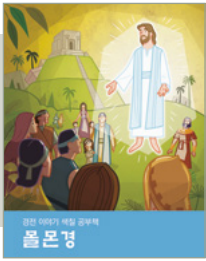
Ang up-to-date nga impormasyon sa pangalagad niining mga lider sa Simbahan makita sa ilang tagsa-tagsa nga page sa Facebook ug sa prophets.lds.org.

Mas Maayong mga Misyonaryo, Mas Maayong mga Magtutudlo

Sa tibuok kalibutan nga sibya, **S**dul-an sa, 71,000 ka mga elder ug sister sa 422 ka misyon naka-dawat og training kon unsaon nga mahimo silang mas maayong mga misyonaryo ug mas maayong mga magtutudlo. Ang mga kausaban nga giaprubahan sa Unang Kapangulohan ug Korum sa napulog duha ka mga Apostoles gipahibalo atol sa training. Ang bag-ong inadlaw nga iskedyul motugot og dugang nga flexibility kon unsaon sa paggamit sa mga misyonaryo ang ilang oras ug mas dakong paagi nga mapahaman ang ilang panahon sa dapit kon asa sila nagserbisyo.

Ang katuyoan sa dugang nga flexibility sa iskedyul mao ang pagtabang sa mga misyonaryo nga molambo ang inadlaw nilang pagka-epektibo, makahimo og mas dinasig nga mga tumong, makaplano og mas epektibo, makahimo og mas epektibong plano, mas himsug, ug makagamit sa ilang kabubut-on sa paghimo og matarung nga mga desisyon kon unsaon nga magamit og tarung ang ilang panahon. Magtugot usab kini nga manggawas sila sa pagtrabaho sa mas taas nga oras.

Ang laing kausaban nga gipahibalo mao ang pagpamubo sa oras sa “mahinungdanong timailhan [key indicator]” nga gigamit sa mga misyonaryo sa pagreport sa kalamboan sa ilang trabaho. Gipahinumduman usab ang mga misyonaryo nga ang tanang baruganan nga naa sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo* mga importante ug kinahanglan nga gamiton. ■



Bag-ong mga Produkto ug Kapanguhaan

Ania ang summary sa bag-ong mga produkto ug kapanguhaan nga bag-ohay lang nga anaa sa Simbahan.

Mga istorya sa kasulatan ug mga libro nga koloranan. Aron madasig sa indibidwal ug pamilya nga pagtuon sa kasulatan, mipagawas ang Simbahan og bag-ong mga kapanguhaan sa mga sugilanon sa kasulatan, nagsugod sa sumpay-sumpay nga mga libro nga koloranan nga gidesinyo para sa mga bata nga nanagedad og 2–8. Ang libre nga bersyon sa PDF anaa sa scripturestories.lds.org, ug ang inimprinta nga bersyon ma-order sa store.lds.org ug sa mga Distribution Services center.

Ang mga libro nga koloranan hubaron ngadto sa mga pinulongan nga dunay mga LDS nga edisyon sa kasulatan. Ang nahubad nang mga bersyon magamit na sa tibuok 2017, sugod sa Spanish, Portuguese, French, Japanese, Korean, Chinese (tradisyonal), German, Russian, ug Italian.

Mga Kasulatan. Sa Unang Kapanguloan mipahibalo sa bag-ong nahubad nga triple combination sa mga kasulatan nga French, nga anaa na sa ecritures.lds.org ug sa Gospel Library mobile app. Ang hubad naglakip og ginagmayng kausaban sa mga pulong sa usa sa mga pag-ampo sa sakrament. Gipahibalo usab nila nga ang hubad sa Croatian sa triple combination naa na sa internet. Ang inimprinta nga edisyon sa triple combination sa Croatian, Russian, ug Icelandic usab bag-o lang nga nahimo og anaa na.

Tabang alang sa mga pamilya nga may problema sa pagkaibug sa sama og sekso. Aron matabangan ang mga miyembro sa pag-atubang sa sensitibo

ug mabinatong paagi mahitungod sa problema sa pagkaibug sa sama og sekso diha sa kaugalingon nilang pamilya, tali sa ubang mga miyembro sa Simbahan, o bisan asa, ang mga kapanguhaan naglakip og bag-ong site mormonandgay.lds.org ug usa ka updated Gospel Topic mahitungod sa pagkaibug og sama nga sekso (sa Iningles), lakip na sa mga pangutana nga kanunayang ipangutana.

Updated Gospel Library app. Ang application nga gigamit sa mga miyembro sa tibuok kalibutan sa pagtuon sa kasulatan, mga pakigpulong sa kompensya ug ubang materyal, bag-o lang gi-release ang major nga update alang sa iOS ug sa Android. Sa bersyon 4, nga tools sa pagtuon sa mas dali nga paagi, ang mga feature ug functions natingub na, ug ang bag-ong video tutorial naa na. Tungod kay ang tanang content karon pwede nang mabutangan og notes, makahimo ka na sa pag-highlight, pagdugang og komentaryo sa, link, tag, ug iorganisar ang tanang content ngadto sa mga notebook. Mahimo nimong mabutangan og notes ang mga video, mga tabang sa pagtuon, mga lista sa lain-laing mga manwal sa leksyon, mga himno, mga kanta sa Primary, ug daghan pa.

Updated nga application sa LDS Tools Ang bersyon 3.2.0 sa mobile application sa LDS Tools makahatag og kasayon sa motambong sa templo. Ang mga feature nga gidugang magtugot sa mga miyembro nga makita kon asa sila na-assign nga templo, sa pagpangita sa lima ka kinaduolang templo, pagkontak sa templo o pagkahibalo kon kanus-a kini sirado, ug mapahinumduman kon kanus-a mo-expire ang ilang rekomend. ■

Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas

Kitang tanan gusto nga motudlo sama sa pagtudlo ni Jesus,” si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon atol sa tibuok kalibutan nga broadcast para sa mga magtutudlo niadtong Nobyembre 5, 2016. “Ang iyang instruksyon yano ug direkta ug puno sa gahum.”

Miingon si Elder Holland nga ang kapanguhaan nga *Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas* makatabang nga molambo ang pagpanudlo sa Simbahan. Mao usab sa mga teacher council meeting ug orientation sa bag-ong magtutudlo, nga gihisgutan atol sa broadcast. Ang broadcast mabati sa 10 ka pinulongan sa teach.lds.org, uban sa nagkalain-laing video ug ubang materyal aron mas momaayo ang pagpanudlo. ■



ANG PAMILYA

USA KA PAMAHAYAG NGADTO SA KALIBUTAN

ANG UNANG KAPANGULOHAN UG KONSEHO SA NAPULOG DUHA KA MGA APOSTOLES SA ANG SIMBAHAN NI JESUKRISTO SA MGA SANTOS SA ULAHING MGA ADLAW

*K*AMI, ANG UNANG KAPANGULOHAN ug Konseho sa Napulog Duha ka mga Apostoles sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, sa maligdong nga paagi mopahayag nga ang kaminyoon tali sa usa ka lalaki ug usa ka babaye gi-orden sa Dios ug ang pamilya mahinungdanon ngadto sa plano sa Tiglalang alang sa walay katapusan nga destinasyon sa Iyang mga anak.

ANG TANAN NGA MGA TAWO—lalaki ug babaye—gilalang diha sa hitsura sa Dios. Ang matag usa hinigugmang espiritu nga anak nga lalaki o babaye sa langitnong mga ginikanan, ug, sa ingon, ang matag usa adunay mga kinaiya sa pagkadios ug kalagmitan nga mahimong usa ka dios. Ang pagkalalaki ug pagkababaye usa ka mahinungdanon nga kinaiya sa tagsa-tagsa sa kinabuhi nga wala pa dinhi sa yuta, sa pagkamortal, ug sa walay katapusan nga pag-ila ug katuyoan.

SA KINABUHI NGA WALA PA DINHI SA YUTA, ang espiritu nga mga anak nga lalaki ug babaye nakaila ug nagsimba sa Dios ingon nga ilang Amahan sa Kahangturan ug midawat sa Iyang plano nga naghatag og higayon sa Iyang mga anak nga makaangkon og pisikal nga lawas ug makaangkon og yutan-on nga kasinatian sa paglambo ngadto sa kahingpitan ug sa katapusan makakab-ot sa ilang walay katapusan nga kapalaran ingon nga manunodon sa kinabuhing dayon. Ang balaan nga plano sa kalipay makahimo sa mga relasyon sa pamilya nga magpadayon human sa kamatayon. Sagrado nga mga ordinansa ug mga pakigsaad nga anaa sa balaan nga mga templo makapahimo alang sa tagsa-tagsa sa pagbalik ngadto sa atubangan sa Dios ug alang sa mga pamilya nga magkahiusa sa kahangturan.

ANG UNANG SUGO nga gihatag sa Dios ngadto ni Adan ug Eva mao ang mahitungod sa posibilidad alang kanila isip bana ug asawa nga mahimong mga ginikanan. Kami mopahayag nga ang sugo sa Dios alang sa Iyang mga anak sa pagdaghan ug pagpuno sa yuta nagpabilin nga ipatuman. Kami sa dugang mopahayag nga ang Dios misugo nga ang sagrado nga mga gahum sa paglalang pagagamiton lamang tali sa lalaki ug babaye, kinsa legal nga naminyo isip bana ug asawa.

KAMI MOPAHAYAG sa mga paagi diin ang mortal nga kinabuhi gilalang nga gipahimutang sa Dios. Kami mopamatuod sa pagkabalaan sa kinabuhi ug sa iyang pagkamahinungdanon diha sa walay katapusan nga plano sa Dios.

ANG BANA UG ASAWA adunay ligdong nga kapangakohan sa paghigugma ug pag-amuma sa usag usa ug alang sa ilang mga anak. "Ang mga kabataan mao ang panulundon sa Ginoo"

(Mga Salmo 127:3). Ang mga ginikanan adunay sagrado nga katungdanan sa pag-amuma sa ilang mga anak sa paghigugma ug pagkamatarung, sa pagsangkap alang sa ilang pisikal ug espirituhanon nga mga panginahanglan, ug sa pagtudlo kanila sa paghigugma ug pag-alagad sa usag usa, pagsunod sa mga sugo sa Dios, ug kinsa mosunod sa mga balaod sa ilang nasud bisan asa sila magpuyo. Mga bana ug mga asawa—mga inahan ug mga amahan—adunay tulubagon sa atubangan sa Dios sa pagtuman niini nga mga kapangakohan."

ANG PAMILYA gi-orden sa Dios. Ang kaminyoon tali sa lalaki ug babaye mahinungdanon ngadto sa Iyang walay katapusan nga plano. Ang mga anak adunay katungod nga matawo ngadto sa mga ginikanan kinsa naminyo, ug maamumahan sa usa ka amahan ug sa usa ka inahan nga nagtahud sa mga panaad sa kaminyoon uban sa hingpit nga pagkamaunugon. Ang kalipay diha sa kinabuhi sa pamilya labaw nga makab-ot kon gipasikad diha sa mga pagtulun-an sa Ginoong Jesukristo. Malampuson nga mga kaminyoon ug mga pamilya natukod ug napadayon diha sa mga baruganan sa hugot nga pagtuo, pag-ampo, paghinulsol, pagpasaylo, pagtahud, gugma, kalooy, buhat ug maayong makalingaw nga mga kalihokan. Pinaagi sa balaan nga plano, ang mga amahan mao ang mangulo sa ilang mga pamilya diha sa gugma ug sa pagkamatarung ug may kapangakohan sa pagsangkap sa mga kinahanglanon sa kinabuhi ug sa pagpanalipod sa ilang mga pamilya. Ang unang mga kapangakohan sa mga inahan mao ang pag-atiman sa ilang mga anak. Niining sagrado nga mga kapangakohan, ang mga amahan ug mga inahan adunay katungdanan sa pagtabang sa usag usa ingon nga magkauban. Kakulangan, kamatayon, o laing mga kahimtang mahimong manginahanglan sa pagsagop o sa pag-usab niini nga mga kalihokan sa pag-amuma alang sa pamilya. Ang uban nga mga kapamilya kinahanglan nga motabang kon gikinahanglan.

KAMI MOPAHIMANGNO nga ang tagsa-tagsa kinsa makalapas sa mga pakigsaad sa kaputli, kinsa moabuso sa ilang kapikas o mga anak, o kinsa mapakyas sa pagtuman sa mga kapangakohan sa pamilya moabut ang adlaw nga mobarug nga adunay tulubagon sa atubangan sa Dios. Dugang pa, kami mopahimangno nga ang pagkabungkag sa pamilya makadala sa tagsa-tagsa, sa mga komunidad, ug sa nasud sa mga katalagman nga gipanagna sa karaan ug sa bag-o nga mga propeta.

KAMI NAGTAWAG sa may kapangakohan nga mga lumulupyo ug mga opisyal sa gobyerno bisan asa sa pag-awhag sa mga tawo sa paghimo niadtong mga butang nga gihimo sa pagpadayon ug sa paglig-on sa pamilya isip sukaranan nga yunit sa katilingban.

Kini nga pamahayag gibasa ni Presidente Gordon B. Hinckley isip bahin sa iyang mensahe sa Kinatibuk-ang Miting sa Relief Society nga gihimo niadtong Septyembre 23, 1995, sa Siyudad sa Salt Lake, Utah.



“Nagpuyo kita sa usa ka panahon sa daghang kagubot ug kadautan. Unsay makapanalipod nato gikan sa sala ug dautan nga ania sa kalibutan karon?” nangutana si Presidente Thomas S. Monson atol sa ika-187 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Simbahan. “Moingon ko nga ang lig-ong pagpamatuod sa atong Manluluwas, nga si Jesukristo, ug sa liyang ebanghelyo makatabang nato nga makakita padulong sa kaluwasan. . . . Mohangyo ko natong tanan sa pagtuon nga mainampoon ug pagpamalandong sa Basahon ni Mormon kada adlaw. Kon buhaton nato, anaa kita sa posisyon nga makadungog sa tingog sa Espiritu, sa pagbatok sa tintasyon, sa pagbuntog sa pagduhaduha ug kahadlok, ug sa pagdawat sa tabang sa Langit sa atong mga kinabuhi.”

ANG SIMBAHAN NI
JESUKRISTO
SA MGA SANTOS
SA ULAHING MGA ADLAW